Z.p-13

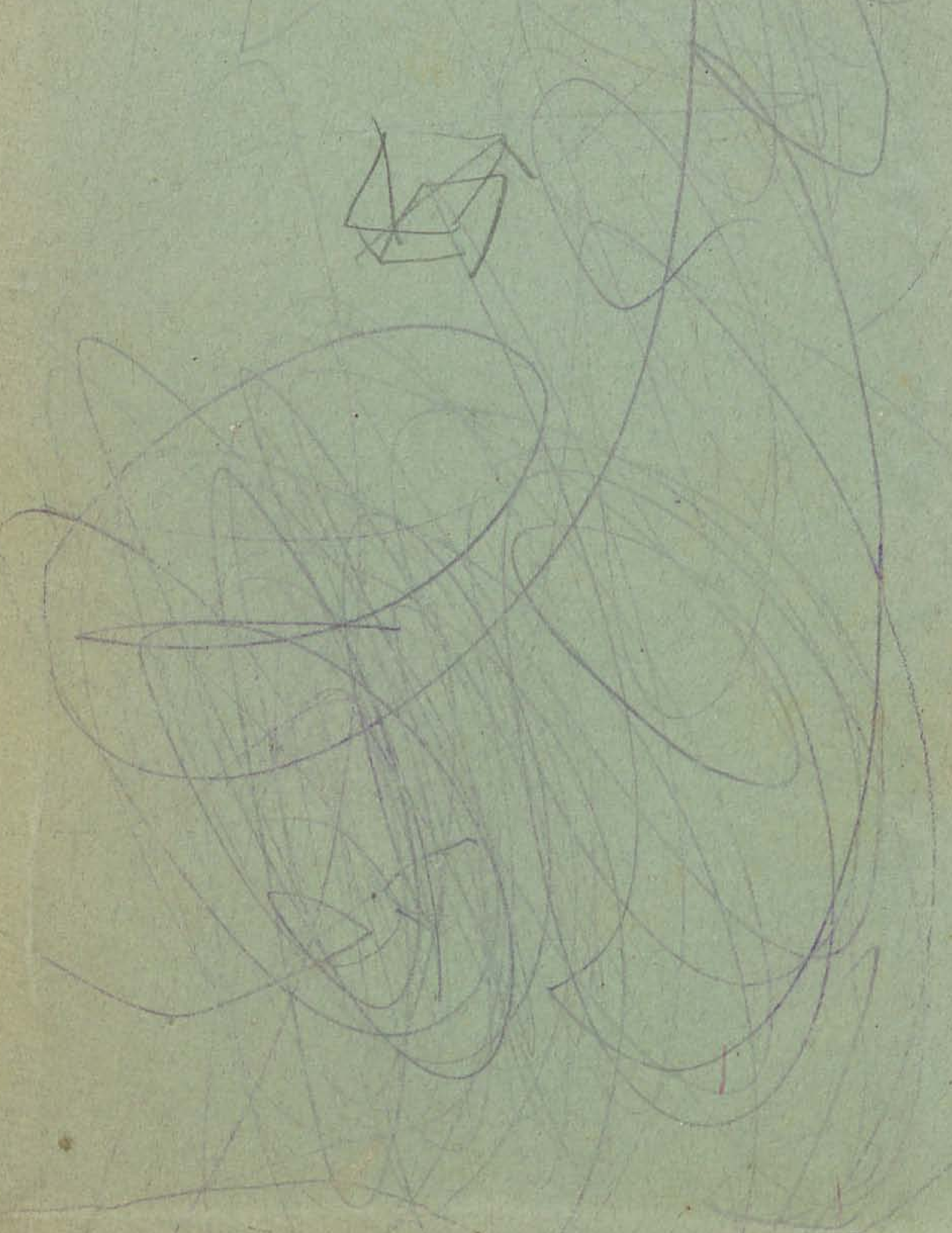

~~№ 20~~

№ 55

1
1919
1864
35

ԷՍՐԱՐԸ ՊԱՊԱ ԹՕՄ

ՄԻՒԷԼԼԻՖԻ

ՔԵՐՌՎՔԷ ԼԻՄՕՆՃԵԱՆ

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ

ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ ՄԱԹԲԱԱՍԸ

1884

ԷՄՐԱՐԸ ՊԱՊԱ ԹՕՄ

Ա.

ՋԻՖԹԷ ԳԱՆ

Հիքեայէմիզին իլք ճիլտինտէ վուգուաթլարըն սըրա գանունունա ուիգ-զարուր իթաաթ իտէմէմիշ օլտուղումուզ իչին , տէֆաթէն գարիունը քի-րամըմըզըն աֆվլարընը իսթիրհամ իտէրիզ ։

Վէ իշի բէք տէ մուղլագ պիր հալտէ պրագմամըշ օլտուղումուզ իթի-գատը իլէ , գօլայճա պու աֆվա նայիլ օլաճաղըմըզը տա իւմիտ իտէյօրուզ ։

Էկէր միւսաատէ պույրուլուր իսէ , իշպու ճիլտի սանիտէ նագշ իտէճէ-յիմիզ վուգուաթլարըն սըրասընճա հիչ պիր թէրէտտիւտէ մահէլլ պրագմա-մագ , վէ իլք ճիլտիմիզի գրաաթ պույուրմագ զահմէթինտէն գուրթուլմագ պախթընա նայիլ օլանլարա տախի պիր խըլասէթ իթմիշ օլմագ իչին , պուն-տան էվվէլքի վուգուաթլարը , մուխթասար օլարագ թէքրարէն զիքր ի-տէլիմ ։

Թէօպալը Գօնթ տը Վայն նամ ասըլզատէ , Սիմս տէնիլէն ալչագ պիր խայինի Արապլարըն էլլինտէն գուրթարըպ ազատ իթմիշ , վէ անըն րիճասը իւզէրինէ քէնտի խըտմէթինէ գապուլ իտիպ , գաթ վէ գաթ սէպէպի հայա-թը վէ սէպէպի իհսանը օլմուշ իտի ։

Ֆագաթ պու նանքէօր խայիս , քէնտի հանըմընըն ըրզընա կէօզ նի-քէրէք , վէ մէրամընա նայիլ օլամայարագ , գըզ պօղուճու Հիլտէս, նամ տիկէր պիր խայիս իլէ պիլիթթիֆագ քէնտի էֆէնտիսինի զամմաշ-մըշ , վէ անըն գաթլինէ նայիլ օլամամըշ իտի իսէ տէ . խանէսինի իք-թահվիլ , վէ ֆամիլեասընը մահվ ու պէրիշան իթմէյէ մուվաֆֆագ օլմուշ իտի ։

Գըզ պօղուճու Հիլտէպրանտ , Գօնթ տը Վայն գալէասընըն սահիպի օլ-տուղու կիպի , ալչագ Սիմս տախի պիր հայտուտ չէթէսինէ տախիլ օլուպ , իքիսի պիրլիքտէ , տիւնեալարը գավուրմագտա , վէ օլ հէնկեամտէ Ինկիլ-թէրրատա տէրքեար օլան տախիլի գարըշըգլըգլար սայէսինտէ , պիլա միւ-ճազաթ , քէնտի ֆէսատլարընը մէվգըի իճրայէ վազ իյլէմէյէ միւգթէտիր օլապիլմէքտէ իտիլէր ։

Պիր կիճէ , գըզ պօղուճու Հիլտէպրանտ , Ֆրանսատան կէլմիշ օլան պիր էհլի ֆէսատ իլէ պիլիսթիշարէ , քէնտի վէլիի նիմէթի պուլունան տէվլէթի-

նէ գարշը տախի խըյանէթէ իճթիսար իյլէյիպ , պու խըյանէթին իսպաթը օլան էվրագ , ատէթա իհթիմալին խարիճինտէ կէօրինէն պիր էսրար իչի օլարագ ղայպ օլտու :

Հիւտէյրանըն էօմրիւնիւ գըրգ ուճունա կէչիրմիշ օլան պու մուհիմ վէ թէհլիքէլի էվրագը պուլմագ իչին տիւնեալար ալթ իւսթ օլունուպ պիր սէմէրէ հասըլ օլամատըգտան սօնրա , նիհայէթ եինէ էսրար նէվինտէն օլարագ վասըլ օլմուշ պիր մէքթուպ , մէզքիւր էվրագ իւզէրինէ պիր մալումաթ ալմագ իչին , Հիւտէյրանը , կիճէ վագթի , եալընըզճա տէհշէթլի պիր օրմանա տավէթ իտէր :

Գըզ պօղուճու Հիւտէյրանտա պիլմէճպուրիյէ , տավէթ օլունան մահալլէ կիտէր · իքի նէֆէր մասքէլի վէ պիրէր սիլահ ատէմլէր քէնտիսինի կիզլի պիր մաղարայա կէօթիւրիւրլէր · օրատա քէնտի սապըգ ճինայէթլէրինի եիւզիւնէ վուրտուգտան սօնրա , տէվլէթէ գարշը խըյանէթինի իսպաթ իտէն իմզալը էվրագընը քէնտիսինէ կէօսթէրիրլէր · օնտան սօնրա տախի ճինայէթէ տաիր իւչէրտէ պուլունտուղունտա , մէզքիւր էվրագ հիւքմի իլէ քէնտիսինի ատըրաճագլարընը իխթար իտէրլէր , վէ Պապա Թօմ նամընտա պիր իխթիյարըն քէնտի իւզէրինէ կէօզճիւ վազ իտիլտիյինի , վէ մէրգում իխթիյարա մահ պէ մահ քէնտի խըրսըզընըն նըսֆընը թէսլիմ իթմէյէ մէճպուր օլաճաղընը քէնտիսինէ պիլտիրիրլէր :

Գըզ պօղուճու Հիւտէյրանտա տախի պիլմէճպուրիյէ պունլարը գապուլ իտէր :

Պիր միւտտէթ իշլէր եօլունտա տէվամ իթտիքտէն սօնրա , Պապա Թօմ Ալէմանեայա պիր սէյահաթ իթմէյէ մէճպուր օլուր :

Հիւտէյրանտա տախի մէրգում իխթիյարըն թագիպինտէն արթըգ գուրթուլմուշ օլտուղունտան , չօգտան պէրու կէօզ տիքմիշ օլտուղու Էլէօնօրա նամընտա տիլպէր , բագ , Անտէրսընըն նիշանլըսը · վէ Պապա Թօմուն տօսթու օլան 18 եաշընտա պիր գըզը , հայտուտ Սիմսին չէթէսի մարիֆէթի իլէ ·տարագ , թէնհա պիր մահալլտէ պուլունան քէօշկիւնտէ գապատըր :

Պու խապէրի հէրիֆ , իւչ սէնէ սօնրա , արթըգ Պապա Թօմուն օրթայա մասընտան անըն էօլմիւշ օլտուղունու տա ֆարգ իտէրէք , քէնտի գաէն պէրու ատէթը վաճհիյանէսի իւզրէ , արթըգ պըգմըշ օլտուղու Էւօրայը · քէնտի չօճուղու , վէ սապըգ պիր մաշուգասը վէ քէնտի սապըգ պիր խըտմէթքեարը իլէ պէրապէր գաթլ իթտիրմէք իւզրէ հայտուտլար իլէ բազարլըղա կիրիշիր :

Ֆագաթ թամ ճինայէթին իճրա օլունաճաղը սըրատա , Հիքմէթը Խիւտանըն ոգըլ որ էրտիրիլէմէյէն պիր միւճիզէսի նէվինտէն օլարագ , իւչ սէնէտէն պէրու իզի թօզու մահվ օլմուշ օլան Պապա Թօմ իւսթէ եէթիշիպ, գուրպանլարը գուրթարըր , վէ Էլէօնօրայը քէնտի չօճուղու իլէ պիրլիքտէ կէօթիւրիւպ Անտէրսընըն գուլլագէսինէ թէսլիմ իտէր :

Էսքի մաշուգլարըն , թէքրարէն պիրիպիրլէրինի կէօրտիւքլէրինտէ հուսուլէ կէլէն թէէսսիւր մէնզարէսի , հիքեայէմիզին թա իպթիտասընտա նագշ իտէտիք :

Ֆագաթ խայլը հայտուտլար, բէք չաբուգ խուսթէ եէթիշտիլէր, վէ Էլէօնօրա, չօճուղունու քէնտի էսքի մաշուգընա թէսլիմ իտիպ անը գուրթարմասընը րիճա իթտիքտէն սօնրա, Թէքրարէն պիրիպիրլէրինտէն այրըլտըլար։

Կիճէ գարանլըղընտա, Պապա Թօմուն ալէթթաճիլ եէթիշտիրտիկի ասքէրլէր իլէ հայտուտլար պէյնինտէ գըսսա պիր մուհարէպէ վուգու պուլտու. հայտուտլարտան իքիսի վուրուլուպ տիւշտիւլէր. վէ Պապա Թօմ հայտուտ Սիմսին ճէնազէսինի քէնտի էվինէ կէօթիւրիւպ տիրիլմէսինի կէօզտիւյիւնտէ, քէնտի Պէաթրիսինին նէ օլտուղունու, անըն գաթիլի օլան Սիմսէ սիւալ իյլէտի, վէ քէնտիսինի թուզ կիպի էրիթէճէք իտի։

Սիմս, Պէաթրիսին հալէա սաղ, վէ եալընըզ քէնտինին պիլտիյի պիր մահէլլտէ հափս իտիլմիշ, Փագաթ նափագա կէօթիւրէճէք աատամ պուլունմատըղընտան, աճլըգտան էօլէճէյինի պէյան իյլէտի։

Պապա Թօմուն Փէվգէլատէ աճէլէ սէպէպի իլէ, քէնտի ճիկէրբարէսինին նէրէտէ պուլունտուղունը անլայաճագ սըրա գալմագսըզըն, Սիմս տէ էլտէն կիթտի. վէ պիչարէ իխթիյար թամ գուրթարապիլէճէյի սըրատա պիննէֆս քէնտիսինին չօլբաղըղը իչիւն, Պէաթրիսին տէհշէթլի պիր էօլիւմ իլէ չըրբընա չըրբընա էօլէճէյինի կէօրէրէք պայըլտը...

Իշթէ իլք ճիլտիմիզին միւնտէրիճաթը պունտան իպարէթ օլուպ, շիմտի իշպու իքինճի ճիլտիմիզտէ, իխթիյար տօսթումուզուն պիչարէ հալինտէն վէ պայկընլըղընտան սօնրաքի վուգուաթլարը նագլ իտէճէյիզ, վէ պու տէֆա արթըգ սըրատան շաշմայըպ, հէր պիր շէյի թամ քէնտի սըրալարը իւզրէ հիքեայէ իտէճէյիմիզ իչիւն, գարիւնըքիրամըմըզը թէէմին իթմէք իսթէրիզ։

* * *

Եինէ 1733 սէնէսի ղեկտ.ին Չինճի կիճէսի իտի։

Սապահ օլմայա աճագ իքի սաաթ գալմըշ տըր։

Եանի թամ Պապա Թօմուն, հայտուտ Սիմսի էօլթէքի տիւնեատէն պէրիյէ ալմայա պիր չարէ պուլմագ իչիւն գօշուպ տօղթօր Գլէմանըն եագասընա սարըլտըղը տագըգա իտի։

Ֆագաթ Պապա Թօմ էօթէ եանտա պիր ճէնազէ տիրիլթմէյէ ուղրաշմագտա իքէն, պէրի եանտա, հէնուզ կիւճ ու գուվվէթլէրի վէ կէնճլիքլէրի պէրքէմալ պուլունան տիկէր իքի ատէմլէր, տիրի տիրի, ճէնազէլէր տիւնեայընա կիթմէյէ հազըրլանմագտա իտիլէր։

Պիր օրման տէրունինտէյիզ։

Գար վէ րիւզկեար, էլան քէնտի շիտտէթլէրի իլէ պիրիպիրլէրինէ րէգապէթ իթմէյէ չալըշմագտա իտիլէր։

Աղաճլարը վէ եէրլէրի գաբլամըշ օլան գարըն պէյազլըղը, նիմ պիր մահիթապ ըշըղընըն եէրինի թութմագտա կիպի իտի։

Պիր տէ, պիզիմ նագար իթտիյիմիզ եէրէ տօղրու, իքի ատէտ սիյահ շէքլէրին, աղըր աղըր եիւրիւյէրէք, վէ էրէյինճ թէլաշլա սէօյլէշէրէք իլէրու տօղրու կէլմէքտէ օլտուղլարը կէօրիւնմէյէ պաշլար։ պի,

Հայտուտա պէյնզէյէն պու իքի նէֆէր ատէմլէր, պէօյլէ վուգուաթ-լարա մէնզարէ օլաձագ մահէլլէ վասըլ օլտուգլարընտա, իքիսի պիրտէն տուրտուլար, վէ պիր միւտտէթ տահա սէօյլէշտիքտէն սօնրա, պիլիթթի-ֆագ չէօմէլիպ եէրէ օթուրտուլար ։

—Մաքֆէ'րըն, միւձէրրէտ պուրայա կէլմէք խըթէմիզ օլմագ լըզըմըն սէ-պէպի նէ՞ տիր․ պէնիմ տէտիյիմ եէրտէ տուրուպ իշիմիզի պիթիրմէմիզ տահա-հա միւնասիպ օլմա՞զ մը իտի․ պու գատար օրմանըն իչէրիլէրինէ կիրմէյէ վէ ուզուն միւտտէթ գարըն ալթընտա գալմայա նէ՞ հաձէթ վար իտի ։

—Ձարարը եօգ տուր գա'րթաշ․ պիր գաչ ատըմ զիյատէ իլէրիլէմէքլէ պէօյլէ պիր զարար իթմիշ օլմայըզ․ պու սուրէթլէ ըսընմըշ օլտուգտան պաշգա, թէհլիքէտէն տախի տահա զիյատէ էմին պիր հալտէ պուլունմուշ օլուրուզ ։

—Բէք ալէա․ սէնին տէտիյին կիպի օլմուշ օլսուն ։

—Շիմտի արթըգ րահաթլանտը'գ ա․ իշիմիզէ պագալըմ ։

—Իշիմիզ բէք գօլայ տըր Մաքֆէ'րըն․ եալընըզ իքիմիզ բայ իտէձէյիզ։

—Պու թէրթիպիմ էյի օ՞լմատը մը գա'րթաշ․ էյէր իշի եարըն սապա-հա պըրագմըշ օլսա իտիք, շիքեարըմըզ տէօրթ քիշիյէ բայ օլաձագ, վէ հէր պիրիմիզէ անձագ 150չէր լիրա տիւշէձէք իտի․ 150 իլէ 300ին արասընտա ֆէրգ վար տըր ։

—Պա խուսուսքի, էն էվվէլքի հիսապըմըզձա, հէր պիրիմիզին սէհմի-նէ անձագ 100էր լիրա տիւշէձէք իտի Մաքֆէ'րըն ։

—Էօյլէ տիր․ քիմսէ քիմսէնին գըսմէթինի եէմէզ գա'րթաշ․ պու պու-տալա սախթէ լորտ, ալթըմըզ իչիւն ալթը եիւզ լիրա վատ իթմիշ իտի․ վէ էհէր րէֆիքլէրիմիզտէն պիրիսի ասքէրլէրին գուրշունունտան, վէ տիկէր պիրիսի տախի Նաբալէօն պիր գուրշունտան թէլէֆ օլմուշ օլմասա, վէ տի-կէր իքիսինէ տախի պիր օյուն օյնամըշ օլմասագ իտի, շիմտի պիրին եէրինէ իւչ ալամագ իտիք ։ Նէ տէրսէն տէ գա'րթաշ․ իշկիւզարըըզ հէր վագթ իշ-կիւզարըըզ տըր ։

—Սնա պիր տէյէձէյիմ եօգ տուր Մաքֆէ'րըն․ ֆագաթ սէնին Նաբալէօն գուրշուն տիմէքլէ նէ տիմէք իսթէտիյին օլտուղունու անլայամատըմ ։

—Նա՜ չու սէֆիլ Սիմսէ իսապէթ իտէն գուրշուն իչիւն տիմէք իսթէ-րիմ․ պունուն իւզէրինէ սօնրա տախի սէօյլէշէպիլիրիզ գա'րթաշ․ անձագ օ պուտալա սախթէ լորտ, թագըրըզըմը եալընըզ պէնիմ իլէ պիթիրմիշ, վէ թօրպալարը տախի եարըն սապահ վէրէձէյինի վատ իթմիշ օլտուղու հալտէ, պիզ իքիմիզ պու կիձէնին եարըսընտա քէնտի հուզուրընա չըգըփ թօրպալարը իսթէմիշ վէ Սիմս տախի եանըմըզտա պուլունմամըշ օլտուղու իչիւն, գօրգ-տումքի իշէ պիր միւշքիլ չըգարաձագ իտի ։

—Է՜հ, Մաքֆէրըն, գըզ պօզուձու Հիլտէպրանտ օ գատարըմը պի-լմէ՞զ մի իտի քի, էհէր քէնտի հիւսնի րիզասը իլէ թօրպալարը վէրմէզ իսէ, քէնտինտէն պաշգա պիր թարիգլէ ալապիլիր իտիք․ Եօլմէյէ բէք տէ բագի [illegible]անձագ ատէմէ պէյնզէմէյօր․ վէ սաղ գալմագ իչիւն տէ պիզի խօշնուտ [illegible] իտի ։

—Ֆագաթ գա՛րթաշ, էկէր եարըն իշ մէյտանա չըգար, վէ քէնտի գուրպանլարընըն սաղ սէլիմ գաչմըշ օլտուղունու տույար իսէ, արթըգ տօսթլուղումուզ գաթ օլաճագ տըր։

—Ա՛տամ սէն տէ, պունտան սօնրա արթըգ անըն տօսթլուղունա մուհ-թաճ օլան քի՞մ օլաճագ տըր։ Պանա՛ պագ Մաքֆէրսըն, սանա պիր շէյ սէօյլէյի՞մ մի. արթըգ պէն պու սանաթտան վէ գանլը ալըշվէրիշտէն վազ կէչմէք իսթէյօրում. սէ՞ն նէ տէրսին։

—Օնու սէն սէօյլէմէտէն պէն սէօյլէյէճէք իտիմ գա՛րթաշ. պու էօմր՝ էօմր տէյիլ տիր. իշթէ շիմտի պիրէր քիւլլիյէթլի մէպլաղա տա նայիլ օլմուշուզ տուր. արթըգ եէր սըչանլարը կիպի թօբրագլար ալթընտա եաշամայա տա կէօյնիւմ գալմատը։

—Էվվէթ, շիմտի պարամըզը պայլաշտըգտան սօնրա, սէն պիր եանա վէ պէն տախի տիկէր պիր եանա սիվիշէլիմ, պիրէր ճէնթըլմէն էօմրիւ սիւրմէյէ պաշլարըզ. գօ տիկէր իքի րէֆիգլէրիմիզ տէ, եարըն սապահ Հիլտէպրանտ-տան ալընաճագ պարալարըն թագսիմինէ պէքլէսինլէր. պիչարէլէր քէնտիլէ-րինէ գարշը օյնատըղըմըզ շու ույթալըգլը օյունու անլատըգլարընտա, ա-ճէպա պիզէ գարշը նէ՛ քիւֆրլէր եաղտըրաճագլար տըր։

—Գա՛րթաշ, վարսընլար քէնտիլէրի տէ, պարանըն եէրինէ քիւֆրլէր իլէ նէֆսլէրինի խօշնուտ իթսինլէր. կէօզիւմ եօգ տըր։

—Է՛հ Մաքֆէրսըն, արթըգ շու պարալարը չըգար պագալըմ։

Մաքֆէրսըն Մանթօսունուն գանատլարընը աչտըգընտա, պէլինտէքի պիր չիֆթ թապանճալարըն սօրուլարը, վէ պիր պուչագըն գապզէսի, գար ըշըղը իլէ տէ պիրազ պարլամագտա իտիլէր։

Հայտուտ պաշը տախի քէնտի թարաֆընտան, մանթօսունուն էթէյինի գարըն իւզէրինէ սէրտի, վէ Մաքֆէրսըն, պէլինտէն չըգարտըղը իքի պիր ճէպէյի, մէզքիւր սիյահ էօրթիւնին իւզէրինէ պօշալթտը։

Թագսիմ, օնար օնար իճրա օլմագտա իտի։

Օթուզունճու էլտէ, իքի հայտուտլար պիրտէն, «իւչ եիւզ» տէտիլէր։

Քէսէ Մաքֆէրսընըն էլինտէ իտի. վէ պու խասըպ, քէնտի հիսսէսի օ-լան 300 լիրայը մէզքիւր քէսէնին իչինէ եէրլէշտիրտիյինտէ, գարթաշ թէս-միյէ օլունան սէր հայտուտ տախի ճէպինտէն պիր մէնտիլ չըգարըպ, քէնտի սէհմինէ տիւշէն տիկէր 300 լիրայը տա օ հըֆզ իթտի։

Պունուն իւզէրինէ, իքի հայտուտլար, պիր մուտտէթ սիւքիւթ իւզրէ տուրտուլար։

Պու սիւքիւթ, Փուրթունատան էվվէլ տէքզէար օլան տուրկունլուգ կիպի պիր շէյ իտի։

Նիհայէթ իքիսի տախի արթըգ եէնիտէն ադըզլարընը աչմայա ճէսարէթ իտէմէյէրէք, էվվէլինտէն թալիմ իթմիշլէր կիպի պիր համլէտէ սըչրայըպ, իքիսի պիրտէն այաղա գալգտըլար։

Ֆագաթ եինէ իքիսինին տախի պիրէր ատըմ ալմայա պիլէ ճէսարէթլէ-րի գալմամըշ օլտուղունտան, պիրլիքտէ սուս օլմուշ օլտուգլարը կիպի, թըպգը էօյլէճէ տախի, այագ իւսթիւ տուրա գալտըլար։

Նէ իլէրույէ, վէ նէ տէ կէրույէ տօղրու պիր ատըմ պիլէ ալընամա-մագտա իտի :

Պիր օն տագըգա գատար տախի, իքի հայտուտլար, սուս բուս վէ պի-լա հարէքէթ գարշը պէ գարշը տիքիլիփ տուրտուլար :

Ֆագաթ էլպէթթէ պունուն պիր նիհայէթի օլաճագ իտի :

Էն էվվէլ թէհամմիւլի գաթ օլունան, գաբթան օլտու :

—Մաքֆէ՛րսըն. արթըգ պիրիպիրիմիզտէն այրըլաճագըզ, տէտի մէր-գում սէրհայտուտ, ղալթ խոլըմիշ պիր հէյէճան իչըրէ :

—Էվվէթ գա՛բթան, վէ հէմ տէ արթըգ էպէտի սուրէթտէ պիրիպի-րիմիզտէն այրըլմալըյըզ : Ալլահ իքիմիզէ տէ սէլամէթ վէրսին. չիւբհէսիզ արթըգ իքիմիզին եիւզիւնիւ պիր տահա կէօրմէյէճէյիզ :

—Օնա չիւբհէ՞ մի վար Մագֆէ՛րսըն. չիմտի արթըգ պիրիպիրիմիզտէն այրըլըփ նէ եէքտիկէրիմիզին վէ նէ տէ պիզիմ մահշուտ իքիմիզին եիւզիւնիւ պիր տահա կէօրմէյէճէյիզ : Հա՛յտէ կիտէլիմ ազի՛զ տօսթում. պույուրուն :

—Ֆագաթ գա՛բթան, սիզ պանա պույուրուն տէտիյինիզ հալտէ, քէն-տինիզ ատըմընըզը պիլէ գըմըլտաթմայօրսունուզ :

—Միւճէրրէտ պէն տախի սէնինլէ պիրլիքտէ՞ մի եօլա չըգաճագըմ Մաք-ֆէ՛րսըն. պուրատա տախի պիրիպիրիմիզ իլէ վէտալաշըփ այրըլաճագըզ : Ալլահ սէլամէթ վէրսին. սէն եօլա չըգ պիր քէրրէ պօյունու կէօրէյիմ. պէն պիր ազ եօրկունում. չուրաճըգտա պիր միւտտէթ րահաթ իթմէք իսթէ-յօրում :

—Պիրլիքտէ կէլտիք, եինէ պիրլիքտէ կիթմէլիյիզ գա՛բթան. օրմանտան տըշարը չըգտըգտան սօնրա, օրատա պիրիպիրիմիզէ էպէտի սուրէթտէ «ա-տիէօ» տէյէպիլիրիզ :

—Րէճա իտէրիմ պանա տօգունմա, Մաքֆէ՛րսըն :

—Գա՛բթան. պիրլիքտէ կիթմէլիյիզ, վէ էքտիկէրիմիզին թէքրարէն կ՚ուրայա ավտէթ իթմէյէճէյինէ տէ էմին օլմալըյըզ : Իքիմիզտէն պիրիսինէ, տիկէրինտէն զիյատէ բաշ չըգմամալը տըր : Սատըգ րէֆիքիմին չարթը պու-տուր :

—Պիրիմիզէ չըգաճագ նէ՞ զիյատէ բաշ վար տըր Մաքֆէ՛րսըն :

—Պիր գարը բաշը :

—Պիր գարը՞ բաշը մը :

—Էվվէթ. պիր մաղարատա սագլանըլմըշ տուրպէր պիր գարը բաշը :

—Հա՞նկը մաղարատա, Մաքֆէ՛րսըն :

—Շու պիր գաչ ատըմ ուզագլըգըմըզտա պուլունան մաղարատա :

—Մաքֆէ՛րսըն :

—Հիտտէթ իթմէյիզ գա՛բթան :

—Տիմէք տիր քի Հիլտէպրանտըն գալչասընտան տըշարը չըգտըգտան սօնրա բարամըզը բաշ իթմէք իչին միւճէրրէտ պուրայա կէլմէմիզի իսրար իթմիշ օլտուղունուն սէպէպի պու իտի :

—Պանա պագ գա՛բթան. պիզ իքիմիզ տէ պիրիպիրիմիզի սըտաթաճագ

չօճուգլար տէյիլիզ․ վէ բաշաթը գալպ իլէ պիրիպիրիմիզին Ֆիքրինի անլա֊մամըզ Փէնա օլմազ ։

—Բէք ալէա․ սէօյլէ պագալըմ Մաքֆէրսըն․ սէնի ալտաթաճագ նէ՞ եարմըըըմ․ սէօյլէ՛․ սէնի տինլէյօրում ։

—Պիլի՞րմիսինիզ գա՛րթան, պունտան էվվէլ, Սիմսին, նամուէլսուզ պիր գուրշունտան վուրուլմուշ օլտուղընը սէօյլէտիմ ։

—Էվվէթ Մաքֆէ՛րսըն, ֆագաթ պու զանն եալնըզ իթիգատընըն սէ֊պէպինի սէօյլէմէքլիյի բէտտ իմ թարին ։

—Իշթէ շիմտի սէօյլէյէճէյիմ գա՛րթան․ Ֆագաթ բէճա իտէրիմ էլինի պէնիմ կիպի աշաղը սալգարագ տինլէ․ Թապանճա գունտագլարը իլէ օյնա֊մագ թէհլիքէլի պիր էյլէնճէ տիր ։

—Տինլէյօրում սէնի Մաքֆէ՛րսըն ։

—Գա՛րթան․ զանն իտէ՞րմիսին քի Սիմսին աբէր գուրշունու իլէ վու֊րուլմուշ օլտուղունա ինանաճագ գատար պուտալա օլայըմ ։

—Նա քիմի՞ն գուրշունու իլէ վուրուլտու ։

—Սիմսին ճէնազէսինի, Անտէրսընըն գուլիպէսինտէ եագմայա հազըր֊լանմագտա իքէն, ճէնազէնին կէօզլէրի աչըլտըղընտա քէնտիսինի ահըլըպ գուրթարմագ իսթէտիմ իսէ, պանա նէ՞ ճէվապ վէրտին ։

—Եարալը պիր ատէմի օմուզլայըպ գաչըրտըղըմըզտա պիզէ պէօյլէ պիր միւշքիլ օլուր վէ թութուլուրուզ տէյի գօրգտըմ ։

—Էվվէթ պանա տա էօյլէ տէտին․ Ֆագաթ զանն իտէ՞րմիսին քի վէր֊տիյին իյզահաթա ինանաճագ գատար պուտալա օլմուշ օլա իտիմ ։

—Ֆագաթ անըն էօլմէսի իլէ, հիտէմիզէ տիւշէճէք բարանըն տահա չօղալաճաղընը սանա իխթար իթտիյիմտէ, Սիմսին եագըլմասընա սէն քէն֊տին տէ մէմնունէն բագի օ՞լմատըն մը ։

—Էվվէթ, չիւնքի տիկէր պիր սէպէպլէ, Թըպգը սէնին կիպի պէնիմ տախի Սիմսի օրթատան գալտըրմայա ճան աթաճագ եէրիմ վար իտի ։

—Տէտիյինի անլայա՛մատըմ Մաքֆէրսըն ։

—Բէք ալէա․ սանա պիր էյիճէ անլաթայըմ իշի ։

—Զօգ մէմնուն օլուրում ։

—Սիմս․ օ տիւպէր գարըյը գաչըրտըգտան սօնրա, շուրաճըգտաքի մա֊ղարայա կէթիրիլ հըՓզ իթմիշ իտի ։

—Է՛յ․ սէօյլէ պագալը՛մ ։

—Սէնին տախի մէրգումէ գարըտա կէօզիւն վար իտի ։

—Բէք ալէա․ հայտէ տէտիյին կիպի օլսուն ։

—Ֆագաթ Սիմս սաղ գալտըգճա, օ գարըտան սանա խիմիտ եօգ իտի։

—Է՛յ․ պու Փէնա մասալ տէյիլ ։

—Իմտի, Անտէրսընըն գուլիպէսի էօնիւնտէ վուգու պուլան մուհարէ֊պէտէ, րէՖիքլէրիմիզտէն պիրիսի աքէրլէրին գուրշունունտան վուրուլտըղը կիպի, պիշարէ Սիմս տախի, գարթան էֆէնտիմիզին գուրշունունտան վէ հէմ տէ ըըրՑընտան վուրուլուպ եէրէ սէրիլտի ։

—Պու տէտիյին եալան տըր Մաքֆէ՛րսըն ։

—Էյիվա՛ ճէնազէնին ճէպինտէն մաղարանըն անախթարընը չալմադը-ըզ՞ն տա մը եալան տըր գա՛րթան :

—Էվվէթ օ տա եալան տըր :

—Նօյլէ իսէ պիր քէրրէ էյինի ճէպինէ սօգ տա եօգլա գա՛րթան էֆէնտի, ֆագաթ մաղարանըն անախթարընը եօգլայըմ տէր իքէն, Թէքրարէն թապանճանըն գունտաղընը եօգլամայասըն : պիզիմ կիպի տօսթլար պէյնինտէ պու եօլտա իհթիյաթլարա լիւզում եօգ տուր : Պագ պէն նէ՞ տէրէճէտէ րահաթը գաչ իւզրէ սէօյլէշիյորում : Պիրիպիրիմիզին ֆիքրինի անլայալըմ տա, եինէ ճանըմ՝ ճանըմ, կէօզիւմ՝ կէօզիւմ :

—Հէյ շիմտի նէ՞ տիմէք իսթէյորսուն Մաքֆէրսըն :

—Տիմէք իսթէյորում քի, Սիմսին էօլտիւսինտէ սէնին նէ տէրէճէտէ մէնֆաաթըն պուլունմադտա իտի իսէ, պէնիմ տախի այնի տէրէճէտէ մէնֆաաթըմ պուլունմադտա իտի. վէ անը էօլտիւրմէք պահանէթինտէն պէնի գուրթարմըշ օլտուղուն իչիւն, տէրունի տիլտէն սանա թէշէքքիւր իտէրիմ, գարթա՛ն էֆէնտի :

—Խիւլասայի քէլա՛մ . . .

—Խիւլասայի քէլամ. գա՛րթան էֆէնտի. սէն պու գարըյը սէվմէք իսթէտիյին կիպի, սաաըգ գուլուն վէ րէֆիքին Մաքֆէրսըն տախի մէրգումէյի սէվմէք իսթէյօր :

—Մաքֆէ՛րսըն, սէօյլէտիյին սէօզիւն իւզէրինէ տիւշիւնի՞յօրմըսըն :

—Էվվէլինտէն տիւշիւնմիւշիմ տիր գա՛րթան էֆէնտի. եէնիտէն տիւշիւնմէյէ պիր իգթիզամ եօգ տուր :

—Ֆագաթ պունուն թահթընտան գան չըգաճագ տըր Մաքֆէ՛րսըն :

—Այլա՛հ էսիրկէսին գա՛րթան էֆէնտի. պիր ատի գարը իչիւն պիզիմ կիպի իքի նէֆէր գահրամանլարըն գան տէօքմէլէրի կիւնահ տէյի՞լ մի տիր. տիւնեատա էօյլէ գարըլար չօգ պուլունուր. ֆագաթ թապիաթ, պիզիմ կիպի գահրամանլարը, բէք գըտգանա գըտգանա ճինսի ինսանա իհսան պույուրմուշ տըր :

—Շու տիվանէճէ էֆքեարընտան վա՛զ կէչ, Մաքֆէ՛րսըն. զիրա իշին սօնու էյի օլմայաճագ տըր տէյի կէօրիւյօրում :

—Իքիմիզ տախի ազիլանէ հարէքէթ իթտիյիմիզտէ, իշին նէթիճէսինտէ նէ՞ իչիւն պիր ֆէնալըգ օլաճաղընը անլայամայօրում. ֆէնա օլաճագ նէ՞ սէպէպ վար տըր :

—Մաքֆէ՛րսըն, Թէհամմիւլիւմի գաթ իտէյորսուն :

—Ֆագաթ պաշգա վագթլար պէօյլէ Թէհամմիւլսիզ տէյիլ իտին գարթա՛ն էֆէնտի :

—Պու պաշգա վագթլարըն իշինէ պէյնզէր չէյ տէյիլ Մաքֆէ՛րսըն :

—Իշին իչինտէ պիրաղ միւշքիլ պուլունտուղընը պէն տէ պիլիյօրում գարթա՛ն էֆէնտի : Ֆագաթ շիմտիյէ տէկին հէր չէյտէ պիրիպիրիմիզ իլէ ուզլաշմըշ վէ իթթիֆագ հասըլ իթմիշ օլտուղումուզ հալտէ, շիմտի պիր ատի գարը իչիւն պիրիպիրիմիզին պօղազընա՞ մը սարըլաճաղըզ :

—Նէ՞ սուրէթլէ ուզլաշմամըզը իսթէյօրսուն Մաքֆէ՛րսըն ։

—Հէր իշտէ նէ՞ սուրէթլէ ուզլաշըր իսէք ։

—Նէ՞ սուրէթլէ ուզլաշըր իսէք ։

—Ա՛հ, բէք գօլայ պիր թարիզլէ ։

—Սէօյլէ՛ պագալըմ ։

—Նըսֆ նըսֆա օրթագլըգլա ։

—Մաքֆէ՛րսըն ։

—Եինէ հիտտէթլէնիյօրսունուզ գարթա՛ն էֆէնտի . պէնիմ ջէտվէլիմ թարիզ, տիւնեանըն հէր թարաֆընտա, միւսավի գուվվէթլէր պէյնինտէ ճարի օլան էն ագըլլը թարիզ տիր ։

—Ֆագաթ միւսավի գուվվէթլէր պէյնինտէ տիկէր պիր թարիզ տահա վար տըր Մաքֆէ՛րսըն . վէ պու թարիզտէն քէնտինի սագընմագլըղըն ֆէ-նա օլմազ տէյի զանն իտէրիմ ։

—Պօշ թէհտիտլէրէ լիւզում եօգ տուր գարթա՛ն էֆէնտի . սիզէ աչը-քեար վէ տօսթանէ սուրէթտէ սէօյլէյօրում վէ անլաթըյօրում քի, եա իքի-միզ պիրտէն պըրագըպ կիտէճէյիզ, եախօտ իքիմիզ պիրտէն մաղարատան ի-չէրի կիրէճէյիզ . պունուն պաշգա պիր եօլու վա՞ր մը տըր ։

—Էվվէթ, իւչիւնճիւ պիր եօլ տահա վար տըր ։

—Եանի իքիմիզտէն պիրիսինին, տիկէրինին ճէսէտի իւզէրինտէ պասա-րագ մաղարատան իչէրի կիրմէսի . էօյլէ տէյի՞լ մի ։

—Պունու սէն քէնտին տէ սէօյլէյօրսուն Մաքֆէ՛րսըն ։

—Ֆագաթ պու տիվանէլէրին եօլու տըր գա՛րթան էֆէնտի ։

—Վէ ֆագաթ տիւնեանըն էն ագըլլը ատէմլէրի տէ պու տիվանէլիքտէն ազատ տէյիլլէր տիր Մաքֆէ՛րսըն ։

—Պիզ տիւնեանըն էն ագըլլը ատէմլէրինտէն օլմատըղըմըզտան մէզքիւր տիվանէլիքտէն ազատ օլապիլիրիզ ։

—Էկէր իքիմիզ տախի իչէրի կիրմէզ իսէք խօշնուտ օլու՞րմըսըն, Մաք-ֆէ՛րսըն ։

—Մատամ քի իքիմիզին պիրտէն մաղարատան իչէրի կիրմէսի գապիլ օլամայաճագ իտէ, իքիմիզին տէ կիրմէմէսինտէն զիյատէ միւնասիպ պիր թարիզ օլամազ ։

—Ֆագաթ Սիմս էօլմիւշ տիր Մաքֆէ՛րսըն ։

—Տահա էյի եա, կէօզիւմիւզ տէ արգամըզտա գալմամըշ օլուր ։

—Ֆագաթ Սիմստէն սօնրա, պիզտէն պաշգա հիչ պիրիսինին պու մա-ղարատա պիր գատըն պուլունմուշ օլմասընտան ասլա մալիւմաթըմըզ եօգ տուր ։

—Տահա էյի եա . պիզէ գըսմէթ օլմայան պաշգասընա տա եարամա-մըշ օլուր ։

—Ֆագաթ օ վագըթ տախի պու սէֆիլ գարը աճըգտան մէզքիւր մա-ղարատա էօլէճէք օլուր, խայի՛ն հէրիֆ ։

—Արթըգ օրասը տա սէնին տիւշիւնէճէյին շէյ տիր ։

—Պանա պագ Մաքֆէ՛րսըն․ չու պէնտէքի բարատան սանա էլլի լիրա տահա վէրէյիմ, պէնի պրագըպ իչինէ կիթ ։

—Պէն սանա եիւզ լիրա վէրէյիմ սէն կիթ, գա՛րթան ։

—Բէք ալէա եիւզ էլլի վէրէյիմ ։

—Պէն սանա իքի եիւզ լիրա վէրէյիմ գա՛րթան ։

—Էյ պիւթիւն իւչ եիւզ լիրայը տա սանա վէրէյիմ Մաքֆէ՛րսըն․ օլ վագըթ թէքմիլ 600 լիրա տախի սէնին օլմուշ օլուր, վէ պու գատար բարա սայէսինտէ, մաղարատաքի գատըն կիպի 60 գարը պուլապիլիրսին ։

—Պու գատար իշ պիլիյօրսան սէն քէնտի՞ն նէ իչիւն օ եօլտա հարէքէթ իթմէյօրսուն․ իշթէ պէն տախի թէքմիլ 300 լիրամը սանա վէրմէյէ հազըրըմ․ կիթ սէն քէնտին իչիւն 600 լիրան իլէ 60 գարը պուլ, վէ պու մաղարատաքի գարըյը պանա թէրք էթ․ պունա տա պիր տէյէճէք վա՞ր մը

—Տէյէճէյիմ իշթէ պու տըր—տէտի սէրհայտուտ, պիր եըլտըրըմ չաբուգլուղու իլէ գալքէն ալըշթըրըմըշ օլտուղու թապանճասընը չէքիպ Մաքֆէրսընին պաշընա տօղրու պօշալթարագ ։

Ալէվին ըշըղընտան պու իքի ճանավար հայտուտլարըն չէհրէլէրի պիր էյլճէ սէչիլմէյէ պաշլայըպ, չիւբհէսիզ մէզքիւր մէնզարէտէ հազըր պուլունան չէյթանլար տախի քէնտիլէրինինքինտէն զիյատէ տէհշէթլի սըֆաթլար կէօրէրէք, անլէրին իսթիհնէրի իշէրինէ գըսգանմըշլար իտի ։

Սէր հայտուտ գարթան, քէնտի չէվիքլիյինէ վէ թապանճասընըն տօղրուլուղունա կիւվէնէրէք, պու իք ամէչինտէ Մաքֆէրսընը եէրէ սէրմիշ օլտուղընը մուհագգագ ատտ իյլէմէքտէ իտի․ վէ պու սուրէթլէ, պիր թաշ իլէ իքի գուշ վուրմուշ օլարագ, հէմ մաղարատաքի տիլպէր գարը, վէ հէմ տէ թէքմիլ 600 լիրա բարա, քէնտի եօզ մալլէրի օլաճագլար իտի․ վէ պու միւլահազայա մէպնի, պիհուտէ եէրէ օլ գատար պօշպօղազլըգ իտիպ իշի տահա էվվէլճէ պիթիրմէմիշ օլտուղու իչիւն, քէնտի քէնտինէ նատիմ օլմագտա իտի ։

Ֆագաթ գատէր պաշգա տիւրլիւ հիւքմ իյլէմիշ իտի ։

Մաքֆէրսըն, գարանլըգտա, եախօտ գարըն հիմմէթի իլէ զուհուրա կէլէն նիմ ըշըգտա միւմքին օլապիլտիյի գատար կէօզլէրինի սէր հայտուտըն էլլէրինտէն այըրմայըպ, տայիմա սըգը սըգըյա մէրգումուն հարէքէթինի գօլլամագտա օլտուղունտան, անըն թապանճայա տավրանտըղընը կէօրմիւշ վէ անի չէվիքլիքլէ եօյլէ պիր եան հարէքէթ իթմիշ իտի քի, գարթանըն գուրշունու պիւսպիւթիւն պօշա կիթմիշ վէ քէնտիսի զէտէլէնմէմիշ իտի ։

Սէր հայտուտուն, իքինճի թապանճասընա տավրանմա միւսաատէսի գալմատը ։

Մաքֆէրսըն մէրգումուն պօղազընտան գավրայարագ, գուճագ գուճաղա տէհշէթլի պիր տէօյիւշ տիր պաշլատը ։

Ֆագաթ գուվվէթի պէտէնիյէտէ իքիսինին տախի պիրիպիրլէրինտէն աշաղը գալաճագ եէրլէրի պուլունմատըղընտան, պու պիր նէվի ադըն բէհ- [illegible] ուզուն միւտտէթ տէվամ իյլէտի ։

ջաղլաշու

գարը իչին

Ջանն իտէրսին քի, օլ արա, Թապխաթ տախի, պու գանա սուսամըշ օլան ճանավարլարըն, պիրիպիրլէրինին գանընը իչմէյէ ուղրաշմալարընա, վէ հանկըսընըն տիկէրինէ ղալիպ կէլիպ մէքրուհ էօմրիւնէ պիր նէթիճէ վէրէճէյինէ սաքին պիր սէյիրճի օլմաք իսթէտիյինտէն, կէրէք րիւզկեար վէ կէրէք գար, քեամիլէն տուրկուն պիր հալ քէսպ իթմիշլէր իտի:

Հաթթա այ մահիթապ տախի պու տէհշէթլի սէյիրտէն մահրում գալմամագ իչիւն, պուլութլարը եըրթըպ պիր թարաֆա ալարագ, նուր ճէմալինի մէյտանա չըգարտը:

Արթըգ կիւնտիւզ կիպի այտընլըգ օլմուշ, վէ մուհարիպլէրին հէր պիր հարէքէթի նօգթասը նօգթասընա սէչիլէպիլիր իտի:

Իքի հայտուտլար, ճան հավլի իլէ պիրիպիրլէրինին մէֆրէթ վիւճուտինի ըըսգըվրագ իթմէյէ չալըշըըգլարը սըրատա, տիհանլարընտան ասլա պիր սէտա չըգմամագտա իտի:

Պու հալտէ, գուվվէյի պէտէնիյէնին պէօյլէ պիր հիւճիւմ գալմայըպ, իչին նէթիճէսինէ հիւքմ իթմէք հուգուգու, եալընըզ գատէրէ գալմըշ իտի:

Գատէր տախի, Մաքֆէրսընա եար պուլունաճագ իտի:

Իքի խասըմ ինսան ճանավարլարը, պիր օն տագըգատան զիյատէ պէտէն պէտէնէ ուղրաշըպ տէպէլէնտիքտէն սօնրա, նիհայէթ սէր հայտուտըն այագը գարըն իւզէրինտէն գայարագ սըրթ իւսթիւ եէրէ տէվրիլտի, վէ աէթա մէրգումըն պէտէնինէ եափըշմըշ օլան Մաքֆէրսըն տախի պիրլիքտէ տէվրիլտի իսէ տէ, գարթան քեամիլէն Մաքֆէրսընըն ալթընտա գալմըշ, վէ անըն մէֆրէթ վիւճուտի ալթընտա զըմըլտանաճագ մէճալի գալմամըշ օլտուղունտան, մուհարէպէնին նէթիճէսի բէք եագլաշմըշ պիր հալտէ պուլունտուղու արթըգ աշիքեար կէօրիւնմէքտէ իտի:

Մաքֆէրսըն, Թագեիպտէն գուրթուլմուշ օլան սաղ էլինի արթըգ խութէտիյի կիպի գուլլանմայա սէրպէսթ պուլունարագ՝ տէրհալ պէլինտէն պիր Թապանճա չըգարտը, վէ անը գարթանըն պաշընա տօղրուլթարագ,

—Գարթա՛ն էֆէնտի, կէօզիւնիւ գարա՛ տէտի:

—Ֆիւթուհաթ սէնտէ գալտը Մաքֆէ՛րսըն. վո՛ւր պէնի. կէօզիւմիւ գըրպամայըպ, պու գատար վագթտան պէրու մայէթինտէ պուլունմուշ օլտուղուն գարթանընը նէ սուրէթլէ վուրուպ էօլտիւրէճէյինի կէօզլէրիմ իլէ կէօրմէք իսթէրիմ:

—Սէն պէնիմ եէրիմտէ օլսան նէ՞ եափաճագ իտին գա՛րթան:

—Հիչ սէօյլէթմէյիպ պէյնինի տաղըթաճագ իտիմ:

—Նասըլ քի օն տագըգա էվվէլ պունուն թէճրիւպէսինի տէ իթտին, աչա՛գ հէրիֆ:

—Վէ էկէր չօլբալըգ իթմիշ օլմասամ, շիմտի իքիմիզտէն եալընըզ պէն հայաթտա գալմըշ օլաճագ իտիմ:

—Նասըլ քի, շիմտի սէնին եէրինտէ եալընըզ պէն հայաթտա գալըպ, սէնին հասէտ իթտիյին Թէքմիլ 600 լիրա բարայա, վէ մաղարատաքի օլ տիլպէր գարըյա եալընըզ պէն մալիք օլաճաղըմ:

—Էյլէնճէյէ լիւզում եօգ տուր Մաքֆէ՛րսըն . իչինի չաբուգ պիթիր '

—Ֆագաթ պէն սէնի էօլտիւրմէք իսթէմէյօրում գա՛րտաշ :

—Սահի՞հ մի սէօյլէյօրսուն Մաքֆէ՛րսըն :

—Էկէր միւճէրրէտ սէնի էօլտիւրմէք իսթէմիշ օլսա իտիմ , շիմտիյէ տէ- կին ճէնազէն գալըգ քէսիլմիշ օլաճագ իտի :

—Տիմէք տիր քի էօմրիւմիւ պաղըշլամագ իսթէյօրսուն :

—Էկէր շարթլարըմը գապուլ իտէր իսէն :

—Շարթլարըն նէ իսէ չաբուգ սէօյլէ Մաքֆէ՛րսըն . քէմիքլէրիմ գըրըլ- տը . էզիլիյօրում . սոլուղում քէսիլմէսինէ չօգ պիր շէյ գալմատը . Էկէր սա- հիհէն պէնի սաղ պրագմագ իսթէյօրսան , րիճա իտէրիմ շու կէօմսիւմտէքի տիզինի պիրազ եօգարը ալ :

—Բէք ալէա գա՛րտաշ . իշթէ տիզիմի տէ եօգարը ալտըմ : Շիմտի րա- հա՞թ մը սըն :

—Թէշէքքիւր իտէրիմ Մաքֆէ՛րսըն . շարթլարընը սէօյլէ պագալըմ '

—Սէնին գօլլարընը վէ այագլարընը սըգը սըգըյա պաղլայարագ մաղա- րանըն իչինտէ հապս իտէճէյիմ . պէն Թէքմիլ ալթը եիւզ լիրա բարայը վէ օ գարըյը ալըպ գաչաճաղըմ . անճագ , աճլըգտան էօլմէմէքլիյին իչին , պի- զիմ րէֆիգլէրիմիզտէն պիրիսինէ պիր մէքթուպ կէօնտէրիպ , 48 սաաթտան կէչիպ սէնի պուրատան գուրթարմալարընը թէնպիհ իտէճէյիմ . պունա նէ՞ տէրսին գա՛րտաշ . րազը օլո՞ւյօրմըսըն :

—Էվվէլ մէքթուպը տախի եազմագսըզըն իսթէտիյին Թարաֆա սա- վուշուպ կիտէճէքսին քի , պէն տախի աճլըգտան տէհշէթլի սուրէթտէ ճան չէքիշէրէք էօլէյիմ . էօյլէ տէյի՞լ մի :

—Գա՛րտաշ , էկէր սէնի գուրթարմագ իսթէմէսէմ , շիմտի շու սանիյէ- տէ իչինի պիթիրմէք պէնիմ էլիմտէ տէյի՞լ մի տիր :

—Եա՛լըն . վէ հէմ տէ էլինտէ օլմայաճագ տըր , ալչա՛գ գաթիլ —պա- ղըրտը սէր հայտուտ , Մաքֆէրսընըն տիզինին թազիգինտէն գուրթուլմուշ օլմասընտան իսթիֆատէ իտէրէք վէ թէհավվիւրլէ գալընաճագ պիր մանօվ- րա վէ պիր չէվիքլիքլէ սըչրայըպ այաղա ֆըրլատարագ :

Ֆագաթ պիր զագալը Մաքֆէրսընըն պօղազընա սարըլըպ անը պօղ- մաղա տավրանըր տավրանմազ , պիր աթէշ բարլատը . Թապանճանըն սէ- սինտէն օրման՝ իչէրտէն իչէրիյէ աքս իթտի , վէ սէֆիլ հայտուտ պաշը էլի- նի կէօյսիւնէ կէօթիւրիւպ , այագ իւսթիւ քէնտի իւզէրինէ պիր գաչ տէֆա տէվր իթտիքտէն սօնրա , եումուշագ գարլարըն իւզէրինէ տէվրիլիպ , սըրթ- իւսթիւ պօյճա եէրէ տէվրիլտի :

Մաքֆէրսըն , հալէա թիւթիւմէքտէ օլան թապանճասընը էլինտէ թութ- մուշ օլտուղու հալտէ , գաթիլին ճէսէտի եանընտա տիզ իւզէրինէ կէլտի վէ տիյէր էլինի անըն կէօյսիւնէ վազ իլէտի :

Հէր պիր շէյ պիթմիշ իտի :

Ալթը նէֆէրտէն իպարէթ պուլունան հայտուտ չէթէսինին մըզտարը , իւչ նէֆէրէ ինմիշ իտի :

Մաքֆէրսըն քէնտի րէֆիգի վէ գօմանտանը օլան սէր հայտուտուն քեա-
միլէն եօլմիւշ օլտուղընը կէմին օլտուգտան սօնրա տախի, եինէ իհթիյաթ-
տա պիր գուսուր օլմամագ իչին, պուշաղընը չըգարըպ, գարթանըն պա-
չընը տա քէստի, վէ անը, պիր գալտըրըմ թաշը կիպի, պիր գաչ տալըմ
ճօթէտէ պուլունան պիր եարտան աշաղը ֆըրլաթտը:

Մէրգում խաալիս, պատէհու մագթուլուն ճէպինի եօլայըպ, մէնտիլ
իչինտէ հըֆզ իթմիշ օլտուղու 300 լիրա բարա իլէ պէրապէր, քէնտիսի ի-
չին անտէն զիյատէ գըյմէթլի օլան մաղարա անախթարընը տա էլէ կէչիր-
տիկինտէ, սէվինճինտէն պիր հօրա թէբէճէյինէ չօգ պիր չէյ գալմատը:

—Էհ, տէտի մէրգում քէնտի քէնտույէ, վէ պիր ֆիւթուհաթլա պիր
էլինտէքի մէնտիլէ պաղլը լիրալարը վէ տիկէր էլինտէքի գանլը պուշա-
ղը եօգարը գալտըրարագ—Սիմտի վէ գաթան, պէնի չու բարալարա, վէ
մաղարատաքի օլ տիլպէր գարըեա սահիպի մութլագ գըլմագ իչին, ազ
չալըշմատըլար. չէյթանլար, անլէրին բուհլարընը գապուլ իթսինլէր. էլ-
պէթտէ քէնտի սատըգ րէֆիգլէրի օլան Մագֆէրսընըն քէնտի սայէլէրինտէ
էլէ կէչիրմիշ օլտուղու մէսուտիյէթ իւզէրինէ, ճէհէննէմ բէնչէրէլէրինտէն
նազար պուեուրարագ քէնտիլէրի տէ մէմնուն օլմագտա տըրլար: Մագ-
ֆէ՛րսըն. տօ՛սթում. արթըգ հալինտէն թէշէքքիւր իթմէնին սըրասը կէլտի.
պունճա մէշագգաթ վէ թէհլիքէլէրտէն սօնրա, իշթէ սանա, տիւնեա իւ-
զէրինտէ էմսալի բէք ազ պուլունան տիլպէր պիր գարը, վէ 600 լիրա սէր-
վէթ. եաշա՛ վէ մէսուտ օլ: Է՛հ շիմտի հօպլուգ պօշպօղազլըղըն տա սըրա-
սը տէյիլ տըր. մաղարատա պէնի պէքլէյէն վար տըր: Աճէպա օլ տիլպէր-
լէրին տիլպէրի, Սիմսին եէրինէ քէնտի հուզուրունտա Մագֆէրսընը կէօ-
րիւրսէ նէ՛ տէրէճէտէ թէաճճիւպ իտէճէք տիր: Վագըա Մագֆէրսըն Սիմս
գատար տիլպէր տէյիլ իսէ տէ, տահա քէնտիսինտէն չօգ զիյատէ չիրքինլէ-
րի տէ պուլունապիլիր. իմտի ֆէյլէսօֆճա տիւշիւնէլիմ, պունա տախի
գանաաթ իթմէյէ գարար վէրմէլի տիր:

Ալչագ հայտուտ վէ գաթիլ, պու մախֆի միւքեալէմէյի թէքմիլ իտիպ
պիթիրտիքտէն սօնրա, աղէրլէրին իքի թալիմ կիպի աղըր աղըր տալըմ ա-
լարագ, մահէլլինի պիլտիյի մաղարանըն տօղրու իլէրու կիթմէյէ պաշլատը:

Թամ պու սըրատա, այ մահիթապա հիւրմէթէն պիր արա տաղըլըպ ՚ յա-
թարաֆա չէքիլմիշ օլան պուլութլար, բիւզկեարըն եէնի պիր գարա ՚ իւ-
բըընըն
գարշը գօեամաեըպ թէքրարէն ուֆուգու գաբլատըլար, վէ այտընլըգ ըյէ պիր
օլտու:

տօղրու էն-
Պիրտէ պու հէնկեամտէ, աղաճլարըն արգասընտան սէսսիզ ծօբլայըպ պիր
մէյտանա չըգըպ, իլըրըղ կիպի, Մագֆէրսընըն կիթմիշ օլտու ը, պիւթիւն
ֆա տօղրու իլէրու վարմաեա պաշլատը:

Պու ատէմ, եօլտա, գաբթանըն ճէսէտինէ թէսատիւֆ ՚գ իտի:
նուսուլճանըգ էյիլտի, վէ անըն պէլինտէքի պուշաղը չըգարարա տի քի, գար-
պէլինէ պագտը: ՚էթ միւճու-

Մագֆէրսըն, գար իլէ էօրթիւլմիւշ օլան պիր եօլըն չայր արանմասը իլէ

Թարաֆա ալարագ, էլինտէքի անախթարը, պիր տէմիր գաբուեա սօգտու․ անը իքի տէֆա չէվիրտի, վէ էսկի բէգչէլէր կըճըրթըսընա պէնզէր պիր սէս, գաբունուն աչըլմըշ օլտուղունու աշիքեար պէյան էյլէմէքտէ իտի ։

Անչագ հայտուտ, Թարիֆի նագապիլ պիր սէվինճ իլէ աեաղընը իչէրի սօգուպ, մէզգուր վիւճուտի մաղարանըն իչէրիսինէ տօղրու ղայիպ օլմագտա իքէն, պու մէֆրէթ վիւճուտ, եայ իւզէրինէ պասմըշ կիպի չիտտէթլէ կէրի թէբտի ։

Գարանլըգտա, մէրգում խայտուտին ումուզունա պիր էլ տօգունմըշ իտի։

— Քի՞մ տիր օ․ պաղըրտը տիւշարը տէհշէթ օլան գաթիլ ճանավար, վէ ասլա մէմուլ իթմէտիյի պիր սըրատա եագասընա սարըլմըշ օլան Նամալիւմ պիր բագիպին լէշինի տախի եէրէ սէրմէք իչիւն տէր հալ պուչաղընա տավրանտը իսէ տէ, չըպլագ պուչագ, սիվրիսի կէօյէ տօղրու տիքիլմիշ օլտուղու հալտէ, էլինտէ գալտը ։

— Սէ՞ն քիմ սին, տէտի Նամալիւմ բագիպ ։

— Էկէր իյի իսէն գօլումու պըրագ ։

— Քի՞մ սին սէն․ ճէվապ վէր ։

— Պիլէյիմի գըրաճա՞գմըսըն․ պըրա՛գ պէնի տէեօրում ։

— Էկէր սուալլէրիմէ ճէվապ վէրմէզ իսէն, վէ էկէր վէրէճէյին ճէվապլար պէնի խօշնուտ գըլմազլար իսէ, ճան ալըճը Էզրայիլ քէնտիսիյիմ․ չիմտի քիմ օլտուղունու անլատը՞ն մը ։

— Ֆագաթ Էզրայիլ պէօյլէ անչագ կիպի ատէմի ղաֆլէթէ կէթիրմէզ․ պիլէյիմի պըրագ քի ճէվապ վէրէյիմ ։

— Սէնին իլէ չէնէ եարըշընա չըգմասըա վագթիմ եօգ տուր․ չու էլիմտէքի պուչաղը կէօրի՞ւեօրմուսուն․ էկէր տէր հալ սուալլէրիմէ ճէվապ վէրմէզ իսէն, սանա պէքլէմէքտէ օլան Սիմսին, վէ քէնտի էլին իլէ չիմտի գաթլ իթմիշ օլտուղուն գաբթանընըն եանընա կիտէճէքսին ։

— Տիմէք տիր քի սէն խըրսըզ կիպի պուրատա կիզլէնիպ պիզի գօլլաեօր իտին․ վէ էկէր սէն տախի պիր տալ հայտուտու իսէն, էսնաֆտան օլան պիր բէֆիգէ թէսատիւֆ իթմիշ օլտուղունտան, էսնաֆըղա եագըշըր պիր մուամէլէտէ պուլունմալը իտին․ պիլէյիմի պըրագ տէյօրում․ արթըգ պի…պիրիմիզի անլատըգ․ իսթէրսէն պըչաղըմը տախի եէրէ պըրագայըմ․ սըգ…պիլէյիմի տըյօրում․ բարանըն պիր մըգտարընը սանա թէրք իտէյիմ ի…իթ․ կիւն օլուր քի պիրիպիրիմիզէ լազըմ օլուրուզ․ տօ՛սթ օլալըմ ։

…նչա՛գ գաթիլ․ պէնիմ իլէ բազարլըղա՞ մը կիրիշմէք իսթէեօրսուն․ …նին կիպի պիր հայտուտ զանըն իսթէօրսուն հէ՛․ ճանավա՛ր հէ…էնիմ սուալիմէ ճէվապ վէրմէտին․ ֆագաթ սէնին եէրինէ պէն …պ վէրէպիլիրիմ ։ Պու կիճէ օ սէֆիլ գատընը վէ չօճուղը գաթլ …օլ մէլուն քէօշկէ կիրտինիզ, ֆագաթ գուրպանլարընըզ էլի…մուշլար իտի․ պատէհօւ կիտիպ Անտէրսընըն գուլիպէսինի պաս…անլէրի օրատա տախի պուլամատընըզ․ ֆագաթ եւինէ սիզ բա…ուճիպինճէ իւճրէթինիզի ալտընըզ, վէ գաթ պէ գաթ գան ի-

ըէ քիրլէնմիշ օլան պու մուրտար աղզընըն պիր գըսմընը տախի չու մէջքրուհ ճօմրունու գուրթարմագ իչիւն պանա վատ խոճէօրսուն ճօյլէ տէյի՞լ մի․ ա՛լչագ ։

—Էկէր պու բարատա կէօզիւն եօգ իսէ սէնտէն իսթէտիյի՞ն նէ տիր․ օնու սէօյլէ պագալըմ ։

—Սէնտէն իսթէտիյիմ՞ մի սիւալ խոճէօրսուն ։

—Էվվէթ սէօյլէ․ սէնի խօշնուտ իտէյիմ իչինէ՛ կիրթ ։

—Սանա էվվէլա քիմ օլտուղընը սիւալ իթտիմ ճէվապ վէրմէտին ։

—Սէն քէնտին քիմ օլտուղումու անլատըն․ արթըգ օնուն իչիւն ճէվապըմա ինթիաճըն եօգ տուր ։

—Ցագաթ տիկէր տահա միւհիմմ պիր սիւալիմ վար տըր քի, անըն ճէվապընը պէհէմէհալ վէրէճէքսին ։

—Բէք ալէա սօւեօրսուն սիւալ իտին․ Փագաթ սօւնուն ճէվապընը վէրտիկիմտէ, շու պիլէյիմի իթէրք իտիպ իչինէ կիտէճէ՞քմիսին ։

—Օրասը, ալաճագ ճէվապըմա թապի պուլունան պիր մատտէ տիր ։

—Ջաբուգ սիւալ էթ․ պիլէյիմ գօրտու ։

—Շու մաղարատաքի գարը քի՞մ տիր ։

—Անլատը՛մ․ տիկէր պիր օրթագ տահա բէյտա օլտու ։

—Սիւալիմին ճէվապընը՛ վէր ։

—Սէն պէնիմ իտէճէք սիւալիմէ ճէվապ վէրիր իսէն, պէն տախի սէնին սիւալինէ ճէվապ վէրէպիլիրիմ ։

—Բէք ալէա տէտիյին կիպի օլսուն ։

—Քի՞մսին սէն․ սէօյլէ ։

—Պէ՞ն մի ։

—Էվվէթ սէն ։

—Ցագաթ խիմիմ վէրտիկիմտէ տիթրէյէճէքսին ։

—Տիթրէմէք, թէրէտտիւտ իչքէնճէսինտէն տահա էվլէա տըր ։

—Պէն․ պու կիճէ գաթլ իթմէք իչիւն գօվալամըշ օլտուղունուզ Էլէօնօրանըն նիշանլըսը Անտէրսըն քէնտիսիյիմ ։

Թամ պու սըրատա, Անտէրսընըն թէրք իթմիշ օլտըղը աղաճլըգ թարաֆընտան պուհուրա կէլէն պիր աղլամա սէսի, մէրգում տէլիգանլընըն իւզէրինէ ճօյլէ պիր թէէսիր իթտի քի, սինիրլէրի կէվշէյէրէք, Մագֆէրսընըն պիլէյի անըն թազեիգինտէն գուրթուլտու, վէ ճանավար գաթիլ ճօյլէ պիր խըշմ իլէ պըչագըընը եօգարը գալտըրըպ Անտէրսընըն կէօյսիւնէ տօղրու էնտիրտի քի, էկէր Էլէօնօրանըն մաշուգու քէնտիսինի տէրհալ թօբլայըպ պիր եանա սըչրամայա տավրանմըշ օլմասա իտէ, գաթիլին պըչագը, պիւթիւն սապը իլէ պիրլիքտէ պիչարէնին կէօյսիւնտէ կէօմիւլիւ գալաճագ իտի ։

Մագֆէրսըն ճօյլէ պիր շիտտէթլէ պըչագընը սալտըրմըշ իտի քի, գարշը գօշա կիթտիյինտէ, միւվազէնէսինի թութամայըպ, օ մէֆրէթ վիւճուտի իլէ եիւզիւ գօյու եէրէ գարանտը․ Փագաթ ինէ եէրէ գապանմասը իլէ Ֆըրլայըպ այաղա գալգմասը պիր օլտու ։

Գանըն իւզէրինէ, պէտէն պէտէնէ վէ պուշագ պուշաղա պիր չէտիր տալաշմա տըր գուհուրա կէլտի ։

Վէ պու տէֆա, մահիթապ ըշըղը տախի պուլուտմաարըղընտան, գարանլըգտա իքի կէնճ ատէմլէրին պիրիպիրլէրինի եէրէ սէրմէք իչին ճան հավլի իլէ ուղրաշմագտա օլմալարը, տահա զիյատէ տէհշէթլի պիր հալքէսպ իթմիշ օլմալը իտի ։

Հէլէ քի մուհարէպէ ուզուն սիւրմէտի ։

Գէչ տագըգա կէչմէզտէն, իքիսինտէն պիրիսի, պիր տահա այաղա գալգմամագ իւզրէ, գարլարըն իւզէրինտէ սէրիլիպ գալմըշ իտի ։

Իշթէ պու սուրէթլէ, 1733 սէնէսի դէկտ. Չինճի կիճէսի, տէհշէթլի կիճէլէրէ̃ զէնճիրինէ պիր հալգա տահա թագմըշ օլուպ, անճագ իւչ տէօրթ սաաթ զարփընտա, վէ պիրիպիրլէրինտէն բէք աղ ուզագ օլան իքի մահէլլէտէ, պիր գաչ սաաթ էվվէլ թէքմիլ կիւճ ու գուվվէթլէրի վէ սըհհէթի պէտէնիյէլէրի եէրինտէ օլան տէօրթ նէֆէր կէնճ ատէմլէր, պիրիպիրլէրինին գուրշուն վէ պուշաղընա գուրպան կիթմիշլէր իտի ։

Բ.

ԻՔԻ ՏԷՐՏՏԱՇԼԱՐ

Եալընըզ օն տագըգա զարփընտա, իքի նէֆէր կէնճլէրին գանընա կի-րմէսինէ սէպէպ, վէ զիքր օլունան մաղարատա մահֆուզ գըլընան գատըն քի՞մ իտի:

Սօն բաքիյլէրտէն սաղ գալմըշ օլան կէնճ, չիւբհէսիզ հէման մէզքիւր մաղարանըն գաբուսընտան իչէրի կիրիփ, տիլպէր Թաապիր օլունան մէրգու-մէ գատընըն հուզուրընա չըգաճագ տըր:

Պիզ օնտան էվվէլ իչէրի կիրէլիմ:

Իբէյիճէ վիւսաթը սուլուլան, վէ պիր գանտիլ ըշըղը իլէ միւմքին մէր-թէպէ ըշըգլանմըշ օլան պու քէօհնէ մաղարանըն պիր քէօշէսինտէ, Փիլ վագը, հէնուզ 35 չաղլարընտա կէօրիւնէն պիր գատըն, տիզ ուզէրինէ կէլ-միշ օլուպ, էլլէրինի եօգարը գալտըրմըշ, վէ Ճէնապը Հագգըն լութֆ ու մէրհամէթինի նիյազ իթմէք ուզրէ տուայա տուրմուշ իտի:

Պու գատընըն տիլպէրլիյի ուզէրինէ հայրէթտէ գալմըշ օլան սէֆիլ հայտուտլար, քէնտի կէօզլէրինէ ալտանմամըշլար իտի:

Մէրգումէնին կիյինմիշ օլտըղը գալըն վէ սիյահ էլպիսէլէր, վէ ալէլ-խուսուս գարա գաշլարը վէ կէօզլէրի, սօլկուն Փագաթ ղայէթ պէյազ վէ տօլկուն չէհրէսինէ էօյլէ պիր ճէլպ իտիճի տիլպէրլիք վէրմիշլէր իտի քի, Նիչէ օն պէշ եաշընտա Թազէ գըզլարըն հասէտինի մուճիպ օլապիլիր իտի:

Հալ ու էթվարընտան վէ տուայա տուրուշունուն Թարզընտան. տէրէ-ճէյի նիհայէտէ աճընաճագ պիր հալտէ պուլունմըշ օլտըղը բէք աշիքեար կէօ-րիւնէն պու պէտպախթ գատըն, եիւզիւնիւ մաղարանըն գաբուսընա տօղրու չէվիրմիշ օլուպ, Ճէնապը Հագգըն հուզուրընա տիքմիշ օլտըղը տիլպէր կէօզլէրինի սըգ սըգ վէ պիր տէհշէթ ալէամէթի իլէ մէզքիւր գաբույա տօղրու չէվիրմէսինտէն բէք ալէա սուրէթտէ անլաշըլմագտա իտի քի, մէզ-քիւր գաբու Թարաֆընտան զուհուրա կէլէճէք օլան ղայէթ պէտպախթ պիր վէնզարէյէ միւնթազըր պուլունմագտա վէ տիթրէմէքտէ իտի:

Տէմիր գաբունըն բէգէ կըճըրթըսը իշիտ, պու պէտպախթ վէ տէհշէթ-լի տագըգանըն խէթիրճմիշ օլմասընը խապէր վէրտիյինտէ, պիչարէ տիլպէր պիր գարըշ եօգարը սըչրատը:

Արթըգ ճէմալինին կէօզ գամաշտըրաճագ պէյազլըղը մահվ օլուպ, տա-նըն տէրինէ, քիւլ րէնկի գայիմ օլմուշ իտի:

Նէրտիվէնտէն աղըր աղըր աշաղը ինէն պիր այագ սէսի տույուլտու:

Տիլպէր գատըն արթըգ տուասընը գաթ իտիպ, ճէլլատըն պուչաղը ալթընտա պուլունմագտա տըր կիպի պօյնունու էյտի, վէ կէօզլէրինի գա-բու Թարաֆընա տօղրու տիքտի:

Նիհայէթ պիր այագ կէօրիւնտիւ ։

Այաղըն արգասընտան աըլ վիւճուտին պիր գըսմը, պատէհու տիշարը
տօղրու ուզանմըշ պիր տիրսէք, պու տիրսէյին իւզէրինտէ պիր չօճուգ, վէ
չօճուղուն քիւչիւճէք պաշը արգասընտան տախի, քէնտինէ նամալիւմ պիր
սըֆաթ կէօրիւնտիւ ։

—Սիւպհա՛ն Ալլահ, տէտի տիլպէր գատըն թէքրարէն էլլէրինի եօգա-
րը գալտըրարագ— գուճաղընտա պիկիւնահ պիր մասում պուլունան պիր
տաէմ տիւշմէն օլամազ ։

—Տիւշմէնլէրինիզի Ալլահ գահր իթսին մա՛տամ, տէտի իշէրի կիրէն ա-
տէմ պիր իքի ատըմ մէրգումէյէ տօղրու իլէրուլէյէրէք, վէ անըն տիլպէր-
լիյի իւզէրինէ հայրէթլէ գալարագ ։

—Ֆագաթ սէօյլէ՛յին էֆէնտի․ սիզ քի՞մսինիզ․ սիզի ճէնապը Հա՞գգ
մը իմտատըմա կէօնտէրտի, վէ պու գուճաղընըզտաքի չօճուգ քի՞մ տիր․
կիճէնին պու վագթինտէ ինսանլարըն նատիրէն այագ պասմագտա օլտուգ-
լարը պու մէվքիին օրմանտա նէ՞ իշինիզ վար իտի, վէ պու պիկիւնահ չօճու-
ղու նէ՞ իչիւն պիրլիքտէ կէթիրմիշ իտինիզ ։ Եա՛ Րէպպ․ աճէպա րիւյա՞ մը
կէօրիւյօրըմ ։

—Խա՛յըր, մա՛տամ․ կէօրտիւյիւնիզ րույա տէյիլ տիր․ պէնիմ պու կիճէ
պուրալարտա պուլունմագլըղըմ, սըրֆ պէտպախթ պիր թէսատիւֆ իշի իտի․
Ֆագաթ, մա՛տամ, շիմտի շու կէօրտիւյիւմ հալլէրտէն թէշվիգ օլունարագ՝
պու թարզ պէտպախթ թէսատիւֆլէրտէն, էօմրիւմ օլտուգճա մահրում գալ-
մամագլըղը նիյազ իթմէքլիյիմ կէլիյօր ։ Գըզա՛րմայըն, մա՛տամ․ տիհանըն-
տան տիշարը ֆըրլանմասընը պայըթ իտէմէյէն պու սէօզլէրին սահիպի, ճէ-
նապը Հագգ թարաֆընտան իմտատընըզա եէթիշմիշ օլան պիր տօսթ տըր՝
պէօյլէ պիր մուգատտէս վազիֆէյէ թային գըլընմագ պախթընը խէյալիմ-
տէն պիլէ կէչիրէմէզ իտիմ ։

—Ֆագաթ էօմրիւնիւզի տէ պէնիմ իչիւն թէհլիքէյէ գօյտունուզ․ էօյլէ
տէյի՞լ մի էֆէնտի ։

—Վէ նէ կէօնա պիր խազինէնին խէլասը իչիւն անը թէհլիքէյէ գօյմուշ
օլտըղըմը պիլմիշ օլսամ, աշագ խատիմլէրինիզի պու գատար սէօյլէթմէյէ
տէ թէհամմիւլիւմ օլամայաճագ իտի ։

—Խատիմլէրի՞մ մի տէյօրսընըզ․ էօյլէ իսէ Սիզ եալընըզ տէյիլ իտի․
Սիւպհա՛ն Ալլահ օ նէ՞ ագիմ սաաթ իմիշ․ վէ էֆէնտի, սիզէ նամալիւմ վէ
պէքչի տէ րիւսվայ պիր գարը իչիւն, էօմրիւնիզի, իքի նէֆէր ճանավար
հայտուտա գարշը թէհլիքէյէ՞ մի վազ էյլէտինիզ․ վէ նասըլ թէհլիքէ․ ա-
չիքեա՛ր, աշիքեա՛ր պիր էօլիւմ․ Ագի՛մ Ալլահ, չըլտըրաճաղըմ կէլիյօր ։

—Մա՛տամ․ ճէնապը Հագգա սըղընան՝ թէհլիքէտէն գօրգմայ ։ Ֆագաթ
սիզ հալէա տիզ իւսթիւ գալմըշսընըզ տըր․ օթո՛ւրուն, մատամ, վէ էկէր
միւսաատէնիզ օլուր իսէ, պէնտէնիզ տախի․ ․ ․

—Էվվէթ, էվվէթ, սիզ տէ օթուրուն էֆէնտի․ վէ գուճաղընըզտաքի
չօճուղու տախի պիր տազ պանա հիմմէթ էտին․ սիզ եօրկունլուղընըզը տէ

տըղընըղ սըրասը, պէն տախի մասումընըզը սինէմին իւզէրինէ սըգարագ պիր աղ գըզտըրտըմ. պէտպախթ չօճուգ, սօուգտան եւգիւնտէ ըէնկ գալմամըշ տըր :

Տիլպէր գատըն Փիլհագըգա քէնտի եապանճը միւսաֆիրինին չօճուղընը գուճագընա ալըպ պիր քիւթիւք բարչասը իւզէրինտէ օթուրտըղընտա, վէ պիննէֆս քէնտի չօճուղու կիպի անը էօփիւպ սէվիպ սինէսինին իւզէրինտէ սըգտըղը սըրատա, տէլիգանլը գուրթարըճըսը տախի կիտիպ մաղարանըն գարշուսընը պիր էյիճէ գարատը, վէ պատէհու քէնտիսի տախի գալըն պիր աղաճ բարչասը ալարագ, Տիլպէր գատընըն եանը պաշընտա օթուրտը :

Իքիսինին տախի պիրիպիրլէրինէ նազլ իտէճէք վէ պիրիպիրլէրինին մէ-րագընը տէֆ իտէճէք չօգ շէյլէրի պուլունմագտա իտի. վէ եէկտիկէրինին տավէթինէ պագմաեարագ պու հիքեայէլէրի մէյտանա տէօքէճէկլէրի թա-պիի օլտուղունտան, գանն իտէրսին քի պիլ իթթիֆագ պու վագիֆէնին իճ-րասընա հազըրլանմագ իչիւն եօրկունլուգլարընը ալմագտա իտիլէր.

Քիւչիւք վէ պիկիւնահ մասում իսէ, Տիլպէր գատընըն սինէսի իւզէրինտէ բահաթլանարագ, վէ մէզքիւր սինէնին հէրարէթինտէն վէ ուզուն ուզուն բուսէլէրտէն ըսընըպ կէվշէտիկինտէն, պիր գաչ տագըգա ղարֆընտա տէրին պիր ույգուեա տալտը :

—Էֆէ՛նտի. տէտի Տիլպէր գատըն, Փագաթ Թէրէտտիւտ իտիպ տու-րարագ :

—Սէօյլէյին մա՛տամ, նէ սուալինիզ վար իսէ պուեուրուն :

—Սուալլէրիմ բէք չօգ օլաճագ տէյի գօրգարըմ, վէ հէր նէ գատար պու մէլուն մաղարաեա կիւն ըշըղը կիրմէզ իսէ տէ, գանն իտէրիմ քի, սա-պահ օլմաեա չօգ պիր շէյ գալմամըշ տըր. վէ պէլքի պու գատար եօրկուն-լուգտան սօնրա ույգուեա իհթիեաճընըզ վար տըր :

—Մա՛տամ. վագըա պու կիճէ ույգու տէնիլէն շէյ կէօզիւմէ կիրմէմիշ իսէ տէ. անըն եէրինէ պիրիպիրինի միւթէագըպ էօյլէ տէհշէթլի հալլէր կէօրմիւշիւմ տիր քի, ղալիպա ույգու տէնիլէն շէյ պիր հաֆթաեա գատար ավտէթ իթմէնէճէք տէրէճէտէ պէնտէն եապանճըլանմըշ տըր :

—Էօյլէ իսէ միւսաատէ պուեուրուրսունուզ . . .

—Էմր իտին մա՛տամ. սուալլէրինիզէ մէմնունէն ճէվապ վիրմէյէ հա-զըրըմ :

—Սիմի թանը՞ր մը իտինիզ, վէ պուրատա կէլէճէյինի պիլի՞ր մի ի-տինիզ :

—Մատամ. Սիմօ տէտիյինիզ հայտուտու թանըմագ շէրէֆինէ նա-յիլ օլմատըմ, իմտի, իկ տէֆասը օլարագ, եալընըզ քէնտի չէօրէքճիլէր րէֆիքլէրինտէն տույտում :

—Նէ՞րէտէ :

—Պու մաղարանըն տըշարըսընտա :

—Նէ՞ վէքիտ :

—Պունտան եարըմ սաաթ գատար էվվէլ :

—Տիմէք օլուր քի Սիմս պու կիճէ պուրատա կէլմէտի :

—Խա՛յր մատամ, պաշգա պիր թարաֆա տավէթլի իմիշ :

—Հա՞նկը թարաֆա :

—Ճինէննէմ ունուտտըմ :

—Ինայէթքեա՞ր Ալլահ . Սիմս էօլտի՞ւ մի էֆէնտի :

—Պիզզաթ քէնտի հիւրմէթլու րէֆիգլէրի էլի իլէ :

—Տիմէք օլուր քի պուրատա կէլէնլէր տախի պաշգալարը իմիշլէր :

—Էվվէթ մատամ, պէօյլէյին գարթանը իլէ Մագֆէրսըն նամընտա տիկէր պիր հայտուտ իմիշլէր :

—Վէ պունլարըն իքիսինի տէ սի՞զ մի գաթլ իթտինիզ էֆէնտի :

—Խայր մատամ, պու շէրէֆէ նայիլ օլամատըմ :

—Էյ նէ՞ օլտուլար . գաչտըլա՞ր մը :

—Մատամ, միւսաատէ պույուրունուզ, հէր շէյի սըրասը իլէ անլաթա-եըմ : Պու կիճէ ալթը նէֆէր հայտուտլար գուլիպէմի պասթըլար, էվվէլճէ գաչըրմըշ օլտուգլարը նիշանլըմը վէ քէնտի չօճուղու օլան պու մասումը գաթլ իթմէք իսթէմէքտէ իմիշլէր :

—Տիմէք օլուր քի պու չօճուգ սիզին տէյիլ տիր . էֆէնտի :

—Խա՛յր . մատամ, հալէա րուհում կիպի սէվմէքտէ օլտուղում նիշանլըմըն չօճուղու տուր . Ֆիքրինիզտէն ֆէնա պիր շէյ կէչիրմէյին մա՛տամ, նիշանլըմ ուլվիյէթլի գատար բագ տըր . վէ պու չօճուգ . պէտպախթ պիր իգտիտա՛ր էլլէրի տիր . պունլարը սօնրատան սիզէ նագլ իթտիյիմտէ, սիզ տախի պէնիմ կիպի պէտպախթ նիշանլըմըն իւզէրինէ կէօզ եաշլարը տէօ-քիւզ, պու մասումը տախի, պիննէֆս սիզին խաս էվլատընըզ կիպի սէվէ-ճէքսինիզ :

—Պէտպա՛խթ մաշուգլար :

—Թէշէքքիւր իտէրիմ մա՛տամ . իշթէ օ ալիւ նիշանլըմ պու պէտպախթ մասումու պէնիմ մուհաֆազամա թէսլիմ իտէրէք, քէնտիսի տէ գայպ ու նապէտիտ օլտու : Պէնտէնիզ, հիմայէմէ թէսլիմ գըլընան մասումու գա-թիլլէրին պուշաղընտան գուրթարմագ իչին, տիվանէ կիպի տիշարը ուշ-տում, օ գարլարտա վէ ֆուրթունատա տաղլարտա տօլաշտըմ : Գուլիպէմին գարշը թարաֆընտա պուլունան թէբէյէ վարըլ օլտուղումտա, թիւֆէնք սէսլէրի ալմաեա պաշլատըմ . կէրի տէօնմէք իսթէտիմ . ֆագաթ չօճուղու գուրթարմալը իտիմ . նէրէյէ վէ հանկը թարաֆա կիթմէքտէ օլտուղումու պիլմէքսիզին գօշմագտա իտիմ . պիր սաաթ իքի սաաթ չըլկըն կիպի պիր պիր թարաֆա պիր տիկէր թարաֆա սալտըրտըգտան սօնրա, Ճէնապը Հագգըն ա-տըլ սըրր իլմէյէն հիքմէթի իլէ պու թարաֆլարա տուշմիւշիւմ, պուլուն-տուղում մահէլլին նէրէսի օլտուղունու պիլմէզ իտիմ :

—Ա՛հ . Ինայէթքեար Ալլահ, իքի պէտպախթլարը, պիրիպիրլէրինտէն թէսէլլի պուլմագ իչին պիրիպիրլէրինին եանընա սէվգ իթմէքտէ իտի :

—Է՛վվէթ, մա՛տամ . պէօյլէ պիր հիքմէթէ թապի պուլունտուղումու պիլմէքսիզին, սիզին պուլունտուղունուզ մահէլլտէն անճագ պիր գաչ ա-

տըմ էօթէտէ պուլունան պիկա աղաճըզըն ալթընտա եօրղունլուգ ալմագ իսթէտիմ · գուճաղըմտաքի մասում սօուգտան տիթրէմէքտէ իտի · անը մանթօմուն իչինէ սարտըմ, վէ նէֆէսիմլէ վիճուտինի ըսըթմաղա չալըշմագտա իտիմ։ Նէ գատար վագըթ պու հալտէ տէվամ իթմիշ օլտուղունու պիլմէ-եօրում. անճագ պիր որա թա եագընըմտան իննան սէսլէրի ալարագ գու-լագ գապարթտըմ · պունլարըն միւքեալէմէսի թարզընտան, վէ գար ըշըղը-նըն միւսաատէ իտէպիլէճէկի տէրէճէտէ ֆարգ իտէպիլտիկիմ հալլէրինտէն, գանլը գաթիլ իքի նէֆէր հայտուտլար օլտուգլարընը անլատըմ · քէնտիմի հայտուտլար իչինտէ զանն իթտիմ։

—Վէ պունլար սիզին գուլիպէյի պասան հայտուտլա՞ր մը իտիլէր ·

—Միւքեալէմէլէրի, պու խուսուստա շիւպհէյէ մահալ պըրագմատըլար · Նիշանլըմը պէնտէն աճըրըպ գաչըրտըլար, վէ շիմտի տէ քէնտիսինի վէ չօ-ճուղունու գաթլ իթմէք իսթէյէն հայտուտլար, պէնտէն անճագ պիր գաչ ատըմ էօթէտէ գարլարըն իւզէրինտէ օթուրմուշ օլուպ, ճինայէթլէրինին իւճրէթի օլան 600 լիրա պարայը թագսիմ իթմէքտէ իտիլէր։

—Սիւպհա՛ն Ալլահ. պունու կէօրտիւկիւնիւզտէ նէ՛ օլտունուզ էֆէնտի։

—Գանըմ տամարլարըմտա գայնամայա պաշլատը, հէման պօղազլարը-նա սարըլըպ լէշլէրինի եէրէ սէրմէք իսթէտիմ · Ֆագաթ քէնտիլէրի պաշ-տան թըրնաղա գատար պիւր սիլահ պուլունտուգլարը հալտէ, պէնիմ իւզէ-րիմտէ պիր չագը պիլէ պուլունմամագտա իտի։ Պա խուսուսա քի, պէն էօլ-տիւյիւմտէ . Նիշանլըմըն պէնիմ մուհաֆազա վէ հիմայէմէ թէվտի իթմիշ օլ-տուղու պու պիչարէ մասումուն հալի նէ՞ օլաճագ իտի . . .

—Պէտպա՛խթ չօճուգ—տէտի տիլպէր գատըն կէօզլէրի եաշարարագ, վէ էյիլիպ պիկիւնահ վէ ույգուտա տալմըշ օլան մասումուն եանագլարընը տէֆա տէֆա պուս իտէրէք։

—Իմտի իշին նէթիճէսինէ պէքլէմէյէ գարար վիրտիմ։

—Եա օ արա չօճուգ պիր սէս չըգարսա եախօտ աղլասա՛ իտի։

—Ալլահ սիզի մուհաֆազա իթտի մա՛տամ · չօճուգ հէր չէյտէն պիխա-պէր, տէրին վէ րահաթ պիր ույգու չէքմէքտէ իտի։

—Էյ օ հայտուտլար տախի պարալարը թագսիմ իթմէքտէ իտիլէր։

—Էվվէթ մա՛տամ · պու թագսիմ իշի պիթտի, վէ պիրիպիրլէրինտէն այրըլմագ իսթէտիլէր իսէ տէ., իքիսի տախի, եալընըզ տիկէրինի եօլա գօյ-մագ իսթէմէքտէ իտի։

—Նէ՞ սէպէպլէ։

—Սօնրա։ եալընըզճա սիզին եանընըզա կէլմէք իչիւն։

—Ագի՛մ Ալլահ, պունլար պէնիմ պուրատա պուլունտուղումը պիլի՛-եօրլար մը իմիշ։

—Էվվէթ մա՛տամ, վէ գուլիպէմին էօնիւնտէ ասքէրլէրէ գարշը մու-հարէպէ իթտիքլէրի սըրատա, ալչագ հայտուտ պաշը, սիզի Սիմօնին էլինտէն գաքաթմագ իչիւն, պիննէֆս քէնտիսի անըն արգասընտան գուրշուն սը-գարագ քէնտիսինի թէլէֆ իթմիշ իմիշ։

—Պունուն պէօյլէ օլտուղունու նէտէ՞ն պիլիյօրսունուզ ։

—Սէր հայտուտ պու ալչագլըղընըն ֆարգընա վարան տուլունմամագ-տա օլմալը իթիգատընտա իքէն, Մաղֆէրըն իչին ֆարգընա վարմըշ, վէ սօնրա քէնտիլէրի գուրթուլուշ պուլտուա կէլտիքլէրինտէ, Մաղֆէրըն տախի սէր հայտուտ իլէ պիրլիքտէ հույուրունուզա չըգմագ իսթէմիքտէ իտի ։

—Սիւպհա՛ն Ալլահ․ Սիւպհա՛ն Ալլահ . . .

—Էվվէթ մատամ․ բարանըն թագսիմի գապիլ իտի․ ֆագաթ գարընըն թագսիմի գապիլ օլամազը․ վուրուշտուլար, վէ սէր հայտուտ թա կէօյսիւնտէն վուրուլարագ եէրէ սէրիլտի ։

—Տիմէք տիր քի օ իչիթտիյիմ թապանճա սէսի պու իտի ։

—Էվվէթ մատամ, ըրղընըղա թասալլութ իթմէք իսթէյէն իւչ նէֆէր հայտուտլարտան իքիսի, պիրպիրլէրինին գուրշունու իլէ մաճվ ու թէլէֆ օլմուշլար տըր ։

—Քի իւչիւնճիւսիւ տախի, գահրաման գուրթարըճըն պուչագը ալթընտա քէնտի մէքրուհ ճանընը թէսլիմ իտէճէք իտի-տէտի տիլյէր գատըն արթըգ քէնտինի պայըթ իտէմէյիպ պայըլա ֆըրլանարագ, վէ պիր էլի իլէ հալէա չօճուղու սըգը սըգըտա սինէսի իւզէրինէ սըգըպ մուհաֆազա իթմէքտէ իքէն տէլիգանլը գուրթարըճըյը էօնիւնտէ տիզ չէօքիւպ տիկէր էլի իլէ տէ անըն էլինի գավրայըպ տուտագլարընա կէօթիւրմէսինի պիր էտէրէք ։

—Մա՛տամ, նէ՞ էտըյօրսունուզ, Ալլահ աշգընա օլսուն . . .

—Էֆէ՛նտի, հէր քիմ օլուր իսէնիզ, միւտաքէթի էօմրիւմտէ, բըրգըն վէ էօմրիւմիւ սիզէ պօրճլու օլտուղումու ունութմամաճաղըմ ։

—Մա տամ . . . ֆագաթ ադլաէօրսունուզ տա . . . բէճա իտէրիմ քէնտինիզի պայըթ իտին . . . ա՛հ պու սէօյլէրինիզին, հարէքէթինիզին, վէ ադլամանըզըն նալաէզ գուլունուզ իւզէրինէ նէ տէրէճէտէ թէէսիր իթտիկինի պիլէմէյօրսունուզ, բէճա իտէրիմ մա՛տամ քէնտինիզէ կէլինիզ ։

—Էվվէթ էֆէնտի․ էվվէթ, ափվըզըզը թալէպ իտէրիմ, էօմրիւնիւզիւն պուհը օլան պիր տիկէր պէտպախթըն հալի իւզէրինէ հիսս իթտիյինիզ էնտիշէլէրի խաթըրըմա կէթիրէրէք, նիւրէյյինիզին եարալարընա տօգանմամալը իտիմ․ աֆվ իտին էֆէնտի, աֆվ իտին ։

Պունուն իւզէրինէ նութգլար գաթ օլունտու ։

Իքի պէտպախթլար, քէնտիլէրէ մախսուս օլան տէրտլէր իւզէրինէ գօնուշմագ իչին, պաշլարընը էօնլէրինէ ասըլար ։

Պիր միւտտէթ պէօյլէճէ տէվամ իթտի ։

—Մա՛տամ․ սիզ տախի պէնիմ կիպի բէք պէտպախթ կէօրինիւյօրսընըզ, տէտի տէլիգանլը գուրթարըճը, թէքրարէն սուքիւթու գաթ իտէրէք ։

—Իհթիմալ տըր քի սիզտէն տահա զիատէ պէտպախթըմ ։

—Սիւպհա՛ն Ալլահ․ պէնիմքինտէն տահա զիատէ պէտպախթլըգ նէ՞ օլապիլիր ։

—Էֆէնտի, սիզին ճիկէրբարէնիզ էլան պէրհանամ տըր. էօյլէ տէյի՞լ մի։

—Էկէր էօյլէ օլմուշ օլմասա, սիզի պու կիճէ հայտուտլարըն բէնչէսինտէն գուրթարմագ չէրէֆինէ նայիլ օլան գուլունուզ տախի շիմտի տիւնեա իւզէրինտէ պուլունամազ իտի։

—Վէ պիր կիւն սէվկիւլիւնիզէ գավուշմագ իւմիտինիզ տէ պէրքէմալ տըր. էօյլէ տէյի՞լ մի տիր էֆէնտի։

—Պիւթիւն էօմրիւմ օ իւմիտտէն տօլըը տըր մա՛տամ։

—Ճէնապը Հագգ միւրատընը նայիլ էյլէյէ։

—Թէշէքքիւր իտէրիմ մատա՛մ. թէշէքքիւր իտէրիմ։

—Ֆագաթ պէն, էֆէնտի. պէն պու մէսուտ իւմիտտէն տէ մահրում պուլունմագտայըմ։ Պէնի տախի սիզին կիպի սէվկիւլիւմիւն գուճագընտան այըրտըլար, վէ Ազի՛մ Ալլահ, անըն մէզարընը պիլէրէք, կէօզ եաշլարըմ իլէ անը ըսլաթմագ թէսէլլիսինտէն տէ մահրում պուլունմագտայըմ։

—Սիւպհա՛ն Ալլահ, մէզարը տախի նամալի՛ւմ մի տիր. հագըգաթէն պու տէհշէթլի պիր հալ տըր։

—Էվվէթ էֆէնտի. պէնիմ իչիւն գաթիլլէրին պուչագընա գուրպան կիթմիշ օլան ալիճէնապ վէ սէվկիւլիւ գօճամըն մէզարը նէրէտէ օլտուղունու, վէ հաթթա պիր մէզարը պուլունուպ պուլունմատըղընը տախի պիլմէք թէսէլլիսինտէն տէ մահրում գալմըշըմ, վէ պու հալտէ. էվվէթ պու հալտէ էօլիւմ տախի պանա մէրհամէթ իթմէմիշ տիր . . . հայֆա եաշատըօրում . . .։

—Օթուրուն մատամ, Ալլահ աշգընա օթուրուն, վէ եաշլարընըզը սի՛լին։ Ճէնապը Հագգ, սէվկիւլիւ գօճանըզ նէրինէ. սիզէ պիր Ֆէտաքեար գարտաշ թագտիմ իտէօր. վէ պու եէնի գարտաշընըզ, սիզին ուղրունուզա տիւնեա աճըլարընըզ ալթընտա ֆէտայի ճան իթմէք իչիւն սէվկիւլիւ զէվճէնիզտէն զէրրէ գատար կէրի գալմամագա թէրէտտիւտ իթմէյէճէյինի, աչէնէն սիզէ վատ իտէր։ Ցիւնեա իւզէրինտէ, էօմրիւմին նըսֆընը սահիպ օլան պիր նազը նիշանլըմ վար իտի, մա՛տամ. պու տագըգատան էօմրիւմին տիկէր նըսֆընը տախի պիր գըզգարտաշա ֆէտա իթմէքլիյի այնի պիր իգպալ վէ մէսուտիյէթ ատտ իտէրիմ։

—Տէրունի տիլտէն սիզէ թէշէքքիւր իտէրիմ էֆէ՛նտի. վաթինիզի մէմնունէն գապուլ իտէրիմ. վէ սիզէ նալաեըգ պիր գըզգարտաշ օլմաեաճաղըմա էմին օլմանըզը նիյազ իտէրիմ։

—Ազի՛մ Ալլահ, նէ՛ պէօյլէ իգպալ. ա՛հ, մէսուտիյէթիմին իքմալի իչիւն, եալընըզ պիր, Ֆագաթ պէք պէօյլէ պիր գուսուր գալըեօր։

—Նիշանլընըզ. էօյլէ տէյի՞լ մի էֆէնտի։

—Ա՛հ. մատամ, պիր քէրրէ քէնտիսինի կէօրսէնիզ, պիր քէրրէ օլ կէօզ գամաշտըրաճագ տիլպէրլիյինի վէ ահլաքինին բագըրըզնը կէօրսէնիզ, օլ վագըթ անլաեաճագսընըզ քի, Ճէնապը Հագգ. սիզի թէք եարատմամըշ տըր մա՛տամ։

—Իլթիֆաթընըզ իչիւն տէրունի տիլտէն թէշէքքիւր իտէրիմ էֆէ՛նտի.

Ֆագաթ աճայիպ չէյ , օ սէվկիւլիւ նիշանլընըզ պու գատար պանա պէյնըզէ՞-եօր մը իմիշ ։

—Մատամ․ Թէքէրրիւրէն վէ մա էլ իֆթիխար սէօյլէրիմ քի , սինիճէ Ֆարգընըզ միւսթէսնա Թութուլտուղու հալտէ , իքինիզ պէյնինտէ մէվճուտ պուլունան ֆարգ օ տէրէճէտէ ճիւզի պիր չէյ տիր քի , ալտանմամագ իչին էրէյիճէ գուվվէթլի կէօզլէրէ լիւզում պուլունմագտա տըր ։

—Իմտի քէնտիսինէ գավուշմագ մէսուտիյէթինէ նայիլ օլտուղունուզտա քէնտիսի տախի պէնի պիր դըզ գարտաշ մագամընտա գապուլ իյլէմէյէ չէքինմէեէճէք տիր ։

—Ա՛հ օլ վագթ․ մա՛տամ, օլ վագըթ, ֆէտաքեար պիր գարտաշ կիպի թէք սէվկիւլիւ պիր դըզգարտաշըմ տա մալիք պուլունմուշ օլաճաղընըզա սիզի Թէէմին իտէյիլիրիմ ։

—Ճէնապը Հագգըն ինայէթ ու մէրհամէթինէ հուտուտ գօնամազ էֆէ՛նտի․ ինշալլահ օ տէտիյինիզ կիւնիւ կէօրմէյէ տէ նայիլ օլաճագսընըզ․ վէ Քըզգարտաշընըզ տախի , սիզին մէսուտիյէթինիզի կէօրէրէք , արթըգ կիւնէշլի գարանլըշ օլան պէտպախթ էօմրիւնիւն սօն գըսմընտա պու եւզտէն օլսուն Թէսէլլի պուլաճագ տըր ։ Ֆագաթ էֆէնտի․ աճէպա հիսսիեաթընըզա տօգանմագսըզըն սաթըգ պիր դըզգարտաշ կիպի սիզէ պիր սիւալ իթմէեէ ճէսարէթ իտէպիլի՞րմիյիմ ։

—Մա՛տամ, արթըգ պիրիպիրիմիզէ գարտաշ վէ դըզ գարտաշ օլմագլըղը վար իթտիք․ պէյնիմիզտէ ինհիրագա մահէլ գալմամըշ տըր ։

—Թէշէքքիւր իտէրիմ սէվկիւլիւ գարտաշըմ ։ սիզէ սիւալ իթմէք իսթէր իտիմ քի․ ․ ․

—Ֆագաթ հալէա Թէրէտտիւտ իտիեօրսունուզ․ ․ ․

—Էվվէթ սիզէ սիւալ իթմէք իսթէր իտիմ քի․ ․ ․ պու․ ․ ․ պու պիկիւնահ մասումուն ազըլ բէտէրի քի՞մ տիր ։

—Պու պիկիւնահ գըզըն ազըլ բէտէրի՞ մի․ ․ ․ Ֆագաթ իսմինի տույտուղունուզտա․ ․ ․ գօրգարըմ քի․ ․ ․

—Ֆագաթ քի՞մ տիր էֆէնտի․ ․ ․ նէ՞ իչիւն սէօյլէմէյօրսընըզ ։

—Ա․ ․ ․ գալէասընըն սահիպի սախթէ լօրտ տըր ։

—Սիւպհա՛ն Ալլահ , օ խայիս հէրիֆ քէնտիսի՞ մի ։

—Ֆագաթ նէ՞ օլտունուզ մատամ, բէնկինիզ նէ՞ իչիւն Թէպտիլ օլտու ։

—Պիւթիւն պէտպախթլըղըմըզըն սէպէպի օ մէլուն խայի՞ն մի տիր ։

—Էվվէթ մա՛տամ իշթէ օ ալչագ ատէմ տիր ։

—Նիշանլընըզը գարաթան վէ քէնտիսի իլէ նիքեահ օլան ատէմ օ՞ մը տըր ։

—Էվվէթ մա՛տամ , սի՞զ նէ իչիւն պու գատար ալթիւստ օլուեօրսունուզ ։ Վիւճուտինիզ տիթրէեօր մա՛տամ ,

—Էֆէ՛նտի , սիզ քէնտի սըրըլարընըզը քեամիլէն պանա Թէսլիմ իթտինիզ ։ Հագգ տըր քի սիզ տախի գըզգարտաշընըզըն սըրընա ակեահ օլասընըզ․ վէ պու գատար պէօյիւք պիր ալիճէնապլըգլա էօմրիւնիւ վէ ըրզը-

նը գուրթարմըշ վէ գըզ գարնտաշլըղա գապուլ իթմիշ օլտուղունուզ պիր գարընըն սըրրընը ակեահ օլաճագսընըզ, վէ պիւթիւն տիւնեա խուզերինտէ պու սըրրը սիզտէն պաշգա աշինա օլան պիր քիմսէ պուլունմաեաճագ տըր։

—Հադգըմտա հիսս իթտիյինիզ հիւսնի թէվէճճիւհ վէ էմնիյեթ իչիւն սիզէ միննէթտար գալմըշ օլաճաղըմ մա'տամ։

—Բէք ալէա, տիյնէյին էֆէնտի․ գըզ գարնտաշլըղը պու Փէլաքէթլէրէ վէ պէտպախթլըգլարա ինգա իտէն ճանավար տախի, իշթէ եինէ օ Ա․ ․ ․ գալէասընըն սահիպի տիր։

—Նէ՞ տիեօրսունուզ մա'տամ․

—Գօնթ տը Վայն գալէասընըն հիքեայէսինի պիլի՞րմիսինիզ։

—Էվվէթ մա'տամ, 1716 սէնէսինտէ, հէնուզ քիւչիւք պիր չօճուգ իտիմ իսէ տէ, Վայն գալէասընըն պասըլտըղը կիճէ վուգու պուլան տէհշէթլի հալլէրի, վէ գօնթ տը Վայն իլէ մէլայիքէ զէվճէսինին վէ քիւչիւճէք գըզլարընըն, գալէա իլէ պէրապէր եանըպ քիւլ օլտուգլարը հիքեայէսինի չօգ տէֆա իշիթմիշիմ տիր։

—Էֆէնտի, պէտպախթ Գօնթ տը Վայն վէ պիկիւնահ չօճուգ, օ տէհշէթլի կիճէտէ մահվ ու թէլէֆ օլտուլար․ Փագաթ քէնտիլէրինտէն զիատէ պէտպախթ պուլունան Գօնթէս, միւտտէթի էօմրիւնիւ ահ ու վահ իլէ կէչիրմէք իչիւն, օնլար իլէ պիրլիքտէ էօլիւպ մահվ օլմագ մէսուտիյէթինտէն մահրում գալտը։

—Նէ՞ տիեօրսունուզ մա'տամ․ Գօնթէս տը Վայն, օլ մէլայիքէ գատըն հալէա հաեաթտա՞ մը տըր։

—Վէ էլան հուզուրունուզտա հազըր պուլունան վէ գըզ գարընտաշընըզ օլմագ շէրէֆինէ նայիլ օլան պէտպախթ գատըն քէնտիսի տիր։

—Սի՞զ մա'տամ, սիզ․ Գօնթ տը Վայնըն մէլայիքէ զէվճէսի Գօնթէս տը Վայն քէնտինի՞զ միսինիզ․ Սիւպհա՛ն Ալլահ, գուլունուզու նէ՛ զիգըյմէթ պիր էօմր գուրթարմաեա նայաեգ պիր ալէթ իթթիխազ պուեուրմուշսունուզ։ Նէ՛ հիքմէթ․ նէ՛ հիքմէթ․ ․ ․ ։

—Իշթէ էֆէ'նտի․ ըրզընը վէ ճանընը գուրթարմըշ օլտուղունուզ գատընը շիմտի թանըտընըզ․ վէ մէմուլ իտէրիմ քի, անը սիզէ պիր գըզգարընտաշ մագամընտա գապուլ իթմիշ օլտուղունուզ իչիւն բէշիման օլմաեաճագսընըզ, վէ պու սըրր տախի եալընըզ սիզին եանընըզտա գալաճագ տըր։

—Մա'տամ, քէնտինիզ պիզզաթ բուխսաթ վիրմէտիքճէ, տիւնեանըն աթէշի պաշըմա եաղտըրըլտըղընտա տախի սըրրընըզ պէնտէն տիշարը չըգմաեաճագ տըր․ Փագաթ մա տամ, պիլմէեէրէք սիզէ գըզգարնտաշլըգ նամը վիրմէյէ իճթիսար իյլէտիյիմ իչիւն, աֆվընըզը թալէպ իտէրիմ․ Էվվէթ աֆվ իտին մա'տամ, Փագըր գուլունուզուն, պիլմէեէրէք օ գատար եիւքսէքլէրէ սըչրամըշ օլմասը խէթասընը աֆվ պուեուրուն․ քիմ օլտուղունուզու պիլմէզ իտիմ։

Անտէրսըն քէմալի իհթիրամլա պու սէօզլէրի սէօյլէտիքտէն սօնրա․ աճիզ գուլ վէ քէօլէ կիպի Գօնթէսին աեագլարընա գաբանտը․ վէ պա-

չընը եօզարը գալտըրմաղա ճէսարէթ իտէմէմիշտի իտի ։

Ֆագաթ Գօնթէս տէրհալ եէրինտէն սըչրայըփ Անտէրսընը գօլ իլէ այաղա գալտըրտըգտան սօնրա ,

—Պէնիմ աղիզ տօսթում , տէտի, պանա էօմրիւմիւ գուրթարմըշ օլմագլըգտան տահա գիմսէ պէօյլէ պիր խըզմէթ իթմէք իսթէրմիսինիզ ։

—Էմր իտին մա'տամ . էմր պույուրուն ։

—Պէտպախթ պիր գատընը գըզգարտաշլըգտան րէտտ իթմէյէճէյինիզէ, անը քէնտի հիմայէնիզ թահթընա ալաճաղընըզա , վէ էօմրիւնիւն սօն տագըգասընա գատար անը եիւզ իւսթիւնէ պըրագմայըփ , սահիհ պիր գըզգարտաշ կիպի սէվէճէյինիզէ եէմին իտին ։

—Ֆագաթ մա'տամ · պէնիմ կիպի ատի վէ նալայըգ · · ·

—Էօյլէ իսէ էֆէ'նտի , պույուրուն սէվկիլինիզին չօճուգունը ալըփ տիշարը չըգըն , պէն պիր գարտաշ հիմայէսինէ միւհթաճ օլմագսըզըն պու յապանի մագպրանըն իչինտէ աճըզտան էօլիւպ , սէվկիլի զէվճիմ կիպի մէզարըմը տախի պէքլիյիփ գըլմագ չէճաաթընը իպրազ իտէպիլիրիմ ։

—Ֆագաթ մա'տամ · · ·

—Վէ օլ վագըթ , սէվկիլի նիշանլընըզ պու մէրհամէթսիզլիյինիզի տույտուղունտա , էլինի եիւրէքսիզ պիր ատէմ թագտիմ գըլմագտան իսէ , եիւզիւնիւ տիւնեատէն սագլամագլըղը միւրաճաաթ ատտ իտէճէք տիր ։

—Մա'տամ, պէնիմ կիպի պիր ատի քէօյլիւ , Վայն Գօնթէսինէ գարտաշ օլմագ քիւսթախլըղընա նա՞սըլ ճէսարէթ իտէպիլիր ։

—Էֆէ'նտի , ագըլսըզլըգլա քիմ օլտուղումու սիզէ պէյան իլէմիշ օլտուղում իչիւն թէէսսիւֆ իթմէքլիյիմ իճապ իտէյօր . Ֆագաթ Վայն Գօնթէսի սիզին իչիւն տախի էօլմիւշ տիր էֆէ'նտի ։ Շիմտի հուզուրունուզտա տուրան գատըն , ատի , պէտպախթ , համիսիզ . Ֆագըր , վէ աճ պիր գատըն տըր ։ Պու գատընը պիր գըզգարտաշ մագամընտա թանըյըփ քէնտիսինի հիմայէ իտէճէ՞քմիսինիզ իթմէյէճէքմիսինիզ ։

—Մա'տամ, Անտէրսըն գուլունուզ ։

—Իսմինիզ Անտէ՞րսըն մը տըր ։

—Էվէթ մա'տամ, Անտէրսըն գուլունուզ ։

—Խա'յր , Անտէրսըն գարտաշընըզ տէյին ։

—Բէք ալէա մա'տամ , Անտէրսըն գարտաշընըզ , սիզի քէնտի նալայըգ վէ զայիֆ հիմայէսի ալթընա ալմագլըղը , վէ հէր ան ուղրունուզա ֆէտայի ճան իլէմէյէ հազըր պուլունմագլըղը քէնտիսի իչիւն այնի պիր իգպալը սէմավի ատտ իտէր ․

—Վէ հազրէթի Իսա նամընա եէմին իտէր ։

—Էվէթ մա'տամ, վէ հազրէթի Իսա նամընա տա եէմին իտէր ։

Պունուն իւզէրինէ Գօնթէսին ճէմալինտէ հայրէթաէ գալընաճագ կիւզէլ պիր գըզարթը միւշահէտէ օլունտու , վէ կէօզլէրի տախի դայէթլէ ճէլպ իտիճի պիր բարլագլըգ վէ թէէսսիր բէյտա իթտիլէր ։ Մէրգումէ տիլլէր էլինի աէլիգանլը գուրթարըճըսընա ուզաթտը . վէ Անտէրսըն քէմալի հիւր-

մէթ ու րիայէթլէ տիզ խըզէրինէ կէլիփ պու տիլըկէր էլի բուս իթտիյինտէ , Գօնթէսին կէօզլէրի ըսլանարագ , ինճու տանէլէրինտէն պիր իքիսի , գուճաղընտաքի մասումուն եանագլարը խըզէրինէ տիւշտիւշէր ։

Պիկկինա՜հ մասում, պու սըճագ ինճու տանէլէրինի հիսս իթտիյինտէ կէօզլէրինի աչըփ , Գօնթէսին եիւզիւնէ , վէ պաշէհու , էլան տիզ խըզէրինտէ պուլունան Անտրիսընըն եիւզիւնէ պագմաղա պաշլատը ։

Էլէօնօրանըն պէտպախթ չօճուղու տախի տիկէր իքի պէտպախթլարըն գարնտաշըլըգ վէ գըզգարընտաշըլըգ եէմինինէ ձէնապը Հագգ Թարաֆընտան պիր շահիտի սէմավի օլմագտա իտի ։

Մասում Գօնթէս , բէմալի խաֆի վէ հէյէճանը գալբ իլէ տիլըկէր մասումուն եանագլարընը տէֆա տէֆա բուս իյլէտի , վէ պաշէհու անը Անտէրսընըն գուճաղընա վէրիփ , վէ տիլըկէր կէօզլէրինի մէրգումուն կէօզլէրի իչինէ տիքէրէք , շէօյլէ սէօյլէտի ։

—Անտէ՛րսըն ․ սէվկիւլիւ գարնտաշըմ ․ էկէր պիր կիւն իթտիյին եէմինի ունութաճագ օլուր իսէն , նիշանլընըն էվլատը պէնիմ Թարաֆըմտան սանա գարշը տավաճը օլաճագ տըր ։

—Մա՛տամ ․ ․ ․

—Արթըգ պէն մասում տէյիլիմ ․ ․ ․

—Ազիզէ՛ գըզգարնտաշըմ , Անտէրսըն պուլունան մուգատտէմ , տիւնեա խըզէրինտէ եալընըզ պիր տէֆա եէմին իթմիշ իտի ․ պու եէմինին նէ իչիւն օլտուղունու պիլիրսինիզ ։

—Էվվէթ նիշանլընա իթտիյին եէմին ։

—Վէ պիլիրսինիզ քի պու եէմինին էն սօն էսէրինի պիլէ մահվ իտէճէք նէ տէհշէթլի հալլէր վագը օլտու ։

—Վէ էօյլէ օլտուղու հալտէ տախի սիզ եինէ քէնտի եէմինինիզէ սատըգ տուրտունուզ , պէնիմ ազի՛զ գարնտաշըմ ։

—Իշթէ շիմտի սիզէ իթտիյիմ եէմին տախի , միւտտէթի էօմրիւմտէ աղզըմտան չըգմըշ օլան իքինճի եէմին տիր ։

—Վէ պէն տախի , հէր նէ պատթլըճը հալլէր տէ վագը օլսա , սէվկիլիւ նիշանլընըզա իթմիշ օլտուղունուզ եէմին կիպի պու եէմինէ տէ սատունա տէկին սատըգ գալաճաղընըզա տէրէճէյի նիհայէտէ պիր էմնիյէթ հիսս իտիեօրում ։

—Թէշէքքիւր իտէրիմ մա՛տամ .

—Վա՛յ , եինէ ունութտունուզ ։

—Աֆվ իտէրսինիզ , սէվկիւլիւ գըզգարնտաշըմ տիյէճէք իտիմ ։

—Կէօրիւնիւր քի սիզ գըզգարնտաշ եիւզիւ կէօրմիւշ օլմատըղընըզտան պու ազիզ լուղէթէ ալըշմանըզ պիր ազ կիւճճէ օլաճագ տըր ։

—Էվվէթ ․ կէրչէք պէն վէ կէրէք սէվկիւլիւ նիշանլըմ , իքիմիզտէ անա վէ պապատան էօքսիւզ , վէ գարնտաշ վէ գըզ գարնտաշտան մահրում պուլունմագտա իտիք իսէ տէ , բէք քիւչիւք եաշտան էօքսիւզ գալըփ հէման պիրպիրիմիզէ պէօյլէմիշ օլտուղումուզտան , քէնտիմիզի պիրպիրիմիզէ գա-

բընտաշ վէ գըզգարնտաշ գանն իթմէքտէ իտիք ։ Ցագաթ եանըլշըղըմըզը անլաեաճաղըմըզ կիւն կէլտիքտէ տախի պիրիպիրիմիզէ տիկէր պիր սըֆաթ վիրմէմիզ գապիլ օլամատը ․ եինէ պիրպիրիմիզէ գարնտաշ վէ գըզգաբընտաշ չաղըրմագտա իտիք ․ հէյ վա՜հ ․ ․ ․ Թամ իւչ սէնէ տիր քի պու իսիմլէրի ունութմուշուզ տուր ․ ․ ․ ։

—Բէք ալէա Անտէրսըն , ինշալլահ Նիշանլընըզը Թէքրարէն պուլարագ , պիրիպիրինիզէ զէվճ ու զէվճէ օլտուղունուզտա , աթիգ պիր գըզգարնտաշընըզ եէրինէ եէնի պիր գըզգարնտաշ վազ կէչմիշ օլաճագսընըզ ։

—Ինշա՛լլահ ․ ինշալլահ ․ վէ օլ վագըթ պիր սէվկիւլիւ զէվճէյէ ․ վէ պիր աղիզ գըզգարնտաշա սահիպ օլան Անտէրսընըն մէսուտիյէթի իչիւն պու տիւնեա աղ կէլէճէք տիր ։ Ցագաթ աղի՛զէմ ․ մատամ քի արթըգ պիրպիրիմիզէ եապանճը տէյիլիզ , միւսաատէնիզ իլէ պիր սիւալէ իճթիսար իտէճէյիմ ։

—Պույուրուն ․ ազի՛զ գարնտաշըմ ։

—Վայն գալէսը ֆէլաքէթինտէն պէրու թամ 17 սէնէ միւրուր իլէմիշ տիր ։ Շիմտիյէ տէկին նէ՞րէտէ վէ նէ՞ սուրէթլէ եօմր կէչիրմէքտէ իտինիզ ։

—Պու պիր հիքեայէ տիր Անտէրսըն ․ օթուր տա նագլ իտէյիմ ։

Իքի գարնտաշ վէ գըզգարնտաշ ․ եան ալէ եան օթուրտուլար ։

Էլէօնօրանըն պիտուչ մասումու տախի , Թէքրարէն Մատամ Գօնթէսին գուճաղընտա տէրին պիր ույգույա տալմըշ իտի ։

—0 տէհշէթլի կիճէտէ ույգումտան ույանտըղըմտա , պագտըմ քի պիր ճանավարըն գուճաղընտա պուլունմագտա իտիմ ․ վէ պու ճանավար պէնի ալըփ գաչըրմագտա օլտուղու հալտէ , կէօզլէրիմի աչտըղըմը կէօրտիւյինտէ , տէրհալ աղզըմա պիր մէնտիլ թըգատը վէ պաղըրմագլըղըմը մէնն իթտի ։

—Թախմին էթ սագալըմ պու ճանավար քի՞մ օլապիլիր իտի ։

—Ա ․ ․ ․ գալէսընըն չիֆթլիքի սահիպի՞ մի ։

—Խա՛յր ․ Գօնթ տը Վայնըն նիյմէթի իլէ իճեա օլմուշ օլան Նանքէօր Սիմս քէնտիսի իտի ։

—Սիւպհա՛ն Ալլահ ․ հայտուտ Սի՞մս մի ։

—Էվվէթ օ հայտուտ Սիմս ․ քի օլ վագըթ Վայն գալէսընըն վէքիլխարճը պուլունմագտա իտի ։

—Պու ճանավար հայտուտ սիզի ալըփ գաչմագտա՞ մը իտի ։

—Էվվէթ ․ Ֆագաթ քէնտի մէքրուհ մերամընա նայիլ օլամատը ։ Պէն պայըլմըշ իտիմ ․ ագըլըմ պաշըմա կէլէրէք Թէքրարէն կէօզիւմիւ աչտըղըմտա , Վայն գալէսընըն տէվէէրի, պուլունտուղումըզ աղաճըն պիր մահէլլէ միւքէտտէր պիր պայընըն սաչմագտա իտի ։

—Վէ սիզ հալէա Սիմսին գուճաղընտա՞ մը պուլունմագտա իտինիզ ։

—Խա՛յր ․ պէնի Թօբրաղըն իւզէրինէ վազ իթմիշլէր իտի։

—Նէ՞ ․ Սիմստէն պաշգա տահա՞ տէ մի վար իտի ։

—Էվվէթ տիկէր պիր գահրաման տահա տախի վար իտի , վէ պու գահրաման իլէ ճանավար խայտուտ եէկտիկէրինէ սարըլմըշ օլտուգլարը հալտէ պէ-

տէն պէ տէնէ տէօյլէշմէքտէ, վէ էլլէրինտէքի պուշագլար, ալէվլէրին ըշըղընտան բարլամագտա իտի: Պիր տէ նակէհան Սիմսին տէվրիլտիյինի կէօրտիւմ. պունլար պանա րիւյա կիպի կէլմէքտէ իտի. Թէքրարէն քէնտիմի ղայըպ իթտիմ:

—Ալի՛մ Ալլահ. պու նէ՛ տէհշէթլի հալլէր:

—Իքինճի տէֆա ադըլըմ պաշըմա կէլտիյինտէ քէնտիմի պիր եաթագ իչինտէ պուլտում. Եանըմտա տախի իխթիյար պիր գատըն պուլունմագտա իտի: Գուրթարըճըմը սիւալ իթտիմ:

—Քէնտիսինի թանը՞ր մը իտինիզ:

—Էվվէթ թանըմըշ իտիմ. պիզիմ սագըզ վէքիլխարճըմըզ իտի:

—Էյ սիզի օրատա պըրագըպ կիթմի՞շ մի իտի:

—Էվվէթ Անտէրսըն. կիւնահքեարլարըն պուլունմատըղը տիւնեաեա կիթմիշ իտի:

—Նէ՞ տիեօրսունուզ. էօլմի՞ւշ մի իտի:

—Էվվէթ Անտէրսըն. պիչարէ ատէմ, Սիմս իլէ տէօյիւշտիւյի վագըթ, օ մէլուն խայտուտին պուչագընտան վուրուլմուշ, վէ պէնի անճագ մէրգումէ գատընըն գուլիպէսինէ թէսլիմ իտէճէք գատար եաշաեապիլէրէք, եանը պաշըմտա տիւշիւպ էօլմիւշ. վէ սօն նէֆէսինտէ պէնի մէրգումէ գատընըն մէրհամէթինէ թէսլիմ իտէրէք, եանընտա պուլունմուշ օլան պիր մըգտար աղչէյի տէ եաթագըմըն եանընա գօյմուշ իտի: Պիչարէ՛ տօսթում...

Մատամ Գօնթէս պուրաճըգտա քէնտի կէօզ եաշլարընը զապթ իտէմէտի:

—Էյ սիզին քիմ օլտուղունուզա տայիր իխթիյար գատընա պիր շէյ սէօյլէմի՞շ մի իտի:

—Էվվէթ. պէնիմ իչիւն քէնտի զըզը տըր տէմիշ իտի. վէ կէօյա գօճամ իլէ տուէլօեա չըգըպ անը էօլտիւրմիշ վէ քէնտիսի տէ վուրուլմուշ օլտուղունու պէեան իթմիշ իտի:

—Նէ՛ սատագաթ. նէ՛ գահրամանլըգ:

—Կէօրիւեօրսուն Անտէ՛րսըն, քի նէ՛ գանլարա սէպէպ օլմուշ իմիշ. Զիւնքի Վայն գալէսը Ֆէլաքէթի, վէ սէվկիւլիւ զէվճիմին վէ պիտաշ էվլատըմըն գայպ ու թէլէֆ օլմալարը սէպէպի տախի պէն օլմուշ իմիշ...

—Կիւզէլլիյինիզ սիզէ պիր գապահաթ օլապիլի՞ր մի իտի...

—Ճէնապը Հագգ, սէվկիւլիւլէրիմ իւզէրինէ եաշամագլըղըմը էմր պույուրմուշ իտի: Նէ՛ կիւնահըմը սագլարըմ. պիր գաչ տէֆա քէնտի քէնտիմի թէլէֆ իթմէք թասավվուրլարը գուրտում. Ֆագաթ հէր տէֆասընտա տախի, Նիյէթ ու էֆքեարըմը մէվզըի իճրայէ վազ էյլէմէք ճէսարէթինէ նայիլ օլամատըմ:

—Օնտան պէրու. իխթիյար գատընըն եանընտա՞ մը էօմր կէչիրմէքտէ իտինիզ:

—Թամ օն սէնէ պիրլիքտէ եաշատըգ:

—Սիզին քիմ օլտուղունուզու սիւալ իտէնլէրէ նէ՞ ճէվապ վէրիր իտի.

խալքը ալտաթմագ լազըմ իտի ։

—Էվվէթ, պէնիմ իչիւն «գըզգարտաշըմըն էօքսիւզ գըզը տըր վէ Յոհամպուրկտան կէլմիշ տիր»․ տէր իտի ։

—Հէր քէսէ կէօրիւնի՞ւր մի իտինիզ ։

—Անճագ պէլքի այտա պիր տէֆա տիշարտան պիր ատէմ եիւզիւ կէօրիւր իտիք, վէ պունլար տախի արթըգ բէք եազընտան տօսթլարըմըզ մագամընտա իտիլէր ։

—Զօգլուգ ատէմ իլէ կէօրիւշմէմէնիզէ մանէալար վէրմիշլէ՞ր մի իտի․ վուգուֆճուլար նա՞սըլ թէհամմիւլ իտիեօրլար իտի ։

—Էվվէլինտէն հէր շէյի թէրթիպ իտիպ սըրասընա գօյմուշ իտիք․ կիւնա պէն բէտէրիմի․ գօճամը, վէ էվլատըմը Սգովախիատա զայըլ իտէրէք, տիւնեաեա գարշը իթմիշ օլտուղըմտան, քիմսէ իլէ կէօրիւշմէք իսթէմէմէքտէ իտիմ ։

—Եալանըզըզ տախի հաքըգաթը հալտէն չօգ պայիտ տէյիլ իմիշ ։

—Ֆագաթ պէնիմ սըըմ գօրգում պաշգա չէյ իտի ։

—Էվվէթ Վայն Գօնթէսի օլտուղունուզու քիմսէ տույմամալը իտի ։

—Հաթթա պէնի խանէսինէ գապուլ վէ մուհաֆազա իտէն օլ պիճէնաբ վէ իյի եիւրէքլի իխթիարէ գատըն տախի քիմ օլտուղումու փարգընա վարմամալը իտի ։

—Անլաեօրում․ անլաեօրում․ պագը տէֆա մէլայիքէլէր պիլէ, չէյթան կիպի, ինսան հուզուրունա չըգմագտան սագընմաեա մէճպուր օլուրլար․ ա՛հ պու տիւնեա՛․ պու տիւնեա՛ ։

—Պէնիմ իչիւն ճանընը ֆէտա իթմիշ․ վէ սէնին կիպի ըրզըմը վէ էօմրիւմիւ գուրթարմըշ օլան պէտպախթ տօսթումուն պրագմըշ օլտուղու բարա, սօն տէրէճէ իգօնօմիա իլէ տախի, պէշ սէնէտէն զիեատէ տաեանամատը ։

—Էյ օնտան սօնրա նէ՞ եափտընըզ ։

—Գօնշուլարըն չամաշըրլարընը տիքիպ, էօլմէեէճէք գատար նաֆագա թէտարիքինէ չալըշմաեա մէճպուր օլտում ։

—Սի՞զ․ օլ ասըլզատէ Վա՞յն Գօնթէսի մի ։

—Ֆագաթ նիհայէթ պիր Գօնթէս տախի աճ գալամազ ։

—Սիւպհա՛ն Ալլահ․ պու թէհամմիւլ օլունաճագ հալ տէյի՛լ տիր ։

—Տահա պէտաթէրի վար տըր Անտէ՛րսըն ։

—Տահա պէտաթէրի՞ մի ։

—Էվվէթ, պէշ սէնէ տախի կէչտիքտէն, օ իխթիարէ գատըն տախի էօլիւպ, տիւնեա իւզէրինտէ քիմսէսիզ եալըզ եալընըզ գալտըմ․ արթըգ Վայն Գօնթէսինին եիւզիւնէ պագաճագ, վէ մազլումանէ խասթա տիւշտիւյիւնտէ բէնտիսինէ պիր գաշըգ չօրպա կէթիրէճէք քիմսէ գալմամըշ իտի ։

—Ամա՛ն Ալլահ, չիմտի չըլտըրաճագըմ․ վէ պունլարըն քեաֆֆէսինին տախի սէպէպի, օ ալչագ հայտուտ Սիմս իտի ։

—Տահա ֆէնասը վար տըր Անտէրսըն ։

—Ցանա ֆէնասը՞ տա մը վար :

—Էվվէթ Անտէրսըն. պու գատար ֆէլաքէթլէրտէն սօնրա հիչ տէյիլ իսէ անլէրին սէպէպի մութլագը օլան հայվան ճանավարըն վուրուլուպ էօլմիւշ օլմասը իթիգատը իլէ պիր ազ թէսէլլի պուլմագտա իտիմ :

—Էվվէթ Սիմս վուրուլմուշ ֆագաթ էօլմէմիշ իտի :

—Պիր կիճէ ուգումուն իչինտէ ճէպրէն ուեանտըրըլտըմ:

—Գուլիպէնիզէ՛ կիրմիշլէր :

—Էվվէթ. վէ կէօզլէրիմի աչտըղըմտա, գարշըմտա քիմի՞ կէօրսէմ էյի տիր. Թախմին էտ պագայըմ :

—Սիմսի. օ ճանավարը՞ մը :

—Էվվէթ Սիմսի. օ ճանավարը կէօրտիւմ. քէնտի արգասընտա տախի տիկէր իքի տէհշէթլի պաշլար կէօրիւնմէքտէ իտի :

—Օնլարը տա թանըտընը՞զ մը :

—Խա՛յր. եիւզլէրի սիյահ մասքէ իլէ էօրթիւլմիւշ իտի :

—Պու վուգուաթ նէ՞ զէման օլտու :

—Տիւն կիճէ :

—Տի՞ւն կիճէ մի : 14 սէնէտէն սօ՛նրա . . .

—Էվվէթ տիւն կիճէ : Նէ գատար սէսիմ վար իսէ պաղըրմագ իսթէտիմ. ֆագաթ աղզըմը թութտուլար. պէնի չէքէրէք չէքիշտիրէրէք եաթաղըմտան տիշարը չըգարտըլար. վէ կիճէնին զիֆիր գարանլըղընտա տաղլարա տիւշտիւք :

—Ամա՛ն Ալլահ. վէ քիմսէ իմտատընըզա եէթի՞շմէտի :

—Թէրթիպլէրի բէք սըրալը իտի. պէնի գաչըրտըգլարընը կէօրէն պիր գուշ պիլէ պուլունմատը. իւչ տէօրթ սաաթ գատար աւլա տուրուպ եօրկունլուգ ալմագսըզըն եիւրիւտիւք, վէ նիհայէթ քէնտիմիզի պու տէհշէթլի մաղարատա պուլտուգ :

—Տիկէր իքի խապիսլէր տէ պիրլիքտէ՞ մի կէլմիշլէր իտի :

—Էվվէթ. ֆագաթ օնլար մաղարանըն գաբուսունտան իչէրի կիրմէտիլէր. արթըգ չաֆագ ոթմաեա պաշլամըշ իտի :

—Սիմս ուզուն միւտտէթ եանընըզտա գալտը՞ մը :

—Պիր սաաթ գատար միւքճալէմէ իթտիք :

—Ա՛հ. աճէպա օ սաաթ նէ՞ տէհշէթլի սաաթ օլտու :

—Խապիս ճանավար էվվէլ էմրտէ աեագլարըմա գապանըպ աֆվըմը տիլէմէյէ պաշլատը. օնտան սօնրա նիզամընտա նիքեահ օլուպ պէնիմ իլէ էվլէնմէք, վէ Ամէրիգայա կիտիպ օրատա ֆէրահ պիր էօմր կէչիրմէքլիկիմիզի նիյազ իթտի :

—Էյ սիզ նէ՞ ճէվապ վէրտինիզ :

—Ալլահըն ինայէթ ու մէրհամէթինէ սըղընըպ, սօն նէֆէսիմէ տէկին քէնտիսինէ գարշը գօեաճաղըմը, վէ քէնտիսինէ եալընըզ ճէսէտիմի թէրք իտէճէկիմի պէյան էյլէտիմ .

Պունուն իւզէրինէ եաւվար եագարը էլտէն պըրագըպ թէհտիտ էյլէմէյէ պաշլատը, էօյլէ տէյի՞լ մի:

—Արթըգ սալա ճէվապ պիլէ վէրմէյիփ, մաղարատան տիշարը չըգտը․ վէ գաբունուն սըգը սըգըճա գաբանտըղընը իշիթտիմ։ Պիր սաաթտան սօնրա թէքրարէն ավտէթ իթտի։ Պանա էքմէք վէ սու կէթիրմիշ իտի։ Տուրուպ պիր միւտտէթ եիւզիւմէ պագտը․ պու կիճէ թէքրարէն ավտէթ իտիփ սօն ճէվապըմը ալաճաղընը պէյան իթտի․ վէ պատէհու թէքրարէն տիշարը չըգըփ ղայպ օլտու։

—Վէ պու կիճէ, ճանավարըն ավտէթինէ պէքլէյիփ տէհշէթլի մէնզարէլէր վուգուինէ հազըրլանմագտա իտինիզ․ էօյլէ տէյի՞լ մի, պիչարէ գըզգարնտաշըմ։

—Պիւթիւն կիւնիւ տուա իլէ ագշամ էթտիմ․ կիճէ տախի ույգում կէօթիւրմէմէքտէ իտի իսէ տէ, պիր արա ույումուշում․ պիր տէ նակէհան պիր թապանճա սէսինտէն ույանտըմ․ ղալթէն իւշիւմէքտէ իքէն պիւսպիւթիւն տիթրէմէյէ պաշլատըմ․ տիզ իւզէրինէ կէլիփ թէքրարէն ինայէթուլլահըն մուավէնէթ վէ մէրհամէթինի թալէպ իթմէքտէ վէ նէ օլաճաղըմըն իւզէրինէ տիւշիւնմէքտէ իքէն, Ճէնապը Հագգ նիյազլարըմը գապուլ պույուրմուշ իտի, վէ պիր աեագ սէսի ալըփ սօն տէրէճէտէ էնտիշէ վէ հէյէճանը ղալպ իլէ գարուճա տօղրու պագմագտա իքէն, գուրթարըճըմ օլան մէլայիքի, եանի պէնիմ գարնտաշըմ օլաճագ Անտէրսընը հուզուրումտա կէօրէրէք, թէհայիւրտէ գալտըմ։

Գ.

ՍԻՄՍ ՎԷ ՊԱՊԱ ԹՕՄ

Վագթին էն ուսթա հէքիմլէրինտէն պիրիսի օլան տօգթօր Գըլէման քէնտի սանաթ ու էֆքեարընտա եանըլմամըշ իտի :

Հայտուտ Սիմսին եարասընտան գուրշուն իսթիխրաճ օլունտուգտան սօնրա հիւմմա խասթալըղը պաշլամըշ, վէ 48 սաաթ զարֆընտա տէրէճէյի նիհայէյէ վարմըշ իտի :

Պապա Թօմուն Թէլաշընը վէ պու կէճէյի էօմրիւ գուրթարմագ իչիւն կէօսթէրտիյի ֆէվգէլատէ ղայրէթինի կէօրէն, միւճէրրէտ խասթանըն ատէթա էօզ պէ էօզ քէնտի էվլատը օլմասընա հիւքմ իտէճէք, վէ քէնտիսի իլէ պիրլիքտէ տուայա տուրաճագ իտի :

Արթըգ քի՞մ տիյէպիլիր իտի քի պու խասթա սայըգ ճէնապէ խասթա իլէ Պապա Թօմ պէյնինտէ գան ինթիգամը հիպի տէհշէթլի պիր շէյ պուլունմագտա իտի :

Տօգթօր Գըլէման տախի իթթիֆաք տօսթումուզուն բէճաըը իւզէրինէ խանէտէ մահպուս գալըպ, պիր տագըգա պիլէ խասթանըն եանընտան այրըլմամագտա իտի :

Պիր արա Պապա Թօմ սըգը սըգըեա տօգթօր Գըլէմանըն էլինի սըգըպ, մէյեուսիյէթլէ եիւզինէ պագար :

—Տօ՛գթօր. ա՛հ պիր տագըգա գատար շու ճանավարըն մէքրուհ չէնէսինի աչա՞մազ մը սըն. պու նէ՛ տէհշէթլի հալ տըր եա՛ Րապպիմ :

—Թէհամմիւլ էթ ազի՛զ տօսթում. Թէհամմիւլ էթ. էլիմիզտէն նէ՞ կէլիր, Ճէնապը Հագգըն էմրի պու իմիշ :

—Ֆագաթ տօ՛գթօր. պունա նա՞սըլ թէհամմիւլ իտիլիր. արթըգ պունուն գապիլի վա՞ր մը տըր. ա՛հ տօգթօր, տիւշիւն պիր քէրրէ. տիւշի՛ւն. էօթէ եանտա. վէ քիմ պիլիր նէ՛ տէհշէթլի պիր մահէլլտէ, սէնին ճիյէրպարէն, սէնին նազըն, սէնին էօմրիւն. սէնին էօմրիւնտէն զիատէ գըյմէթի պուլունան տիլպէր, հէնճ, վէ պի հիւնահ պիր գատըն, պէլքի սէնին պուլունտուղուն մահէլլտէն անճագ 5-6 տագըգա ուզագ պուլունան պիր մաղարատա, «էթմէ՛ք. էթմէ՛ք. սու՛. աճըմ, էօլիւեօրում» պաղըրմագտա, քիմսէ քէնտի ֆիղանընը իշիթէմէմէքտէ, եարտըմընա եէթիշէմէմէքտէ, վէ տէհշէթլի իշքէնճէլէր իլէ ճան չէքիշմէքտէ, վէ սէն պիր տագըգա զարֆընտա քէնտիսինի գուրթարապիլմէքտէ վէ քէնտիսինէ ճան վէրէպիլմէքտէ իքէն, նէրէտէ ճան չէքիշմէքտէ օլտուղունու պիլմէտիյինտէն, պօշ եէրէ տիզինի տէօյմէքտէ պուլունուեօրսուն : Ա՛հ տ՛օգթօր. Թէհամմի՛ւլ տիմէք զօլայ սէօզ տիր. պունճա սէնէլէրտէն պէրու նէլէրէ՛ թէհամմիւլ իթտիյիմի պիլիրսին. էվիմի պարգըմը եըգըլ խարապ իտէն, պէնի սէր սէֆիլ գը-

լան դըղ պօղունու Հիւսէպրանտ Շէյթան օրմանը մաղարասընտա եարա եալընըզ հուզուրումուղտա տուրմաղտա , վէ էլիմի պիր քէրրէ եօգարը դալդըրմաղլա քէնտի մէքրուհ վիւճուտինի մահվ ու նապէտիտ իտէրէք ինթիգամըմը ալմաեա միւզթէտիր պուլունմաղտա իքէն Թէհամմիւլ իտէպիլտիմ վէ խայլիս ճանավար էլան մէրհամէթիմ սայէսինտէ եաշամաղտա տըր. տահա նէլէրէ՛ տէ Թէհամմիւլ իթտիյիմի պիլիրսին. Փաղաթ պու հալէ՛, պու հալէ Թէհամմիւլ իմքեան հիչ պիր ինսան էվլատընըն իշի տէյիլ տիր տօ՛ղթէօր. պիր տաղըղա զարֆընտա սէվկիւլճէմի պիր տէհշէթլի էօլիւմտէն գուրթարմաղ էլիմտէ իքէն, պուլունտուղու մահէլլի պիլէմէեօրում. վէ պու լունտուղու մահէլլի պիլէն տէ հուզուրումտա տուրմաղտա՛. վէ պէնիմ կիպի եաշաեըլ նէֆէս ալըպ վիրմէքտէ իքէն, աղզընտան պիր լուղէթ ալմաեա միւզթէտիր օլամաեօրում: Ա՛հ. իսթէտիյիմ Թէք պիր լուղէթ տիր տօղթէօր. Թէ՛ք պիր լուղէթ, անլատը՞ն մը: Ա՛հ տօղթէօր, եաշաեան պիլ ինսանըն աղզընտան Թէք պիր լուղէթ պիլէ ալմաեա իգթիտարը պուլունմաեան հէքիմլիք սանաթընըզ սիզէ օլսուն . . .

—Իչ՛ճա իտէրիմ. Թէհամմիւլլիւ օլուն Մըսթըր Թօ՛մ. պունտա Ճէնապը Հաղգըն պիր հիքմէթի օլմասըզըն՞ը նէ՞ պիլիեօրսուն:

—Աֆվ իտէրսին ազի՛զ տօսթում. եիւրէյիմին աճըսընտան սէօզլէրիմի Թարթամաեարագ ճէնապընըզա տօզունտուղում իչին աֆվ իտէրսինիզ տօ՛ղթէօր: Ճէնապը Հաղգըն հիքմէթինտէն պահս իթտիյինիզ իչին տախի Թէշէքքիւր իտէրիմ. էլան չըլտըրմամըշ վէ ադըլմը զայ իթմէմիշ օլտուղում տախի Ճէնապը Հաղգըն պիր հիքմէթի տէյի՞լ մի տիր:

—Սէֆիլ իխթիար պաշընը կէօյսինին իւզ.րինէ սալգարագ պիր միւտտէթ սուս օլտու. պատէհսու չըլկըն կիպի օթուրտուղու եէրտէն աեաղա Փըրլամարագ վէ տօղթէօր Գլէմանըն էլինտէն Թութուպ չէքիշտիրէրէք Պէաթրիսին բէսմի հուզուրունա գօշտու, վէ բարմաղը իլէ մէզքիւր բէսմի պիրլիքտէ գօշտուրտուղու տօղթօրա կէօսթէրէրէք չէօյլէ պաղըրտը:

—Տօ՛ղթէօր. տ՛օղթէօր, պու կէնճլիքտէ պու կիւզէլլիքտէ, աճըղ-տան վէ սուսուզլուգտան պաշլարընը Թաշլարա չարբարագ էօլմէք տիր պու Խըտմէթքեարլար. պէօյլէմէյէր, տատալար իլէ սէրայլարտա պէօյլէ տիւքտէն տիւնեանըն նազլըսը օլաուգտան սօնրա, պու եաշտա, անլատը՞ն մը տօղթէօր, 30 եաշընտա վէ պու տիլպէրլիքտէ աճըղտան էօլմէք տիր պու. վէ սիզ պաշգա պիր չարէ կէօսթէրէմէյիպ, «Թէհամմիւլ, Թէհամմիւ՛լ» տիեօրսունուզ:

—Մըսթը՛ր Թօմ. ազի՛զիմ. ինսան՝ էլինտէն կէլէն հէր շէյի իճրա էյլէտիքտէն սօնրա. Թէհամմիւլ իտիպ Գատէրուլլահա Թէսլիմ օլմաղտան պաշգա նէ՞ եափաբիլիր . . .

—Արթըգ չիմտի էօլմիւշ պիթմիշ տիր. էօյլէ տէյի՞լ մի:

—Շիմտի արթըգ տիւշիւնիլէճէք օլան շախս սիզսինիզ Մըսթը՛ր Թօմ:

—Տահա ալէա վէ մէլայիքէլէր տիւնեասընա կիթտի. էօյլէ տէյի՞լ մի:

—Վէ արթըգ չիմտի Պէաթրիս սիզի աճըեօր. Մըսթըր Թօմ:

—Ա՛հ, Փագաթ պիր տէֆա օլսուն քէնտի եիւզիւնիւ կէօրմէք իսթէր տիմ·

—Էվվէթ Մըսթըր Թօմ, վէ պու սօն արզունուզա նայիլ օլաճագսընըզ·

—Ճէնապէսինին եիւզիւնիւ կէօրմէյէ, էօյլէ տէյի՞լ մի տօգթէօր:

—Սօն վազիֆէմիզի իճրա էյլէմէյէ Արըթըր Թօմ:

—Ա՛հ, էվվէթ, էվվէթ, հիչ տէյիլ իսէ քէնտի էլիմ իլէ անը մէզարա գօյմալըյըմ· վէ միւտտէթի էօմրիւմին սօնունա տէկին տէօքէճէք կէօզ եաշլարըմը գարըշըր իտէճէք պիր ավուճ թօբրաղըն, սէվկիլիսինին նաղիք թէնինի հըֆզ իտէն մէզարըն նէ՛րէտէ օլտուղունու պիլմէլի, վէ պէնի տախի սէվկիլիմին արգասընտան թէրքի հաւալէ իթտիրմէմէ, այնի մէզարտա կէօմիւլմէքլիկիմի վասիյէթ իտէյիմ·

—Վէ տօգթէօր Գիլման տօսթունուզ տախի պըրագմայաճագ տըր քի սէվկիլիլինիզին մէզարը իւզէրինէ եալընըզճա կէօզ եաշլարը տէօքէսինիզ· պու ճիհէթտէ սիզէ պիր չէրիք տէ պուլունաճագ տըր Մըսթըր Թօ՛մ· վէ մէմուլ իտէրիմ քի պու միւսաատէյի, տօղրու տօսթունուզտան գըսգանմաեաճագսընըզ· · ·

Տօգթէօր Գիլման Փիլ հագըգա մէնտիլինի չըգարըպ, քէնտի կէօզ եաշլարընը սիլմէյէ պաշլատը:

Պապա Թօմուն հուզուրունտա պուլունան տիկէր իքի շախսլար· եանի հայտուտ Սիմս իլէ տօգթէօր Գիլման. ինսան թապիաթընըն, պիրիպիրինէ թամամը թամամընա զըտտ պուլունան իքի ուճլարընը իցհար իթմէքտէ իտիլէր:

Ա՛հ, նէ՞ իչիւն պու տիւնեա տօգթէօր Գիլմանլար տիւնեասը օլմատը:

Ֆագաթ էկէր Սիմսլէր վէ Հիլտէպրանտլար տա օլմասա, Գիլմանլարըն վէ Թօմլարըն նէ՞ գըյմէթլէրի պուլունաճագ իտի;

Հայտուտ Սիմս, տօգթէօր Գիլմանըն ալէթլէրի ալթընտա կէօզլէրինի աչմըշ օլտուղու տագըգատան պէրու տիհանընտան պիր սէօզ չըգարմամըշ իտի:

Օնտան սօնրա օն պէշ կիւն տահա սիւքիւթէ տէվամ իյլէտի:

Օն ալթընճը կիւնիւ չըլկընլըգ պաշլամըշ իտի:

Սիմսին չըլկընլըղը տախի խասթէլիյի կիպի շիտտէթլի օլուպ· չօգ տէֆա Պապա Թօմ իլէ տօգթէօր Գիլման, բէք պէօյլէ կիւճլիւքլէր իլէ անը քէնտի եաթաղընըն իչինտէ զապթ իտէպիլմէքտէ իտիլէր:

Պէլքի բէք ազ վագըթ, վէ բէք ազ խասթալար եա տիվանէլէր, Սիմս գատար էյի պագըլապիլմիշ, վէ թէտավիլէրինէ պու տէրէճէ ղայրէթ ու տիգգաթ իտիլէպիլմիշ իտի:

Ֆագաթ Սիմս էյիլէշտիքտէն սօնրա հագգընտա նէ կէօնա պիր մուամէլէ իտիլէճէյի տէ, պիր մատտէյի տիկէր իտի:

Իքի այ միւթէմատիէն վէ սօն տէրէճէտէ տիգգաթ ու ղայրէթլէ, խապիս հայտուտուն թէտավիսինէ տիգգաթ իտիլտի:

Պու իքի այըգ ֆէվգէլատէ պահմէթ տախի, եալընըզ պէշ տագըգա ի-
..ն իտի:

Պէտրոսին նէրէտէ մանգուս խօրլմըշ օլտուղունու անլայամըյօրտու իչիւն, պէշ տագըգա գատար Սիմսին աղըր պաշընա կէլմէսի քեաֆի իտի :

Նիհայէթ Պապա Թօմուն ճան ալըպ վէրէճէք կիւնիւ կէլիպ եէթիշտի :

Տօգթէօր Գլէման, արթըգ խասթանըն պիր էյիճէ գէնտիսինի պուլմուշ օլտուղունու Պապա Թօմա թէպշիր էյլէտի :

—Սիմսին խասթէլըղը, չըլղընլըղը իլէ պէրապէր թամ օն հաֆթա սիւր-միւշ, վէ օն պիրինճի հաֆթա պիր էյիճէ աղըր պաշընա կէլիպ, արա սըրա պէօյլէ ուֆգալթ վէ մէրագլը Պապա Թօմուն եիւզիւնէ պագմագտա, վէ պազէն գէնտի էլինտէ տախի օմաերագ կէօզլէրինի Պէթրոսին րէսմինէ չէվիրմէքտէ իտի իսէ տէ, Պապա Թօմ, Սիմսին աղըր պաշընա կէլմէյէ պաշ-լամըշ օլտուղու տագըգատան պէրու, անըն մէքրուհ պագըշը իլէ բագըղը-նա խալէլ կէլմէմէսի իչիւն մէգքիւր րէսմի թէքրարէն սըգը սըգըեա մահուտ չարշաֆ իլէ էօրթմիւշ իտի :

Տօգթէօր Գլէման. Սիմս իլէ միւքեալէմէյէ կիրիշմէսի իչիւն արթըգ իխ-թիյար տօսթունա միւսաատէ էյլէմիշ իտի :

Պապա Թօմ, արթըգ սէրպէսթճէ եաթաղընըն իչինտէ օթուրմուշ օլան Սիմսին գարշըսընտա տիքիլիպ տուրտու :

Տօգթէօր Գլէման տախի պիր սանտալիէ ալըպ, Սիմսին արգա թարա-ֆընտա օթուրմուշ իտի :

Կէնճ հայտուտ վէ իխթիյար Թօմ, պիր միւտտէթ սուս պուս, վէ տիք տիք, պիրիպիրլէրինին եիւզիւնէ պագտըլար :

Պէշ տագըգա գատար տէվամ իտէն պու մանէալը սուսգուն տա ազ տէհշէթլի չէյ տէյիլ իտի :

Սիմս, իխթիյարըն պիր սիւալինէ միւնթազըր պուլունմագտա կիպի կէօ-րիւնմէքտէ իտի :

Ֆագաթ Պապա Թօմուն տախի պու սիւալի սէօյլէմէ գօյմաեա չօգլուգ ճէսարէթ իտէմէմէքտէ օլտուղու, անլաշըլըեօր իտի :

Պունլարըն հալի, տէհշէթլի պիր մուհարէպէյէ պէտա վէ միւ-պաշէրէթ իտէճէք պիրէր պէօյլէ ժէնէրալ հալինէ միւշապիհ օլուպ, պիրի-սի թէտաֆիի պիր մէվգը թութուպ պէքլէմէքտէ իքէն, տիկէրի տախի հիւ-ճումա թէրէտտիւտ իթմէքտէ տիր կիպի կէօրիւնմէքտէ իտի :

Ֆագաթ Պապա Թօմ գէնտի թէրէտտիւտիւնի ուեուշուգլուգ տէրէճէ-սինէ գատար իլէրու վարտըրաճագ տէմէքտէն տէյիլ իտի :

Իխթիյար տօսթումուզ գէնտիսինէ սօն պիր ղայրէթ վէրիպ, պիր իքի տէֆա տուտագլարընը էմտիքտէն սօնրա աղզընը աչտը :

—Պէնի թանըտը՞ն մը Սիմս :

—Թանըտըմ տէյի զանն իտէրիմ. տէտի Սիմս մանէալը սուրէթտէ կիւ-լիւմսէյէրէք :

—Պիր էյիճէ պագ եիւզիւմէ :

—Պու իքի պագըշըմ տէյիլ տիր էֆէ՛նտի, էհէր միւնասիպ կէօրիւրսէ-նիզ չիմտիքի իսմինիզի պէյան հիմմէթ պույուրուն :

—Շիմտիքի իսմիմ Պապա Թօմ տըր .

—Բէք մունասիպ տիր իսմ իթթիֆաղ պուլունուրմըշըննըզ էֆէնտի ։

—Պէյէնտինի՞զ մի Սիմա ։

—Խուսուսի իլէ Պապա խանըմլարընա հայրան օլտում ։

—Թէշէքքիւր իտէրիմ · սանա իտէճէք սուալիմի տէ ֆէհմ իթմիշ օլմալըսըն ։

—Պէ՞յէֆէնտինի՞ իսթէրսին սէնտէն · էօյլէ տէյի՞լ մի Պապա Թօմ ։

—Էվվէթ Պէաթրիսինի իսթէրիմ սէնտէն ։ Պէաթրիսինի՛ ։

Հէյէճանընըզտէն սէսինիզ տիթրէյօր էֆէ՛նտի ։ Ֆագաթ հագգընըզ վար տըր · նէ՞ գատար հիտտէթ իթսէնիզ հագգընըզ վար տըր ։ Անճագ պաշ֊գա պիր չէյէ թէաճճիւպ իտէյօրում ։

—Հա՞նկի չէյէ ։

—Էլինիզէ տուշտույում տագըգատա գաֆամը թուզ կիպի տաղըթա֊րագ ախզը ինթիգամ իթմէմիշ օլտուղունուզա թէաճճիւպ իտիյօրում ։

—Ֆագաթ պունուն սէպէպի վար իտի Սի՛մա ։

—Էվվէթ, զաննէտէրիմ քի Պէաթրիսինիզին սաղ օլտուղունը սիզէ սէօյ֊լէմիշ իտիմ ։

—Իմտի սէվկիլիմի պուլմագ իչին տէրհալ սէնի էօլտիւրիւպ ախզը ինթիգամ էյլէմէքտէն իճթինապ իթմէյի իտիմ ։

—Ֆագաթ էֆէ՛նտի · սիզ քէնտինիզ տէտինիզ քի խասթէլըյըմ վէ չըլ֊կընլըղըմ իքի պուչուգ այ սիւրմիւշ տիւր ։ Պէաթրիսինիզին իքի պուչուգ այ տէյիլ, իլլա իքի պուչուգ կիւն պիլէ աճըղա տայանաճաղը գապիլ օլմա֊մըշ, իշկէնճէլէր իչինտէ թէսլիմի րուհ էյլէմիշ օլաճաղը մուհագգագ օլ֊տուղունտան, պիր գաչ կիւն սօնրա տա պէնի ղազապընըզա գուրպան ի֊տէպիլիր իտինիզ · վէ պունտան տա զիատէ պիր հագգը ախզը ինթիգամ օլմազ իտի · Ֆագաթ սիզ միւսթահագգ օլան ճէզամը վիրմէտիքտէն պաշ֊գա, հաթթա մուղայիրի օլարագ, պիր նայլընըզ կիպի պէնի գաերըմըշ, վէ թապիաթա գարշը ճէնկլէշիպ, պէնի թապիի էօլիւմ քէնչէսինտէն տախի գուրթարմըշըննըզ տըր ։ Պապա՛ Թօմ · սիզին նէ ալիճէնապ պիր եիւրէյէ մա֊լիք պուլունտուղունուզու պաթէն պիլիր իտիմ · Ֆագաթ արթըգ սիզ ին֊սանըգ հուտուտունու տա թէճավիւզ իթտինիզ, վէ էկէր տահա զիատէ պիր տէհշէթլի ճէզայա հիւքմ էյլէմէք իչին էօմրիւմիւ գուրթարմըշ տէյիլ֊սէնիզ · սիզէ եագըշըր պիր նամ պուլմագ պէնիմ էլիմտէ օլմաեաճագ տըր ։

—Սի՛մա · իթտիքլէրինէ փէշիմա՞ն մը սըն ։

—Բէշիման ըմ Պապա Թօմ · Ֆագաթ սիզտէն պիր մէրհամէթ տիլէնմէք տէ իսթէմէմ · էկէր սիզ քէնտի էլինիզ իլէ պէնի էօլտիւրմէզսէնիզ, պէն քէնտի միւսթահագգ ճէզամը չէքմէք իչին կիտիպ հիւքիւմէթէ թէսլիմ օլա֊ճաղըմ ։

—Ֆագաթ օնտան էվվէլ իճրա իտէճէք պիր վազիֆէն վար տըր ։

—Էվվէթ, Պէաթրիսինիզին ճէնազէսինի իսթէրսինիզ էֆէ՛նտի ։ Օ քազ֊կիւնահ գատընը սաղ սաղ պէնիմ էլիմտէն ալամատընըզ · վէ շիմտի տէ քէնտի հիւսնի րիզամ իլէ մէրգումէնին ճէնազէսինի սիզէ թէսլիմ իտէ֊

ճէյիմ ։ Ֆագաթ բէճա խոէրիմ էֆէ՛նտի ․ հիտտէթինիզէ պիր հուտուտ վազ խտին ․ վագա Սիմս սիզէ պիր ճէնազէ Թէսլիմ խոէճէք , ֆագաթ Թէսլիմ իձէճէյի բազ պիր ճէնազէ տիր ։

—Սի՛մս ․ Սի՛մս ․ էկէր գուրու պիր Յէսէյի իչիւն պու սօն սէօզիւ սէօյլէտին իսէ , պէնիմ իլէ էյլէնմէքտէն սագըն ։

—Էֆէ՛նտի ․ հուզուրընըզտա պուլունան Սիմս ․ օլ է [illegible] նափչը հայտուտ Սի՛մս տէյիլ տիր ․ սիզ տէ պէնիմ եիւզիւմէ էյիճէ պագըն ․ էսկի Սիմս գուլիպէ վազըասընըզ վուրուլուպ սահիհէն էօլմիւշ տիր ․ շիմտի է Ս․ Ծս իշէ եէնիտէն հայաթ պուլան Փագաթ անճագ պիր իքի կիւն է րիսին ․ Յէյիմէնլան Թէօվպէքեար Սիմս տիր ․ վէ Ալլահըն ինայէթ ու մէրհամէթինտէն , վէ քէնտի տէհշէթլի ճինայէթլէրինին աֆվընտան պաշգա հիչ պիր արզուսը պուլունմամագտա տըր ։ Ճէնապը Ալլահըն հուզուրընա չըգմայա հազըրլանան պիր տաէմ եալան սէօյլէմէզ էֆէ՛նտի ։ Թէքէրրիւրէն սիզի Թէէմին խոէրիմ Պապա՛ Թօմ․ պէտպախթ Պէյթրիւսին բազ էօլտիւ ։

Սէպլէր Թէքրարէն քէսիլտի ։

Պապա Թօմ վէ Սիմս Թէքրարէն սիք սիք պիրիպիրլէրինին եիւզիւնէ պագմագտա իտիլէր ։

Ֆագաթ մէնզարէնին էվվէլլէրինտէ պուլունան կէօզլէրինէ տէհշէթլի պիր Յավր վիրէն գօրգու , հիտտէթ , վէ Թէրէտտիւտ ալէմէթլէրի մահվ օլմուշ , վէ անլէրին եէրինի սէմավի պիր շէյ Թուլմուշ իտի ։

Իքիսինին տախի կէօզլէրինտէ եաշ տանէլէրի միւշահէտէ օլունմագտա իտի ․ ․ ․

Նէ՛ ազիմ Թէպէտտիւլ ․ նէ՛ ազիմ Թէպէտտիւլ ․

Պու տախի Սիմսին չօճուգլուգ եաշընտան պէրու էն իքը տէֆասը օլաբազ կէօզլէրի տօլմուշ օլմասը մէնզարէսի իտի ։

Հայլազըն էսկի ճանավարլըղը վէ վահշիլիյի Պապա Թօմուն ալիճէնապըղը զօրիլը իլէ մահվ օլմուշ իտի ։

Սիմս պի հագգըն Պապա Թօմուն Թասլի ղաղապընտան բէք տէհշէթլի նէթիճէլէր պէքլէմէքտէ , վէ պիչարէ պիր հալտէ մէրգումուն գուտրէթ ու բէյի Թահթընտա պուլունմագտա իքէն ․ քէնտի էօմրիւ պախշ խոիլտիքտէն պաշգա , հաթթա Թասլի պիր էօլիւմտէն պիլէ գուրթարըլմասը իչիւն Փէտգէլատէ ճահտ ու իգտամ կէօսթէրիլմիշ իտի ։

Սիմս բէք չօգ վէ բէք գուվվէթլի գարպլարա գարշը գօյապիլմիշ իքէն , պու ալիճէնապըգ գարպընա գարշը գօեամայըպ մաղլուպ օլմուշ , վէ շէյթանլար սիլքինին խարիճինէ չըգըպ , կէչմիշ էօմրիւնէ լանէթ օգումագտա օլտըղը կիպի , մատամ քի պիր մէլայիք օլմայա տա իմիտի պուլունմամագտա իտի , իմտի պիր եախօտ տիկէր ըլֆաթլա տիւնեատա եաշայամայաճաղը իչիւն , պիւսպիւթիւն Թէրքի հայաթ իտիպ նամընը մահվ իթմէքտէն շըգա պիր արզուսը պուլունմամագտա իտի ։

Մէրգում սապըգ հայլազ , իխթիյար Պապա Թօմու տախի խայլի խայլի տիւշարը Թէաճճիւպ գըլաճագ միւլայիմ վէ մէրհամէթ տավէթ իտ պիր պագըշլա անըն եիւզինէ պագըպ ,

—Էֆէ'նտի, Թէօֆիլէքեար գուլունուզա աֆվ իտէճէ՞քմիսինիզ · տէտի :

—Սի՛մա · պիւթիւն էօմրիւմի խարապ իթտիքտէն սօնրա պէնտէն աֆվ տիլէմէքտէսին · էվվէթ, Պէաթրիսիմին գաթիլի օլմուշ օլտուղուն հալտէ աֆվըմը թալէպ իթմէքտէսին · Ֆագաթ ասըլ գաթիլ Սիմա էօլտիւ տէեօրսուն · շիմտի մէյտանտա պիր Թէօֆիլէքեար Սիմա վար տըր վէ պու Թէօֆիլէքեար Սիմա հէր պիր ճինայէթինտէն սօնրա պիր մէլայիքէնին տէ գանընա կիրմիշ օլտուղու իչիւն աֆվ տիլէյօր · · · մէզհէպիմէ գարշը կէլէմէմ Սի՛մա · տէրունի ալլահն ՝՝ նա աֆվ իթտիմ · Հէման Ճէնապը Հագգ տախի աֆվ պուեուրսուն :

Սիմա նակէհան պիր հարէքէթ իթտի · օգ կիպի եաթաղընտան Ֆըրլանըպ Պապա Թօմուն հուզուրունտա տիզ չէօքտիւ, վէ իքի էլլէրի իլէ մէրգումուն սաղ էլինի թութուպ տէֆա տէֆա բուս էյլէտիյինտէ Պապա Թօմ հէր նէ գատար էլինի կէրի չէքմէյէ չօգ ճահտ իթտի իսէ տէ, անը Սիմային աղըն-տան գուրթարմաղ պիր տիւրլիւ գապիլ օլամատը :

Թէօֆիլէքեար հայտուտ, հիւրմէթլու խիթխարըն էլինի բուս էյլէմէքտէն տօյմամագտա իտի :

Պէյքի եիւզ տէֆա անը էօբտիւյիւ սըրատա, կէօզլէրինտէն տախի սէլ կիպի եաշ ագմաղա պաշլամըշ իտի :

Պու հալտէ Պապա Թօմուն սաղ էլի մահզունատան գուրթուլամամագտա իքէն, մէրգում արգասընա տէօնիւպ կիւճ հալ իլէ սօլ էլինի ռէսիմին չարչաֆընա եէթիշտիրէպիլտի, վէ անը չէքիպ պիր թարաֆա ալարագ ռէսիմին տիւշէր եիւզիւ աչըլտըղընտա, քէսիք քէսիք պիր թէլաֆֆուզլա ·

—Պէ, Պէ, Պէա՛թրիս, Պէա՛թրիս · պէն քէնտի թարաֆըմտան սէնին գաթիլինէ աֆվ իթտիմ · · · սէ՛նտէ · սէ՛նտէ · պէնիմ իչիւն պու սէֆիլ կիւնահքեարա աֆվ էթ, սէվկիլի՛մ Պէաթրիսիմ. տէտի, վէ այնի էլի իլէ կէօզլէրինի գապաեարագ քէնտիսի տախի տիզ իւզէրինէ չէօքմէյէ մէճպուր օլտու:

Պապա Թօմուն արթըգ աեագ իւսթիւ տուրաճագ հալի գալմամըշ իտի :

Պայէտէքի մէնզարէտէն իքի կիւն եախօտ իքի կիճէ սօնրա, եանի 1733 սէնէսի ֆէտրվարըն 19ունճու կիճէսի, վէ եինէ Ֆուրթունալը պիր հավատա, էկէր պիրիսի պիթթէսատիւֆ Շէյթան օրմանընըն էն թէհլիքէլի, էն աղ ատէմ եիւզիւ կէօրէն, վէ էն սարբ Գարա Կէչիտ նամ մահալլտէ պուլունմուշ օլսա իտի, Թապիաթըն տէհշէթի իւզէրինէ պինա օլունմուշ տիղէր պիր տէհշէթլի հալէ տախի թապի պուլունմուշ օլաճագ իտի :

Մէգքիւր կէչիտին աղզընտա պիր նէվի խաթիրէքեար Թէշքիլ իտէմիշ օլան տաղըն վէ իքի աղաճլարըն արասընտան պիր Ֆէնէր ըշըղը զուհուր էյլէտի :

Պու Ֆէնէրի Թութան ատէմ, պաշտան Թըրնաղա գատար Թէքմիլ վիւճուտինի էօրթէն սիյահ պիր մանթօ կիյինմիշ օլուպ, եիւզիւ տախի սիյահ պիր մասքէ իլէ էօրթիւլմիւշ, վէ տիկէր էլինտէ տախի, պիր գամա իլէ պիրտէ քիւրէք պուլունմագտա իտի :

Պունուն արգասընտան, վէ պիրիպիր արտը սըրա կէլմէքտէ օլան իքի ատէմ չէքլի տահա մէյտանա չըգտըլար :

Պունլար տախի թըպգը Փէնէրլի ատէմ կիպի պօյճա պիրէր սիյահ մանթօ կէյինմիշլէր, վէ եիւզլէրի տախի եինէ պիրէր սիյահ մասքէ իլէ էօրթիւլմիւշ պուլունմագտա իտի ։

Ֆագաթ պու սօնրաքիլէր, իքիսի տէ պիրէր ուճունտան թութմուշ օլտուգլարը հալտէ, եինէ սիյահ պիր շէյ կէթիրմէքտէ իտիլէր ։

Պու սիեահ շէյ տախի պիր թապութ իտի ։

Կիճէնին օ վագթինտէ, խըրսըզ կիպի տէօրթ թարաֆլարընը տիյնէյէ տիյնէյէ եիւրիւյէն, վէ տաղ հայտուտլարը կիպի սըգը սըգըեա վիճուտլէրինի վէ եիւզլէրինի սիյահլար իլէ էօրթէն պու իւչ նէֆէր ատէմլէր քիմլէ՞ր իտիլէր · նէ՞ կէօթիւրիւեօրլար, վէ նէ՞ եափմաեա կիտիեօրլար իտի ։

Շիւբհէսիզ պիրիսինի էօլտիւրմիւշլէր վէ կիզլիճէ անը կէօմմէյէ կիտէեօրլար իտի · · ։

Աւլա ազըզլարընը աչըգ պիրագըրլէրինէ պիր սէօզ պիլէ սէօյլէմէմէքտէ օլան պու զավալլը իւչլէր, եարըմ սաաթլըգ պիր մէսաֆէյէ գատար Շէյթան օրմանընըն թա իչլէրինէ գատար իլէրիւլէտիքտէն սօնրա, էօնտէն կիտէն Փէնէրլի սիյահ ատէմ պիրտէն պիրէ տուրտու · վէ տուրմագլա տախի իքթիֆա իթմէյիպ, արգասընտան կէլէն թապութլուլարա տօղրու տախի պիր իքի ատըմ կէրի կիթտի ։

—Նէ՞ վար տօ՛գթօր . նէ՞ օլտու . տէտիլէր իքի նէֆէր թապութլուլար եավաշ սէսլէ, վէ տէրհալ էլլէրինտէքի թապութու եէրէ պըրագարագ թապանճալարընա սարըլտըլար ։

—Պագը՛ն . պագըն . Մըսթը՛ր Թօմ . Սի՛մս . պագըն . պուրատա տէհշէթլի պիր ճինայէթ իշլէնմիշ տիր ։

Պապա Թօմ վէ Սիմս գօշարագ, տօգթօր Գիլէմանըն բարմագը իլէ կէօսթէրմէքտէ օլտուղու մահէլլէ վարտըլար ։

Սիմս իլէրու սըչրատըղընտա, Փէնէրի տօգթօր Գիլէմանըն էլինտէն ալմըշ իտի ։

Եէրտէ Փիլվագը պիր ճէնազէ եաթմըշ իտի ։

—Պու քիմի՞ն ճէնազէսի օլապիլիր Սի՛մս, սուալ էթտի Պապա Թօմ քէնտիսի տէ էյիլէրէք, վէ Սիմս կիպի տիգգաթլա մէզքիւր ճէսէտին եիւզիւնէ պագարագ ։

—Պիր ճինայէթ վագը օլմուշ տըր Մըսթըր Թօմ . տէտի Սիմս պաշընը եօգարը գալտըրարագ, վէ պիւթիւն վիճուտի իլէ մօմ կիպի տիթրէյէրէք ·

—Էվվէթ Սիմս . ֆագաթ էսքիմիշ պիր ճէնազէ օլմալը տըր ։

—Էվվէթ պիւսպիւթիւն պօղուլմուշ վէ չիւրիւմիւշ տիր ։

—Իշթէ պիր տահա . պիր տահա . պաղըրտը Պապա Թօմ, Սիմսին եագասընտան չէքիշտիրէրէք, վէ անը տիկէր պիր ճէնազէնին եանընա կէօթիւրէրէք ։

Տօքթօր Գիլէման տախի պու արա քէնտիսինի պուլարագ, Պապա Թօմուն վէ Սիմսին եանլարընա գօշմուշ իտի ։

Իւչ մասքէլիլէր պիրտէն էյիլիպ պու իքինճի ճէնազէնին տախի եիւզիւնէ պագմագ իսթէտիլէր ։

Ֆագաթ պու ճէնազէնին եիւզիւ տէյիլ, պաշը պիլէ իւզէրինտէ տէյիլ իտի

—Նէ՞ տէրսին պունա, տէտի Պապա Թօմ տիթրէմէքտէ օլան էլլէրի իլէ Սիմսին գօլունու սըգարագ:

—Նէրէտէ պուլունմուշ օլտուղըմըզը անլատըրը՞զ մը Մըսթըր Թօմ:

—Խա՛յր Սի՛մս. նէ՞րէտէյիզ:

—Եւրէյինիզի բէք թութունուզ էֆէ՛նտի:

—Նէ՞ վար տըր Սիմս. Ֆիքրիմտէքինի՞մի սէօյլէյէճէքսին:

—Էվվէթ Մը՛սթըր Թօմ. Պէաթրիսինին մէզարընա կէլտիք:

—Նէ՞. օ տէտիյին մաղարանը՞ մը:

—Էվվէթ Մըսթըր Թօմ. էվվէթ. ճէսուրլուղունըզը խըլրագ իտէճէք սըրա կէլտի. իշթէ Պէաթրիսինին ճէնազէսի տէ, շու գարունուն իչէրիսինտէ տիր, տէտի Սիմս Ֆէնէրի եօգարը գալտըրարագ վէ բարմաղը իլէ պիր մաղարա գաբուսու կէօսթէրէրէք:

Տօգթօր Գլէման հէման գօշարագ Պապա Թօմու գուճագլատը:

Պիչարէ իխթիարըն տիզլէրի, զէլզէլէյէ թութուլմուշ կիպի սալլանմագտա, վէ եւրէյինին չարբընթըսը, աշիքեար սուրէթտէ իշիտիլմէքտէ իտի:

Սիմս Ֆէնէրի եէրէ գօեարագ, իքի էլլէրի իլէ եւզինի գաբատը:

Տօգթօր Գլէման, Պապա Թօմուն ալնընը օվալամագտա իտի.

—Ճէսա՛ւր օլ տօսթում... ճէսա՛ւր օլ...

Ֆագաթ... Ֆագաթ... տօ՛գթօր... պանա եւրէք վէրմէք իսթէտիյինիզտէ... սիզ քէնտինիզ տախի տիթրէյօրսունուզ... ա՛հ, տէհշէթլի... տէհշէթլի պիր տագըգա տըր պու... աման եա՛ Ռէպպ սէն պանա եարտըմճը օլ... Պէաթրիսիմի՛ն հուզուրունա չըգաճաղըմ. պունճա սէնէլէրտէն սօնրա... Ֆագաթ հէյ վա՛հ, քէնտի ճէսէտինի գուճագլամագ վէ էլիմ իլէ քէնտիսինի մէզարա գօյմագ իչին... օլ սէրայլարտա պէօյլէմիշ օլան նազըմը պիր ինսիզ եէրտէ կէօմմէք իչին... կիտէ՛լիմ տօգթօր. կիտէլիմ. հիչ տէյիլ իսէ պիր սօն տէֆա տահա նազըմըն եւզինի կէօրէյիմ:

Օլ արա Սիմս տօգթօր Գլէմանըն եանընա կէլիպ անըն գօլունտան թութտու, վէ մըրգումու չէքիշտիրիպ պիր ազ էօթէյէ կէօթիւրտիւքտէն սօնրա, «սէն պիրագ Մըսթըր Թօմու պուրատա ալընըր, պէն պիր քէրրէ էվվէլինտէն եալընըզճա մաղարաեա կիրէյիմ» տէտի:

—Նէ՞. պաշգա պիր չէ՞յ մի վար տըր. Սիմս:

—Պազը շիւբհէլէրիմ վար տըր:

—Հա՞նկը շէյտէն շիւբհէ իտէեօրսուն:

—Պու ճէնազէլէրտէն:

—Պու Ճէնազէլէրտէ՞ն մի:

—Էվվէթ տօգթօր. կէօրիւնիւր քի պուրատա տէհշէթլի պիր գավղա վուգու պուլմուշ տըր:

—Պէաթրի՞ս իչիւն մի:

—Էվվէթ տօգթօր. վէ գօրգարըմ քի սաղ գալանլար Պէաթրիսի գաւրմըշլար տըր:

—Էօյլէ իսէ Պէաթրիս էլան . . .

—Էվվէթ տօգթօր . էվվէթ . սիզ Մըսթըր Թօմս չիմտիլիք պիր չէյ սէօյ-լէմէյին . սիզ պիլէմէզսինիզ . Փագաթ պէն ճէնազէլէրի թանըրըմ . . .

—Ճէնազէլէրի թանըրը՞ն մը . պաղըրտը նակէհան Պապա Թօմ Սիմոնին եագասընա սարըլարագ :

Պապա Թօմ , եավաշճաճըգ Սիմոնին վէ տօգթօրուն արգալարընտան պէլ-լիսիզճէ եանլարընա վարարագ , Սիմոնին սօն սէօզլէրինի իշիթմիշ իտի :

Սիմս վէ տօգթօր Գիլէման լըքիսի տէ աքանօրդա կէլմիշլէր իտի :

—Սէօյլէ պագայըմ Սի՛մս . սէօյլէ՛ . պու ճէնազէլէր քի՞մ տիրլէր :

—Մըսթը՛ր Թօմ . բէնճէ իսթէրիմ քէնտինիզի պիր ազ րահաթ թութուն :

—Թէհամմիւլսիւզլիւքլէ ճէվապընա պէքլէյօրում Սի՛մս . չապուգ սէօյլէ . պու ճէնազէլէր քիմլէ՞ր տիրլէր :

Սիմս Փէնէրի ալըպ քէնտի տօսթլարընը , պաշը քէսիլմիշ օլան ճէնազէ-նին եանընա կէօթիւրտիւ , վէ իւչիւ պիրտէն էյիլիպ տիգգաթլա անըն իւ-զէրինէ պագտըգլարընտա , «պու Հայլազ , դեկտեմբերի՛ն իքինճի կիճէսինտէ գուլիպէյի պասան չէթէնին րէյիսի , եանի Հայտուտ պէօլիւկիւմիւզիւն գար-տաշը իտի» տէտի :

Պաշէհու անլէրի տիկէր Հայտուտուն ճէնազէսի եանընա կէօթիւրիւպ , վէ արթըգ եիւզիւ կէօզիւ պէլլիսիզ օլմուշ օլան տէհշէթլի ճէմալինի անլէրէ կէօսթէրիպ , «պու խայտէս տախի միւլազըմըմըզ իտի» տէտի :

Պապա Թօմ վէ տօգթօր Գիլէման տէհշէթլէ պիրիպիրլէրինին եիւզիւնէ պագտըլար :

—Ֆագաթ Սի՛մս . պունլարը քի՞մ էօլտիւրմիւշ տիր տէյի ղանն իտէրսին:

—Էկէր ճէսէտլէրի պաշգա պիր մահէլլէ պուլունմուշ օլսա իտի , պաշ-գա տէմէքէր եախօտ տիկէր րէֆիգլէրիմիզ թարաֆընտան գաթլ իտիլմիշ օլտուգլարընը Փարզ իտէճէք իտիմ :

—Էյ պուրատա էօլմիւշ օլտուգլարընտան , պիրիպիրլէրինի գաթլ իթ-միշ օլտուգլարը մանէասընը՞ մը իսթիխրաճ իտիյօրսուն :

—Օ հալտէ իքիսինտէն պիրիսինին տէ սաղ գալմըշ օլմասը իճապ իտէր իտի :

—Ֆագաթ պիրիսի վուրուլտուգտան սօնրա տիկէրինի գաթլ իթմիշ վէ սօնրա քէնտիսի տախի ալտըղը եարատան միւթէէսսիրէն էօլմիւշ օլամա՞զ մը:

—Պէն տէմէքէրիմի թանըրըմ Մըսթը՛ր Թօմ . էօլտիւրմէք իչիւն պիր-պիրինի վուրտուգլարընտա , վուրուլան , պուչագըն աղըզընը հիս իթմէզտէն պուհունու թէսլիմ իտէր . պունտան տա պաշգա էօլիւմ տէրէճէսինտէ վու-րուլմուշ պիր ատէմ հէմ խասմընի վուրաճագ վէ հէմ տէ անըն պաշընը քէ-սէճէք գատար պիր գուվվէթէ մալիք պուլունամազ . պա խուսուս պու Փա-ճիանըն իճրասը իչիւն թախսիս գըլընան մահէլլ , նէ՛ տէհշէթլի պիր դաղաղըմ պիրիպիրլէրինին եանընա գատար կիտէմիշ օլտուգլարընը աչըգչա կէօսթէրիյօր:

—Նէ՞ տիմէք իսթէյօրսուն Սի՛մս . պու ճանավար Հայտուտլար Պէաթ-րի՞ս իչիւն մի վուրուշմուշ տըրլար :

—Պու մահէլլէ կէլէն․ Պէաթրիստէն պաշգա պիրիսի իչին վէ պաշգա պիր մագսատլէ կէլմիշ օլամազ։

—Ֆագաթ նէ՞ տուրուպ պուրատա պօշպօղազլըգ իտէեօրուզ պաղըրտը Պապա Թօմ, աղըր եէնի պաշընա կէլմիշ օլան պիր մէճնուն կիպի, վէ րէ-ֆիգլէրինին ճէվապ ու հարէքէթինէ վէ ֆէնէրին ըշըղընա տախի պէգլէմէք-սիզին, պիր թօբ աղզընտան չըգան կիւլլէ կիպի մաղարանըն գարուսունա տօղրու ֆըրլանարագ ղայպ օլտու, վէ եալընըզ հիւզնէնկիզ պիր սէտա իլէ, «Պէաթրիսի՛մ, Պէաթրիսի՛մ․ իշթէ պէն կէլտիմ» պաղըրմասը իշիթիլմէքտէ իտի։

Սիմս վէ տօգթօր Գլէման, գօշուպ Պապա Թօմուն արգասընտան կիթ-տիլէր։

Մաղարա՝ ֆէնէրին ըշըղընտան այտընլանտըղընտա, Պապա Թօմուն հալի կէօրիւլմէյէ շայան պիր շէյ օլմուշ իտի։

Սիմս վէ տօգթօր, գարունուն աղզընտա մըխըլ կիպի գալտըլար։

Պիչարէ իխթիար պիր պիր թարաֆա վէ պիր տիկէր թարաֆա գօշմագ-տա, էլլէրինի պաշընա վուրմագտա, վէ էլան «Պէաթրիսի՛մ․ Պէաթրիսիմ․ սէ՛ս վէր, ճէվա՛պ վէր» պաղըրմագտա իտի։

Մէրգում մաղարայը պօմ պօշ կէօրտիւյիւնտէ, վէ քէնտի նազըրընըն ճէնազէսինի տախի պուլամատըղընտա, արթըգ պիւսպիւթիւն մէյուս օլուպ, աթէշ նէ եարաճաղընը շաշըրտը․ պաատէհու պիր միւտտէթ տէ տիք տիք Սիմսին եիւզիւնէ պագտըգտան սօնրա, նակէհան ֆըրլանըպ մէրգումուն պօղազընա սարըլտը, վէ նէ գատար սէսի վար իսէ, «Պէաթրիսիմի սէնտէն իսթէրիմ Սիմս․ հիչ տէյիլ իսէ ճէնազէսինի պանա թէսլիմ իթմէքլիյի-վատ իթմիշ իտին․ ճէնազէսինի օլսուն պուլուպ պանա իատէ իթմէլիսին» պա-ղըրտը։

Սիմսին տախի նութգու թութուլմուշ իտի։

Սապըգ հայտուտուն պօղազը, Պապա Թօմուն էլլէրի թազյիգի թահ-թընտա օ տէրէճէ շիտտէթլէ սըգըլմըշ իտի քի, կէօզլէրի տիշարը տիւշմէյէ պաշլամըշ, վէ ֆէնէր տախի էլինտէն եէրէ տիւշմիւշ իտի։

Պու ճիւմլէ իլէ Սիմս, քէնտիսի տախի էօլմէք իսթէմէքտէ տիր կիպի, ասլա սէս պիլէ չըգարմայըպ սըն նէֆէսինէ պէքլէմէքտէ իտի։

Տօգթօր Գլէման իսէ, վուգու պուլան հալէթտէն օ տէրէճէ միւթէէս-սիր օլմուշ իտի քի, քէնտի իւչիւնճիւլիւք վազիֆէսինի իճրա էյլէմէքլիյի պիլէ ունութմուշ իտի։

Նիհայէթ էն էվվէլ քէնտիսինի պուլան եինէ Պապա Թօմ օլտու։

Իխթիյար տօսթումուզ, ֆարգընտա օլմայարագ գըեամ իթմիշ օլտու-ղու հարէքէթինտէն քէնտի քէնտույէ նատիմ օլմուշ տըր կիպի, պիրտէն պի-րէ Սիմսին պօղազընը սալը վէրտի․ վէ աֆվ տիլէյիճի պիր թարզտա սապըգ կէնճ հայտուտուն եիւզիւնէ պագարագ,

—Սի՛մս․ պու սուրէթլէ պիլմէեէրէք սէնի էօլտիւրմէքլիյիմէ միւսաատէ՞ մի իտէճէք իտին սէնի։

—Զաթէն էօլմէյէ նիյէթ իթմիշ օլտուղումը սիզէ պէյան էյլէմիշիմ տիր

Մըսթը՛ր Թօմ. վէ տօղրուսունու սէօյլէմէք իչիւն, Նօմ դօօ մօհիւլոհ վէ ղէյղօր օհնին եւէն էյէ եօլմէ+ լութֆընա նայիլ օլաբիլէճէյիմի խաթըրըմտան պիլէ կէչիրէմէմէքտէ իտիմ։ Ա՛հ նէ՞ իչիւն էլլէրինիզ վէ սինիրլէրինիզ տահա գիւտէ դ՚օ վմէթլի պուլունմատըլար։

—Մի՛մս. արթըգ պէյնիմիզտէ հէր պիրուտէթ մահվ օլմուշ տըր. իքիմիզին տախի եաշամասընա վէ պիր իթթիֆագ չալըշմասընա պիր սէպէպի մութլագ վէ պիր վազիֆէյի մուգատտէս տահա զուհուր իյլէտիյի սըրատա, արթըգ ճօլիւմ իւզէրինէ տիւշիւնմէք ճինայէթ տիր։

—Տիմէք տիր քի ճօլմէքլիկիմէ միւսաատէ իթմէեօրսունուզ։

—Մի՛մս. էկէր ինճրա իտէճէք վազիֆէմիզտէ պիրիպիրիմիզին մուաւէնէթինէ միւհթաճ պուլունմուշ օլմասա իտիք, պիւթիւն գուվվէթիմլէ ճօլմէք թասավվուրունա գարշը կէլմէք իսթէմէյէճէք իտիմ։ Ֆագաթ պու հալտէ իքիմիզտէն պիրիսինին ճօլմէսի բէք տէհշէթլի պիր շէյ օլաճագ տըր։ Պանա պագ Մի՛մս. էվլա՛տըմ. էկէր Պէաթրիսիմ սաղ իսէ. անը պուլմալը վէ գուրթարմալըյըզ. վէ էկէր ճօլմիւշ իսէ, քէնտի ճէնազէսինի քէնտինէ լայըգ օլան հիւրմէթ ու րիայէթլէ կէօմմէլի, հըֆզ իթմէլի, վէ քէնտինէ պիր մէզար թէտարիք իթմէլիյիզ. օնտան սօնրա ճօլմէք գօլայ տըր. անըն իւզէրինէ պիրլիքտէ իսթիչարէ իտէրիզ. է՛վլատըմ. պու չէրէֆի եալընըզ սանա վէրմէզլէր։

—Պիւթիւն պու ֆէլաքէթլէրին սէպէպի պէն իմ, Մըսթը՛ր Թօմ. պունը տիւշիւնտիւքճէ գիհնիմէ թէքրարէն իըֆֆէթ կէլէճէք տիր։

—Միմս. էվլա՛տըմ. կէչէնլէրի կէօմմէլիք. արթըգ անլէրին սէօզիւնիւ իթմէյէճէյիզ. պու թէսատիւֆլէր, պու ղարայիպ հալլէր բէք տէ սըրֆ պախթ իշի չէյլէր տէյիլլէր տիր։ Ճէնապը Հագգ սէնի իքի գաթ ճօլիւմտէն գուրթարտը. գուրշուն իլէ վուրուլտուգտան սօնրա գըլ գալտը քի ճան չէքիշէճէյին սըրատա աթէշտէ տախի եանաճագ իտին. էկէր իքի տագըգա սօ՛րա գուլիպէյէ վասըլ օլմուշ պուլունսագ, իշին պիթմիշ օլաճագ իտի. պունլարըն թահթընտա Ալլահըն բարմագը պուլունտուղու հիչ ազըլնա կէ՞լմէեօր մը։ Սէֆի՛լ էվլատ. վազթինտէ Ալլահըն իւզէրինէ տիւշիւնմէմիշ վէ օլ պապատէ սանա հիչ պիր տէրս վէրէն պուլունմամըշ օլտուղունտան, պու չէյլէրէ ազըլըն էրմէյօր։ Ֆագաթ պէն պաշգա չէյլէր հիսս իտէյօրում. Պէաթրիսիմին էլան սաղ օլտուղունա տայիր պէօյիւք պիր իւմիտ հիսս իթմէյէ պաշլաեօրում։ Նէ՞ պիլիրսին քի Ճէնապը Հագգ նայէտիտ օլմասընա սէպէպ օլտուղուն նազըրմը պիրգզաթ սէնին էլին իլէ պուլուպ թէքրարէն պանա իատէ իյլէմէյէ միւզթէտիր օլապիլմէն իչիւն սէնին ճօմրիւնիւ մուհաֆազա պուեուրմուշ տէյիլ տիր։ Ճէսարէթլի օլ էվլատը՛մ. պէլքի կէչմիշ ճինայէթլէրին լէքէսինի պիրգզաթ քէնտի էլին իլէ սիլիպ մահվ իտէճէքսին։

—Ալլահ պէնիմ կիպի ազիմ պիր կիւնահքեարա աֆվ պուեուրուպ, պիր ճանիյի քէնտիսինէ պիր ալէթ իթթիխազ իտէ՞ր մի։

—Պէն պիր ինսան օլտուղում հալտէ սանա աֆվ ի՛թմէտիմ մի։

—Մըսթը՛ր Թօմ. էկէր սէնի Թէքրարէն մէսուտ գըլմաղա, վէ սէնին նազըլը Թէքրարէն սանա իատէ իյլէմէյէ պիր ալէթ վէ պիր վասըթա օլա-պիլէճէք իսէմ. ա՛հ օլ վագըթ, օլ վագըթ, Ճէնապը Հագգըն լութֆ ու մէրհամէթինէ շայան օլմայան հիչ պիր կիւնահքեար պուլունմայաճաղընա իգ-նա օլաճաղըմ:

—Չալըշալըմ էվլատըմ. Պէաթրիսիմի պուլմագ իչիւն նէֆսիմիզի Թէլէֆ իտէճէք տէրէճէլէրինէ գատար չալըշմալը անը իտէլիմ, վէ օլ վագըթ Ճէ-նապը Հագգ տախի պիզէ եարտըմճը օլաճագ տըր:

—Էկէր մէրգումէյի սաղ սէլիմ էլէ կէչիրէ՛մէզ իսէք:

—Էկէր սաղ սէլիմ էլէ կէչիրէմէզ իսէք, ճէնազէսինի եախօտ մէզարը-նը պուլաճաղըմըզա սէնի Թէէմին իտէրիմ Սի՛մս:

—Վէ օլ վագը՛թ:

—Օլ վագըթ արթըգ տիւնեա իւզէրինտէ հիչ պիր իւմիտիմիզ գալմամըշ օլաճաղընտան կիտիպ քէնտիսինի ահրէթտէ արարըզ:

Պապա Թօմ էլինի Սիմսէ ուզաթտը:

Թէօվպէքեար հայտուտ տախի քէմալի խահիշլէ մէզքիւր միւպարէք էլի Թութուպ սըգտը:

Իքիսի տախի մանէալը պիր պագըշ իլէ պիրպիրլէրինին եիւզլէրինէ պագտը-լար:

Կէնճ հայտուտ իլէ իխթիար պիր տիլսիզ եէմինի իճրա էյլէմիշլէր իտի:

Եանի Պէաթրիսի սաղ սէլիմ պուլմագ, վէ էօլմիւշ օլտուղունու անլա-տըգլարընտա քէնտիլէրի տախի էօլիւպ անըն արգասընտան կիթմէք իչիւն եէմին իթմիշլէր իտի:

Օլ տագըգայա գատար հիչ պիր սէօզէ գարըշմայըպ տալկըն տալկըն պիր կէնճ Սիմսին վէ պիր տէ իխթիար Պապա Թօմուն եիւզլէրինէ պագմագտա օլան Թօգթօր Գիլէման տախի իլէրու աթըլըպ իքիսինին տէ պօշ գալան տիկէր էլլէրինի Թութտու, վէ «պէն տախի Ճէնապը Հագգ հուզուրունտա ագտ իյլէմիշ օլտուղունըզ պու եէմինինիզէ էշէտ պիր շահիտ օլաճաղըմ» տէտի:

«Թէշէքքիւր իտէրիզ» պաղըրտըլար Սիմս վէ Պապա Թօմ իքիսի պիրտէն Թօգթօր Գիլէմանա սարըլարագ:

Ուչիւնիւն տէ եիւրէքլէրի գալգմըշ վէ կէօզլէրի տօլմուշ իտի:

Թօգթօր Գիլէման էյլան քէնտի րէֆիգլէրինին էլլէրինի Թէրք իթմէմիշ օլտուղու հալտէ Թէքրարէն քէլամա աղազ իլէ, շէօյլէ սէօյլէտի:

—Էօյլէ անլաեօրում քի սիզ, ղայպ օլան պիր մէլայիքէնին էսէրինի պուլմագ իչիւն ահրէթէ եօլճուլուգ իթմէկտէն տիւնեանըն հէր քէօշէ պու-ճագլարընը աթ իւսթ իթմէեէ գըյամ իտէճէքսինիզ. Ֆագաթ իհթիմալ տըր քի, սիզ տիյար տիյար մէրգումէնին արգասընտան տօլաշաճաղընըզ հալտէ, քէնտիսի եինէ պու ճիվարլարտա պուլունմուշ օլսուն. իմտի պու Թարաֆլարտա տախի մէրգումէնին իզինի գօլլաեաճագ պիրիսի լազըմ տըր. Թօգթօր Գիլէման տօսթունուզա տախի պու մուգատտէս մէմուրիյէթի իհսան պույուրմանըզը րէճա իտէրիմ:

Իքի նէֆէր եօլճուլար քէնտի մէզատըրլընապըդլարընը տօգթօրը մուսա-հիպէյէ պէեան իթմէք իչին պիր չիֆթ սէօզ պուլամատըլար։

Պապա Թօմ իքի էլլէրի իլէ մէրգումուն պօյնունա սարըլարագ անըն եիւզլէրինի բուսէ իթմէյի սըրատա, Սիմս տախի տէֆա տէֆա մէրգումուն էլլէրինի էօբմէքտէ իտի։

Պու իւմիտ վէ սէվինճ հէյէճանը Թէսքին օլանա տէկին պիր միւտտէթ իւչիւ տախի սուքիւթ իթտիլէր։

Պատէհու պիր նէվի տիվան դուրուլտու։

Պէաթրիսին պաշընա նէ՞ կէլմիշ, վէ շիմտի նէ՞րէտէ պուլունմուշ օլմասը իհթիմալտէն օլապիլիր իտի։

Պապա Թօմ վէ տօգթօր Գլէման իքիսի պիրտէն Սիմսին եիւզիւնէ պագտըլար։

Ֆիլ հագըգա մէվճուտ պուլունան հալլէր Թահթընտա մուամմանըն հալլինէ էն եագըն վարապիլէն Սիմս օլապիլիր իտի։

Մէրգում սապըգ հայտուտ պիր միւտտէթ տիւշիւնտիւքտէն սօնրա, աղըր աղըր քէնտի էֆքեարընը պէյան իյլէմէյէ պաշլատը։

—Մըսթը՛ր Թօմ. գուլիպէ վագասը կիճէսինէ տէկին Պէաթրիսինին բագ-պիր հալտէ պուլունմուշ օլմասը Թէսէլլիսինի օլսուն սիզէ Թագտիմ իյլէմէք չէրէֆինէ զաթէն նայիլ օլմուշըմ տըր։ Վայն գալէասընըն պասըլտըղը կիճէ մէրգումէյի ալըպ գաչըրմագ ճինայէթինի պաշա չըգարմաեա միւգթէտիր օլամամըշ իտիմ. օ կիճէտէն իթիպարէն գուլիպէ վագասընըն իւչ կիճէսինէ տէկին Պէաթրիսին եիւզիւնի պիր տահա կէօրէմէտիմ։ Մէրգումէյի Թէքրարէն պուլուպ պու մաղարատա գաբաթմըշ օլտուղումտան սօնրա տախի պիր տահա պուրատա աեագ պասմագլըղըմը մէնն իտէն սէպէպլէրի պիլիրսինիզ։

—Պէաթրիսի պու մաղարատա կէթիրտիկինտէ մէրգումէնին եանընտա պաշգա քիմսէ գա՞լմատը մը. տիյէ սուալ իթտի Պապա Թօմ։

—Ռէֆիգլէրիմ վար իտի. Փագաթ օնլար քէնտի իճրէթլէրինի ալտըգտան սօնրա կիթտիլէր։

—Թէքրարէն պուրատա կէլմիշ օլմալարը իհթիմալտէն տէյի՞լ մի տիր։

—Խա՛յր օնլարտան հիչ պիր վէսվէսէմ եօգ տուր. պունլար քէօմիւր մատէնի իշճիլէրի իտիլէր. վէ օ գատարճըգ պիր խըտմէթի տէ իճրա իյլէմէյէ քէնտիլէրինի գանտըրանա գատար աղ գան Թէր տէօքմիւշ իտիմ. պունտան տա պաշգա էկէր պիր տահա պու մաղարանըն եագընլարընա աեագ պասարլար, եախօտ պիլտիքլէրի սըրրը պիրիսինէ Փաշ իտէրլէր իսէ, քէնտի իշլէրի տէ պիթմիշ օլաճաղընը քէնտիլէրինէ իխթար իյլէմիշ իտիմ. վէ Սիմսին Թէհտիտի նէ օլտուղունու բէք այէա պիլէն ատէմլէրտէն օլտուգլարընտան քէնտի հագգլարընտա պէօյլէ գատար շիւբհէյէ պահիս օլմագլըղըմ պիր սէպէպիմ եօգ տուր.

—Էօյլէ օլտուղու հալտէ, շէյթանլարըն պիլէ պուլամաեաճաղը պու մաղարատա կէլէն պաշգա քի՞մ օլապիլիր իտի։

—Պէաթրիսի գաչըրըպ պուրատա կէթիրմէքտէ իքէն. օրմանըն աղըն-տա արգատաշլարըմ տիթրէմիշլէր իտի։

—Նէ՞ սէպէպլէ ։

—Ջիւնքի գարանլըգտա պիր ատէմ կէօրմիւշլէր իմիշ ։

—Էյ օ ատէմ նէ՞ օլտու ։

—Իշի պանա անլաթտըգլարընտա մէրհում ղայպ ու նապէտիտ օլմուշ իմիշ ։

—Օ տէտիյին ատէմ քի՞մ օլապիլիր իմիշ ։

—Մըսթըր Թօմ. գուլիպէ արալըգլարընտա պէն պիր տիւշմէն գուրշու-նու իլէ վուրուլմուշ տէյիլ իմիմ ։

—Եա քիմի՞ն գուրշունու իլէ վուրուլմուշ իմիշ ։

—Գափթանըմըզըն գուրշունու իլէ ։

—Սիւպհա՛ն Ալլահ. պու նէ՞ մուամմա տըր ։

—Մուամմանըն հալլի տախի քէնտի տախիլինտէ տիր Մըսթըր Թօմ. իշի անլաթա՞մատըմըզ մը. օ կիճէսի օրմանըն աղզընտա վէ գարանլըգտա րէ-ֆիգլէրիմին կէօրմիւշ օլտուգլարը ատէմ շու տիշարտա պաշը քէսիլմիշ կէօր-տիւյիմիզ գափթանըմըզ իմիշ ։

—Նէ՛ տէյօրսուն Սի՛մս. պու նէ՞ խայինլիքլէր տիր ։

—Պէն օ կիճէսի իքի ախշամտան պէրի ղայըպ օլտուղումտա, գափթանըմըզ պէնտէն շիւպհէ իտէրէք իզիմի գօլլամաղա գալգըշմըշ օլմալը իմիշ, վէ քէն-տիլէրինտէն կիզլիճէ պիր գարը գաբաթմըշ օլտուղըմըն Փարգընա վարա-ղընտա, շիւպհէսիզ արգատաշլարըմ կէլէրէք պու մաղտուլը կէօրմիւշ պու-լունմալը իմիշ ։ Իմտի Սիմսին գուլիպէ արալըգլարընտա տիւզին գուրշունլա-րընըզտան տէյիլ իսա անճագ քէնտի գօմանտանը գուրշունունտան վուրուլ-մուշ օլտուղու սէպէպինի արթըգ պիր էյիճէ անլամըշ օլմալըսընըզ ։

—Ա՛հ պէնիմ պիչարէ Պէաթրիսիմ, նէ՛ տէհշէթլի սաաթլար կէչիրմի-սին. նէ՛ տէհշէթլի սաաթլար. վէ պէն, սէնին ուղրունա էօլմէյէ հէմ ն իթմիշ օլան պիրինճի մուհաֆըզըն, իւճուպլար իլէ վաղթ կէչիրմէքտէ. վէ պիչարէ էվլատըն իլէ սէնին էօլիւմինիզի աղլայըրտըմ, գօճա գարըլար կիպի նալընըզ տիզինի վէ պաշըմը տէօյմէքլէ իգթիֆա իթմէքտէ իմիմ ։ Կիւլիւմ վէ կիւլիւմին ղօնչէսի սօլուգ մահվ օլմուշլար տէյէրէք, վէ մէյուս մէյուս պօշ թօբրագլարա պագամագ աղլամագտա իմիմ. . . ։

—Մըսթըր Թօմ. սիզ պիր տինտար ատէմսինիզ. մութլա՛ք սիզէ, Ճէ-նապը Հագգըն լութֆ ու մէրհամէթի իւզէրինէ տէ պուլունան մուգատտէմ պանա պէօյլէ իւմիտլէր վէրիպ, ճինայէթիմին տէրէճէյի նիհայէթէ էրտիրմէ-ամըշ վէ Պէաթրիսինին էլան սաղ պուլունմուշ օլտուղընը մէմնուն իթմէքտէ-տին. Կիւլիւնիւն ղօնչէսի, եանի Պէաթրիսինին էվլատընըն տախի էլան պայաթսա պուլունտուղընը նէ՞ իչիւն խապէր իթմէյօրսուն ։

—Հագգըն վար տըր Սի՛մս. հագգըն վար տըր. Ալլահ պէօյլէ տիր ։

—Էօյլէ իսէ քէմալի սըտգ իլէ քէնտի մէրհամէթինէ սըղընարագ պի-ն էվվէլ մէմուրիյէթիմիզին իճրասընա պէտէ պաշլայալըմ ։

—Էվվէթ. էվվէթ. պիր ան էվվէլ իշէ պաշլայալըմ. Փագաթ էն էվ-նէ՞րէյէ մուրաճաաթ իթմէլիյիզ

—Ինսանլար Օգիանօսունա, եանի Լօնտրա շէհրինէ:

—Էվվէթ. էվվէթ. Լօնտրայա կիտէլիմ Սի՛մս. Լօ՛նտրայա:

—Պէաթրիսի պուրատան գուրթարան պիր ատէմ զուհուր էթմիշ մի

Մըսթըր Թօ՛մ. պու ատէմին իզինի պուլամամըշըզ:

—Պէաթրիսին պիր ատէ՞մ մի գուրթարմըշ տըր:

—Վէ հէմտէ պու ատէմ պիր տօսթ օլմուշ օլմալը տըր:

—Նէտէ՞ն անլատըն Սի՛մս:

—Վէ հէմ տէ պիր գահրաման ատէմ օլմուշ օլմալը տըր:

—Սիմս, պու զաննլարըն նէ՞րէտէն թէվէլլիւտ իտիեօրլար:

—Մըսթըր Թօ՛մ. գարթանըմըզըն նէ մագսատլէ պէնի վուրմուշ վէ քէնտիսի փօշուպ պուրայա կէլմիշ օլտուղունու իզահ իթտիմ. տիւկէր ճէ-նապէ հայտուտ տախի պիզիմ միւլազիմիմիզ իտի: Շիւփհէսիզ օ տախի իշին ֆարգընա վարարագ, քէ երիրի գարթանըն էլինտէն գարմագ իչիւն օ տա-խի գարթանըն արգասընտան կէլմիշ օլմալը տըր. իսաթ եանը արթըգ աշի-քեար պիր մատտէ տիր. պու գ.ն ալըշվէրիշի տիր. գարթան վէ միւլազիմ, քէնտի գուրպանլարընը պիրիպիրլէրինին էլինտէն գարըշմագ իչիւն վուրուշ-մուշլար վէ գարթան մաղլուպ օլմուշ տըր: Պաշգա պիրիսի եախօտ պաշգա-լարը տախի քէշֆի գաապիլ օլամայան պիր հիքմէթլէ իսաթէ եէթիշիպ Մագ-ֆէրսընըն իշինի պիթիրմիշ օլմալը տըր:

—Ֆագաթ իքիսինին պիրտէն պէնի ատէմլէր էլի իլէ գաթլ իտիլմիշ օլ-մատըգլարընը նէտէ՞ն ֆարգ իտիեօրսուն:

—Իքիսի պիր ուսթա իշի տէյիլ տիր. Մըսթըր Թօ՛մ. գարթանըն պաշընը քէսէն, միւլազիմինին պաշընը իւթիւնտէ պըրագմազ իտի:

—Էյ պունտան իսթիխրաճ իյլէտիյին նէթիճէ՞...

—Իսթիխրաճ իյլէտիյիմ նէթիճէ շու տըր քի, Մագֆէրսընը վուրուպ գաթլ իտէն գահրաման եախօտ գահրամանլար Պէաթրիսի պուրատան գա-չըրըպ գուրթարմըշ օլմալը տըրլար:

—Սէ՞նի Ալլահ սէօյլէտիյօր Սի՛մս:

—Էվվէթ չիւնքի պիր ֆէնալըգ էֆքեարը իլէ պու ատէմ եախօտ ատէմ-լէր Պէաթրիսին տիւշմէնլէրինի մահվ իթմէք իչիւն քէնտիլէրինի թէհլիքէյէ իգա իյլէմիշ օլամազլար իտի, քէնտի մագսատլարընը իրմէք իչիւն Պէաթրիսին պուլունտուղու պէօյլէ պիր էմին մահալլի թէրք իթմէյէլէր իտի:

—Կիտէլի՛մ. կիտէլի՛մ. պազարթէսի Պաշա Թօմ վէ տօգթօր Գիլէման Սիմսին պիրլէր էյլէրինտէն թութարագ, վէ պիր մուգատտէս վազիֆէ իչիւ-ափտը իթթիֆագը գաթի իթմիշ օլան իւչ նէֆէր տօսթլար, ալէթթաճիլ մէչքիւր մաղարատան տըշարը չըգըպ գայպ օլտուլար:

Ճէնապը Հագգ քէնտիլէրինէ եարտըմճը օլսուն...

Դ.

ՏՕՔԹՕՐ ԱՆՏԷՐՍԸՆ

Գուլիպլէ վագասընտան ակէրու օն սէնէ միւրուր իթմիշ իտի ։

1743 սէնէսի մայիս այընտա, պիւթիւն Լօնտրա իչինտէ, գրալ սէրայընտան թութ թօպալըգձը գուլիպէսինէ վարընա գատար հէր եէրտէ կէնճ պիր հէքիմին սէօզիւ օլմագտա ։ Կօգէթալար « ՏՕԳԹՕՐ ԱՆՏԷՐՍԸՆ » տէրլէվհասը թանձթընտա սիւթունլար տօխուրմագտա, 'վէ սարայ թագըմը, պարլամէնթօ ալայըը, ասըլզատէկեան փըրգասը, թիւճճար, պանքէր, էսնաֆ, իշճի, էրքէք վէ գատըն, քէաֆֆէսի տախի (հէքիմլէր միւսթէսնա օլարագ) ալէլ ումում, պու եէնի վէ կէնճ հէքիմին մէտհինի իտէրէք, աղըզլարը իւսթէ կէլմէմէքտէ իտի ։

Պու ճէմգէյլատէ իւն վէ բագգէթին ասըլ նէ՞ իտի ։

Ինկիլթէրրա գրալիչասը Վիլհէլմինա տ'Անսբախ, եալընըզ գրալ հազրէթլէրինին նազըրըը օլմայըբ, ումում Ինկիլթէրրա էհալիսի, էն պէօյիւկլէնտէն էն քիւչիւյինէ տէկին, միւշարիլէյհա հազրէթլէրինի օլ տէրէճէտէ սէվմէքտէ իտիլէր քի, քէաֆֆէսի տախի անըն ուղրունա քէնտիլէրինի միւթէյէ հազըր պուլունմագտա իտիլէր ։

Ֆագաթ պու ալէմին նազըրըընըն տա տիկէր պիր նազըրը պուլունուբ, քէնտիսի տէ անըն ուղրունա փէտայի ճան իթմէք տէրէճէլէրինտէ փէվգէլատէ պիր մուհապպէթ հիս իթմէքտէ իտի ։

Վիլհէլմինա տ'Անսբախ գրալիչանըն պու նազըրը տախի, հէնուզ տէօրթ եաշընտա պուլունան պիր գըզ օլուպ, միւշարիլէյհա հազրէթլէրի մէ գումէյի քէնտի եէկէնի էյրինէ գօյմուշ իտի ։

Մէրգումէ գըզ վէրէմ իլլէթինէ ատուչար օլմուշ օլտուղունտան, Ինկիլթէրրա վէ Ալէմանիատա պուլունան էն մէշհուր հէքիմլէր, պու գըզը էօմրիւ գուրթարմագ իչին սանաթլարընտա թէճրիւպէ իտիլմէտիք միւճէրրէպ ալաճ պըրագմատըլար իտէ տէ, նիհայէթ քեաֆֆէսի տախի պիրէր պիրէր մէյուս օլուպ, Ճինաալը Հագգըն լութֆ ու ինայէթինտէն պաշգա հիչ պիր իւմիտ քէօշէսի գալմամըշ օլտուղունու իգրար էթմէկէ մէճպուր պուլունտուլար ։

Գրալիչա հազրէթլէրինին մէյուսիյէթի իսէ արթըգ թարիֆէ կէլիր չէյ օլմայըբ, գրալ հազրէթլէրի տախի պու սէպէպլէ ատէթա նէ եափաճագընը շաշըրմագ հալինէ կէլմիշ իտի ։

Թամամըյլէ Լօնտրա էհալիսի տախի, քէնտի նազըրըը օլան գրալիչանըն էլէմինէ էլէմտաշ պուլունտուղունտան, զանն իտէրսին քի մայիթամ [illegible] սու կիպի տօլմուշ իտի ։

[illegible] ամանտէ, Թրալպիզէ մէքթէպինտէն եէնի չըգմըշ օլան տէլիգանլը պիր հէ[illegible], պիր գաչ նէֆէր տախի խասթալարը տախի մէզար գտու-

սունտան կէրի չէվիրմիշ օլտուղու ֆօթէտէ պէրուտէ սէօյլէնմէքտէ օլուպ , Նիհայէթ եէնի տօղմագտա օլան պու եըլտըզըն ըշըղը սէրայա տախի սիրաեէթ իթմի ; վէ սօն պիր թէճրիպէ օլմագ իչին , կէնճ հէքիմ խասթանըն եանընա չաղրըլտը :

Տօգթօր Անտէրսըն · գրալիչա հազրէթլէրինին նապըզընըն նապզընը էլինէ ալտըղընտա , միւշարիւլէյհա քէնտիսի տախի խասթանըն եանը պաշընտա հազըր պուլունուպ , Փէմպէլէտէ պիր հէյէճանը գալպ իլէ հէքիմին եիւզիւնէ պագմագտա , վէ անըն գաչ վէ կէօզ հարէքէթինտէն պիր իւմիտ քէօշէսի , պիր ըշըգ կէօզէթմէքտէ իտի :

Կէնճ տօգթօր պիր եիրմի տագիգա գատար խասթայը մուայէնէ իթտի, վէ թէքմիլ պու միւտտէթ գարփընտա , հազըր պուլունանլարտան հիչ պիրինի ագըզընը աչըպ տա թէք պիր սէօզ սէօյլէմէյէ ճէսարէթ իթմէմէքտէ իտի

Նիհայէթ տօգթօր Անտէրսըն մուայէնէսինի պիթիրիպ եիւզիւնիւ պէրիյէ չէվիրտիյինտէ , վէ խասթանըն իւմիթինի Լօրթմէյլէրինի խըրտէթտէ պուլունան գատընլարա թէնպիհ իթտիյինտէ , կէօզլէրի , գրալիչա հազրէթլէրինին կէօզլէրինէ թէսատիւֆ իտէրէք , հիւրմէթ ու րիայէթլէ պաշընը աշաղը էյտի :

— Տօգթօ՛ր էֆէնտի · եիւզիւմէ՛ պագ , տէտի գրալիչա հազրէթլէրի , ղայէթլէ նազիքանէ վէ թաթլը պիր թէլաֆֆուզ իլէ :

— Իրատէ՛ պույուրուն , հաշմէթլը՛ւ էֆէնտիմիզ :

— Իլթիֆաթը պէր թարաֆ էտին տօգթօ՛ր էֆէնտի · պէն պուրատա պիր գրալիչա տէյիլիմ իլա պէտպախթ պիր վալիտէյիմ , տօգթօր էֆէնտի · մէհարէթինիզէ թէսլիմ գըլընան սէվկիլի եէկէնիմին էօմրիւ իլէ պէրապէր պէնիմ էօմրիւմ տախի սիզին էլինիզտէ տիր : Սիզտէն չիմտի իլթիֆաթա լիւզում եօգ տըր · սիզտէն թալէպ իթտիյիմ չէյ պիլիրսինիզ տօգթօ՛ր էֆէնտի · իքի էօմր գուրթարաճագսընըզ · մէրհամէթլի օլուն , վէ պանա եալըզ մաթամ ըֆաթընը վէրմէյէ հիմմէթ իտին · պիլիյօրըմ կի սէօզիւնիւ պիր էյիճէ անլամագ իչին նէ գատար սատէլիք կէօսթէրսէք օլ գատար էյի օլուր : Խասթայա պիր էյիճէ պագտընըզ էօյլէ տէյի՞լ մի :

— Էվէթ մա՛տամ :

— Իսթէրսէնիզ պաշգա պիր տահա կիտէյիմ :

— Խա՛յր մատամ · սէօյլէյէճէյիմի հէր քէսին վէ հաթթա Նայըը խասթանըն եանընտա տա սէօյլէյէպիլիրիմ :

— Թէշէքքիւր իտէրիմ տօգթօ՛ր էֆէնտի · տիմէք տիր քի իւմիտվար օլմամըզա միւսաատէ պույուրըյօրսընըզ :

— Հաշմէթլը՛ւ . . .

— Տէրսինիզի ունութտունըզ տօգթօ՛ր էֆէնտի :

— Էվվէթ · աֆվ պույուրունուզ մա՛տամ · Ճէնապը Հագգըն լութֆ ու ինայէթի իլէ . . .

— Սէվկիլի եէկէնիմի գուրթարմագլըղը իւմիտ իթմէքտէ[illegible] տէյի՞լ մի , տօգթօ՛ր էֆէնտի , տէտի գրալիչա հազրէթլէրի [illegible] տօրուն

սէօզիւնիւ աղզընտան գաբարագ , վէ սէվինճինտէն , չօճուգ կիպի էլլէրինի պիրպիրինէ վուրարագ ։

—Էվլէթ մա'տամ . Ճէնապը Հագգըն լութֆ ու մէրհամէթինէ հուտուտ վար օլունամազ . պիզիմ կիպի սէֆիլ վէ կիւնահքեար գուլլար տա իւմիտլէրինի քէնտի իւզէրինէ վազ իտէրէք , էլլէրինտէն կէլէպիլէն ղայրէթի մէվգըի իճրայէ գօյմաղա մէճպուր տըրլար ։

Քէնտի փագըր գուլիպէսինտէ , օրը գըրալիչա բէօյլէ սամիմի պիլէ գուտրէթի պուլունմամըշ օլան պիչարէ Անտէրսըն , քէնտիսինի նակէհան պիւթիւն Ինկիլթէրանըն նազըրը օլան օ տիլպէր գըրալիչանըն հուզուրունտա պուլունտուղունտան, գաթէն կիւճ հալ իլէ քէնտի ալթըսըթլըլընի զապթ իթմիշ իքէն , օրը տէ միւշարիլէյհա հազրէթլէրինին ուզանըլ տա քէնտի էլինի թութմասըյա թէնէզզիւլ պույուրմասընտան օլ տէրէճէ շաշըրտը քի , տիզիւզէրինէ կէլմէքլիկի տիւշիւնիւպ պէճէրէնէ տէյին պաշը պիր գաչ տէֆա Շարգտան Ղարպա , վէ Ճէնուպտան Շիմալա կիտիպ կէլմիշ իտի ։

Մէսուտ տօգթօր , գըրալիչանըն գար կիպի պէյազ վէ տիլպէր էլինին տուտագլարընա տօգունտուղունը հիս իթտիկինտէ , թէքմիլ վիւճուտինտէ պիր էլէքթրիք ճարըյը տախի հիսս իթտի ։

Անտէրսըն աճապա գալգտըղընտա ; բարմաղընտա գըյմէթլի պիր եիւզիւք պուլունմագտա իտի ։

—Ֆագաթ հաշմէթլը'... մա... մա'տամ... հէնուզ... հէնուզ ։

—Հաշմէթլուլարըն էմրինէ գարշը կէլինմէզ տօգթօ'ր էֆէնտի ։

—Ֆագաթ մա'տամ հէնուզ հիչ պիր խըտմէթ իպրազ էյլէմէյէ նայիլ օլմատան...

—Պանա վէրմիշ օլտուղունուզ իւմիտի , ա՞զ պիր խըտմէթ եէրինէ մի գօյմագտասընըզ ։

—Ֆագաթ իթտիյիմ խըտմէթ հէր նէ տախի օլապիլսէ , գաթէն անըն հուտուտսուզ պիր միւքեաֆաթընա նայիլ օլմուշ իտիմ ։

—Տօգթօ'ր էֆէնտի . պու խիւսիւստա սիզէ պիր միւքեաֆաթ իչիւն տէյիլ , իլլա պիր խաթըրա օլմագ իչիւն վէրիյօրում . միւտաթէթի էօմրիւնիւզտէ գըրալիչանըզը Ֆիգրինիզտէն չըգարմամագ իչիւն պու խաթըրայը պարմաղընըզտա թաշըյագսընըզ , վէ գըրալիչանըն պիր հէօնա տօսթլուղունա իշթիյագ կէօստէրիյօրում հէր զամանտա , սէրայըմըն գաբուլարը տաիմա պու խիւսիւսինիզ հուզուրունտա աչըգ պուլունաճագլար տըր ։

Անտէրսըն թէքրարէն տիզինը աչըպ , վէրէճէք պիր ճէվապ պուլմագ իչին գալ թէր տէօքմէյէ պաշլատըղընտա , գըրալիչա հազրէթլէրի քէնտի իմտատընա եէթիշիպ թէքրարէն էլինտէն թութտու , վէ պիր սանտալիէ իւզէրինէ օթուրտարագ , խասթա իչիւն լազըմ կէլէն մուալիճէնին թէտարիքինէ հիմմէթ էյլէմէսինի քէնտիսինէ րիճա էյլէտի ։

Հէլէ քի պու տէֆա , Անտէրսըն , գըրալիչա հազրէթլէրի օթուրմատըգճա , քէնտիսի տախի օթուրմասըճագ գատար զիհնինի գօմանտա իտէճէք գարարա կէլմիշ իտի ։

Կէնճ տօգթօր բէշէթասընը եագտը ։

Ֆագաթ գալգըպ էվինէ կիթմէսինէ միւսաատէ օլունմատը ։

Գըրալիչա հազրէթլէրի , Անտէրսընըն խանէսի նէրէտէ օլտուղունու քէնտիսինէ սիւալ իտիպ անլատըգտան , անըն պիր միւտտէթ սէրայտան տըշարը չըգմաեաճագը իչիւն խապէր կէօնտէրտի ։

Տօգթօր Անտէրսըն , թամ օն պէշ կիւն սէրայտա մահպուս գալտը ։

Հէր կիւն գըրալիչա հազրէթլէրի , քէնտի նազըը խասթասընըն վէ Անտէրսընըն եանընա կէլիպ սաաթլարճա օթուրուր իտի . հաթթա պիր գաչ տէֆա պիզզաթ գըրալ հազրէթլէրի քէնտիսի տախի կէլտի . Ֆագաթ միւշարիւլէյհ հազրէթլէրինին վիզիթալարը , վէ խըլա խլա իլք վիզիթասը , Անտէրսըն տօսթումուզու , պիր գաչ տէֆա մէզարա սօգուպ չըգարմըշ իտի ։

Իլք պիր գաչ կիւնլէր , խասթանըն հալինտէ պէօյլէ պիր թէպէտտիւլ հուսուլէ կէլմէտի իսէ տէ , տէօրթ պէշ կիւն սօնրա, նազըը գըզ օլ տէրէճէտէ էյիլիք նիշանէլէրի կէօսթէրմէյէ պաշլատը քի, գըրալիչա հազրէթլէրի աեագ իւզէրինէ կէլիպ էլլէրինի եօգարը գալտըրտը , վէ Ճէնապը Հագգըն լութֆ ու ինայէթինէ թէշէքքիւրլէր սունտուղու հալտէ, կէօզլէրինտէն սէվինճ եաշլարը տէօքիւլմէքտէ իտի ։

Նիհայէթ օն պէշինճի կիւնիւ , իքինճի ֆօրժ գըրալ հազրէթլէրի թէքրարէն խասթայը կէօրմէյէ կէլիպ , մէրգումէնին աեագ իւսթիւ , վէ հաթթա գափուեա գատար իլէրուլէյէրէք քէնտիսինի գարշըլատըղընը կէօրտիւկիւնտէ , պիր տէֆա տէօնիւպ , սէվինճինտէն աղլամագտա օլան գըրալիչա հազրէթլէրինին եիւզիւնէ պագտըգտան սօնրա , խասթանըն գուճագլայըպ եանագլարընտան պուս իթտի , վէ մէրգումէնին էլինէ էլմասլը միւսէյեէն պիր նիշան վէրիպ, «կէօթիւր պունու սէնին էլին իլէ գուրթարըճընըն կէօյսիւնէ թագ» , տէտի ։

Արթըգ Անտէրսըն տօսթումուզուն չըլտըրաճաղընա նէ՞ գալմըշ իտի ։ Ֆագաթ Ալլահըն ինայէթ ու մէրհամէթի իլէ քէնտիսինի տախի պիր պաշգասընըն թէտավիսինէ միւհթաճ գըլաճագ էօյլէ պիր տէհշէթլի պէլիյէտէն գուրթուլմասը հագգ իտի ։

Արթըգ օ կիւնիւ , կէնճ տօգթօրուն սէրայտան տըշարը չըգմասընա միւսաատէ օլունտու ։

Ֆագաթ պախթիյար տօսթումուզա , պու միւսաատէնին մալի տախի ալէյհինէ չօղա օթուրաճագ իտի ։

Անտէրսըն սէրայ գափուսունտան տըշարը չըգար չըգմազ , էհալի ատէթա քէնտիսինի մուհասէրէյէ ալտը . հէր քէս գարմագլարը իլէ կէնճ հէքիմի պիրիպիրլէրինէ կէօսթէրմէքտէ , վէ բէք չօգլարը , եիւզիւնիւ պիր էյիճէ կէօրմէք իչիւն էօնիւնէ կէչիպ եօլունու քէստիքլէրինտէն , ատէթա ատըմ ալամաեաճագ հալէ կէլմէքտէ իտի ։

Էյ հասըլ , տօգթօր Անտէրսըն տախի էհալինին պիր նազլըսը օլմուշ իտի ։

Մէրգում Ֆէրտասը կիւնիւ թէքրարէն սէրայա կիթտի . Ֆագաթ արթըգ մահպուսիյէթտէն գուրթուլմուշ օլտուղընտան, պիր իքի սաաթ սօնրա խանէսինէ ավտէթ իտէպիլտի ։

Իչպու կիւնլիւք վիզիթալար տախի պիր այ գատար աէվամ իթտիլէր ։

Նիհայէթ տօգթօր Անտէրսընըն սէրայա չաղըրըլտըղը կիւնտէն Թամ իքի այ սօնրա, գըրալիչա հազրէթլէրինին նազլընտա հիչ պիր խասթէլիք էսէ-րի գալմամըշ իտի ։

Անտէրսըն տօսթումուզտա տախի ֆագըրլըգ էսէրի գալմամըշ օլտուղու-նը զիքը իթմէյէ արթըգ հաճէթ եօգ տըր ։

Իշթէ տօքթօր Անտէրսընըն նամը, պիւթիւն Լօնտրա էհալիսի իչինտէ պալէպալարա չըգմըշ իտի իսէ, սէպէպի պու իտի ։

Կէնճ տօսթումուզ արթըգ ատէթա պիր սէրայ հէքիմի օլտուղունտան, եէնի վէ բարլագ մէվգըընտա չահան պիր իգամէթկեահը նագլ իթտի, վէ չէհրին էն միւթէպէր գըսմընտա քիրալամըշ օլտուղու քիւչիւք ֆագաթ բէք տիւզկէր խանէ, գըրալիչա հազրէթլէրի թարաֆընտան իքրամէն, գայէթ կիւզէլ սուրէթտէ տօնաթըլտը ։

Գուլլուգչուլէրին էն աալիլէրինտէն պիրիսինտէ տօղմուշ վէ պէօյիւմիւշ, վէ միւատէպի էօմրիւնտէ, գուրու պիր օթ եաթագտան, վէ թախթա վէ չըպլագ պիր մասատան էօթէյէ էշեա կէօրմէմիշ, վէ անճագ մաղարա վա-գասընտան պէրու պիր աղ կէնիշլիկէ նայիլ օլմուշ օլան ֆագըր Անտէրսըն, արթըգ խանէսինէ պիր լօրտ վէ հաթթա պիր գըրալ գապուլ իթմէյինտէ տախի ութանաճագ պիր հալտէ պուլունմամագտա իտի ։

Խըտմէթքեար իւչլէշմիշ, վէ պունլարա տէօրտիւնճիւ օլարագ, պիր տէ աշճը իլավէ իտիլմիշ իտի ։

Ֆագաթ կէնճ տօքթօր, սըրֆ քէնտի մէհարէթի վէ էհլիյէթի սաեէ-սինտէ պիհագգըն նայիլ օլմուշ օլտուղու պու բարլագ հալի իւզէրինէ պէքէ գատար քէնտիսինէ ղուրուրիյէթ կէթիրմէյիփ, անճագ, օն սէնէտէն պէրու քէնտիսինէ գըզ գարընտաշ էտինմիշ օլտուղու Մատամ Գօնթէս տը Վայնըն, վէ էվլատ էտինմիշ պուլունտուղու Ատէլայիտին բահաթը իչիւն, մէզքիւր բարլագ հալինտէն ֆէվգէլատէ պիր մահզուզիյէթ հիսս իթմէքտէ իտի ։

Էլէօնօրանըն քէնտի հիմայէսինէ թէսլիմ իտիլմիշ օլտուղու գըզ չօճուգ Թամ օն իքի եաշընա վարմըշ, վէ մէրգումէնին էօմրիւ իւզէրինէ իլավէ գը-լընան պէհէր սէնէ, անըն տիւլպէրլիյի իւզէրինէ տէ պիրէր չէյ իլավէ իթ-միշլէր իտի ։

Ատէլայիտ պէօյիւտիւքճէ, քէնտի վալիտէսինին հիւսն ու ճէմալինի թէ-մամը իլէ քէնտի իւզէրինտէ իզհար իթմէքտէ օլտուղունտան, օն տէօրթ օն պէշ եաշընա վարտըղընտա մէրգումէյի կէօրէնլէրին, Էլէօնօրայը կէօրմիւշ կիպի ալտանաճագլարը շիւպհէսիզ օլաճագ իտի ։

Անտէրսըն պու սէպէպլէ, վալիտէսի կիպի քէնտի էլինտէ պէօյիւմէք-տէ, վէ քէնտի էթմէյի իլէ պէսլէնմէքտէ օլան պու տիւլպէր չօճուղու ֆէվ-գէլատէ պիր մուհապպէթլէ սէվմէքտէ օլուպ, զաննը իտէրսինքի Էլէօնօրա իչիւն էլան հիսս իթմէքտէ պուլունտուղու աշգ ու ալագա հէրարէթինի, անըն էվլատընըն մուհապպէթի իլէ թէսքին իլէմէյէ մուվաֆֆագ օլապիլ-տէ. եախօտ տահա տօղրուսունու սէօյլէմէլիյիզ. մէզքիւր խէեալաթլա-րը քէնտիսինի ավընտըրըփ ալտաթմագտա իտի ։

Բիր կիճէ կէնճ տօգթօր սէրայտան ավտէթ իտիյ, Մատամ Գօնթէս վէ Ատէլայիտ իլէ Ժաամընը իթտիքտէն սօնրա, Թէքրարէն այէթթաճիլ տիչարը չըգմաղա հազըրլանտըղընտա, Ատէլայիտ անըն էլինի թութտու, վէ,

—Սէվկիլի՛ւ բէտէրիմ, եինէ պիզի պըրագըբ կիտէ՞եօրմըսըն. տէտի:

—Էվվէթ Ատէլայիտիմ, մախսուսէն պիրիսինէ սէօզ վէրմիշ օլտուղումտան, կիտիփ քէնտիսինի պուլմալը մէճպուրըմ. Փագաթ պէնիմ տիլայէ՛ր գըզըմ, պիր սաաթա գատար ավտէթ իտէճէյիմի վար իտէրիմ. պէն կէլէնէ տէկին վալիտէն իլէ կէօրիւշիւպ էյլէնէպիլիրսին, պիր սաաթտան մուճէրրէտ կէլիրիմ:

—Ֆագաթ սէն կիտէճէօրսան վալիտէմ տախի միւքէտտէր պիր հալէ տիւչար օլուեօր. վէ իքիմիզին տէ աղլամամըզա չօգ պիր չէյ գալմաեօր. պու սէրայտաքի խասթա տահա էյի օ՞լմատը մը. պէօյլէ կիտէր իսէ, վալիտէմ իլէ պէն տախի իքիմիզ տէ խասթա օլաճաղըզ. վէ պունուն իչին տէ մէմնուն գալաճաղըզ. չիւնքի օլ վագըթ, սէրայտաքի խասթա կիպի պիզի տէ պագմաղա մէճպուր օլուպ եանըմըզտա մահպուս գալաճագսըն:

—Արթըգ պու ախշամտան սօնրա հիչ պիր կիճէ տիշարը չըգմամ պէնիմ սէվկիլի՛ւ Ատէլայիտիմ. վալիտէնէ տէ բէճա իտէրիմ. պու կիճէ հէր վագըթտան զիյատէ սէնի էյլէնտիրէճէք վէ մէրագընը թահրիք իտէճէք չէյլէր նագլ իթսին. արթըգ պիր կիճէ իչիւն տահա միւսաատէ իտէրսին տէյի մէմնուն իտէրիմ սէվկիլիւ գըզըմ. էկէր գարշը կէլիրսէն կիթմէյիմ:

Բ.կիւնահ վէ տիլայէր չօճուգ գարշըլըգ պիր ճէվապ օլմագ իւզրէ, բէմպէ եանագլարընը, էյան բէտէրի տիր տէյի պաննն ու իթիմատ իլէտիյի Անտէրսընըն տուտագլարընա տօղրու ուզաթտը, վէ կէնճ տօգթօր պու տէֆա հէր վագըթտան զիյատէ չէտիտ պիր մուհապպէթ վէ տէրունի աշգ իլէ, քէնտի սէվկիլիւ մաշուգասընըն գըզըլը պուսը իլէտի. վէ ալթունթէլլինի կիւճ հալ իլէ պագըթ իտէրէք անճագ Մատամ Գօնթէսէ պիր կէօզ իշարէթի գըլտըրմաղա մուվաֆֆագ օլապիլտի, վէ ալէլաճէլ օտա գաբուսունտան տիշարը Ֆըրլատըպ, պիր սօլուգտա քէնտի քէնտիսինի սօգագտա պուլտու:

Ատէլայիտ, բուհու կիպի սէվմէքտէ օլտուղու բէտէրինին արգասընտան պիր միւտտէթ անաըընըն սէսինի տիյնէտիքտէն սօնրա, արթըգ պու սօն էսէր տախի մահվ օլտուղունտա քէնտիսինի Մատամ Գօնթէսին աչըգ գօլլարը իչինէ աթտը. վէ գալպէն մէրգումէնին տախի կէօզլէրի տօլուշ իքէն քէնտիսի տէ աղլամաղա պաշլատըպ, «ա՛հ սէվկիլիւ վալիտէմ, իքիմիզտէն պիրիսինի ղայպ իթտիյիմտէ, պու ղայպ պիր տագըգա իչիւն պիլէ օլսա տիւնեա պանա գարանլըգ կէօրիւնմէյէ պաշլայօր» տէտի:

—Հա՞նկըմըզը տահա զիյատէ սէվիեօրսուն, սէվկիլի՛ւ Ատէլայիտիմ:

Տիլայէր չօճուգ, ըլլագ վէ վալիտէսինին կէօզլէրի կիպի սիյահ վէ այնի հալտէ ճէլպ իտիճի կէօզլէրինի եօգարը գալտըրըպ, տիք տիք Մատամ Գօնթէսին եիւզիւնէ պագմաղա պաշլատը:

—Սէվկիլիւ վալիտէմ. պանա հիչ պիր տէֆա պու եօլտա մէրհամէթսիզ սիզ պիր սուալտէ պուլունմամըշ իտին. իքինիզտէն հա՞նկըսը պէնի տիկէ

Նիգյահտէն աղ էքմէքտէնմիշ քի , պէնիմ սախի պիրինիզի տիկէրինիզտէն աղ էքմէքլիյիմ գաայիլ օլամայըն ։ Ալլահ պիլիր խէշիմիզի սախի պիրիպիրիմի-զի պիր միւտտէ կիպի էքմէք իչին եարա՞թմամըշ մը տըր . պիզիմ պէյնի-միզտէ թէՓրիգ գապի՞լ մի տիր ։

Մատամ Գօնթէս , պիր Հալէթէ մուհապպէթի իլէ Անէլայիտի գուճագ-լարըպ , անը էօյլէ պիր շիտտէթլէ սինէսի իւզէրինէ սըգտըքի , պիչարէ չօ-ճուգուն նէՖէսի քէսիլմէսինէ չօգ պիր շէյ գալմատը ։

—Սէվկիւլի՛ւ էվլատըմ . .

—Ցագաթ նէ՞ իչիւն ապլաեօրսուն ազի՛զ վալիտէճիկիմ . . .

—Մուհապպէթիմին քէսրէթինտէն . սէվինճիմտէն . . . ապլայօրում

Վագա բէը սահիհ իտի քի. տօգթօր Անտէրսըն վէ Մատամ Գօնթէս , պու տիլպէր գըզը , բէք չօգ բէտէր վէ վալիտէլէրինքինտէն տէ իւսթիւն պիր մուհապպէթլէ սէվմէքտէ , վէ պու մուհապպէթին շիտտէթի քէնտիլէ-րինէ սէվինճ կէօզ եաշլարը տէօքտիւրմէքտէ իտի ։

Ցագաթ Մատամ Գօնթէսին պու տէՖաքի կէօզ եաշլարընա պաշգա պիր սէպէպ վար իտի ։ Տօգթօր Անտէրսընըն քէնտի գըզընը պէեան իտճէ-յի պիր սըրրը , պիր չէՖի սէվիչէ վար իտի . Փագաթ քէնտիսի պունա պիր տիւրլիւ ճէսարէթ իտէմէեէրէք , մէզքիւր միւմուրիյէթի պիլ վէքեալէ , քէն-տիսինտէն ճէսուր ղանն իլէտիյի Մատամ Գօնթէսէ հէվալէ իլէմիշ իտի ։

Ցիլպէր Անէլայիտէ սըթըգ պէեան գըլընաճագ իտի քի , Բէտէրբէ վէ Լուբէրտոբէ ղանն իթտիյի տօգթօր Անտէրսըն վէ Մատամ Գօնթէս , կէրէք քէնտիսի իչիւն վէ կէրէք պիլգաթ եէքտիկէրի իչիւն , հիչ պիր ագրապալըգ պաղը իլէ պաղլանմամըշ եապանճըլար իտիլէր ։

Ցագաթ Մատամ Գօնթէսին տախի պէօյլէ պիր գահրամանըլըգա ճէսա-րէթի գալմատըգը , պինաէնալէյհ նութգը թութուլմուշ իտի ։

Թամ պիր սաաթ սօնրա , տօգթօր Անտէրսըն սահիհէն ավտէթ իթտի ։

Պիչարէ տէլիգանլըյըն հալի , կէօրիւլմէյէ շայեան պիր շէյ իտի ։

Քէնտի ղայըրէթինտէ նէլէր տէօնմիւշ օլտուղունու սիւալէ վէրէ գատար ճէսարէթի պուլունմատըգ , անճագ Անէլայիտին վէ Մատամ Գօն-թէսին պագըշլարընտան պիր շէյ Փարգ իտէպիլի՞ր մի տէյի պիր իքի տէՖա գուգուՓճուլուգ կէօզիւ իլէ տիգգաթլը տուրէթտէ անլէրին իւզիւնէ պագ-մագ թէճրիւպէսինտէ պուլունտու իսէ տէ , եա պիրինին վէ եա տիկէրի-նին կէօզիւ քէնտի կէօզլէրինէ թէսատիւՖ իտէր իթմէզ , կէօնա կէօն բէնկ-էրէ կիրիպ չըգարագ , թէքրարէն էօնիւնէ պագմագտա մէճպուր օլմագտա իտի.

Անէլայիտ , տօգթօրուն միւքէտտէր պիր հալտէ պուլունտուղունը հիսս իտէրէք , օթուրտուղու եէրտէն անսըզըն սըչրատը , վէ քէնտիսինի մէրգու-մուն գուճագընա աթարագ , օ տիլպէր կէօզլէրի իլէ տիք տիք Բէտէրբէնի իւզիւնէ պագմագա , վէ եանագլարընը օգշամագա պաշլատը ։

Տօգթօր Անտէրսըն , պիլիւնահ չօճուղու գօլլարը արասընա սըգարագ , տէթլէ անը պուսս իլէտի ։

—Այի՛գ բէտէրիմ , նիչի պու աքշամ բէք միւքէտտէր հալտէ կէօրիւեօ-րըմ . պիր Փէլաքէ՞թ մի վագը օլմուշ տըր ։

—Խա՛յր սէվկիւլի՛ս գը՛զըմ. հիչ պիր շէյիմ եօգ տուր. պագ նա՛սըլ պու-գիւն կիւլէօրում. քէտէր խօշճէք նէ՞մ վար տըր։

—Ֆագաթ սէն սէրայա կիտիփ կէլմէյէ պաշլատըղընտան պէրու տըր քի, պէնի էվվէլքի կիպի սէվմէեօրսուն։

—Ադէլա՛յիտ, գը՛զըմ. խուզուրումտէ պէօյլէ պիր թէսավվուր կէօրմէքտէ օլտուղուն իչիւն նէ գատար թէէսսիւֆ իտմէքտէ օլտուղումը պիլէմէեօրսուն. ըճէա իտէրիմ պիր տաղա պանա պու եօլտա պիր սէօզ սէօյլէմէ. էմին ի-տէրիմ քի, էօմրիւմիւն թէքմիլ բուհու սէնսին։

—Խալա պէնի էվվէլքի կիպի սէվէեօրսուն. էօյլէ տէյի՞լ մի։

—Պէլքի էվվէլքինտէն տէ զիատէ։

Ադէլայիտ, չէտիտ պիր էվլատ մուհապպէթի իլէ պապասընա սարըլտը, վէ հէր եանագլարընը մէրգումուն տուտագլարընա թագարիպ իտէտի, վէ անըն ուզուն վէ իբինճի պիր պուսէսի իլէ, քէնտիսինի փէնչէլատէ մէսուտ պիր հալտէ կէօսթէրմէքտէ իտի։

Ֆագաթ պու մէսուտիյէթ, ուզուն միւտտէթ տէվամ իթմէտի։

Պիկիւնահ գըզ, եանագլարընըն իւզէրինտէ իքի տանէ սըճագ տամլա-լար հիսս իտէրէք, գարշը կէօզլէրինի եօգարը գալտըրտը, վէ Անտէրսընըն եիւզիւնէ պագմաղա պաշլատը։

Կէնճ տօղթօր Ֆիլվագը աղլամագտա իտի։

Պիչարէ Ադէլայիտ, կէօզլէրինի, մէյուսիյէթլէ Մատամ Գոնթէսին եիւզիւնէ չէվիրտիյինտէ, պիւսպիւթիւն շաշա գալտը։

Մատամ Գոնթէս տախի աղլամագտա իտի։

—Ֆագաթ նէ՞ վար տըր Միւսիէօ Ալլահ-պաղըրտը կէնճ գըզ Անտէր-սընըն գուճագընտան աշաղը ինէրէք, վէ գօշուպ Հէլէնէնին այագլարընէ սարըլարագ։

Պու աէֆա տախի Մատամ Գոնթէս, Ադէլայիտի գօլլարը իչինէ ալա-րագ անը սինէսի իւզէրինտէ սըգմաղա պաշլատը, վէ պու սուրէթլէ տիւշա-րը խէվֆ ու էնտիշէ օլան պիչարէ չօճուղուն պաշը էօրթիւլմիւշ օլտուղու հալտէ, Ցօղթօր Անտէրսըն Ֆուրսաթ պուլարագ, քէնտիսինի օտատան տըշարը աթտը։

Արթըգ Թէրէտտիւտին սըրասը կէչմիշ իտի։

Մատամ Գոնթէս, արթըգ պէհէմէհալ իպգաը ճէսարէթ իտէմէյէճէյին սըրասը կէլմիշ օլտուղունու անլատը։

—Ադէ՛լայիտ. գը՛զըմ, սէվկիւլի՛ս էվլատըմ։

—Ալլահ աշգընա օլսուն վալիտէճիյիմ. նէ վար իսէ սէօյլէ, արթըգ թէհամմիւլ իտէճէք հալիմ գալմատը։

—Ադէ՛լայիտըմ. նազլը՛ գըզըմ. պու կիճէ սանա պագը միւհիմ իֆատէ-լէրտէ պուլունաճաղըմ. Ֆագաթ...։

—Ֆագաթ նէ՞. սէվկիւլի՛ վալիտէմ...։

—Բահաթը գալպ իլէ սէօյլէյէճէքլէրիմի տինլէմէյէ սէօզ վէրմէլիսին

—Ցիմտիք տիր քի, սէօյլէյէճէքլէրին բէք աղըր չէյլէր տիրլէր։

—Պունունլա պէրապէր անլէրի նէօյլէմէքլիյիմ պէհէմէհալ էյլէմէ տիր:

—Տինլէօրո՛ւմ վալիտէ՛միյիմ. տինլէ՛օրում. սէօյլէյին:

—Սէվկիլի՛ւ գըզըմ. սէն արթըգ չօճուգ եաշընը կէչիր իտիւ պիթիր-մէյէ պաշլայօրսուն. արթըգ տիւնեայը թանըմագ սիննինէ եագլաշմըշսըն:

—Զաթէն տիւնեայը կէօրիւպ թանըմըշ տէյի՞լմիյիմ:

—Սէնին թանըտըղըն, հէնիւզ եալընըզ չօճուգլար տիւնեասը տըր:

—Ֆագաթ պէն պու տիւնեատան խօշնուտում. պաշգա տիւնեայը կէօրիւպ թանըմագա լիւզում եօգ տըր:

—Ֆագաթ պու չէյ սէնին էլինտէ տէյիլ տիր գը՛զըմ:

—Սէվկիլի՛ւ վալիտէմ. պէնիմ տիւնեամ, սէվկիլիւ վալիտէմ վէ բէ-տէրիմ տիրլէր. օնտան պաշգա տիւնեա թանըմագ իսթէմէմ:

—Ֆագաթ պու տէտիյին տիւնեայը տախի հէնիւզ թանըմըշ տէյիլսին:

—Վալիտէմին վէ բէտէրիմի՞ն տիւնեասընը մը:

—Էվվէթ, սէվկիլի՛ւ Ատէլայիտըմ. վալիտէ՛նին վէ բէտէրինին տիւն-եասընը:

—Նէ տիմէք իսթէտիյինի անլայամայօրում վալի՛տէճիյիմ:

—Ատէ՛լայիտ. Նասըլ մէ սիկինա՛հ գըզըմ... արթըգ հէր չէյի ան-լամագ չըղըն սըրասը կէլմիշ տիր. բաշամթը գալպ իլէ իֆատէլէրիմի տիյնէ-մէյէ սէօզ վէրսին. տըրուր մէ ճէսուր օլ... պիզ սէնին վալիտէն վէ բէ-տէրին տէյիլիզ...:

—Վալիտէմ վէ բէտէրիմ տէյի՛լմիսինիզ—պաղըրտը պիչարէ գըզ, ահ՛; վէ տիթրէր կէօզլէրինի չանագ չանագ աչարագ, վէ իֆրաթ սէրէճէ թէ-աճճիւպլէ տիք տիք Մատամ Գօնթէսին եիւզիւնէ պագարագ:

—Էվվէթ. ազիզի՛մ Ատէլայիտ. պիզ սէնին վալիտէն վէ բէտէրին տէ-յիլիզ:

—Էօյլէ իսէ պէնիմ վալիտէ վէ բէտէրիմ քի՞մլէր տիրլէր:

—Բէտէրինի պուլա թանըմամաճագսըն, սէվկիլի՛ւ գըզըմ. չիւնքի սէնին պագըլըղընա վէ բէտէրլիք խըտմէթէ չալըշան տէյիլ տիր:

—Էյ վալիտէմ՞...

—Վալիտէն տախի...:

—Էվվէթ վալիտէ՛մ...

—Եօգ... բաան սէնին իւզէրինէ պագըպ սէվինմէքտէ տիր. տէտի Մատամ Գօնթէս պարմագլըգը կէօյէ տօղրու գալտըրարագ:

—Էօլմի՛ւշ տիր. վալիտէմ էօլմի՛ւշ տիր...

—Էվվէթ Ատէլայիտ, սէնի Տօգթօր Անտէրսընըն հիմայէ վէ մուհա-ֆազասընա էմանէթ պըրագարագ, բէնտիսի պիլլիւհալար տիւնեասընա նագըլ մէքեան էյլէմիշ տիր:

—Տօգթօր Անտէրսընը՞ն հիմայէսինէ մի... տիմէք տիր քի պիրիպիրլէ-րինի թանըրլարտը իմիշլէր:

—Թանըմագ տէյիլ, իլլա պիրիպիրլէրինին ուղրունա էօլմէք տէրէճէ-սինտէ կէօնիւլլէրինի սէվմէքտէ իտիլէր:

—Տօգթօր, վալիտէմի՞ մի սէօյլէմէքտէ իտի ։

—Էվվէթ սէվկիլի՛ Ատէլայիտիմ, վէ վալիտէն Թըպպը սանա պէյնըէ-լյիննէն, Տօգթօր Անտէրսըն սէնին պիլտիւնաք վէ բուդ ալնընը պուս իթ-մէքճէ, օլ ավլայէր վալիտէն խամթըընը կէյմէքտէ իտի ։

—Սիւպհա՛ն Ալլահ, միրաայ էվվէլ պէնի պուսու լըլէտիյինտէ՝ կէօզլէրին-տէն ագմըշ օլան եաշ տանէլէրինին մանէտալը չիմտի անլայօրում-տէ-տի միւքէտտէր գըզ, պաշընը իքի էլլէրի արասընա ալըպ երիզլէնիւ սադ-լաէտրաղ ։

Ատէլայիտին տիլլէր բարմագլարը արասընտան եաշ տանէլէրի Մատամ Գօնթէսին ալլըլ բլ իւզէրինէ տէօքիւլմէքտէ իտի ։

Պիր օն տագըգա գատար, իքիսինին աղըզընտան տախի պիր սէօզ չըգմատը։

Բու միւտտէթ խիթամ պուլտուգտա, Ատէլայիտ անտըա գալգտը. կէօզլէրինի սիլտի, վէ մէրշամէթ թալէպ իտէն պիր նազար իլէ Մատամ Գօնթէսին իւզէրինէ պագարագ,

—Մատա՛մ—տէտի—բէնտէ վէ վալիտէմ էօքսիւզ գալմըշ օլտուգու-մուզ պիլտիրտինիզ, ամմա բէնտէ վէ վալիտէմ թանըմատըղ օլտուղումտան՝ պիլմէտիյիմ պիր շէյի ըզայ իթմիշ օլտուղում իչին Փէտէքէլտէ պիր քէտէր տույմուշ օլմայաճաղըմ. պէն կէօզիւմիւ աչմըշ օլտուղում կիւնտէն պէրու պէնի վէ Տօգթօր Անտէրսընը կէօրմիւշ, վալիտէմ վէ բէնտէրիմ օլտուգու-նուզ իթիգատընտա պուլունմուշ, վէ օ ըսփաթլա սիզի սէվմէյէ ալըշմըշ օլ-տուղումտան, Լէյտը սիզ տախի պէնի էօքսիւզ պըրագաճագ իտինիզ, տաղա էյի օլմա՞զ մը քի պէն տախի, ամըլ վալիտէմին պուլունտուղու պիլիւնամէյէ տիւնեայընըն էօպըր մէքեան իսէյիմ, վէ սէնիլ պիր էօմր կէչիրմէք իչէն-ճէսինտէն գուրթուլայըմ։

Մատամ Գօնթէս գօր իլէ Ատէլայիտի չէքիպ Թէքրարէն գուճագընա ալտը, վէ սանքի պիր վալիտէ մուհապպէթի իլէ քէնտիսինէ սարըլարագ, վէ ըսլագ կէօզլէրինի մէրգումէնին իւզէրինէ տիքէրէք, եիւրէյինին ա-թիւթլիյինտէն, քէսիք քէսիք շու սէօզլէրի սէօյլէտի ։

—Ատէլա՛յիտ, նազլը գըզըմ. պիզիմ քիմ օլտուղումուզը սանա անլաթ-մըղտան սոնրա, օն սէնէտէն պէրու պէյնիմիզտէ մէվճուտ պուլունան էմ-[illegible] մուհապպէթիմիզին խալէլ կէլիր օլմաղըն-տան գօրգարագ վէ ալթրէյէճէք օլան վար իսէ, օ տախի պէն վէ Տօգթօր Անտէրսըն օլայիլիրիզ. չիւնքի պիզ էվլատըմըզ օլմատըղընը պիլտիյիմիզ հալտէ, էվլատըմըզտան զիյատէ սէնի սէվմէքտէ իտիք. Փագաթ սէն, բէ-նէր վէ վալիտէն օլմատըղըմըզը անլատըղընտա, էսքի էվլատըլըգ մուհապ-պէթին գալմայաճաղ տըր տէյի գօրգմագտա, վէ պունու տիւշիւնտիւքճէ իքիմիզ տախի ալթրէմէքտէ իտիք. վէ պունուն իչին իտի քի, իքիմիզ տախի հագըգաթի հալի արթըգ սանա պիլտիրմէք վազիֆէմիզին խարիճինտէ էյ... րէթ իտէմէմէքտէ վէ պու միւշքիլ մէմուրիյէթի պիրպիրիմիզին իւզէրի... աթմագտա իտիք ։ Շիմտի իսէ անլատը՞ն մը գըզըմ. վէ էյէր, ամմա բէ... վէ վալիտէն օլմատըղըմըզը անլատըգտան սոնրա տախի, իւզէրիմիզտէ հ...

իթմէքտէ օլտուղուն մուհապպէթի պագը սագլամճա միւգթէտիր օլայի-
ճէճէյինի պիլմիշ օլսա իտիք, ազի՛զ Ատէլայիտիմ, էօքսիւզլէր վէ տուլլար
համիսի օլան Ճէնապը Հագգըն իւզէրինէ եէմին իտէրիմ քի, քէնտիմիզի
տիւնեանըն էն մէսուտ մախլուգլարընտան ատտ իտէճէք իտիք. վէ բէք չօգ
կէօնիւլ իգտիրապլարընտան խէլաս օլմուշ պուլունաճագ իտիք.

—Վալիտէ՛մ, վալիտէ՛մ սի՛ն մատամ. վէ Տօգթօր Անտէրսըն տախի պէ-
նիմ ազիզ բէտէրիմ տիր. վէ Թէքրարէն պէնի էվլատընըզ մագամընտա գա-
պուլ իտիփ աալը գըզընըզ կիպի սէվմէքլիյինիզի խէեալ իթմէքտէն զիատէ
մէսուտիյէթիմ օլամազ...

Պիչարէ գըզ պունտան զիատէ պիր չէյ սէօյլէյէմէտի.

Գալպինին ֆէվգէլատէ հէյէճանը, մէրգումէնին նութգունու գաթ իյ-
լէմիշ իտի.

Պունու միւթէագըպ զուհուրա կէլէն սուկիւթ հէնկեամընտա, աղըր
աղըր իլէրուլէմէքտէ օլան պիր աևագ սէսի իշիթիլտի.

Տօգթօր Անտէրսըն, գաբունուն ահչաբըսընտան Ատէլայիտին սօն սէօզ-
էրինի իշիթտիյինտէ, արթըգ թէհամմիւլ իտէմէյիպ իչէրի կիրմիշ, վէ Ա-
տէլայիտ իլէ Մատամ Գօնթէսէ տօղրու իլէրուլէմէյէ պաշլամըշ իտի.

Ատէլայիտ, եիւզիւնիւ չէվիրիպ քէնտի բէտէրինէ կէօրտիւյիւնտէ, սըչ-
րաեըպ հուզուրունա գօշտու. Ֆագաթ էվվէլքի սէրսէմլիյի վէ էհէլտուլը
հէյէճանը գալմամըշ օլտուղունտան, գըրգըրմըզը օլարագ տուրտու գալտը. կի-
վէ Անտէրսընըն հիւրմէթինէ մուհաթագը պուլունմագտա իտի. ափյէթի

Տօգթօր Անտէրսըն, Ատէլայիտի թա քէնտի եանընտա կէօրիւ
ճէ, իքի գօլլարընը պիրտէն աչտը, վէ «Իլէօնօրամըն էվլատը՛րը» օլուճան
մէրգումէյէ սարըլարագ, տէրունի մուհապպէթլէ սաչլարընը էյի թէվէլլիւա
տը.
էմէք նիյէթ ու

—Բէտէրի՛մ. ազիզ բէտէրիմ. եինէ պէնի էվվէլքի մուհապ-
պէճէքսին. էօյլէ տէյի՞լ մի.

—Ատէլա՛յիտ. գը՛զըմ. պէտապախթ Նիշանլըմըն սէվկիւլի՛ւ լտէրի, գար-
ու ըրաշըրդ
էնիմ էօմրիւմ վալիտէնին մուհապպէթի իլէ պաշլատը. վէ սէնին մուհա-
օլ-
պէթին իլէ տէ խիթամ պուլաճագ տըր. ազիզէ վալիտէնի զայի իթտիյիմ
տուղունտէն պէրու, եալընըզ սէնին մուհապպէթին իլէ եաշաեօրում Նագ՛ը
ըզըմ.

—Վալիտէմի պու գատար չօ՞գ մը սէվմէքտէ իտին.

—Ատէլայի՛տիմ. պէն վէ վալիտէն, եալընըզ պիրիպիրիմիզ իչին եա-
տըլըմըշ իտիք. չօճուգլուգտան պէրապէր պէօյիւտիւք վէ եինէ պէրապէր
էօլմէյէ տէ գարար վէրմիշ իտիք. Սօն տէֆասը օլարագ պիրիպիրիմիզի կէօ-
ւպ էպէտի սուրէթտէ պիրիպիրիմիզտէն այրըլտըղըմըզտա, վալիտէն, եա-
նըզ սէնին իչին եաշամագլըղըմը էմր իթտի. չիմտի պէնիմ տախի էօլմէ-
միմ սէպէպինի անլաեապիլտի՞ն մի.

—Վէ պէն տախի սիզին իչին եաշաեաճաղըմ ազի՛զ բէտէրիմ, տէտի
գըզ Տօգթօր Անտէրսընա սարըլարագ, վէ պիր էլի իլէ տախի Մա-
Գօնթէսին էլինի թութուպ սըգարագ.

—Աճէ՛լայիտըմ · պիր կիւն կէլէճէք տիր քի, սէնին իչին եաշամագ մէսուտիյէթինի տէ տիքէր պիրիսի պանա չօգ կէօրէճէք տիր · Փագաթ սէնին մէսուտիյէթին իչին պու գատրա տախի թէհամմիւլ իտէճէք գատար ճէսուր օլամայըմ՝ Աֆֆուըլ իթմէքտէյիմ · Վէ էկէր օլ վագըթ Ցոգթոր Քէրպէլէյին պիւյիւքլիւկիւն ունութմամագ կալիպիյէթտէ պուլունմագ իսէն, Անտէրսընըն, սէնին տիլէտէր վալիտէն իլէ պէրապէր եօլմէմիչ օլմասը իչին բէչիման օլաճագ պիր սէպէպի գալմաեաճագ տըր ·

—Սէնի ունութմա՛գ մը · սէնի ունութմա՛գ մը · եօլունտէն պաշգա հիչ պիր շէյ Աճէլայիտի սէնտէն աեըրամաեաճագ տըր ապի՛գ բէտէրիմ · հի՛չ պիր շէյ · անլատընը՞գ մը · հի՛չ պիր շէյ · · ·

Ցոգթոր Անտէրսըն, կէօզլէրինին եաշընը սէթր իթմէք իչին իքի էլլէրի իլէ եիւզինի գափատը ·

Կէնճ գըզըն տիլտէր ճէմալի, վէ նագիք սէսի, Էլէօնորանըն ճէմալինէ վէ սէսինէ օլ տէրէճէտէ պէնզէմէքտէ իտիլէր քի, վագթիլէ Թըզզը Էլէօնորանըն տախի այնի սէօզլէրի վէ այնի վատլէրի իթմիշ օլտուղու սանըլըր Անտէրսընըն ֆիքրինէ տիւշմիւշ, վէ քէնտի հուզուրունտա տուրանը, տէէթա պիգզաթ Էլէօնորայը քէնտիսինի պանն իլէմէք տէրէճէլէրինէ վարմըշ իտի ·

Ցոգթոր Անտէրսըն, թէքրարէն քէնտի սէվկիլի Էլէօնորասընը պուլմուշ, թէքրարէն օնա գավուշմուշ իտի ·

Ֆագաթ պու տէֆաքի Էլէօնորա, քէնտի նագըը նիշանլըսը տէյիլ, իլ[...]իւ պիր էվլատը իտի ·

[...]էր, հաֆթալար կէչտի ·

[...]մ Գօնթէսին վէ Ցոգթոր Անտէրսընըն մէյտանա չըգարմաեա օլ[...]ագմուշ վէ տիթրէմիչ օլտուղլարը հոթէլտէ հալ, Աճէլայիտին [...]էրլէրինտէ օլան ֆէվգէլատէ մուհապպէթինի կէմքէթմիշ օլմա[...]պաշգա; էկէր տահա զիատէ չիտտէթ քեսպ իթմէսինէ պիր մա[...]լունմամը գապիլ օլմուշ օլսա իտի, տահա զիատէ իգտիտա պուլ[...]ուչ օլմասընը պէյան իլէմէք լազըմ կէլէճէք իտի ·

Էկէր մէրգումէնին իւզէրինտէ չու տուր տէյէճէք պիր թէսիր տահա հուսուլէ կէլմիչ իտի իսէ, օ տախի չունտան իպարէթ իտի քի, էվվէլլէրի բէք ֆէրահ վէ բէք սէրպէսթ պիր հալտէ պուլունմագտա իքէն, չիմտի պրա սը[...]բա քէնտի իւզէրինտէ տէրին տիւշիւնճէ ալէամէթլէրի հիսս օլունմագտա իտի ·

Կէնճ գըզըն տիւշիւնճէլէրի աճէպա նէ՞ օլապիլիր իտի · · · ·

Աճէլայիտ հէր նէ գատար պու հալինի Մատամ Գօնթէսատէն վէ Ցոգթոր Անտէրսընտան սէթր իթմէյէ չօգ չալըշմագտա իտի իսէ տէ, պիլլին[...]տըր սախթէ կէօսթէրիլէրէ տըշըմըշ օլմասընտան եագայը էլէ վէրմէքտէ իտի ·

Պու ճիւմլէ իլէ կէրէք Մատամ Գօնթէս վէ կէրէք Ցոգթոր Անտէրսըն պու պապտէ եէքտիկէրինէ պիլէ պիր սէօզ իթմէտիլէր ·

Նասըլ քի մալիւմ տիր, Ցոգթոր Անտէրսըն, գըզըն հալրէթլէրինի[...]տըր եէկէնինի եօլունտէն գուրթարմըշ օլմասը իլէ բէք պէօյիւք պիր[...] գազանմըշ · աչէմին նագըըսը, վէ վագթին գահրամանը օլմուշ իտի ·

Մէրգումուն կէնճլիյի, սանաթընտա մէհարէթի, պէտէնճէ հիւսնի, ախլէագը համիտէսի, վէ սէրայըն նազարընտա պուլունմուշ օլմասը էբէյիճէ եիւքսէք մանսըպլէրտէ այընէն վէ խաֆիյէն քէնտիսինի բէք լայիք միւ-թալէալըրա պիր հէտէֆ գըլմըշ օլուպ, հաթթա էբէյիճէ քիպար գըզլարը արալը բէք տէ հատտը սէպէպլէր կէօրիւնմէտիյի հալտէ սըգ սըգ լասութա օլմաքսա պիր մէյլ կէօսթէրմէքտէ իտիլէր :

Պու կէնճ գըզլարտան պիրիսի տախի, քէնտի հիւսն ու տիլպէրլիյի, վէ միւթէվէֆֆա պէտէրինտէն միրաս գալմըշ ձիւլլիյէթլի վարիտաթը իլէ քէսպի նամ իթմիշ օլան մատմուազէլ Բօլին իտի :

Մատմուազէլ Բօլին հէր նէ գատար պիր Ֆրանսըզ գապիթինին գըզը իտի իսէ տէ, զաթէն քէնտիսի իքի եաշընտա պուլունտուղու վագըթ վալիտէսի վէֆաթ իթմիշ, վէ պէտէրի տախի սայըր բօլիթիգաճա չալըշգ մանօվրալարը սէպէպի իլէ Ֆրանսատան գաչմագա մէճպուր օլուպ օն ալթը սէնէտէն պէրու Ինկիլթէրրայա սըգընմըշ վէ Լօնտրա շէհրինտէ եէրլէշմիշ իտի :

Մէրգում Ֆրանսըզ գապիթինին կէրէք հաեաթընտա վէ կէրէք վէֆաթընտան սօնրա, արթըգ պիր էյիճէ Ինկիլիզլէշմիշ օլան Մատմուազէլ Բօլինի իսթէյէն աղ քիպարզատէլէր պուլունմամըշ, Ֆագաթ տիլպէր վէ միւթէքէպ-պիր գըզ, սալա տիւնեայա կիրմէմէյէ ահտ իթմիշ տիր կիպի, քըաֆֆէսի-նին տախի նամուսլու թէքլիֆլէրինի րէտտ իթմիշ իտի :

Ֆագաթ տիւնեատա հէր շէյին պիր խիթամիյէթի պուլունտուղու կի-պի, մատմուազէլ Բօլինին տախի նիյէթ ու էսրարը քէնտի խիթամիյէթի գաբըլընտան գուրթուլամատը :

Ցօղթօր Անտէրսընըն շան ու շէօհրէթի, կէնճլիյի, թարիֆի օլունան հիւսնի, վէ սէրայ իլէ միւնասէպաթը պուլունմուշ օլմասընտան թէվէլլիւտ իտէն ուլուքէք մէվգիի, մատմուազէլ Բօլինին տիւնեայա կիրմէմէք նիյէթ ու գարարընը թա թէմէլինտէն սարսմագա սէպէպ օլմուշլար իտի :

Հէնուզ անճագ 20 եաշընտա պուլունան պու Ֆրանսըզ տիլպէրի, գար-շըսընտա շըգան պու կէնճ տիւշմէնէ գարշը գօյմագ իչին էբէյիճէ ուղրաշըգ-գան թէր աքըշը իսէ տէ, նիհայէթ իչ գալէսը պու տիւշմէնէ թէսլիմ օլ-տուգտան սօնրա արթըգ մաղլուպիյէթին նէթիճէլէրինի գապուլէ մէճպուր օլտու :

Իշթէ մատմուազէլ Բօլինին խասթէլիյի պունտան նէշէթ իթմիշ իտի :

Պիր կիճէ, քիպար խանէտանընա մախսուս էյլէնճէլէր վէրիլմիշ օլան իխ-թիար պիր խըտմէթքեար Ցօղթօր Անտէրսընին գապուսունու չալըպ, միւս-թաճէլ սուրէթտէ պիր խասթա կէօրմէյէ կիթմէսինի մէրգումա րիճա իլէտի :

Ցօղթօր Անտէրսըն քէնտի սանաթընըն շէրաֆը օլան պիր հէքիմէ մախ-սուս պիր շաբուգլուգլա, վէ սալա խասթանըն պուլունտուղու մահէլլին-ն... սի օլտուղունու սիւալ տախի իթմէքսիզին, իխթիար խըտմէթքեարըն ա... էյսընա տիւշիւպ եօլա չըգտը :

... թամ եարըմ սաաթլըգ պիր նըրասա եօլճուլուղունտան սօնրա, տօգ-...օր վէ խըտմէթքեար միւքէմմէլ պիր գօնաղըն էօնիւնտէ տուրտուլար :

Գարունուն իչ թարաֆընտա, կիւզէլճէ կիյինմիշ օլան իւչ նէֆէր գըզ խըտմէթքեարլար տօգթօրու գարշըլաեըպ, ղայէթլէ միւզէյյէն պիր սալօնա կէօթիւրտիւլէր, վէ պէշ տագիգա սօնրա, խասթանըն եանընա պույուրմասը քէնտինէ րիճա օլունտու։

Տօգթօր Անտէրսըն մէրքիւր սալօնու թէրք իտիպ անտէն տահա գիւտէ միւզէյյէն պիր օտաեա կիրտիյինտէ, պիր գօլթուգ սանտալիե իւզէրինտէ օթուրմուշ օլան ղայէթ տիլպէր պիր գըզ աեաղա գալգարագ քէնտիսինի սէլամլատը։

Տօգթօր տօսթումուզ խանէ սահիպէսինին տավէթի իւզէրինէ քէնտիսի տախի օթուրտուղունտա, մէրագլը կէօզիւնիւ էթրաֆա կէզտիրմէյէ պաշլատը։

—Պիլիսինի՞ մի արաեօրսընըզ տօգթօ՛ր էֆէնտի, տէտի կէնճ գըզ կիւլիւմսէյէրէք վէ պիրազ տա գըզարարագ։

—Էվվէթ մատմուազէլ, խասթէնիզ պու օտատա տըր տէյի զաննէտթիմ։

—Եինէ զաննընըզը թէպտիլ իթմէյին տօգթօր էֆէնտի. սանաթ ու մէհարէթինիզէ միւհթաճ պուլունան խասթա պու օտատա տըր վէ հուզուրունուզտա օթուրուեօր։

—Մատմուա՛զէլ. խասթա սի՞զ մի սինիզ. Փագաթ Ալլահ հըֆզ իլէյէ, սիզտէ հիչ պիր խասթէլիք էսէրի կէօրիւնմէեօր։

—Էվվէթ տօգթօր էֆէնտի. տիկէր տօգթօրլարըն տախի քեաֆֆէսի տէ սիզին կիպի տէտիլէր. Փագաթ պիզ օ տօգթօրլարըն սընըֆընտան պուլունմատըղընըզ իչին, սիզտէն, օնլարընքինէ պէնզէմէյէն պիր ճէվապ պէքլէմէքտէ իտիմ։

Գըզարմագ սըրասը Տօգթօր Անտէրսընա կէլմիշ իտի։

Մատմուազէլ Բօլին, տօգթօրու իյի տէֆա կէօրիւշիւնտէ. տույղուլարընըն քէնտիսինի սըտաթմամըշ օլտուղլարընը անլամըշ, վէ եիւզիւնիւն գըզարթըսը տախի պունտան նէշէթ իլէմիշ իտի։

Կէնճ գըզ Անտէրսընըն եիւզիւնտէքի գըզարթըեը կէօրտիւյիւնտէ, անըն տախի քէնտիսինէ պէտագա իթմիշ օլմասը իհթիմալինտէ եախօտ զաննընտա պուլունտը, վէ սինէսի չէտիտ սուրէթտէ աթմաեա պաշլատը։

Մատմուազէլ Բօլին պիլմէզ իտի քի, Տօգթօր Անտէրսըն քէնտի սանաթ ու մէհարէթի իւզէրինէ մէտհիյէլէր իշիթտիքճէ գըզ կիպի գըզարըր իտի։

Տօգթօր մէրգումէնին եանընա եանաշըպ նապզընը եօգլատը։

—Մատմուա՛զէլ սիզի գաթիէն թէէմին իտէրիմ քի, հիչ պիր չէյինիզ եօգ տուր։

—Սիւպհա՛ն Ալլահ, հէրսի տէ էվվէլինտէն սէօզ պիրլիք իթմիշլէր տիր կիպի այնի սէօզիւ թէքէրրիւր էյլէմէքտէ տիրլէր։

—Մատմուա՛զէլ սիզտէ պօշ մէրագ կիպի պիր չէյ կէօրիւեօրում. հավալարտա արապա իլէ կէզինմէնիզ Փէնա օլմազ։

—Զօգ կէզտիմ Փագաթ խայր իթմէտի տօգթօ՛ր էֆէնտի։

—Պայը կիճէ թէաթրօեա տախի կիթսէնիզ էյի օլուր։

—Եալընըզ թէաթրօեա տէյիլ տօգթօ՛ր էֆէնտի, հէր նէվի նամուսլու էյլէնճէլէր իլէ օլ գատար վագթ կէչիրտիմ քի, արթըգ պըթգընլըգ վէ օ-սանճ կէլտի. պիր իլաճ վէրին պանա Տօգթօ՛ր էֆէնտի:

Տօգթօր Անտէրսըն չարնաչար էհէմմիյէթսիզ պիր րէչէթա եազտըգտան սօնրա խասթայը եանընտան մուֆարէգաթ իթտիյինտէ ֆէրտասը կիւնիւ տախի կէլմէսի րիճա օլունտու:

Մաատէէսէֆ տօգթօր Անտէրսըն իքի այ միւթէմատիէն հէման հէր կիւն մաամուլաթը Բօլինէ վիզիթա վէրէրէք, պու իքի կէնճլէր պէյնինտէ թասլիաթը իլէ պիր թէքլիֆսիզլիք, վէ ատէթա պիր ֆամիլեա ազալարը կիպի սըգը պիր տօսթլուգ հասըլ կէլմիշ իտի:

Պիր կիճէ տօգթօր տօսթլուգուզ քէնտի օտասընտա եազը իլէ մէշղուլ պուլունմագտա իքէն իքի քիշի կէլիփ, մուրուլմուշ օլան պիր ատէմ պապ-ամասընը րիճա իթտիլէր, վէ ալէթթաճիլ քէնտիսինի ալըփ կէօթիւրտիւլէր:

Ատէլայիտ, տօգթօրուն կիթմէսինտէն սօնրա հէր վագըթ ատէթինտէն օլտուղու իւզրէ սէրպէսթճէ մէրգումուն օտասընա կիրտի, վէ եազըխանէ-սինին իւզէրինտէ աչըգ պիր մէքթուպ կէօրէրէք պիլկիւնահ սուրէթտէ անըն իւզէրինէ պիր կէօզ կէզտիրմէք իսթէտի. Ֆագաթ պիր իքի սաթըր օգու-տուղունտա, մէրգումէնին տիւշէր գաշլարը աէհէէթլէ չաթըլմաեա պաշ-տը:

, մէզքիւր մէքթուպուն սուրէթի շու իտի:

«Սէվկիլի՛ տօգթօրում:

«Պու կիւն թամ պիր հաֆթա օլտու քի Բօլինինի պիւսպիւթիւն ու-նութտուն. սէնի պու գատար մէրհամէթսիզ պիլմէզ իտիմ:

«Թէրքէտիլտի սէնի էօլտիւրիւյօր էֆէ՛նտի:

«Շիմտիյէ գատար աշիքեարէ չըգարմաեա ճէսարէթիմ օլմաեան սըրըը-մը ակեահ օլտուղունու բէքէ ալէա պիլիրիմ:

«Պունտան գիյատէ պիր շէյ եազմաեա իգթիտարըմ եօգ տըր:

«Տօգթօ՛ր էֆէնտի. րիճա իտէրիմ սէրպէսթճէ պիլտիրին. սէնի եօլեօ-գուրթարմագ իսթէյէճէ՞քմիսինիզ:

«ԲՕԼԻՆԻՆԻԶ»

Ատէլայիտ պու մէքթուպու օգուտուղունտա, ֆիտան կիպի մինճուտ-իյէն սարարըփ սոլմաեա պաշլատը:

Հէնուզ օն իւչ եաշընտա պուլունմաեան պիր գըզըն հիսս իյլէտիյի-գանճըգ նէ՞ օլապիլիր իտի...

Էմվէլ Ատէլայիտ օ տագըգաեա գատար տիւնեատէ մինճուտի վար օլ-ա պիլմէտիյի չէտիտ պիր գըզգանճըգ հիսս իթմիշ իտի:

Զ... նքի էկէր Բէօլէ էմլէնիր իսէ, քէնտիսինի պիւսպիւթիւն ունու-էյի գօրգմագտա իտի:

...թէ պիկիւնահ չօճուղուն հիսս իթտիյի գըզգանճըգ օլունտան թէ-... իթմիշ իտի:

Մէրտումէ տիլպէր պաշընը իքի էլլերի արասընա ալարագ միւքետտէր տիւշիւնճէլէրէ տալտը։

Ֆագաթ նիհայէթ պաշընը թէքրարէն եօգարը գալտըրտըղընտա, մասանըն իւզէրինտէ վէ քէնտի բէօքէլէնին էլ եազըսը իլէ տիկէր պիր մէքթուպ տահա կէօրիւպ, սինէսինին չարբընթըսընը զապթ իթմէք իչիւն պիր էլինի անըն իւզէրինէ վազ իյէտիյի հալտէ, տիկէր էլի իլէ տախի մէզքիւր մէքթուպու գավրայըպ, ալէթթաճիլ շու աթիտէքի սաթըրլար[illegible]րագ քէն-պաշլատը։

«Աղիզէ'մ մատմազէլ Բօլին.

«Էյէր տիւնեայա կիրմէքլիյիմ գապիլ օլմուշ օլսա իտի, սիզտէն զիատէ տիլպէր, հիւսնիւ, զէնկին, քիպար, վէ հիւսնի ախլէագ սահիպէսի պիր նէվճիվան խանըմ իթմէքլիյի պիլէ այնի տիվանէլիք ատտ իտէճէք իտիմ։

«Ֆագաթ աղիզէ'մ Բօլին, գատէր պաշգա տիւրլիւ հիւքմ իթմիշ տիր։

«Սիզտէն չօգ էվվէլ տիկէր պիր տիլպէրէ մալիք օլմուշ, վէ էօմրիւմի քէնտիսինէ ֆէտա իթմիշ իտիմ։

«Ճէնապը Հագգ մէսուտիյէթիմիզին պու տիւնեատէ ֆիլէ կէլմէսինէ միւսաատէ պույուրմատը։

«Պէնիմ նազարըմ վէ սէվկիլիմ ահրէթտէ պանա պէքլէմէքտէ տիր. վէ էյէր շիմտիյէ տէյին արգասընտան կէլմէմիշ իսէ, օ տախի պէնտէն այրըլմագտան էվվէլ պանա էմանէթ պըրագմըշ օլտուղու չէճէճին հըֆզը ու նամուսում իչիւն տիր.

«Պու խիյանէթիմ իւզէրինէ պանա աֆվ պույուրաճաղընըզա էմին օլարագ. պիր տահա հուզուրունուզա չըգմագ շէրէֆինէ նայիլ օլմամաքլըղըմ միւսաատէյէ հիմմէթ էյլէմէնիզի տախի իսթիրհամ իտէրիմ։

«Սատըգ տօսթունուզ»

«ԱՆՏԷՐՍԸՆ»

Ատէլայիտ պու տէֆա տախի պաշընը եօգարը գալտըրտըղընտա, բա-ւնը իւզէրինտէ պիր խօշնուտիյէթ վէ մէսէրրէթ ալէմէթի միւշահէտէ օլունմագտա իտի։

Մէրտումէ, քէնտի բէօքէլէնին եազմըշ օլտուղու մէքթուպու խահի-պուս իթտի. վէ անը թէքրարէն մասանըն իւզէրինէ վազ իտէրէք, թօր Անտէրսընըն օտասընտան տըշարը չըգտը։

Ե.

ԲԷՔ ՄԷՍՈՒՏ ԲԻՐ ԿԻՒՆ

Մէքթուպլար վագասընըն ֆէրտասը բազար կիւնիւ իտի ։

Մատամ Գօնթէս վէ Ատէլայիտ քիլիսէյէ կիթմիշլէր, վէ տօգթօր Անտէրսըն տահի պիր խասթայա վիզիթա վէրմէյէ կիթմիշ, վէ էվտէ իւչ նէֆէր խըտմէթքեարլարտան պաշգա քիմսէ գալմամըշ իտի ։

Սօգագ գաբուսու վուրուլտը ։

Տօգթօր Անտէրսընըն միւշթէրիլէրի արթըգ օ գատար չօղալմըշ իտի քի, խըտմէթքեարլարտան պիրիսի, արթըգ եալընըզ գաբու աչըպ գաբամագ, վէ կէլէնէ կիտէնէ ճէվապ վէրմէք մէմուրիյէթինէ թային գըլընմըշ իտի ։

Գու խըտմէթքեար սօգագ գաբուսունու աչտըղընտա գարշըսընտա իքի քիշի չըգտըլար ։

Գունլարտան պիրիսի բիր իխթիար, վէ տիկէրի տախի օրթա եաշլը կէնճ պիր ատէմ իտի ։

—Տօգթօր Անտէրսընըն խանէսի պու մը տըր. սիւալ իթտի իխթիար

—արգատաշը իլէ պէրապէր գաբուտան իչէրի կիրիպ գաբու գաբանտըգտան սօնրա ։

—Էվվէթ արգատաշլըըս խանէ պու տուր էֆէնտիլէր. ֆագաթ քէնտիսի շիմտի պուրատա օլմայըպ անճագ պիր սաաթտան ավտէթ իտէճէք տիր ։

—Բէք ալէա. բէք ալէա. սէրպաշ հէքիմի տօգթօր Անտէրսըն քէնտիսի տիր եօլլէ տէյի՞լ մի տօ՛սթում ։

—Էվէթ էֆէնտիմ. էկէր քէնտիսինի պագտըրաճագսանըզ վէ էկէր քէլմէյէ միւսաատէնիզ վար իսէ եօգարըտա պուեուրուն. եօգ էկէր պաշգա պիր խասթա իչիւն իսթէօրսանըզ վէ պէքլէմէյէ միւսաատէնիզ եօգ, խանէյի վէ իսմինիզի պէնտէնիզէ պէյան պուեուրուն. կէլտիյինտէ քէնտիսինէ խապէր վէրէյիմ ։

—Քէնտիսինի պագտըրաճաղըզ տօ՛սթում. միւսաատէնիզտէն իսթիֆատէ իտէրէք պուրատա պէքլէմէք իսթէրիզ ։

—Եօլլէ իսէ եօգարըտա թէշրիֆէ հիմմէթ պուեուրուն ։

Բէք թէմիզ սուրէթտէ կիյինմիշ օլան կէնճ վէ թէրպիյէլի խըտմէթքեար, իքի նէֆէր եապանճըլարը էօնինէ տիւշիւպ, անլէրի, օրթա գաթտա թէհայիւլատէ գալընաճագ սուրէթտէ միւզէյյէն պիր սալօնա կէօթիւրտի ։

Խըտմէթքեար պըրագըպ թէքրարէն գաբուտան տըշարը չըգտըգտան սօնրա, կէնճ վէ իխթիար ատէմլէր, մանալը պիր նազար իլէ պիրիպիրլէրինին եիւզիւնէ պագտըլար ։

...ագաթ պու իքի պագըշտա պիրիպիրլէրինէ սէօյլէյէճէք պիր սէօզ ...ուլամամըշլար իտի ։

իւզէ

Գատէհու կէօզլէրինի թէքրարէն սալօնուն տէօրթ թարաֆընա կէզտիրմէյէ պաշլատըլար ։

Նասըլ քի էվվէլճէ զիքր իթմիշիզ տիր․ տօգթօր Անտէրսընըն խանէսի, սէրայըն մէսարիֆի իլէ տօնաթըլմըշ իտի ։

Արթըգ պու ծէզյինաթըն թէֆէրրուաթընա կիրիշմէմիզէ հաճէթ եօգտըր ։

Սէրայ թարաֆընտան տօնաթըլմըշ էշեա տիմէմիզտէն, մէգքիւր էշեանըն նէ տէրէճէտէ զէնգին վէ նատիր իւլ էմսալ չէյ օլտուղունու հէր քէս քէնտիլիյինտէն անլաեապիլիր ։

Իմտի, մէրգում կէնճ վէ իխթիար եապանճըլարըն թէհայյիւրլէրինէ տէ թէաճճիւպ իտէճէք պիր մահէլլ եօգ տուր ։

Թավանլարըն նագըշլարը, տիվարլարըն րէսիմլէրի, եէրտէքի գապա Թիւյլի խալը, բէրտէլէր ; այնալար, գօլթուգլը սանտալեէլէր, ալթուն եալտըզլը գօնսօլլար, կիրանպահա չինիլիէլէր, իբէքլի վէ իւրմալը էօրթիւլէր․ կիւմիւշ շամտանլար, ալթուն չէրչէվէլի քիւչիւք վէ բէք տիլլէր պիր սաաթ վէ սայիր չէյլէր, ալըճը կէօզիւ իլէ պագան իքի եապանճըլարը էբէյիճէ կէօզ քըրփըգտըրնա հէտէֆ օլտուլար ։

Իխթիար օ գատար տէյիլ իսէ տէ, կէնճ ատէմ ագ թիւքիւրիւք եութմատը։

—Զօգ հայրէթտէ գալմըշ կիպի կէօրիւնիւեօրսուն, տէտի իխթիար․ ... տէմ քէնտի կէնճ րէֆիքինէ ։

—Հագըգաթէն տէօրթ թարաֆըմա պագտըգճա հայրէթիմէ պի[illegible] տուտա վագ իտէմէեօրում ։ Սանա պիր չէյ սէօյլէյի՞մ մի․ գալիպա պիզէմին օլ[illegible] լըշ եէրէ կէլտիք ։

—Կաչէթմատա եազըլանլարը ունութտո՞ւն մը ։

—Ունութմա՛գ մը․ խաթէրըմէն էգսէր իթմիշ կիպի եազըլանը պաշ ուգ[illegible] պաշա սէօյլէյիմ ։ Պիր հաֆթա տըր քի քէնտիմիզի պիր քէրրէ Լօնտրաեա աթմագ իչին պիւթիւն կիւն եօլ թէփտիքտէն սօնրա, հէր կէճէ կաչէթաեը տախի հիչ օգումամըշըմ կիպի պաշտան պաշա օգումագտա իտիմ․ եանի կաչէթատա, Պըգաթըն ճիվարընտա տօղուպ պէօյիւմիւշ օլան տօգթօր Անտէրսընըն իւզէրինէ եազըլան պէնտի տիմէք իսթէրիմ ։ Պիր քէօյլիւ վէ ֆագըր տէլիգանլընըն, պէօյլէ ազ պիր միւտտէթ զարֆընտա պէօյլէ պիր մէվգըեա եիւքսէլմիշ օլմասը խայթր ու խէեալտէն կէչէճէք պիր չէ՞յ մի տիր ։

—Է՛հ, իխթիարտ, միւրատ, վէ սէպաթըն էյլինտէն նէ՞ գուրթուլուր։ Լազըմ տէյի՞լ մի իտի քի էլէօնօրա տախի սաղ օլուպ քէնտի սէվկիլիսինին պէօյլէ պիր ֆէվգէլատէ սէատէթի հալինէ չէրիգ պուլունմուշ օլսա իտի ։ Յազըգ սէվկիլի՛ս սօֆթում․ Անտէրսընըն պու տէրէճէյէ բարլագ հալինէ պագըպ տա ալտանմա․ օ տախի պէնիմ կիպի պէտպախթ տըր․ էվվէլ քէնտի նազլըսընը ղայպ իթմիշ օլտուղու իչին բէք պէտպախթ օլտուղունա վէ կէօզիւնէ հիչ պիր չէյ կէօրիւնմէտիյինէ էմինիմ ։

—Նէ՞ պիլիրսին․ օն սէնէ զարֆընտա պիր ատէմ բէք չօգ ա[illegible] լաշըլըր ։

—Յազըգ պէն իքիմի տէօրթ սէնէնին իչինտէ տէյիշթի՞մ ։

—Չերքէս սանա գըևյա օլունամազ էֆէ՛նտի . սէն ինսան ճինսինտէ պիր խըթինախյէթսին :

—Սէն Անտէրսընը կէօրմէմիշսին վէ պիլէմէզսին . վագա անճագ պիր գաչ այ քէնտիսինի կէօրմիշ վէ օն սէնէտէն պէրու իգինի թօղունու ղայըպ իթմիշ իսէմ տէ, Անտէրսընըն նէ օլտուղունու պիր էյիճէ անլամըշ վէ տօլու ունութմամըշըմ տըր : Անտէրսընըն հագըգաթէն պէտպախթ օլտուղունա իսթէրսէն սանա պիր տէ սէնէտ վէրէյիմ .

—Իհթիմալ տըր քի տէտիյին կիպի օլսուն էֆէնտի . Ֆագաթ գօրգարըմ քի գաննընըզ պիր ազ մուպալաղալը տըր :

—Օն սէնէ տիր քի քէնտի նիշանլըսընը ղայըպ իթմիշ տիր տէյօրում :

—Զօգլար քէնտի նիշանլըլարընը ղայըպ իթմիշլէր , Ֆագաթ էն չօղու պիր իքի սէնէտէն սօնրա անլէրի պիսապիթիւն ունութմուշլար տըր :

—Տօգթօր Անտէրսընըն չիմտիքի մէվգըսընը պիլիրսին . քիմին գըզընը իսթէր իսէ ալապիլիր :

—Էվվէթ օնա չիւփհէ եօգ տուր :

—Կայէթտէը էգէր իթմիշիմ տէեօրսուն . եանի տօգթօր Անտէրսընըն իւզէրինէ եազըլան սէնէտ . Ֆագաթ անըն էն միւհիմ նօգթալարընտան պիրիսինի պիսապիթիւն ունութմուշ կիպի կէօրիւնիւեօրսուն: Հէլէ պիր ազ տիւշիւն պագալըմ. տէտիյիմ նօգթա խաթըրընա կէլէճէ՞ք մի տիր :

—Տօգթօրուն, թէքլիֆ օլունան քիզլար գըզլարընը րէտտ իթմէսինի՞ տիմէք իսթէեօրսուն :

—Պրա՛վօ . պաղըրտը իլթիսար սաէմ էյինի էօյլէ պիր չիտտէթ՛լէ րէտ-տի ա՜, տիյինէ վուրուրագ քի , պիչարէ կէնճ սաէմ աըանսըղա կէլիրէք պիր ըշ եօղարը սըչրատը :

—Էվվէթ հագգըն վար տըր . տէտի կէնճ սաէմ , էյի իլէ տիւզինի օմալամագա պաշլատարագ :

—Էօյլէ իսէ տօգթօր Անտէրսընըն նէ եօլտա պիր սաէմ օլտուղունու չիմտի անլամըշ սաէըլըրըըն . . . սէֆի՛լ Էլէօնօրա . . . :

—Մէրգումէ տախի տօգթօր Անտէրսըն կիպի էյի եիւրէքլի պիր գը՞զ մը իտի :

—Նէ՞ սէօյլէեօրսուն . Ճէնապը Հագգ պու իքիսինի պիրիպիրլէրի իչիւն խալգ իթմիշ տիր կիպի կէօրիւնմէքտէ իտի :

Պու տէֆա իւթիսարըն կէնճ րէֆիքի կէօղիւնիւ անըն էլինտէն աըըրմաեըպ , տիպինի տէ պիր ազ քէնտինէ թօթլատը :

—Էօյլէ իսէ չիմտի անլաեօրում քի պու կէօզ գամաշտըրըճը սէրվէթ վէ թէգվէինտէն կէնճ տօգթօր իչիւն հիչ պիր հիւքմի պուլունմամագտա տըր . ինանըեօրում քի օ տախի սէնին կիպի պէտպախթ օլմուշ տըր : Պէն իսէ կայէթասաքի պէնտի օգուեուպ , Ֆագըր վէ քէօյլիւ պիր Անտէրսընըն պու տէրէճէտէ չէօհրէթ գազանմըշ , սէրվէթի վէ Լօնտրա էճալիսինին նազըրը օլմուշ , վէ պիւթիւն քիպարզատէ գըզլարըն նազար ու տիգգաթընը քէնտի իւզէրինէ ճէլպ օլտուղունը կէօրտիւյիւմտէ , արթըգ տիւնեա իւզէ-

րինտէ պիր տօքթօր Անտէրսըն օլմադըղընտան դիւշէ նէ՛ մէսուտիյէթ մէ սէատէթի հալ խէեալ օլունապիլիր տէյի քէնտի քէնտիմէ սուալ իթմէքտէ իտիմ :

—Հէր կիւնի ալէամէթլէրէ ալտանըմա էվլատըմ. պէն մէսուտ զանն իթտիյին ատէմին գայիպինէ կիրմէքլիյին գապիլ օլմա խըմ, կէօզլէրինի գարանլըգ տիւշարը չըգարմադըն իհթիմալտէն օլամադ խըր. մէ պէլքի տէ տիւնեա իւզէրինտէ պէն մէսուտ զանն օլունան ատէմլէրին բէք չօղու, պէն պէտպախթ ատէմլէր տիրլէր :

—Տօքթօր Անտէրսըն իշիտ տէտիքլէրին, պու սօն սէօզիւնէ հայրէթ վէրտիրիյօրլար :

—Վէ շիմտի քէնտիսինի կէօրտիւյիւնտէ, կայէթտաhա նազար իլիլիշ օլան օլ բէք մէսուտ տօքթօր Անտէրսընըն օլմատըղընը անլատըղըմըն : Պէն օն սէնէտէն պէրու քէնտի էվլատըմ կէօրմէմիշ օլտուղում հալտէ, պու խուսուստա սէնի քէամիլէն թէէմին իտէպիլիրիմ :

—Ֆագաթ կայէթտա տա հագգընըզըն իթմէյէլիմ խըթխը՛ր տօսթում. էկէր պու կայէթ տօքթօր Անտէրսընըն մէսուտ հալինէ պու գատար էհէմմիյէթ վէրիփ պէնտէն էսկիլիշ օլմազ, պիզ տիւնեա իւզէրինտէ Պըռաթընը Անտէրսընըն իյինի նէ՞րէտէն պուլմաճագ իտիք. մէ անը պուլմամըշտան ու կէօսթէրէճէք ասըլ իւմիտիմիզ տէ նէ՞րէլէրտէ գալմըշ օլաճագ իտի

—Պիր շէյ տիւշիւնիւյօրում. պագալըմ նէ՞ տէրսին : Պէն պիրտէնպիրէ տօքթօր Անտէրսընա կէօրիւնմէյիմ. օ սէնի թանըմազ, սէն աղըր աղըր Պըռաթըն ճիվարըլարը իւզէրինէ քէնտիսինէ սէօզ աչարսըն. սէօզիւն արասը թամամիթը իլէ պէնիմ իւզէրիմէ տէ կէլէճէք տիր. հէր նէ գատար պէնի ունութմամըշ օլտուղունու մէ պէնի այնի մուհապպէթլէ սէվմէքտէ պուլունտուղունը բէք ալա պիլիր իսէմ տէ, պէնիմ հայըր պուլունմատըղըմ վագըթ հագգըմտա նէ կիպի սէօզլէր սէօյլէյէճէյինի իշիթէրէք սէն տէ քէնտիսինին նէ եոլտա պիր մէրտ վէ սատըգ տօսթ օլտուղունա քէնտին հիւքմ իտէպիլիրսին :

—Պէնի պուրատա պըրագըպ տիւշարը՞ մը չըգմագ իսթէյօրսուն. տօքթօր Անտէրսըն իլէ պալընըզճա պիր միւքալէմէ պէճէրէպիլէճէյիմէ բէք էմին օլամայաճաղըմ :

—Հա՛յ. օ սէնին պիլտիյին զէնկինլէրտէն մէ պէօյլէ ատէմլէրտէն տէյիլ տիր տէօրտէ սանա, հէմ իլա Պըռաթըն իւզէրինէ սէօզ աչըլըրսատա, պագ գըրգ սէնէլիք պիր տօսթ կիպի նասըլ սանա սարըլաճագ տըր : Ա՛հ պէն Անտէրսընը մը բէք ալա թանըրըմ. բէ՛ք ալա :

—Էօյլէ իսէ պիր ան էվվէլ կիտին խըթխը՛ր տօսթում. պէլքի շիմտի նէրէտէ իսէ քէնտիսի տէ կէլիր :

—Պէն պիր սաաթ գատար տօլաշըրգտան սօնրա կէլիրիմ. սէնին սէօյլէյէճէք սէօզլէրին իւզէրինէ պիրտէն պիրէ պէնի տէ հուզուրունտա կէօրտիւյիւնտէ, պիչարէ տէլիգանլը սէվինճինտէն նէ եափաճաղընը շաշըրաճագ տըր :

ՀԹԻ.

Իխթիար ատէմ պունլարը սէօյլէտիքտէն սօնրա, քէնտի կէնճ րէֆիքի-նին էլինի սըգարագ, ալէթթաճիլ սալօնուն գափուսունտան տըշարը չըգտը։

՚Օն տագիգա սօնրա, սալօնուն գափուսու թէքրարէն աչըլտը. վէ ՛Հէ-նուզ անճագ օթուզ եաշընտա թախմին օլունան օրթա պօյլու վէ էսմէր իւզէրինէ վէ սիյահ սագալլը վէ զայէթ սատէ ֆագաթ զայէթ կիւզէլ կի-յինմիշ օլան շիրին պիր տէլիգանլը գափուտան իչէրիյէ կիրիփ քէնտիսինէ պէքլէյէն կէնճ ատէմի սէլամլատը։

—Օթու՛րուն էֆէնտի. օթուրուն, տէտի իչէրի կիրէն տէլիգանլը, եա-պանճը ատէմին աեագտա գալգտըղընը կէօրէրէք. վէ քէնտիսի տախի պիր գօլթուգ սանտալիէսէ մէրգումուն [illegible] օթուրարագ։

—Տօգթօր Անտէրսըն պաթընը՞զ մը սըզըզ. էֆէնտի։

—Էվվէթ պէնտէնիզիմ. պիր էմրինիզ վար իսէ պույուրուն. խասթա-նը՞զ մը վար տըր։

—Էվվէթ տօգթօր էֆէնտի.

—Նէ՞րէտէ տիր։

—Շիմտի տըշարը չըգտը. ֆագաթ պիր սաաթ սուրմէկտէն ավտէթ ի-տէճէք տիր. գօրգարըմ քի պաթընըզը թաճիզ իթմիշ օլաճագըզ. տըշարը չըգմազընտա մուսաատէ իթմէմէլի իտիմ։

—Զարարը եօգ տըր էֆէ՛նտի. խասթանըզ ավտէթ իտէնէ տէկին պիզ տախի պիր ազ կէօրիւշիւրիւզ. զաթընըզ Լօնտրանըն հա՞նկը թարաֆընտա իգամէթ իտէրսինիզ։

—Պիզ Լօնտրալը տէյիլիզ տօգթօ՛ր էֆէնտի.

—Նէ՞ գատար վագըթ վար քի պու շէհիրէ կէլմիշսինիզ տիր։

—Տահա պու սապահ կէլտիք։

—Պու սապա՛հ մը կէլտինիզ. ուզա՞գ պիր մահէլլէտէն մի։

—Թամ պիր հաֆթա տըր քի եօլճուլուգ իտէեօր իտիք տօգթօր էֆէն-տի, կազէթալըրտա շէօհրէթինիզի վէ մէհարէթլէրինիզի վէ իգամէթ իթտի-յինիզ շէհրի վէ մահէլլի կէօրտիւյիմիզ տագըգատա, պէն վէ իխթիար տօս-թում տէրհալ եօլա չըգտըգ։

Կէնճ տօգթօրուն եիւզիւ նար կիպի գըզարտը։

—Տիմէք տիր քի տէտիյինիզ խասթա օ իխթիար տօսթունուզ օլմուշ օլ-մալը տըր. ֆագաթ պիր հաֆթա եօլճուլուղա տայանան պիր խասթա է-քէյիճէ սաղ սէլիմ պիր ատէմ օլմուշ օլմալը տըր էֆէ՛նտի. պա խուսուսա քի սիզ քէնտինիզ եօրուլուփ օթուրմուշ իքէն, քէնտիսի պու գատար ուզուն եօլճուլուգտան մութէէսսիր օլմայարագ, պիր եարըմ սաաթ գատար տա պուրատա օթուրմագ իսթէմէմիշ տիր. հագըգաթէն պու խասթանըզը կէօրմէյէ պէօյլէ մէրագ իտէեօրում։

Տօգթօր Անտէրսըն պու սէօզլէրի իւզէրինէ քէնտի կիւլմէսինի տէ զապթ իտէմէտի։

Էքսէրիճէ սաթ ը չ՛. մ քիպար գըզլարընըն սադըգ խասթալըգլարընը թէ-տավի իթմէյէ տօղրի պաշլատը տէ, պու իք տէֆասը իտի քի պիր հաֆ-

թա արասը իլէ վէ անաց թալիմի իլէ եօլճուլուգ իտէճէք տէրէճէյէ սա-
սաղլամ պիր էրքէք խասթալը թէսատիւֆ իթմիշ իտի ։

—Տօգթօ՛ր էֆէնտի․ պու խիթիար ատէմին խասթալըղը՝ գալպ խասթալըղը տըր․ բէք չօգ հէքիմլէրէ միւրաճաաթ իթտի․ ֆագաթ սիլին խամինիզի իշիթմէյինիզ, քէնտիսինի բիրիբագ իտէճէք հէքիմինի պուլմուշ օլտուղունա պիր էմնիյէթի քեամիլէ հիսս իտէրէք, արթըգ սէվինճինտէն պիր եէրտէ տէ օթուրամաեօր, պա խուսուսքի պունտան էվվէլ Լօնտրա չէհրինի կէօրմէմիշ օլտուղունտան, տօլաշըպ անըն հէր թարաֆընը կէօրմէք արզուսունու տա զապթ իտէմեօր․ իմտի գաթը պիլիրիզին անճագ պիր սաաթտան ավտէթ իտէճէյինիզ խապէրինի ալտըղընտա, արզուսունա տաեանամաեըպ տիշարը չըգտը ։

—Սիզ ասլէն նէ՞րէլիսինիզ ։

—Պըգսիթըն ճիվարըլարընտանըզ տօգթօ՛ր էֆէնտի ։

—Պըգսիթըն ճիվարըլարընտա՞ն միսինիզ, տէտի տօգթօր Անտէրսըն կէօզլէրինի չանաց կիպի աչարագ ։

—Էվվէթ տօգթօ՛ր էֆէնտի․ իշիտիզ տէ օ թարաֆլարտանըզ ։

—Տէսէ՞նէ քի հէմշէհրի իմիշիզ էֆէնտի, տէտի Թէքըրարէն կէնճ տօգթօր օթուրտուղու եէրտէն անաղա գալգարագ, վէ ֆիլվագը քէնտի պիր չօճուգլուգ րէֆիքինի պուլմուշ տըր կիպի, քէմալի խալիսէթլէ եապանճը ատէմին էլինի սըգարագ ։ Ֆագաթ չօգտան պէրո՞ւ մը տըր քի օ թարաֆլարտա իգամէթ իթմէքտէ իտինիզ ։

—Օն սէնէ տիր քի Պըգսիթըն ճիվարըլարընտան այրըլմըշըզ տըր ։

—Օն սէնէտէն պէրո՞ւ մը տըր․ օ՛ն սէնէտէն պէրու մը․ պու տէտիկինիզ թարիխ պէնիմ պիւթիւն էօմրիւմիւն իւզէրինէ բէք տէհշէթլի պիր թէէսիր ու հիւքմիւ օլան պիր թարիխ տիր ։ Պիր զուլիւմի վագասը խաթըրընըզա կէլի՞եօր մը ։

—Պէնտէնիզ պիր էյինէ պիլէմէմ տօգթօ՛ր էֆէնտի․ ֆագաթ խիթիար րէֆիքիմ չօգ տէֆա 1733 սէնէսի տէկտէմպէրին 2 ինճի կիճէսի ֆաճիասը տըյէրէք տէհշէթլի պիր հիքեայէ նագլ իլէմիշ, վէ Անտէրսըն նամընտա պիր տէլիգանլը իլէ Էլէօնօրա նամընտա տիշայէ պիր գըզըն իսիմլէրինի մէզքիւր ֆաճիա միանընտա պէքր իթտիքճէ աղլամասընը թութամամըշ տըր ։

Տօգթօր Անտէրսըն Թէքըրարէն գըզարտը․ կէօզլէրի տօլտու, վէ սիթրէմէյէ պաշլամըշ օլան պիր սէս իլէ, վէ Թէքըրարէն օթուրտուղու եէրտէն անաղա ֆըրլայարագ,

—Ֆագաթ պու խիթիար տօսթունուզուն իսմի՞ նէ տիր, պաղըրտը ։

—Իսմի՞ մի․ տօգթօր էֆէնտի․․․

—Էվէթ իսմինի․ չապուգ սէօյլէյին․․․

—Իսմի Պապա Թօմ տըր տօգթօ՛ր էֆէնտի ։

—Պապա Թօ՞մ մը տըր․ Պապա Թօ՛մ մը տըր, պաղըրտը Թէքըրարէն կէնճ տօգթօր․ վէ գարշըսընտաքինին քէնտիսի իչին եապանճը պիր ատէմ օլտուղունու տախի ունութարագ, մէսէրրէթինտէն [illegible] իքի գօլլարը իլէ մէրգումուն պօյնունա սարըլտը ։

Հէթի՞

—Տիմէք տիր քի քէնտիսինի թանըտօրսունուզ վէ չօգ սէվիյօրսընըզ տօգթօ՛ր էֆէ՛նտի· գօրգարըմ քի օ տախի սիզի կէօրտիւյիւնճէ աղլընա խիֆֆէթ կէլմէսին ։

—Ա՛հ Պապա Թօմուս· սէվկիւլի՛ Պապա Թօմուս. պէտպա՛խթ նիշանլըմըն վէ պէնիմ ազիզ տօսթումուզ վէ իքինճի բէտէրիմիզ· Ֆագաթ քէնտիսի նէ՞րէտէ տիր· նէ՞ իչիւն տիշարը չըգտը· ավտէթինէ տէկին նա՞սըլ թէհամմիւլ իտէպիլէճէյիմ· · · պու մէսէրրէթ պախշ խապէրի Մատամա վէ Էլէօնօրանըն գըզընա տա թէպշիր էյլէմէլիյիմ· էկէր քիլիսէտէն ավտէթ իթմիշլէր իսէ, օն սէնէտէն պէրու կիճէ կիւնտիւզ քէնտիլէրինէ գիքրինի իթմիշ օլտուղում գահրամանը կէօրիւպ թանըմաղա հազըրլանմալարընը քէնտիլէրինէ իխթար էյլէմէլիյիմ· Ֆագաթ էն էվվէլ կէլիպ անըն կէնճ վէ սաղըգ տօսթունու կէօրսիւնլէր · · · մա՛տամ · · · մա՛տամ · · · Ատէ՛լայիտ · · · նէ՞րէտէսինիզ · · · պուրայա՛ կէլին · · ·

Տօգթօր Անտէրսըն պու սուրէթլէ պաղըրարագ սալօն գափուսուն տիշարը չըգտըղընտա, հալէա սէսի իշիթիլմէքտէ իտի ։

Կէնճ ատապանճը, Անտէրսընըն Պապա Թօմ հագգընտա հիսս իթմէքտէ տուղու մուհապպէթի հալ ու հարէքէթինտէն, վէ էլան Էլէօնօրա հագգընտա հիսս իթմէքտէ պուլունտուղու աշգ ու ալէագա աթէշինին շիտտէթինի տախի կէօզլէրինին տօլմասընտան վէ սէսինին տիթրէմէսինտէն պիր էյիճէ տէրք ու ֆէհմ իյլէյէրէք, Պապա Թօմուն մէրգում տէլիգանլը տօգթօր հագգընտա պէյան իյլէմիշ օլտուղու էմնիյէթէ հագգ վէրտի ։

Մէրգում պիր արա քէնտի քէնտինէ տիւշիւնէրէք, «Էլէօնօրանըն գըզը տախի սաղ վէ Անտէրսընըն ատընտա մէշրուտմագտա իմիշ· Պապա Թօմ պունու տախի իշիթմիյէճէկ էկէր պիւսպիւթիւն աղլընը գաչըրմազ իսէ, չէքէճէկի էլէմլէրի պիր գաֆասը վար իմիշ տէյէճէկիմ» տէտի ։

Պու հէնկեամտէ գափունուն տիշարըսընտան էրքէք վէ գատըն սէսլէրի իշիթիլմէյէ պաշլատը, Էօնտէն տօգթօր Անտէրսըն գօշարագ իչէրի կիրտի, վէ հէնուզ Մատամ Գօնթէս իլէ Ատէլայիտ գափուտան իչէրի կիրմէմիշլէր իքէն պարմագընը կէնճ ատապանճըտա տօղրու ուզաթըպ, «իշթէ Պապա Թօմուն սաղըգ տօսթու պուրատա պէքլէյօր· կէ՛լին քէնտիսինի սէլամլայըն» պաղըրտը ։

Կէնճ ատապանճը գատըն լէրի պատըղընտա, քէնտիլէրինի գարշըլամագ իչիւն էվվէլինտէն ատաղա գալգըպ իսթիգպալա հազըրլանտը ։

Էօնտէն Ատէլայիտ վէ արգասընտան Մատամ Գօնթէս, պիւսպիւթիւն պիր ատապանճը հ[..]ուզուրունտա չըգաճագլարընը սէվինճլէրինտէն ունութարագ, քիլիսէտէն ավտէթլէրինտէ սօնունմագտա իքէն ատէթա նէմ չըգարագ հալտէ պուլունտուղու յարընտա տա պագմաեարագ, գօշուպ սալօնտան իչէրի կիրտիլէր ։

[...] կէնճ ատէմ Մատամ Գօնթէսի կէօրիւր կէօրմէզ, էլտըրըմ- [...] պէքլէ՛ ատէթա քէնտիսինի ղայպ իթտի վէ տուրտուղու [...] կիպի սալլանմաղա պաշլատը ։

[...] րըյի պաճագլարընը, սալլանմագտա օլան վիւճուտինի թա-

չըգմաղա գուտրէթլէրի գալմամըշ, վէ եիւզիւ տախի գըբ գըրմըզը օլմուշ իտի։

Մատամ Գօնթէս իսէ, եիւզիւնիւն րէնկի նակէհան քիւլէ թահվիլ օլմուշ օլտուղու հալտէ, գօլլարընը աչըպ Անտէրսընըն իւզէրինէ գօշտու, վէ նէ գատար սէսի վար իսէ,

—Տօ՛գթօր. տօ՛գթօր. պէնի մուհաֆազա էթ. գուրթա՛ր պէնի. պաղըրտը, վէ Անտէրսընըն գուճաղընա տիւշտիւ։

Կէնճ տօգթօր, մէրգումէնին գանկըր գանկըր տիթրէմէքտէ օլտուղունու կէօրտիւկիւնտէ, քէնտիսի տախի շաշըրտը, վէ,

—Մա՛տամ... սէօյլէ՛յին... նէ՞ վար տըր. տէտի։

—Գուրթա՛ր պէնի տօ՛գթօր. գուրթար պէնի։

—Ֆագաթ քիմտէ՞ն գուրթարայըմ, Մատամ։

—Շու... շու... շու ճանավարըն էլինտէն, պաղըրտը Մատամ Գօնթէս բարմաղը իլէ եապանճը ատէմի կէօսթէրէրէք վէ կէօզլէրինի տէհշէթլէ մէրգումուն իւզէրինէ չէվիրէրէք։

—Ֆագաթ քի՞մ տիր պու ատէմ. Մա՛տամ։

—Իշթէ օ... օ տուր... անլա՞մատըն մը տօգթօր։

—Քի՞մ տիր Մատամ. քի՞մ, տիր, Ալլահ աշգընա սէօյլէյին։

—Օ տուր տէխօրում տօ՛գթօր. օ խայտըտ ճանավար հայտուտ Սիմս քէնտիսի տիր։

—Հայտուտ Սիմս քէնտիսի՛ մի տիր. պաղըրտը տօգթօր Անտէրսըն Մատամ Գօնթէսի գօլթուգ սանտալյէնին իւզէրինէ պըրագարագ, վէ թէհտիտքեարի պիր թավր ու հարէքէթլէ եապանճըյա տօղրու պիր իքի ատըմ ալարագ։

—Սագը՛ն, սագը՛ն քէնտինի տօգթօր, տէյու նիտա իթաի Մատամ Գօնթէս սանտալյէնին իւզէրինտէն ֆըրլայարագ, վէ տօգթօր Անտէրսընըն պէտէնինէ սարըլարագ։ Սագը՛ն քէնտինի տիխօրում. նէ ճանավար օլտուղունու ունուտտո՞ւն մը։

Ֆագաթ տօգթօր Անտէրսըն Մատամ Գօնթէսին իլթիմասընա գուլագ պիլէ ասմայըպ, եապանճը ատէմէ տօղրու պիր ատըմ տահա ալտը։

Բէչարէ Ատէլայիտ իսէ պիւսպիւթիւն տիւշտիւ տէհշէթ օլարագ պիր պուճաղա չէքիլմիշ, վէ սէֆիլ գըզ, ըրգազմօս թութմուշ կիպի տիթրէմէքտէ իտի։

Սաբըգ հայտուտ Սիմս իսէ, օ սանիյէյէ տէկին ագըլը պիլէ աչմամըշ օլտուղու հալտէ, տօնմըշ պիր ատէմ կիպի պիլա հայրէթ տուրմուշ վէ պաշընը պիր թարաֆա տօղրու էյմիշ, վէ միւքէտտէր սի[illegible] պագըշլա, տօգթօր Անտէրսընըն վէ Մատամ Գօնթէսին եիւզլէրինէ պագմագտա իտի։

Բէշ տագըգա վարֆընտա տիւնեա նէ՛ գատար թէլաշլը օլմուշ իտի։

Բէշ տագըգա էվվէլ տօգթօր Անտէրսըն իլէ քէնտի եա[illegible] խըրաֆիրի պէյնինտէ թէսաթի օլունան իթիֆագ վէ մուհապ[illegible] թահվիլ օլմուշ իտի։

Բէշ տագըգա էվվէլքի օ նէշ'էքէթլի, կիւլէր եիւզ սի[illegible]

վէր , վէ գըզ կիպի գըզարըպ պօզարան սաքին տօգթօր Անտէրսըն , քէնտի գուրպանը իւզէրինէ սըչրամաեա հազըրլանան աղըն պիր աժտէրէ տէօնմիւշ իտի :

Կէնճ տօգթօր հիտաէթինտէն տիթրէմէքտէ օլան պիր սէս իլէ , վէ էբէյինճէ ճէսուր ատէմլէրին նութգունու գաթ իտէճէք տէրէճէտէ տէհշէթլի պիր պագըշլա ,

—Սէօյլէ պագաեըմ խայտի'ս հէրիֆ · պիր թագըմ ույտուրմա մասալլար իլէ խանէմէ կիրտիյինին սէպէպի թէքրարէն Մատամ Գօնթէսի գարաթմա՞գ մը իտի · պագըրտը :

—Տօգթօ՛ր էֆէնտի · Մատամ Գօնթէսի գարաթմագ ճինայէթինէ ճիւրաթ իտէն հայտուտ Սիմս չօգտան պէրու կէպէրիպ կիթմիշ տիր · հուզուրունուզտա տուրան Սիմս օ տէյիլ տիր :

—Եալա՛ն սէօյլէեօր ճանավար հէրիֆ · պէնի գարաթան ալչագ խապիս քէնտիսի տիր · պագըրտը Մատամ Գօնթէս տօգթօր Անտէրսընըն պէտէնինի պրագարագ , վէ թէքրարէն քէնտի գօլթուգ սանտալյէսի իւզէրինէ տիւշիւպ վէ անըն իւզէրինէ գաբանըպ եիւզիւնի կիզլէյէրէք :

—Տույտո՞ւն մը ալչա՛գ խապիս · սէնին սէֆիլ գուրպանընըն աղըզ իգրարընը տույտո՞ւն մը հիյլէքեա՛ր ճանավար · քէնտինի գուրթարմագ իչիւն եալանճըլըգ ալչագլըղընա տա թէնէզզիւլ իտէեօրսուն · ֆագաթ պունունլա տօգթօր Անտէրսընըն էլինտէն գուրթուլամաեաճագսըն · ատալէթ սաաթը վուրմուշ , վէ գանըը ճանի քէնտի աեաղը իլէ կէլիպ տուզաղա տիւշմիւշ տիր :

—Պանա հէր նէ քի իսթէրսէնիզ եաբաբիլիրսինիզ տօգթօր էֆէնտի · քէնտիմի միւտաֆաա իթմէք իչիւն բարմաղըմը պիլէ օյնաթմաեաճագ տէյիլիմ · էօմրիւմ չու տագըգատա սիզին էլինիզտէ տիր · սիզտէն եալըըզ պիր լութֆ նիյազ իտէրիմ :

—Լո՛ւթֆ մը · · · լո՛ւթֆ մը · · · էյ սէօյլէ պագալըմ նիյազ իթտիյին լութֆ նէ՞ տիր :

—Իքի տագըգա գատար րահաթը գալպ իլէ պէնի տինլէմէք լութֆը :

—Բէք ալէա սէօյլէ պագալըմ տէտի , տօգթօր Անտէրսըն գօլլարընը խաչվարի կէօյսիւ իւզէրինէ վազ իտէրէք ,* վէ պիր թահգիր նազարը իլէ Սիմսին եիւզիւնէ պագարագ :

—Մատամ Գօնթէսի գաչըրըպ գարաթան հայտուտ Սիմս օ՞ն սէնէ տիր քի կէպէրիպ մահվ օլմուշ տըր :

—Օնու պիր տէֆա սէօյլէտին վէ ճէվապընը ալտըն :

—Սէօյլէտիյիմի թէքէրրիւր իտէրիմ , վէ անըն տօղրուլուղընա սիզի թէէմին իտէրիմ տօգթօ՛ր էֆէնտի :

—Գույիպէմին էօնիւնտէ գուրշուն իլէ վուրուլտուղու՞նը մը տիմէք իսթէեօրսուն · ֆագաթ օ գուրշունտան էօլմէյիպ սաղ գալմըշ օլտուղունու իշթէ կէօրիւեօրուզ · պէն սէնի թանըմազ իմիմ · ֆագաթ գուրպանըն սէնի բէք ալէա թանըր :

—Է՛վէթ տօգթօր էֆէնտի · Վայն գալէասը ֆաճիասընը թէրթիպ ի-

տէն, Մատամ Գօնթէսի քէնտի սէվկիլիսի գօճասը օլան Թէօպալտ Գօնթ-տը Վայնտան վէ իքի եաշընտա պուլունան մասում գըզընտան այըրան վէ գաքալթան հայտուտ Սիմս, Անտէրսընըն գուլիպէսի էօնիւնտէ ալտըղը գուր-շուն եարասընտան էօլմէտի. Փագաթ մուախխարէն գուրշունտան տահա զիատէ պարալը օլան պիր եարատան էպէտի սուրէթտէ մահվ օլուպ կիթտի. վէ շիմտի տիւնեա իւզէրինտէ, օ խայալիս հայտուտան հիչ պիր էսէր գալ-մատըգ, անըն եէրինէ, Թէօվպէքեար, մալըմ, սաքին, վէ Փէնալըգ իթ-տիյի շախսլարըն սէլամէթ վէ սէատէթի հալի իչիւն հէր տագըգա քէնտի էօմրիւնիւ Փէտա իթմէյէ հազըր տիկէր պիր Սիմս գայիմ օլմուշ տըր քի, պու տագըգատա հուզուրունուզտա քէնտի իլթիՓաթընը վէ Փէտաքեարլը-ղընը սիզէ վէ Մատամ Գօնթէսէ թագտիմ իյլէմէք շէրէՓ ու իՓթիխարընա նայիլ պուլունմագտա տըր:

—Գուրշուն եարասընտան զիատէ զարպը եարա տէտիյի՞ն հանկըսը օլուեօր:

—Ֆէնալըգ իթտիյի ատէմտէն Փէվգէլատէ պիր էյիլիք, մէրհամէթ, վէ ալիճէնապըգ կէօրմէք եարասը:

—Վէ պու էյիլիքլէրի սանա էտէ՞ն քիմ օլտու:

—Պապա Թօմ տօսթունուզ քէնտիսի:

—Պապա Թօմ մը. Պապա Թօմ մը. օ ազիզ ատէմէ՞ տէ մի Փէնալըգ իթ-տին. օ տիւնեա՞ գահրամանընա մը:

—Էն պէօյիւք Փէնալըգը օ տիւնեա գահրամանընա իթտիմ, տօգթօր էՓէնտի. վէ ալիճէնապլարըն ալիճէնապը օլան պու ազիզ ատէմ, պանա աՓվ իթտի. մէրհամէթ կէօստէրտի. պիննէՓս քէնտի գաթիլի օլտուղում հալտէ էօմրիւմիւ գուրթարտը. հայտուտ Սիմսի մանէվի սըլահլար իլէ էօլ-տիւրիւպ, անըն եէրինէ էօմրիւնիւն պագըյէսընը էյիլիք իճրասընա հասր վէ օլ պապտէ չէօզիւլմէզ պիր եէմին իտէն եէնի պիր Սիմս տիւնեայա կէթիրտի:

—Է՜հ. պունլար տա Փէնա մասալլար տէյիլ տիր...

—Մասալ տէյիլ. տօգթօր էՓէնտի. շիմտի օ ազիզ տօսթունուզ քէն-տիսի տախի կէլիպ, սէօյլէտիքլէրիմին տօղրուլուղունա շէհատէթ իտէճէք տիր. պունա պիր տէյէճէյինիզ գալը՞ր մը...

Սիմս սէօզիւնիւ թէքմիլ իտէմէտի:

Սալօնուն գարշուսու նակէհան աչըլտը, վէ գօլլարը գուլաճ գուլաճ աչըլմըշ Խըթըր պիր ատէմ գօշարագ իչէրի կիրէրէք. կէնճ տօգթօրուն պօյնընա սարըլտը:

«Պապա Թօ՛մ. ազի՛զ բէտէրիմ:

«Անտէ՛րսըն. սէվկիլի՛ էվլատըմ»:

Խըթըր ատէմին վէ կէնճ տօգթօրուն եէքտիկէրինէ սէօյլէտիքլէրի իլք սէվինճ սէօզլէրի պունլար օլտուլար:

Օնտան սօնրա արթըգ պէշ տագըգա գատար, պունլար սէսլէրինտէն պաշգա պիր շէյ իշիթիլմէտի:

Մատամ Գօնթէս պու ֆէվգէլատէ սէվինճ նիշանըննը իշիթտիյինտէ պաշընը եօգարը գալտըրտը. պատէնսու գօշուպ պիրիպիրլէրինէ սարըլմըշ օլան սէքսէնլիք վէ օթուզլուգ ատէմլէրին եագընլարընա գօշտու, վէ տօգթօր Անտէրսընըն, մէտհինի խաէրէք ազըը իւսթէ կէլմէմիշ օլան շու Պապա Թօմուն նասըլ ատէմ օլտուղունու կէօրիւպ մէրագընը խօշնուտ իթմէյէ չօգ չալըշտը իսէ տէ, կէնճ տօգթօր վէ քէնտի խըթթիար տօսթու օլ գատար սըգը սըգըեա պիրիպիրլէրինէ սարըլմըշլար, վէ եիւզլէրինի պիրիպիրլէրինին կէօյսիւնտէ սէթր իթմիշլէր իտի քի, անըն եիւզիւնիւ կէօրմէսի գապիլ օլմատը:

Ատէլայիտ տախի այնի մէրագլա գօշուպ Մատամ Գօնթէսին եանընտա կէլմիշ վէ անըն էլինի սըգը սըգըեա թութմուշ իտի:

Նիհայէթ կէնճ գըզ վէ քէնտի ճէլէպէ պիր միւտտէթ Պապա Թօմուն եիւզիւնիւ կէօրմէքտէն գաթը իւմիտ խաէրէք, մաքինավարի սուրէթտէ պունլար տախի եէքտիկէրինէ սարըլտըլար:

Գօլլարընը խաչվարի կէօյսիւ իւզէրինէ վազ իթիպ պու թէհայիւրէ չաեան մէնզարէյէ սէյիրճի օլմագ ըրասը, արթըգ տայըգ հայտուտ Սիմէ կէլմիշ իտի:

Մէրգումուն սադըգընտա, պիր ֆիւթուհաթ էսէրի կէօրիւնմէքտէ իտի:

Նիհայէթ Պապա Թօմ վէ Անտէրսըն եէքտիկէրինտէն այրըլտըլար. ֆագաթ էլան կէօզլէրինտէն օլ տէրէճէտէ եաշ ագմագտա իտի քի, էթրաֆլարընտա տէօնէնլէրի ֆարգ իտէմէմէքտէ իտիլէր:

—Անտէ՛րսըն էֆէնտիմ. պու մէսուտիյէթիմիզի Սիմս տօսթումուզա պօրճլուեուզ, տէտի Պապա Թօմ տօգթօրուն էլինի սըգարագ: Պիչարէ րէֆիգիմ. սէնի պուլմագ իչին նէլէ՛ր նէլէ՛ր չէքտի. էկէր քէնտիսի օլմասա թէքրարէն սանա գավուշմագ իմքեանըն գաթիէն մէյուս օլաճագ իտիմ: Անտէ՛րսըն էֆէնտիմ, սէվկիւլիւ տօսթում վէ րէֆիգիմ վէ օ սէնէտէն պէրու տէրտաշըմ վէ պիրիճիք թէսէլլիմ օլան Սիմս էֆէնտիյի սանա թագտիմ իյլէմէքլիյիմէ միւսաատէ իյլէմէնիզի րիճա իտէրիմ. պունտա պիր քիմսէ էվլատ օլտուղու կիպի սանա տախի ազիզ պիր գարտաշ օլաճագտըր:

Տօգթօր Անտէրսըն, քէնտիսի տախի պիր էյիճէ ֆարգընտա օլմաեարագ էլինի եինէ պէշ տագիգա էվվէլ գանընը իչմէյէ հազըրլանմըշ պուլունտուղու կէնճ հայտուտա ուզաթտը:

Հայտուտ Սիմս վէ տօգթօր Անտէրսըն, քէմալի մուհապպէթլէ պիրիպիրլէրինին էլինի սըգտըլար:

Եինէ պէշ տագիգա զարֆընտա տիւնեա նէ՛ գատար թէպտիլ օլմուշ իտի . . .

Տօգթօր Անտէրսըն պատէնսու թէքրարէն Պապա Թօմա տէօնէրէք, «սիզ տախի պա՞ միւսաատէ պուեուրուն քի պէնիմքիլէրի սիզէ թագտիմ իտէյիմ» սէնի ...'է իմթիհանըն էլինտէն չէքիպ անը Ատէլայիտէ վէ Մատամ Գօնթէ՛ կէօրմիւ կէօթիւրտիւ:

«Միս Թէ...» քէնտինին վէ թէքմիլ ֆամիլեանըզըն խարտաշը սէպէ օրա էլինի Մ. օրաէն քէնտի հուզուրունտա կէօրմէսի իյէ հիս իթ-

տիլի հէյէճանտան օլ տէրէճէտէ պիթիւմ օլմուշ իտի քի, Թէքրարէն սանտալյէսինին իւզէրինէ տիւշիւպ եիւզիւնի անըն գօլթուղու իւզէրինտէ կիզլէմիշ, վէ պու սուրէթլէ օ տախի էթրաֆընտա տէօնէն մէնզարէնին ֆարգընտա տէյիլ իտի կիպի կէօրիւնմէքտէ իտի:

Տօգթօր Անտէրսըն մէրգումէնին եանընտա վասըլ օլտուղունտա, սանտալյէտէն աշաղը սալըվըրմըշ օլան էլինի թութտու, վէ մէրգումէի առաղա գալտըրարագ, Պապա Թօմա Թագտիմ էյլէտի:

Պապա Թօմ նիչէ կէնճլէրէ թաշ չըգարաճագ պիր նէզաքէթ վէ իլթիֆաթլա Մատամ Գօնթէսի սէլամլատը. ֆագաթ պիր տէ մէրգումէնին եիւզիւնի կէօրտիւյիւնտէ պաշընը պիր իքի տէֆա կէրիյէ թէփտիքտէն սօնրա, էլլէրի իլէ կէօզլէրինի օվալամաղա պաշլատը:

Մատամ Գօնթէս տախի քէնտի թարաֆընտան պիր էյիճէ մէրգումուն եիւզիւնէ պագտըղընտա, օ տախի տուրտուղու եէրտէ պութ կիպի գալա գալտը:

Նիհայէթ Պապա Թօմ աղզընը աչտը. . .

Ֆագաթ խայրն սէս իխռանա գաչմըշ օլտուղունտան իթմամ իթմէմէքտէ իտի. . .

Ջանն իտէրսին քի պիչարէ իխթիարըն եիւրէյի եէրինտէն չըգըպ կէլմիշ թա պօղազընըն տիպինի թըգամըշ իտի. . .

«Պէ. . . պէ. . . պթ. . . րի՛ս. . . սէն. . . սէն. . .

Պուրատա իխթիարըն նութգը թէքրարէն գաթ օլունտու. . .

Տօգթօր Անտէրսըն վէ Անճէլայիտ Պապա Թօմուն պու հալինէ ագըլ էրտիրէմէյէրէք շաշգըն շաշգըն վէ պիր հէյէճանը գալպ իլէ մէրգումուն եիւզիւնէ պագմագտա, վէ ղալիպա մէրգումուն ագըլնա խիֆֆէթ կէլմէքտէ օլմասընտան տա գօրգմաղա պաշլամագտա իտիլէր:

Մատամ Գօնթէս իսէ պիր րիւեատան ուեանմագտա տըր կիպի պարմագլարը իլէ սաչլարընը գազըմագտա վէ սիյահ կէօզլէրինի չանագ չանագ աչըպ քէնտի պագըշը իլէ գարշըսընտա սանէմ կիպի տուրան իխթիար Պապա Թօմու էրիտէճէք կիպի կէօրիւնմէքտէ իտի:

Թամ պու սըրատա սապըգ հայտուտ Սիմս, գօլլարընը կէօյսիւնիւն իւզէրինտէն աշաղը սալըպ, ագըր ագըր մէրգումանա տօղրու իլէրուլէտի, վէ էլլէրինի եօգարը գալտըրարագ,

«Եա՛ ինայէթքեար Խիւտա. ճինայէթլէրիմէ աֆվ պուեուրմագտա օլտուղունա շիմտի իգնա օլտում» պաղըրտը: «Ազի՛զ Ալլահ, ճանավար պիր հայտուտ, պու գատար լութֆ ու ինայէթէ լաեըգ տէյիլ իտի»:

Մատամ Գօնթէս, Պապա Թօմ, Տօգթօր Անտէրսըն, վէ Անճէլայիտ, հէպի պիր թէաճճիւպ ալէմէթի իլէ կէնճ հայտուտուն հէրարէթ՝ գալպինտէն գըզարմըշ եիւզիւնէ պագտըլար:

Պու տէֆա տախի քեաֆֆէսի տէ Սիմսին չըլտըրմագտա օլտուղունտան գօրգմաղա պաշլամըշլար իտի:

Ֆագաթ պունուն իւզէրինէ չօգլուգ տիւշիւնէճէք մէյտան գալմ[illegible],

Սայըգ հայրանը, բիր ազամէթլէ էյիլիր Մատամ Գօնթէսէ տօղրու ուզաթտը, վէ,

«Մատամ Պէաթրիս Գօնթէս տը Վա՛յն, Թէօպալտ Գօնթ տը Վայն կէմէնէ՛ սարըլ» պաղըրտը:

Պապա Թօմ վէ Մատամ Գօնթէս, բիր տէֆա տահա բիրիբիրլէրինին ելլերինէ պագտըլար, վէ ագըլայարագ եէքտիկլէրինէ սարըլտըլար:

«Պէնիմ Թէօպալտը՛մ . . .

«Պէնիմ Պէաթրիսի՛մ . . .

Իքիսինին տախի տիհանըննտան չըգան իլք նիտա պու օլտու:

Պու նիտա, 24 սէնէլիք հասրէթ նիտասը իտի:

Եիրմի տէօ՛րթ սէնէլիք հասրէթ . . .

Պունու միւթէաագըպէն տիկէր բիր չիֆթ նիտա տահա իշիթիլտի:

Պու իքինճի նիտա տախի տօգթօր Անտէրսըն իլէ Ատէլայիտին տիհանլարընտան չըգան «Գօնթ տը Վայն քէնտի՛սի իմիշ» նիտասը օլտու:

Կէնճ տօգթօր վէ կէնճ գըզ էյիլիպ Պապա Թօմուն ելլերինի բիր տահա կէօրմէյէ չալըշըյօր իտէ տէ, սայըգ զէվճ վէ զէվճէ էլան օլ գատար սըգը-սըգըյա բիրիբիրլէրինէ սարըլմըշլար վէ պաշլարընը եէքտիկլէրինին սինէսի իւզէրինտէ սէթր իթմիշլէր իտի քի, պունլար բիրիբիրլէրինտէն այըրըլմա-տըգճա, կէրէք սիւրիսինին վէ կէրէք տիկէրլէրինին ելլերինի կէօրմէլէրի գա-պիլ օլամատը:

Նիհայէթ Պէաթրիս Գօնթէս տը Վայն պաշընը եօգարը գալտըրտը, ...լաք կէօզլէրինի կէօյէ տօղրու տիքտի, վէ էկէր տօգթօր Անտէրսըն տէր-...ալ սանտալիէյի մէրգումէնին ալթընա տօղրու սիւրմիւշ օլմասա իտի եէրէ ...էյիլէճէք իտի:

Մատամ Գօնթէս նիմ պայկըն սուրէթտէ գօլթուգ սանտալիէնին իւզէ-րինէ տիւշտիւյիւնտէ, Պապա Թօմ տախի եէրէ չէօքիւպ մէրգումէնին տիզ-լէրինէ սարըլտը:

Բեաֆֆէսի տէ սէվինճլէրինտէն աղլամագտա իտիլէր:

Ա՛հ կէօզ եաշլարը, կէօզ եաշլարը, նէ՞ իչիւն եալընըզ պէօյլէ մէնգա-լէր իչիւն խալգ իտիլմէտինիզ . . . :

Նիհայէթ Մատամ Պէաթրիս Գօնթէս տը Վայն՞ եավաշ եավաշ քէնտի-նի թօփլայըպ, բիր մասում չօճուգ սէվմէքտէ տիր կիպի իլթիֆաթ Պապա Թօմուն ելլերինի քէնտի էլլէրի արասընա ալըպ օխշամաեա պաշլատը, վէ ...ճագ իքի մէսուտ սէնէլէր կէօրիւպ եիրմի տէօրթ սէնէտէն պէրու աճ ու ...ըն մէզարընտա կէօմիւլիւ գալմըշ օլան աշգ ու մուհապպէթինի նէ սու-...լէ խօշնուտ իտէճէյինի պիլէմէմէքտէ իտի:

«Ա՛հ սէֆիլ գօճամ. եիրմի տէօրթ սէնէ զարֆընտա նէ՛ գատար տէ-...իշմիշսինիզ. սէնի կէօրէն 44 եաշընտա բիր կէնճ եէրինէ 84 եաշընտա ... իխթիյար կէօրմիւշ զանն իտէճէք տիր»:

Օլ վագ ... Պիմս Թէքըրարէն բիր տահա իչէրույէ վարտը. վէ եինէ ... ...էյլինի Մատամ Գօնթէսէ տօղրու ուզաթարագ չու քէլամ-

«Թէէսսիւֆ իտէրիմ մատամ․ Գօնթ տը Վայն տախի հէնուզ կէնճլիք ճիհէթինտէ Գօնթէս տը Վայն իլէ բէրապէրլիքտէ պուլունապիլիր»։

Կէնճ սատըգ հայտուտ սըու սէօզլէրինի պիթիրիր պիթիրմէզ ալիր եալըն-ըըմ չարուգլուղու իլէ Պապա Թօմուն իւզէրինէ աթըլտը։

Սիմս Լէքքարէն տօղրուլուպ տիքիլտիյինտէ ալիր էլինտէ փիւթթուհալթ պայրաղը կիպի սախթէ ալիր բէրուգա վէ տիկէր էլինտէ տախի սախթէ ալիր սագալ պուլունմագտա իտի։

Մէրգում էրինէ ալիր աէվիլնճ վէ ալիր փիւթթուհալթ ալէտլէթի իլէ մէզ-քիւր պէմպէյաղ վէ սախթէ բէրուգայը վէ սագալը Մատամ Գօնթէսին ա-եագլարը ալթընա փըրլաթարագ, «իշթէ չիմտի կէնճ գօճանըն եիւզինէ պագ քի ալիր էյիճէ թանըըաըն» պաղըրտը․ վէ արթըգ ժէմուրլյէթի թէք-միլ օլմուշ ալիր գահրաման կիպի Լէքքարէն գօլլարընը խաչվարի կէօյսիւ իւզէրինէ վաղ իտէրէք, Մատամ Գօնթէսին հուզուրունտա տիքիլիփ տուրտու։

Նէ՛ ազիմ թէպէտտիւլ, նէ՛ ազիմ թէպէտտիւլ։

Իփրաթ մէրթէպէտէ թէաճճիւպ ալէտլէթի իլէ Լէքքարէն Պապա Թօ-մուն եիւզինէ պագան եալըըղ Պէաթրիս օլմատը։

Տօգթօր Անտէրսըն վէ կէնճ Անէլայիս տախի թահայեիւրլէրինին քէմ-բէթինտէն, ալքիշլէրինին էլինի սըգտըլար։

Քի՞մ տէյէպիլիր իտի քի արթըգ օթուզ եաշընտա կիպի կէօրինէն պու-թաղէ վէ տիլպէր ատէմ, հէնուզ ալիր տազըգա էվվէլքի օ ալիր խիթխա Պապա Թօմ իտի տէյի։

Թէօպալտ վէ Պէաթրիս, ալիր տէֆա տահա էէքտիկէրինէ սարըլտըլար․

Պապը էսսլապա մէյնի, Թէօպալտ Գօնթ տը Վայնըն թագէլիյինի վէ կէնճլիյինի ակթր իտիփ, ալիր միւտտէթ տահա մէրգումու էրինէ իխթի-[illegible] Պապա Թօմ թէամիյէ իլէմէք մէճպուրիյէթինտէ աֆֆ պույրուլմասընը ի-թիրհամ իտէրիմ։

Էօքի տօսթումուզ ալիր միւտտէթ քէնտի աէվկիլիլէրինի հայրէթ-[illegible] պրագ տըրզտան սօնրա, Լէքքարէն քէնտի եէրինի տէօրթ աէնէյլիք սատըգ մէքտարլարը օլան սախթէ բէրուգասընը վէ սախթէ սագալընը, քէնտի [illegible] գամլարընա խատէ իտտի, վէ էրինէ էվվէլքի իխթիարըըգ հալինի քէսպ [illegible] տիքտէն սօնրա ալըր ալըր անաղը գալգարագ, գալպինին ալթիւտլիր-տէն տիթրէմէքտէ օլան ալիր աէս իլէ, չու զըսսա նութգու իրատ իյլէտի

«Ճէնապը Հագգ … Նէ պէօյլէ թէշէքքիւրլէր սուսլմաիա մէճպուր ալ-լունտուղըմըզը իսթարա հաճէթ կէօրմէմ։

«Եալընըզ, քէնտի սատըգ գուլլարընտան պիրինինտէ բէք ալ-… ալիր թէշէքքիւրէ վէ էպէտի ալիր մէզտաիրչինասըըղա սարֆլու ալտուղ-… պէյան, վէ պու պապատէ ալանա չէրիք պուլունմանըզը թէրուզի տիլտէն ա-զու իտէրիմ։

«Սէվկիլի՛ տօսթլարըմ․ պու մէսուտ տամաթը, Սիմս տէ … փէվգէլատէ ալիճէնապըըղընա վէ ազիմ փէտաքեարըըղընա ալ… լունտուղումըզը ալյա ունուտմամ։

«Պէա՛թրիս․ սէվկիլի՛մ զէվճէմ․ եալընըզ սէնին սաատըգ վէ եիրմի տէօրթ սէնէտէն պէրու սէնին հասրէթին իլէ էրիյէն գօճանը Թէքրարէն պուլմուշ օլտուղուն իչիւն քէնտինի պախթիար ատտ իթմէլիսին , Ճէնապը Հագգըն սանա պիր տէ գարնտաշ իհսան պույուրմուշ օլտուղու իչիւն Քէնտիսինէ ազիմ Թէշէքքիւր տուալարը սունմագլըղընըզը արզու իտէրիմ ։ Պէա՛թրիս , Հիքմէթի Խուտանըն լութֆ ու ինայէթի իլէ , սէնին մահվ ու Թէլէֆին իչիւն տունեայա կէլմիշ կիպի օլան պու կէնճ ատէմ , շիմտի , Թըպգը պէնիմ կիպի պիլա Թէրէտտիւտ սէնին ուղրունա գանընը տէօքմէյէ հազըր պիր գարընտաշըն օլմուշ տուր ։ Պէն սէնին Թարաֆընտան չօգ տան պէրու քէնտիսինէ աֆվ իթմիշիմ տիր Պէաթրիս ․ վէ մէմնունէն վէ իֆթիխարէն տէրիմ քի , միւտտէթի էօմրիւմտէ պունտան տահա զիատէ պախթիար , տօղրու , վէ միւպարէք պիր հարէքէթտէ պուլունմամըշըմ տըր ։ Պէա՛թրիս , սաատըգ զէվճէնին մէզքիւր սէմավի վէ միւպարէք տույղուսունա չէրիք պուլունմագլըղընը արզու իտէրիմ ։

Պապա Թօմ պուրաճըգտա նութգունու գաթ իտիպ , մանէալը պիր պագըշ իլէ Սիմսին եիւզիւնէ պագտը ։

Ֆագաթ սատըգ հայլազ հայտուտ , էէնէէւ տօսթունուն պու կէօզ իխթարընա պէքլէմէյիպ , զաթէն Մատամ Գօնթէսին հուզուրունտա տիզ չէօքմէյէ հազըրլանմըշ իտի ։

Պէաթրիս տիլպէր վէ պէյազ էլինի քէնտի սատըգ ճէլլատընըն տուտագլարընա Թագտիմ իյլէտիյինտէ ,

«Սի՛մս , սէվկիլի գօճամըն վէ պէնիմ պիր սէվկիլի գարնտաշըմըզ օլաճագսըն ․ Ճէնապը Հագգ շահիտիմիզ օլսուն» տէտի ․

Սէֆիլ հայլազը կէօյլէրէ գատար եիւքսէլթմէք իչիւն պունտան զիատէ պիր նիմէթէ ինթիզար պուլունմամագտա իտի ։

Պապա Թօմ պատէհու տօգթօր Անտէրսընա տէօնէրէք , վէ Ատէլայիտի կէօսթէրէրէք ․ «պու տիլպէր գըզը տա պանա Թագտիմ իյլէմէյէ հիմմէթ պույուրմա՞զմըսըն» տէտի ։

Անտէրսընըն կէօզլէրի պիրատէն պիրէ Թէքրարէն տօլտու ․ վէ պայկըն պիր սէս իլէ ,

«Ատէլայիտ , Էլէօնօրամըն գըզը տըր» տէտի ։

Թէքրարէն կէօզլէրի տօլմագ սըրասը Պապա Թօմա կէլտի , վէ «պունու ...աւ իթմէք պիլէ լազըմ տէյիլ իտի» տէտի ։ «Վալիտէսինին այնասը տըր ։ ...նտէրսըն , Էլէօնօրանը ... էլինէ գօյմագլըղա միւսաատէ իլէտիյին ...պի , կիւլիւնիւն պու տիլպէր զընճէ...ինի տախի Նօըն... մագամընտա սէվ...էքլիյէ միւսաատէ պույուրաճագըընա շիւպհէմ եօգ տուր ։

Պապա Թօմ պունլարը սէօյլէտիյինտէ , Նէվճիվան գըզը գօլլարընըն իչինէ ալըպ , անըն պիկիւնահ ալնընը պուս իթտի ։

Ջ.

ՂԱՅԷԹ ՄՈՒՀԻՄՄ ՊԻՐ ԿԻՒՆ

Պապա Թօմուն, եանի հիքեայէմիզ գահրամանընըն նէ սուրէթլէ էվինի թէօրք էյլէյէլի պէրու հասրէթինտէն եանըփ գավրուլմագտա օլտուղու Պէթրիսինէ գավուշտուղունու, պունտան էվվէլքի պապտէ զիքր ու պէյան էյլէտիք :

Հաճէթ եօգ տուր տիմէյէ քի, Գօնթը միւմայիլէյհ պիր տահա քէնտի սէվկիլիլէրինտէն այրըլմամագ իւզրէ տօղթօր Անտէրսընըն գօնաղընտա եէրլէշտի ,

Սիմտի հէր նէ գատար արթըգ քէնտի մէմուրիյէթի խիթամ պուլմուշ օլմասընը պէյան իտէրէք այրըճա էօմր կէչիրմէքլիյինէ միւսաատէ իտիլմէսինի թալէպ իթտի իսէ տէ, տօղթօր Անտէրսըն, Մատամ Գօնթէս, վէ Պապա Թօմ՝ պէօյլէ իպրամլար իլէ մէրգումուն տախի, արթըգ պիր տահա քէնտիլէրինտէն այրըլմամագ իւզրէ խանէյի մէզքիւրտէ իգամէթ իթմէսինի րէճա իթտիլէր :

Սիմտի նիհայէթ մէրգումանըն արզուսունա մուվաֆագաթ իթմէյէ մէճպուր օլուպ, Փագաթ պիր այլըգ ալմագլըղը տախի հիչ պիր սուրէթլէ գապուլ իթմէյիպ միւճէրրէտ քէնտինէ մախսուս պիր մէմուրիյէթ թալէպ իթտիյինտէն, օնլար տախի անըն պու թէքլիֆինէ մուվաֆագաթ կէօսթէրմէյէ մէճպուր օլտուլար, վէ սալըգ Վայն գալէսընըն հարէմ քեահեասը, տօղթօր Անտէրսընըն գօնաղընըն վէքիլխարճը օլտու :

Պու վուգուաթտան սօնրա պիր հաֆթա կէչմիշ իտի :

Լօնտրա շէհրինին շիմալի Օմրանտա ճատտէսինէ չըգան տարաճըգ, գարանլըգ, վէ պիս սօգագլարըն պիրիսինտէ, վէ ղայէթ քէօհնէ վէ երգըլմայա մայիլ պիր խանէնին հավլիսինտէ պիր միւճատէլէ վուգու պուլմագտա իտի :

Գըսսա պօյլու, օրթա եաշլը, վէ իչքիտէն եիւզլէրի գըզարմըշ օլան ղայէթ չիրքին պիր ատէմ, քիմպիլիր պիր գատընը իքի էլլէրինտէն թութմուշ, վէ արասը պիր թէքմէսինի մէրգումէյէ կէօսթէրիփ թէհտիտ իտէրէք, հէրարէթլէ պաղըրըշըպ տուրմագտա, վէ քիմպիլիր գատըն տախի, միւճատէլէնին էսասը իւզէրինէ քէնտիսինի միւտաֆաա իտէրէք պիր սէօզ պուլամայըպ, անճագ քէնտի խալինին պարըրմամասընը րէճա իթմէքտէ, մէրհամէթինի թալէպ էյլէմէքտէ, վէ արա սըրա կէօզլէրինի եօգարքի գաթտա տօղրու տիքիպ, պիր չէյ անլաթմագ իսթէմէքտէ իտի :

—Պէ գա՛րը, մուգայէտլիյին սանա պիր լիւզումը եօգ տըր · պէն պարամը · քիրալարըմը իսթէրիմ · անլատը՛ն մը · պարալարըմը՛ · · ·

—Մըսթը՛ր Ճօգ · րէճա իտէրիմ պիր իքի կիւն տահա թէհամմիւլ իտին · անճագ պիր իքի կիւն տահա · արթըգ օնտան սօնրա զաթէն սէնին օտան քէնտի քէնտինէ պօշալաճագ տըր · · ·

—Իքի հաֆթա տըր քի պու սէօզիւ սէօյլէյօրսուն վէ պէնի ավու- ուզէրինտէ յօրսուն . օ գարըընըն ճօլճէճյի եօգ տուր . . . պիր եանտան պէնիմ քիւ-ըըմ եըգըլըեօր . . . հաֆթալըգ իւչ օլտու . անլատը՞ն մը . իւչ . Եանի իւ- նու պէտ-չիլինտէն տօգ՛ուզ չիլին . պիր գաչ հաֆթա տահա եաշար իսէ վիրայա վու- ղաճաղը-մաեա չօգ պիր չէյ գալմաեաճագ տըր :

—Թէէսսիւֆ իթմէյին մըսթըր Ճագ , մէրգումէնին անճագ պիր իքի կիւն ճօմրիւ տահա գալմըշ տըր . ալաճաղըն , օլսա օլսա օն իքի չիլինէ իսըլաղ օլաճագ տըր . վէ մէրգումէ վէֆաթ իթտիյինտէ էհէր տէօշէյի վէ եօրղանը սէնին ալաճաղընա քիֆայէթ իթմէզ իսէ , պէնիմ տէօշէք եօրղանըմը տա սանա թէրք իտէրիմ . պունա պիր տէյէճէյին գալը՞ր մը . պրագ եօգարը չըգաեըմ . իշթէ անճագ պիր բէնալըգ գուրու էքմէք թէտարիք իտէպիլտիմ . պիլիրսին քի եիրմի տէօրթ սաաթտան պէրու իքիմիզ տէ աճըզ . պէնիմ իչիւն չարարը եօգ տըր տահա օն իքի սաաթ գատար աճ տուրապիլիրիմ . Փագաթ Մըսթը՛ր Ճագ , մէրհամէթ էթ . ճօլճէք օլան պիր գարըեա տա աճ պըրագմագ ինսաֆ տէյիլ տիր . հիչ տէյիլ իսէ պրագ չու էքմէյի քէնտիսինէ կէօթիւրէյիմ տէ սօնրա թէքրարէն աշաղը ինէրիմ . օլ վագըթ պանա նէ իսթէրսէն սէօյլէ . էվվէթ իսթէրսէն պէնի գապթիէյէ տէ վէր :

—Օլմա՛զ տէյօրում սանա . նէ գատար թէհամմիւլ էթտիմ , նէ գատար մէրհամէթ կէօսթէրտիմ իսէ արթըգ էլ վէրիր . հիչ տէյիլ իսէ պըրագմաեաղըմ քի եօգարը չըգասըն . էհէր խասթան աճըգտան ճօլճէք իսէ տահա իյի օլուր . հէմ քէնտիսի պիր սաաթ էվվէլ գուրթուլուր վէ հէմտէ պէն գուրթուլուրըմ :

—Ֆագաթ Մըսթը՛ր Ճագ , սէքիզ սէնէտէն պէրու հէր հաֆթա պաշընտա նիզամը սուրէթտէ քիրամըզը թէէտիյէ իթմիշ , վէ անճագ պու աղըր խասթալըգ սէպէպինտէն իւչ հաֆթալըգ քիրան կէճիքմիշ օլտուղու հալտէ . . .

—Մասալ տիյնէյէճէք վագթիմ եօգ տուր պէ գա՛րը . չիմտի իւչ հաֆթալըգը տախի վէրիպ օտաեը պօշալթմալը . պաշգա սէօզ տիյնէյէմէմ . անլատը՞ն մը . պաշգա սէօզ լազըմ տէյիլ :

—Մըսթը՛ր Ճագ . Ալլահ աշգընա օլսուն չօգ պազըրմա . չիմտի խասթա տախի տուեույ տահա փէնա օլաճագ տըր :

—Էվվէթ տույսուն . տահա փէնա օլսուն . մատամ քի ճօլճէք տիր , պիր սաաթ էվվէլ ճօլմէսի քէնտիսինէ տէ խայըրլը օլուր :

—Սէնին իւչ հաֆթալըղընը պու կիւն վէրէճէյիմ Մըսթըր Ճա՛գ :

—Հա՛հ . կէօրտի՞ւն մի տիյնէնիլէճէք սէօզիւ . Ֆագաթ սէօյլէ պագալըմ . նէ՞րէտէն թէտարիք իտիպ վէրէճէքսին :

—Տիլէնէճէյիմ Մըսթըր Ճագ :

—Պանա պագ գա՛րը . պէն իշ իչինտէ պէօյլէմիշ տէյիլիմ . չօճուգ ալտաթաճագ սէօզլէրէ գանըր օլամամ : Զաթէն կիւնիւն եարըսը կիթմիշ տիր . պու կիւն օն իքի չիլինի տիլէնիպ վէրմէյի վաա իտէեօրսուն . Ֆագաթ պիլիրմիսին քի էն ուսթա տիլէնճիլէր պիլէ օն իքի չիլինի անճագ պիր հաֆթատա գազանապիլիրլէր . հա՛հ . հա՛հ . հա՛հ . չու գարըեա պագըն , մա-

դընա սպագմաեօր տէ գըրգ սէնէլիք պիր ճօգը չօճուգ կիպի տօլաշմա յա պագըեօր ։

—Մըսթը՛ր Ճագ. պրագ եօգարը չըգաըըմ տէեօրում. էկէր պու ախշամ օն իքի չիլինինի ախզ իթմէզ իսէն, կիճէ եարըսըըն պիզի սօգագա պրագաճագսըն. ազգըմըզը աչըգ տա սանա գարշը պիր թէք սէօզ պիլէ սէօյլէմէյէճէյիմիզէ սէնի թէէմին իտէրիմ. պրագ եօգարը չըգաըըմ. սէֆիլ գարընըն կէօզիւ, պիր լօգմա էքմէք իչիւն գաբուստա գալմըշ տըր. հէյ վա՛հ. պէլքի պու լօգմա տախի քէնտիսինին սօն լօգմասը օլաճագ տըր ։

—Եյիճէ սէօզ վէրի՞եօրմուսըն, գա՛ըը ։

—Էվվէթ գարանլըգ պասամագտան օն իքի չիլինինի ախզ իտէճէքսին Մըսթըր Ճագ. սանա խըթէտիյին կիպի էյիճէ սէօզ վէրիրիմ ։

—Տիլէնճիլիյին տէ պու գատար քեարլը սանաթ օլտուղունը պիլմէզ իտիմ ։ Իւչ տէօրթ սաաթ զարֆընտա օն իքի չիլին բարա գազանմա՛գ. պիզ տէ սէրսէմ կիպի կէլիպ օտաճըղըմըզտա գալմըշըզ. տիւնեատէ նէ՛ քեարլը՛ վար իմիշ ։

Զէվալլը Խըթիարէ գատըն պու սուրէթլէ Մըսթըր Ճագը թէէմին իտիպ եագասընը գուրթարտըգտան սօնրա նէֆէսիֆէնաէն եօգարը գօշուպ, ուֆաճըգ վէ գարանլըգ պիր օտաեա կիրտի ։

Իքի ատէտ բէք ատի եաթագլարտան, պիր գըրըգ սանտալեատէն, վէ պաեաղը աղաճտան մամուլ չըպլագ պիր մասատան պաշգա Բէյեինաթը պուլունմաեան մէզքիւր օտատա պիր խասթա գարը եաթմագտա իտի ։

Անճագ օթուզ եաշընտա կէօրիւնէն պու պէտպախթ խասթա, հէր նէ գատար եւպկիւնաէ բէնկ գալմամըշ վէ զայիֆլիք նիհայէթ տէրէճէյէրէ վարմըշ իտի իսէ տէ, եինէ տիլպէրլիք ճիհէթինաէ, բէք չօգ թազէ գատընլարա մէ զըպկըրա բէգզայէթ իտէճէք պիր հալտէ պուլունմագտա իտի ։

Մէրգումէնին քէսիք քէսիք էօքսիւրմէսի, խասթալըղլարըն էն գալիմինէ եանի վէրէմ իլլէթինէ տիւչար օլմուշ օլտուղընը աչիքեար սուրէթտէ ալէյա իլէմէքտէ իտի ։

Խըթիարէ գատըն օտա գաբուսունտան իչէրիյէ կիրտիյինաէ, պաշըն չօգլուգ եօրմաեա մէճալի գալմամըշ օլան պէտպախթ կէնճ խասթա, եավնըզ կէօզլէրինի մէրգումէյէ տօղրու չէվիրտի, վէ էլինտէքի էքմէք բարչասընը կէօրտիւյինաէ, պիր Մըսթըր Ճագը պիլէ մէրհամէթէ կէթիրմէյէ քեաֆի օլաճագ պայկըն պիր սէս իլէ,

—Մատա՛մ Բայթ... թէշէքքիւր իտէրիմ.. արթըգ եարըն սալխ պէնիմ իչիւն տիլէնմէյէ մէճպուր օլմաեաճագսըն. տէտի ։

—Էլէօնօ՛րա. սէվկիլի՛ գըզըմ, մէյուս օլմա. Ճէնապը Հագգըն ինայէթ ու մէրհամէթի պէօյլիւք տիւր ։

—Էվվէթ մատամ Բայթ. Ճէնապը հագգըն մէրհամէթ ու ինայէթի սայէսինտէ, պէտպախթ էօմրիւմին նիհայէթինաէ անճագ պիր իքի կիւն գամըշ օլտուղունու զաթէն հիսս իտէեօրում ։

Էլէօնօ՛րա. Էլէօնօ՛րա. եաշամագ հալէա սէնին էլինտէ տիր. Փագաթ

պու պէտպախթ ինատըն գօրգարըմ քի սահիհէն պէնի տիւնեա իւզէրինտէ պիւսպիւթիւն եալընըզ պրագաճագ տըր ։

—Եինէ աղլաեօրսուն մա՛տամ Բայթ․ եինէ աղլաեօրսուն ։ Պու պէտպախթ էօմրիւմտէն գուրթուլաճաղըմ իչիւն սէնին տախի մէմնուն օլաճաղընը իւմիտ իթմէքտէ իտիմ ։

—Էլէօնօ՛րա․ էյէր սէնին կէնճ էօմրիւնէ մէրհամէթ իթմէեօր իսէն, հիչ տէյիլ իսէ վալիտէն կիպի թա չօճուգլուգտան պէրու սէնի տիզինին իւզէրինտէ պէօյիւթմիւշ օլան իխթիարէ պիր գատընա տախի մէրհամէթսիզլիք իթմէյէ եիւրէյին նա՞սըլ տաեանըեօր ։

—Մատա՛մ Բայթ․ արթըգ եաշամագ իսթէմէմ պիլէ, իշիշտէն կէչմիշ տիր․ պունու բէք ալէա պիլմէքտէյիմ. պախուսուսքի պօշ եէրինէ հէքիմլէրէ վէ իլաճա վէրէճէք բարամըզ տա եօգ տըր ։

—Ֆագաթ սէնին հէքիմի՛ն․ սէնին հէքիմի՛ն․․․ ։

—Ա՛հ մատամ Բայթ․ իսթէմէմ․ իսթէմէմ քի պէնիմ հէքիմ քէնտի եիւզիւնէ պագաճագ բագըըը պուլունմաեան խասթաընըն էլան հաեաթտա պուլունտուղընը պիլսին․․․ Խա՛յր․ եալընըզ մէզարըըմը կէօրմէսինի իսթէրիմ․ վէ էյէր քէնտիսինէ ահտ իլէմիշ օլտուղու ըըգըը պիր տիկէրինէ սաթմըշ օլտուղու րէզալէթինէ կէօյիւս վէրէմէյիպ նիհայէթ եիւրէյինին աճըընտան թէրքի տիւնեա իթմիշ օլան սապըգ նիշանլըսընըն մէզարը իւզէրինէ պիր իքի տամլա կէօզ եաշը ագըթմաեա թէնէզզիւլ իտէճէքսէ, ա՛հ մատամ Բա՛յթ, օլ վագըթ, կէնճ կէնճ մէզարա կիրմիշ օլտուղում իչիւն բէշիման օլաճագ պիր սէպէպիմ պուլունմաեաճագ տըր ։

—Խա՛յր Էլէօնօրա․ տօղթօր Անտէրսըն գասըտէն քէնտի էօմրիւնի թէլէֆ իթմիշ օլտուղունու տույտուղունտա, հէմ ասլա սանա աֆվ իթմէյէճէք, վէ հէմ տէ եիւրէյինին աճըընտան քէնտիսի տախի տաեանամաեըպ էօլէճէք տիր ։ Ահ էյէր պիչարէ տէլիգանլը քէնտի տույպ իթտիյի նիշանլըսընըն պու գատար քէնտի եագընընտա պուլունմուշ վէ ազըը խասթա օլմուշ օլտուղունու պիր քէրրէ իշիթսէ․․․ ա՛հ պէն Անտէրսընըմը պիլիրիմ ։

—Ֆագաթ նէ՞ ֆայտէսի վար տըր․ մատամ Բա՛յթ․ էյէր Անտէրսըն հալէա պէնի սէվմէքտէ իսէ, էօլիւմ բէնչէսինտէն գուրթարամաեաճաղը սապըգ նիշանլըսընը ասլա կէօրմէմէսի տահա էյլէա տէյի՞լ մի տիր ։

—Նէ՞ իչիւն սէնի էօլիւմտէն գուրթարամաեաճագ տըր Էլէօնօ՛րա․ նէ՞ իչիւն գուրթարամաեաճագ տըր ։ Գրալիչա հազրէթլէրինին գըզ եէյէնինի էօլիւմտէն գուրթարան տա քէնտիսի տէյի՞լ մի իտի ։ Կազէթալարը սէն քէնտին եիւզ տէֆա օգո՞ւմատըն մը․ վէ օ վուգուաթ սայէսինտէ տէյի՞լ մի տիր քի, Անտէրսընըն տախի էլան հաեաթտա վէ պիզիմ պուլունտուղումուզ Լօնտրա շէհրինտէ օլտուղունու տույտուգ, վէ սէն տախի օլ գատար մէմնուն վէ մէսրուր օլտուն․ ա՛հ չիմտի նէ՞ իչիւն պու տէրէճէտէ թէլաշլը օլտուն Էլէօնօ՛րա․ նէ՞ իչիւն սէվկիլիլինին եիւզիւնի կէօրմէք իսթէմէեօրսըն ։

—Զիւնքի եիւզիւնի կէօրմէյէ ճէսարէթ իտէճէք հալտէ տէյիլիմ մա՛տամ Բայթ ։ Հէյ վա՛հ․ պիր տիւկէրինին․․․ անլատը՞ն մը սէվկիլիլի վալիտէճիյիմ․

պիր տիկէրինին գարըսը օլմուշըմ տըր :

Էլէօնօրա էլինի ուզաթտը :

Եաթագընըն եանընտա պիր չէյ արամագտա իտի :

Արատըղընը պուլտու :

Բէք չօգ էյլէնտիկինտէն վէ պէկ խուսուսի պիչարէ խասթանըն պուսէ- լէրինտէն էսքիմէյէ եիւզ թութմուշ պիր կազէթա իտի :

Տօգթօր Անտէրսընըն սէրայը խասթայը էօլիւմ բէնչէսինտէն խէլաս իթմիշ օլտուղունու նագլ ու պէյան իյլէյէն , վէ տօգթօրը մումայիլէյհին նամընը պալէտալարա եիւքսէլթէն կազէթա նիւսխէսի իտի :

Սէֆիլ Էլէօնօրա , քէմալի սըտգ ու մուհապպէթլէ , մէզքիւր նիւսխէյի պին պիրինճի տէֆասը օլարագ թէքրարէն պուսս իյլէտի :

—Գըզըմը · էվլատըմը տա կէօրտիւն աէնօքսուն էօյլէ տէյի՞լ մի մատամ Բայթ . աճէպա նէ՛ գատար պէօյիւմիւշ , վէ աճէպա նէ՛ գատար կիւզէլ պիր գըզ օլմուշ տըր : Տայիմա Անտէրսընըմըն եանընտա տըր էօյլէ տէյի՞լ մի · ա՛հ պիլիր իտիմ քի պէտպախթ նիշանլըմ էօլմէյէ բագի օլաճագ Փագաթ քէնտի Էլէօնօրասընըն էօքսիւզ չօճուղունու՜ թէրք իթմէյէճէք իտի :

—Էվլատընը՞ տա մը կէօրմէք իսթէմէզսին գըզըմ :

—Խա՛յր մատամ Բայթ · էվլատըմըն հասրէթինի պիր կիւն ահրէթտէ ալաճաղըմ · իսթէմէմ քի քէնտի սաղըգ նիշանլըսընը թէրք իտիփ պիր Հիլ- տէպրանտ գարըսը օլմագ րէզալէթինի գապուլ իթմիշ օլան անասընըն եիւ- զիւնիւ կէօրսիւն : Պէլքի պիր կիւն պէտպախթ նիշանլըմ վէ գըզըմ իքիսի պիրտէն սէֆիլ մէզարըմա պիր զիյարէթ իտէրլէր , օ գատարը պիլէ պէնիմ իչին չօգ տուր :

Մատամ Բայթ , պիր ճանավար գուրպանը օլան պիչարէ վէ սէֆիլ Էլէօ- նօրանըն գանտըրըլմագ վէ պիր քէրրէ տօգթօր Անտէրսընը վէ Անճէլայիտի կէ- թիրմէքլիկէ րուխսաթ ալմագ իչիւն բէք չօգ չալըշտը իսէ տէ , պիւթիւն պէ- լաղէթի լիսանը պիհուտէյէ սարֆ օլունտու :

Պու գատար էօրկիւնլիւգ , սըթըղ մէզար գըրուսունա եազըլաշմըշ օ- լան պիր խասթա իչիւն տէ չօգ իտի :

Էլէօնօրանըն կէօզլէրի գափանտը :

Սէֆի՛լ գատըն · էպէտի ույգուսունա տալըփ չօգ պիր չէյ գալմամըշ իտի ·

Պիր օն տագըգա գատար մատամ Բայթ սէսսիզճէ աղլատը :

Պիր տէ նաքէհան կիւրիւլտիւլի պիր սէս իլէ քէնտի խալինին չըղըրտըղը- նը իշիթտիյինտէ , լիւթֆիարէ գալքը , խասթանըն րահաթ ույգուսունա խա- լէլ կէթիրմէմէք իչիւն ուսուլճաճըգ աեագլա գալգըպ օտա գափուսունտան տըշարը չըգտը :

Բէնտիսինի չըղըրան , Մըսթըր Ճագ իտի :

—Ախշամ օլմաեա չօգ պիր չէյ գալմատը գա՛ըը · հայտէ պագալըմ տը- լէնճէ՛ք մի սին նէ եաբաճագսըն · պու ախշամ օն իքի չիլին ավուճումուն ի- չինտէ բուլումալը տըր · պաղըրտը մէրգում ինսաֆսըզ հէրիֆ :

Մատամ Բայթ իշի անլատըղընտան , գաթէն պաշընըն չալընը տա պիլ- մէզտէ ալըփ օտատան տըշարը չըգմըշ իտի :

Մէրգումէ, Մըսթըր Ճագս ճէվապ պիլէ վէրմէքսիզին, ալէթթաճիլ սօգագ գաբուսընտան տիշարը չըգտը։

Նէ՞րէյէ կիտէյօր խօճ։

Նախսօտ նէրէյէ կիտէճէյինէ պիր գարար վէրմի՞շ մի խօճ։

Մէրգումէ պիր չօգ սօգագլար տօլաշըրգտան սօնրա, խուսուսի իլէ պիր սօգագ պաշընտա վաքըլ օլտուղընտա օրատա տուրտու։

Պիր պէշ տագըգա գատար պէօյլէճէ տուրուպ տիւշիւնտիւքտէն սօնրա պիր աղ տահա իլէրուլէյէրէք, դայէթ կիւզէլ պիր խանէնին գաբուսու եօնիւնտէ տուրտու։

Թէքրարէն տիւշիւնմէքտէ խօճ։

Նիհայէթ էլլէրի տիթրէմէքտէ օլտուղու հալտէ պաշընտաքի շալը իլէ հէման պիւսպիւթիւն եիւզիւնի սէթր իթտիքտէն սօնրա մէզքիւր խանէնին գաբուսունու վուրտու։

Գաբուճու խըտմէթքեար տէրհալ գաբուեու աչտը։

—Տօգթօր Անտէրսընըն խանէսի պու՞ մը տըր։

—Էվվէթ մատամ. Ֆագաթ քէնտիսի տիշարը չըգմըշ տըր. եարըմ սաաթտան ավտէթ իտէճէք. իսթէրսէնիզ իչէրիյէ պույուրուպ քէնտիսինէ պէքլէյէպիլիրսինիզ։

—Թէշէքքիւր իտէրիմ. Ֆագաթ պէնիմ արատըղըմ տօգթօր Անտէրսըն տէյիլ տիր.

—Նա քիմի՞ իսթէրսինիզ մա՛տամ։

—Մատմուազէլի կէօրմէք իսթէրիմ։

—Մատմուազէլ Ատէլայիտի՞ մի։

—Էվվէթ. մատմուազէլ Ատէլայիտի կէօրմէք իսթէրիմ։

—Էօյլէ իսէ իչէրիյէ պույուրուն, քէնտիսինէ խաբէր վէրէյիմ։

Մատամ Բայթ եէր գաթընտա պուլունան վէ միւզէյյէն պիր միսաֆիր սալօնունա կէօթիւրիւլտի։

Պէշ տագըգա սօնրա սէֆիդ Էլէօնօրանըն տիւլպէր պըղը մէզքիւր սալօնուն գաբուսունտան իչէրիյէ կիրտիյինտէ, մատամ Բայթ աեաղա գալգարագ իլթիֆաթլա մէրգումէյի սէլամլատը։

—Րիճա իտէրիմ մա՛տամ, օթուրուն, տէտի Ատէլայիտ, մատամ Բայթըն էլինտէն թութուպ հէման զօր իլէ մէրգումէյի օթուրթտուրարագ, վէ քէնտիսի տախի տիւկէր պիր սանտալիէ ալըպ մէրգումէնին գարշըսընտա օթուրտու։

—Սիզի թաճիզ իթտիյիմէ թէէսսիւֆ իտէրիմ մատմուա՛զէլ։

—Րիճա իտէրիմ պու եօլտա սէօզլէր իթմէյին, էյէր սիզէ պիր խըտմէթ իյֆա իթմէյէ նայիլ օլապիլիր իսէմ քէնտիմի մէսուտ ատտ իտէճէյիմ, մա՛տամ. պանա պիր տէյէճէյինի՞զ մի վար իտի։

—Էվվէթ մատմուա՛զէլ. Ֆագաթ նէ ճէսարէթ իլէ խանէմիզտէն տիշարը չըգտըմ իսէ, շիմտի օ ճէսարէթի զայի իթմիշ օլտուղումտան իֆատէմի պէճէրէմէյէճէյիմ տէյի գօրգուեօրում։

—Չէքի՛նմէյին մատամ. բէնա խաէրիմ սէրպէսթ օլուն. կէօրիւէօրում քի պէտպախթ պիր հալտէ պուլունմագտասընըզ. պունուն իչին էլիմտէն հէր նէ քի կէլէպիլիր իսէ իճրասընա մէմնունէն հազըր պուլունմագտաըմ. բէնա խաէրիմ չէքի՛նմէյին մատամ. չէքինմէյին. Ֆագաթ նէ՞ իչին աղլաէօրսունուզ:

—Մատմուա՛զէլ. միւտաէթի էօմրիւմտէ պու իլք տէֆասը տըր քի տիլէնմէյէ մէճպուր օլտում. չու իխթիարըլըգ սիննիմտէ. վէ օ տախի պէնիմ իչիւն տէյիլ տիր մատմուազէլ. պէնիմ իչիւն տէյիլ տիր. ա՛հ տիլէնմէքտէն իսէ անլըգտան էօլմէյէ ճէսարէթիմ պուլունաճաղընը պիլսի իթմէքտէ իտիմ. Ֆագաթ պիր տիկէրինին, էվվէթ անճագ պիր իքի կիւնլիւք էօմրիւ գալմըշ օլան պիր սէֆիլ կէնճ գարընըն սօգագա աթըլըպ գալտըրըմլար իւզէրինտէ ճան վէրէճէյինի կէօրմէք ճէսարէթիմ օլամատը: Ա՛հ սիզ տախի աղլամաեա պաշլատընըզ մատմուա՛զէլ ....

Ատէլայիտին, տիլպէր կէօզլէրինի սիլմէսի իլէ Ֆըրլանըղ սալօն գարուսունտան տիշարը չըգմասը պիր օլտու:

Իքի տագըգա սօնրա մէրգումէ Թէքբարէն գօշարագ ավտէթ իյլէտի, վէ մատամ Բոյթըն ավուճունա պիր եըղըն կիւմիւշ սիքքէ եէրլէշտիրտի վէ Թէքբարէն էվվէլքի սանտալիէսի իւզէրինտէ օթուրտու:

Մատամ Բոյթ պիրէր պիրէր ագճէյի սայմաեա պաշլատը, վէ օն իքի շիլին Թէքմիլ օլտուղունտա, պաշը գալան պիր օ գատարընը տախի Թէքբարէն Ատէլայիտէ խատէ իթմէք իւզրէ էլինի մէրգումէյէ տօղրու ուզաթտը:

—Նէ՞ եաըրեօրսունուզ մատամ. պունլարըն քեաֆֆէսի տէ սիզին տիր:

—Թէշէքքիւր իտէրիմ տիլպէ՛ր գըզըմ. Ֆագաթ պէնիմ եալընըզ օն իքի շիլինէ իհթիաճըմ վար իտի. իւսթ եանընըն լիւզումը եօգ տըր:

Պունուն իւզէրինէ չէտիտ պիր մուհավէրէ տիր զուհուրա կէլտի:

Ատէլայիտ հէր նէ քի իթտի իսէ, բարանըն պագը գալան գըսմընը տախի իխթիարէ գատընա գապուլ իթտիրմէյէ մուվաֆֆագ օլամատը:

Կէնճ գըզ պիլէմէմէքտէ իտի քի, պու սատագաեը քէնտի վալիտէսի իչիւն վէրմէքտէ իտի ...:

Մատամ Բոյթ, Ատէլայիտին Ֆէվգէլատէ իպրամլարընա գուլագ պիլէ ասմաեըպ, խանէսինին նէրէտէ պուլունտուղունու տա սէօյլէմէտի:

Իխթիարէ գատըն պին Թէշէքքիւրլէր վէ պին տուալար իլէ կէնճ գըզտան այրըլըպ խանէ գարուսունտան տիշարը չըգար չըգմազ, Ատէլայիտ տէրհալ Սիմսի չաղըրտը:

—Ակի՛զ տօսթում. շիմտի գարուտան տիշարը չըգան գատընը կէօրտի՞ւն մի:

—Էվվէթ մատմուազէլ կէօրտիւմ. պիր շէ՞յ մի չալտը:

—Խա՛յր Սիմս. Ֆագաթ արգասընտան գօշ վէ կիրէճէյի խանէյի պէլլէ պանա պէօյլիւք պիր էյլիք իթմիշ օլաճագսըն. Մըսթը՛ր Սիմս:

Ատէլայիտ քէնտի սէօզլէրինի Թէքմիլ իթմէզտէն Սիմս սօգագ գարուսունտան տիշարը Ֆըրլամըշ իտի:

Տօգթօր Անտէրսըն օ կիւնքի վիզիթալարընտան բէք կէճ վագըթ ավ-տէթ իտիփ խանէսինտէն իչէրիյէ կիրտիյինտէ գարանլըգ պասմըշ իտի ։

Պիչարէ տօգթօրուն եօգարը չըգըփ պիր ազ րահաթլանմաեա վէ պիր ազ տա եէմէք եէմէյէ միւսաատէսի օլմատը ։

Կէնճ գըզ մէրգումուն պօյնունա սարըլտը ։

—Նէ՞ խօթէրուն սէվկիլի՛ Ատէլայիտըմ . հէմ նէ՞ իչիւն կէօզլէրին տօլմուշ տըր ։

—Շիմտի տէրհալ սէնին իլէ պիրլիքտէ պիր վիզիթաեա կիտէճէյիզ ։

—Խասթա՞ վիզիթասընա մը ։

—Էվվէթ սէվիլ պիր գատընը կէօրմէյէ կիտէճէյիզ ։

—Սէն տէ պէնիմ իլէ պէրապէ՞ր մի կէլէճէքսին Ատէլայիտ ։

—Եալընըզ պէն տէյիլ . Մըսթըր Սիմս տախի պիրլիքտէ կէլիփ խանէյի կէօսթէրէճէք տիր ։

—Տիմէք տիր քի խասթանըն խանէսինի տէ պիլմէեօրսուն ։

—Եալընըզ խանէյի տէյիլ խասթայը տա թանըմամ ։

Տօգթօր արթըգ տահա պիր չէյ սուալ իթմէտի ։

Պաւլա Թօմ վէ Մատամ Գօնթէս ախշամ իւսթի կէզինմէյէ չըգըփ հէ-նուզ ավտէթ իթմէմիշլէր իտի ։

Տօգթօր Անտէրսըն Սիմսէ բէճա իթտի քի քէնտիլէրի իլէ պիրլիքտէ կի-տիփ խասթայըն խանէսինի կէօսթէրտիքտէն սօնրա թէքրարէն խանէյէ ավ-տէթ իթսին , վէ Պաւլա Թօմ իլէ Մատամ Գօնթէսին Ատէլայիտ հագգընտա մէրագ իթմէլէրինէ մահալ պրագմամագ իչիւն նէրէյէ կիթմիշ օլտուգլա-րընը քէնտիլէրինէ անլաթսըն ։

Կէնճ տօգթօր պատէհու Ատէլայիտի գօլթուգունա ալըփ , իւչիւ պիր-լիքտէ սօգագ գափուսունտան տըշարը չըգտըլար ։

Պիր եիրմի տագըգա գատար սըգը եօլ եիւրիւտիւքտէն սօնրա , Մըս-թըր Սիմս , գայէթ քէօհնէ պիր խանէնին էօնիւնտէ տուրուփ , գափուսու-նու պիր գաչ տէֆա խաֆիֆճէ չալտը ։

Մըսթըր Ճօգ , ախշամտըլըգ քէյֆի արասընտա թաճիզ իտիլմիշ օլմա-սընտան բիւր հիտտէթ , պիր խըշմ իլէ սօգագ գափուսունը աչտը ։

Ֆագաթ մէմուլ իթտիյի քէնտի աէարընտա ատէմլէր նէէրինէ ուզուն չարգալը կէնճ պիր ճէնթըլմէն վէ գայէթ թէմիզճէ կիյինմիշ վէ գիպարզատէ-յէ պէնզէյէն կէնճ վէ տիւլպէր պիր գըզ կէօրտիւյինտէ, էօյլէ պիր թէլաշ իլէ իւսթիւնի պաշընը եօլա կէթիրմէյէ տավրանտը քի , կիյտիյի ճաքէթի-նին կէօյսիւ եօգարտան աշաղըեա գատար էյիլտէ գալտը , վէ չարգալը տախի սօգագ գափուսունտան տըշարը ֆըրլատը ։

—Սիյահ շալը գատըն հա՞նկը թարաֆտա օթուրուր—սիւալ իթտի Մըս-թըր Սիմս , տիւշէրը թէլաշ օլան Մըսթըր Ճօգըն գարշըսընա կէչէրէք ,

—Սիյահ շալը գա՛տըն մը . օ սէն քի չիմտի սորտո՞ւն մի չալըը էֆէնտի . Ֆագաթ հայրէթի կէօմ նամընտա նէմին իտէրիմ քի պէնիմ պու չէյտէ պիր մէտխալիմ եօգ տուր . պէնիմ օն լքի չիլին քիրա պէտէլի ալաճաղըմ վար ի-

տի քէնտիսինտէն օնու մաթլուպ իթտիմ վէ օ տախի տիլէնիպ կէթիրէճէյիմ տէտի • խըրսըզըգ իտէճէք տէյի Փիքրիմտէն կէչիրէպիլի՞ր մի իտիմ • Փագաթ կէչիրմէլի իտիմ • պէն տէ սըքըլըյորում • խաթըրընըզ օն չիլինի հէնուզ ճէպիմտէ տիր սիզէ իատէ իտէյիմ ։

—Խա՛յր տօսթում օ սիզին հագգընըզտըր սագլայըն • տահա պաշգա ալաճաղընըզ վար իսէ օնլարը տախի թէսլիմ իթմէյէ հազըրըզ • օ զատըն պիզիմ պիլտիկիմիզ տիր • պիզտէ բարասը տա վար տըր • պըզ սիզէ կէթիրմիշ օլտուղու օն լիրի չիլին քէնտիսինէ օլան պօրճումուզըն Փայըզընտան ճիւզի մըգտար պիր շէյ տիր • սիզ օլ պապատէ մէրագ իթմէյին • եալընըզ հանկը տարաֆ իգամէթ իթմէքտէ օլտուղունու պիլտիրմէյէ հիմմէթ պույուրուն , էկէր բուլամաթընըզ օլուր իսէ եօգ տըր չըգտըըմ ։

—Էյի սէօյլէեօրսունուզ էֆէ՛նտի • Փագաթ պու զարըպըն սիզտէ բարասը օլտուղունա պիր տէ տէլիլ կէտիրէմէեօրում • պունլար սէքիզ սէնէտէն պէրու տըր տիքիշ տիքէ տիքէ կէօզլէրի քէօր օլմագ տէրէճէսինէ կէլմիշլէր տիր • վէ անճագ օտալարընըն քիրասը իլէ եօլմէյէճէք գատար գուրու պիր էքմէք թէտարիքինի պէճէրէպիլիմիշլէր տիր • տօղրուսու պու իշէ ագըլըմ էրմէտի վէսսէլամ ։

—Օլ պապատէ սիզի խըթէտիյինիզ գատար խօշնուտ իտէպիլիրիզ տօսթումուզ • չիմտիքի հալտէ չու պէճէրի իշիմիզ պագալըմ տա սօնրա սանա ագըլ էրտիրէճէք պիր թարիգ կէօսթէրիրիզ ։ Րէճա իտէրիմ չապուգ էթ • տօգթօր տախի պէքլէեօր ։

—Հա՛ խասթաեա պագաճագ էօյլէ տէյի՞լ մի • Փագաթ տօգթօր էՓէնտի նաֆիլէ զահմէթ պույուրմուշ տըր • խասթա զարըպըն արթըգ թապութճըտան պաշգա հիչ պիր քիմսէնին վիզիթասընա իհթիաճը գալմամըշ տըր • • •

Պօշպօղազ վէ ինսաֆսըզ հէրիֆ տահա սէօզի չօգ ուզաթաճագ իտի • Փագաթ արթըգ Մըսթըր Սիմսին թէհամմիւլի գալթ օլմագ պիր էլմա կիպի քէնտիսինի պիր թարաֆա աթտըղընը վէ տօգթօր իլէ կէնճ զըզըն տախի անըն իլէ պիրլիքտէ իչէրիյէ տօղրու եօլ ալտըգլարընը կէօրտիւյիւնտէ, քէնտիսի օնլարտան էվվէլ մէրտիվէնտէն եօգարը չըգմաեա պաշլատը , վէ միւսաֆիրլէր կէլմիշ օլտուղունու քէնտի քիրաճըլարընա խապէր վէրմէք վազիֆէսինի տէ ունութարագ , անլէրին օտա գափուսունու սըրթ իւսթի աչը վէրտի ։

Մատամ Րայթ Նաթէհան օտա գափուսունուն աչըլմասը իլէ Մըսթըր Ճագըն տախի իչէրի կիրմէքտէ օլտուղունու կէօրտիւյիւնտէ, մէրգումուն թա խասթանըն օտասընտա թէքրարէն պիր արպէտա չըգարըպ անըն հալինի տահա զիատէ աղըրլաշտըրաճաղընտան գօրգարագ , էլի աեաղը տիթրէմէյէ պաշլամըշ օլտուղու հալտէ , բարմագընը տուտաղընըն իւզէրինէ գօյ իտէրէք մէրգումուն գարշըսընա գօշտու ։

Սոէլայի իսէ պիր ան էվվէլ խասթանըն իմտատընա եէթիշմէքտէն պաշգա պիր շէյ տիւշիւնմէյիպ , հէման օտա գափուսունտան իչէրի Փըրլա-

տը վէ Թօգթօր Անտէրսընը տախի քէնտիսի իլէ պիրլիքտէ սիւրիւքլէյէրէք խասթանըն թա եանընա վարտը ։

Էլէօնօրա նիմ ույգուտա տալմըշ իքէն աեագ սէսլէրինի աւտըղընտա պիրտէն պիրէ կէօզլէրինի աչտը ։

Ֆագաթ կէօրտիւյի րիւեայը էլտէն գաչըրմամագ իչիւն անլէրի Թէքրարէն գափատը ։

Տօգթօր Անտէրսըն տախի կէօզլէրինի գափատը ։

Պու տէօրթ կէօզլէր, տահա պիտատէ չիտտէթլէ աչըլմագ իչիւն գափանմըշլար իտի ։

Էլէօնօրա իլէ Անտէրսըն իքիսի պիրտէն Թէքրարէն կէօզլէրինի աչտըլար ։

Սապըգ մաշուգլար էվվէլա տալկըն տալկըն, պատէհու տիք տիք, վէ էն սօնունտա պիրպիրլէրինին վիւճուտինի էրիտէճէք պիր աթէշլի պագըշլա եէքտիկէրինին եիւզիւնէ պագտըլար ։

Սէֆիլ Էլէօնօրա, արթըգ Թիւքէնմէք վէ սիթմէք հալինէ կէլմիշ իքէն տախի, քէնտի սապըգ տիլպէրլիյինի օլ տէրէճէտէ պագը սագլամըշ, վէ ալէլ խուսուս կէօզլէրինին պագըշը օլ գատար Թէպտիլ օլմամըշ իտի քի, Տօգթօր Անտէրսըն իլք նազարտա Հիլտէպրանտըն գարըսընը Թանըմըշ իտի ։

Պէտպախթ գատըն արթըգ սօն նէֆէսի չըգմագ իւզրէ օլան օ պիչարէ վէ գըմըլտանմայա մէճալի գալմամըշ զայիֆ խասթա տէյիլ իտի ։

Մէրգումէ գօլլարընը իլէրի տօղրու ուզաթտը, վէ Անտէրսընըն տախի գօլլարը աչըլմագտա օլտուղունու կէօրտիւյիւնտէ Թէքմիլ սըհհէթի պէտէնիյէսի եէրինտէ օլան օ պէշ եաշընտա պիր գըզ ճէվհէրի իլէ եաթաղընըն իչինտէ տիզ իւզէրինէ կէլտի վէ քէնտի սապըգ մաշուգընըն պօյնունա սարըլտը ։

Օն պիր սէնէ էվվէլ պիր տէֆա տահա վուգու պուլան Թաթլը նիտալար Թէքրարէն իշիթիլտի ։

«Սէվկիլի՛ Անտէրսընըմ . . . ։

«Սէվկիլի՛ Էլէօնօրամ . . . ։

Օլ ագըմ տագըգատա հէր պիր չէյ ունութուլմուշ վէ եալընըզ օլ էսքի վէ մէսուտ աշգ ու ալէագա աթէշի Թէքրարէն պարլամըշ իտի ։

Ֆագաթ իքի մաշուգլար, մէգքիւր մէսուտ տագըգատան եալընըզճա իսթիֆատէ իտէմէտիլէր ։

Պիր իւչիւնճիւ օրթագլարը տահա վար իտի ։

Պիր իւչիւնճիւ նիտա տահա իշիթիլտի ։

«Սէվկիլի՛ վալիտէ՛մ» պաղըրարագ կէնճ գըզ, վէ քէնտիսի տախի սէֆիլ խասթանըն գուճաղընա աթըլտը ։

Ատէլայիտա, զաթէն Էլէօնօրանըն կէօրիւր կէօրմէզ Թըպգը քէնտինէ պէնզէմէքտէ օլտուղունու ֆարգընա վարարագ եիւրէյի աեաղա [illegible] վէ սէպէպի քէնտինէ նամալիւմ օլան պիր տէրունի հարէքէթէ Թ[illegible] [illegible]ունմուշ իտի ։

Զաթէն պան քէնտիսինի մէրգումէյէ ճէլպ իլէմէքտէ իքէն,

Անտէրսընըն տախի «սէվկիլի՛ Ելէօնօրամ» պաղըրարագ անըն պօյնունա սարըլտըղընը կէօրտիւյինճէ, արթըգ պէտպախթ գարըըն պիննէֆս քէնտի վալիտէսի օլտուղունա չիւբհէսի գալմատըչ իտի ։

Պիրիպիրլէրինէ սարըլմըչ օլան պու իւչլէր, ուզուն միւտտէթ օ հալտէ գալըպ, պիրիպիրլէրինին եիւզիւնէ պագմագտան տօյմամագտա, վէ կէօզլէրինին հէրարէթի զօրու իլէ պիրիպիրլէրինի էրիթէճէքլէր կիպի կէօրիւնմէքտէ իտիլէր ։

«Գըզը՛մ. Սէվկիլի՛ Անէլայիտիմ. նէ՛ գատար տա պէօյիւմիւչ, նէ՛ գատար տա կիւզէլլէնմիչ» պաղըրտը պիչարէ խատը՛[illegible] էֆա տէֆա մէրգումէնին տիլպէր եանագլարընը բուս իտէրէք,

—Կէօրիւնօրսուն քի էմանէթինէ խիանէթ իթմէտիմ Ելէօնօ՛րամ. պէնտէն խօշնո՞ւտ մը սըն, տէտի Անտէրսըն ։

—Էվվէթ էվվէթ. միւքեաֆաթընը Ալլահտան պէկլէ սէվկիլի՛ Անտէրսընըմ. էմանէթիմի նէ պիճէնտալ պիր էլէ թէսլիմ իյլէմէքտէ օլտուղումու զաթէն էյի պիլմէքտէ իտիմ ։

—Ելէօնօ՛րա. Ելէօնօ՛րա արթըգ պիրիպիրիմիզտէն այրըլմաեաճաղըզ. էօյլէ տէյի՞լ մի. արթըգ պու գատար սէֆալէթ քեաֆի տիր ։

—Ճէնապը Հագգա չիւքիւրլէ՛ր օլսուն սէվկիլի՛ Անտէրսընըմ. ա՛հ պու մէսուտ սաաթա լաեըգ տէյիլ իտիմ. արթըգ մէմնունէն սէվկիլիլէրիմին գուճաղընտա էօլէպիլիրիմ ։

—Սէն էօլմէյէճէքսին Ելէօնօրա. խա՛յր էօլմէյէճէքսին. Ճէնապը Հագգըն լուտֆ ու մէրհամէթի իլէ սէնի պու զալիմ խասթէլիկին բէնչէսինտէն գուրթարաճաղըմ. Ո՛[illegible]՛մ Բայթ, նէ՞ իչին պէնի էվվէլինտէն պուլմատա ճահտ իթմէտին...

—Հէյ վա՛հ. Ելէօնօրամը գանտըրմագ գապիլ օլմատը, տէտի դէվլը իխթիյար գատըն, կէօզլէրի տօլարագ, վէ Անտէրսընըն քէմալի իտինի վէրմէյէ թէնէզզիւլ իթմէսինտէն չաշըրարագ ։

—Ելէօնօրանը գանտըրմագ գապիլ օլմատը մը ։ Ելէօնօ՛րա, սէվկիլի՛ Ելէօնօրամ, պէնի կէօրմէք իսթէ՞մէմէքտէ մի իտին ։

—Եիւզիւնէ պագմագա ճէսարէթիմ օլմատ. հալտէ պույունմատըղըմտան հուզուրունա չըգմագա գօրգմագտա իտիմ-տէտի պիչարէ խասթա իքի էլլէրի իլէ եիւզիւնիւ գափաեարագ ։

Տօգթօր Անտէրսըն ճէվապ վէրմէք իւզրէ աղզընը աչաճաղը սըրատա, օտանըն տըշարը թարաֆընտան աեագ սէսլէրի իշիտիլմէյէ պաշլատըղընտան, մէրգում սուս օլուպ արգասընտ տէօնմէյէ մէճպուր օլտու ։

Գապը թօմ վէ Մատամ Գօնթէս քէնտիլէրի իտիլէր ։

[illegible] գաթի հալ չունտան իպարէթ իտի ։

[illegible]ր Անտէրսըն վէ Անէլայիտ, Ելէօնօրանըն պուլունտուղու օտանա [illegible]մէզ, Մըսթըր Սիմս, էվվէլինտէն գարարլաշըլմըչ օլտուղու կիպի [illegible]ուն խանէսինէ կիթմէք իւզրէ տիշարը չըգմըչ իտի ։

Շիմտի հէնուզ հարը եօլա վարմազտան, Պապա Թօմու վէ Մատամ Գօնթէսի րասթ կէթիրմիշ, վէ տօգթօր իլէ Անէլայիտին նէրէտէ պուլունտուգլարընը քէնտիլէրինէ պիլտիրտիյինտէ, պունլար տախի պիչարէ խասթանըն կէօրմէքէ իսթէմիշլէր իտի ։

Պու հէնկեամտէ Ելէօնօրա տախի պաշընը եօգարը գալտըրտը ։

Պապա Թօմ, վէ Անտէրսընըն նիշանլըսը պիրիպիրլէրինի կէօրտիւքլէրի կիպի թանըտըլար ։

Պու տէֆա տախի Ելէօնօրանըն սարըլմագ սըրասը Պապա Թօմա կէլմիշ իտի . . .

Զավալլը պու գատար հէյէճան, պու գատար պէթիւսթլիւք, սէֆիլ Ելեօնօրանըն իչիւն բէք չօգ իտի . . .

Մէրգումէ գօլլարընը Անտէրսընըն տօղրու ուզաթտը, վէ անըն գուճագընտա պայըլարագ տիւշէր պաշը պիր թարաֆա սարգըլտը ։

Օտանըն տէրունինտէ պուլունանլարըն քեաֆֆէսի տախի չաշըրտըլար․ Անտէրսըն իսէ, քէնտի նալը եւքիւնիւն աղըրլըղը թահթընտա տիթրէ֊մէքտէ իտի ։

Մատամ Բայթ տախի, տէհշէթլի սաաթըն եէթիշմիշ օլտըղը զաննը իլէ տըթըգ պիւսպիւթիւն քէնտիսինի ղայպ իթմէք տէրէճէլէրինէ կէլէրէք,

պաշըն պիր սէս իլէ,

«Գուրթա՛րըն․ գուրթա՛րըն Ելէօնօրամը . . . Գօնթ տը Վայնըն գըղընը գուրթա՛րըն» պաղըրտը,

«Գօնթ տը Վայնըն գըզ՛ը մը» պաղըրտըլար քեաֆֆէսի պիրտէն եւէրի պայըլմըշ Ելէօնօրանըն վուճուտի, վէ աղ գալտը քի պու ումումի հարէքէթ եւտանընտա Ելէօնօրանըն վիւճուտի տախի պօշտա գալըպ եէրէ տէվրիլէճէք իտի։

Պապա Թօմ վէ Մատամ Գօնթէսին տէհշէթ սաչան կէօզլէրի պիրիպիրլէ֊րինէ թէսատիւֆ իթտիլէր, վէ իքիսի պիրտէն Ելէօնօրանըն իւզէրինէ գաճտըլար ։

«Գըզըմը՛զ իմիշ . . . գըզըմը՛զ իմիշ . . .»

Իշթէ պու օլտու մէրգումանըն տըհանըընտան չըգան իլք վէ սօն նիտա ։

Մատամ Գօնթէս տախի գըզընըն վիւճուտի իւզէրինտէ պայըլմըշ իտի ։

Պապա Թօմ ըսլանմըշ վէ աթէշ քէսիլմիշ օլան կէօզլէրինի տօգթօր Անտէրսըն աթէշ քէսիլմիշ վէ ըսլագ կէօզլէրինին իչինէ տիքտի, վէ,

—Իւիթտի՞ն մի տօգթօր․ իշիթտի՞ն մի․ Ելէօնօրա գըզըմըզ իմիշ․ Տօ՛գթօր․ մը սէնտէն իսթէ՛րիմ, պաղըրտը ։

Տօգթօր Անտէրսըն պիր գօլու իլէ Ելէօնօրանըն պայկըն վիւճուտինի, վէ իւզէրինէ իլավէ օլունմուշ օլան Մատամ Գօնթէսին պէտէնինի տախի ... գալթ իսէպիլմէքտէ լէէն, տիւշէր էլինի, աթէշլէր իչինտէ ... ըննըն կէօթիւրտիւ, տալկընլըղընը տէֆ իթմէյէ չալըշ... պիրէն ... ննինի թօբլանըբ, կիւնտիւզքի վիպիթալարը իչիւն ... ըն գէրու տա ... օլան պիր բուհ չիշէսինի խաթըրնա կէթիր... իտի ․ խտտի ... չէքտի ։

Կէնճ տօղթօր մէզքիւր բուհ սաէնսինտէ կիւճ հալ իլէ Էլէօնօրանը վէ Մատամ Գօնթէսին ագըլլըրընը պաշլարընա կէթիրէպիլտի իսէ տէ, աղ գալտը քի պունուն մալի տախի չօղա օթուրաճագ իտի. չիւնքի Մատամ Գօնթէս քէնտիսինի պուլուր պուլմազ Էլէօնօրանըն պօյնունա սարըլարագ, «Խիլիթա՞ն մի. Խիլիթա՞ն մի. սըզ պիզիմ գըզըմըզ իմիշսին. Վայն Գօնթու վէ Գօնթէսինին գըզը իմիշսի՛ն» պաղըրտը, վէ պիւթիւն գուվվէթի իլէ մէրգումէյի քէնտի սինէսի իւզէրինտէ սըգմաեա պաշլատը:

Էլէօնօրա տալկըն տալկըն Պէաթրիսին եիւզիւնէ պագըպ, «Պէն սիզին գըզընը՞զ մը իմիշիմ...» տէտի: Ֆագաթ պու պիր գաչ լըղէթին պիչար խասթաեը եէրէ չարբաճաղընտան գօրգուլաճագ բէք պէօյիւք սէպէպլէ վար իտի:

Պիրիպիրինի միւթէաքըպէն գուհուրա կէլէն Ֆէվգէլատէ վուգուաթ, թասվիր հէյէճանը, քիմսէնին պաշընտա ագըլ պըրագմամըշ իտի:

Ֆագաթ հէր չէյտէն էվվէլ տիւշիւնիւլէճէք պիր չէյ վար իտի:

Մատամ Բայթըն նիտասը հէրսինտէն հագգլըսը իտի:

Էվվէլ պէ էվվէլ, Գօնթ տը Վայնըն գըզընը գուրթարմալը իտի:

Վէ պու վազիֆէ տախի տօղթօր Անտէրսընա այիտ իտի:

Կէնճ տօղթօր եավաշ եավաշ վազիֆէյի էվվէլքիյէսինի թանըեապիլէճէ հալէ կէլմիշ իտի:

Մէրգում Ֆիքրինի անլաթաճագ պիր պագըշ իլէ Պապա Թօմուն եի- զիւնէ պագտը:

«Հագգըն վար տըր» տէտի Պապա Թօմ. օ տախի էէնի պուլմուշ ... տուղու գըզընըն հաեաթը իչիւն մէրհամէթ տավէթ իտիճի պիր պագըշլա նըն սատըգ մաչուգու եիւզիւնէ պագարագ, վէ տօղթօրու խասթանըն ե... նընտա եալընըզ պըրագմագ իչիւն, պագը գալան քեաֆֆէսինի զօր զար թ... լաեըպ օտատան տըշարը չըգտըլար:

Պիզիմ տէ անլաեաճագ չէյիմիզ օլտուղունտան, անլէր իլէ պիրլիքտէ տըշարը չըգմամըզ իճապ իտէեօր:

Աշաղը գաթտա պիր օտաեա էնիլտի, քեաֆֆէսի տախի մատամ Բա... էթրաֆընը սարարագ օթուրտուլար, վէ քեաֆֆէսի տէ այնի մէրաք մագսատլէ իսթիարէ գատընըն սարարմըշ եիւզիւնէ պագմագտա իտիլէր.

Պիր իսթինթագ վագը օլաճագ իտի:

—Մատա՛մ Բայթ. Գօնթ տը Վայնը թանը՞ր մը իտին-սիւալ իթտի ... պա Թօմ:

—Պըգսըթըն ճիվարլարընտա եաշաեըպ տա օլ ալիճէնապ, մէրտ, ... լէմէ խայրէթ օլաճագ Գօնթու թանըմամագ գապի՞լ մի իտի: Ա՛հ. պու եա էյիլէր իչիւն տէյիլ տիր. Ճէնապը Հագգ Գօնթու մի... ...Հի քեար Պըգսըթընըլարա լաեըգ կէօրմէյիպ, քէն... կիւնտէն պէրու մէզքիւր ագիմ ղայպ իւզէրինէ ... մըշ իտի:

Պապա Թօմ տէրհալ պիր էլինի սախթէ սաչլարընա վէ տիկէր էլինի տ-
սախթէ սագալընա կէօթիւրիւպ, մէզքիւր իխթիեարըդ ալէամէթլէրին-
մահվ իթտի, վէ կէնճ ճիւզլինիւ մատամ Բայթըն նազարընա թագտիմ ի-
տէրէք, «պէնի թանըտը՞ն մը» տէտի։

Իխթիյարէ գատըն կէօզլէրինի չանագ չանագ աչարագ պիր միւտտէ-
Պապա Թօմուն ճիւզլինէ պագտը․ պատէհու օթուրտուղու եէրտէն հավա-
լանըեօր կիպի եօգարը գալգարագ մէրգումուն էլինի թութտու, հուզու-
րունտա տիզ չէօքտիւ, մէզքիւր էլի քէմալի խահիշլէ բուս իթտի, վէ կէօզ-
լէրինի կէօյէ տօղրու գալտըրարագ,

—Եա՛ ազիմ Ալլահ․ սաղ իմիշ․ սաղ իմիշ, ազիզ Գօնթումուզ հալէն
եաշամագտ՛ա իմիշ․ արթըգ մէմնունէն մէզարա կիրէպիլիրիմ․ [illegible]
էհալիսինին կիւնահլարը աֆվ օլունմուշ տըր, պաղըրտը։

—Մատա՛մ Բայթ․ պէն եինէ պաշգալարը իչիւն էօլմիւշ սանըլմալը-
եըմ․ անլատը՞ն մը ազիզէ՛ վալիտէճիյիմ։

—Էվվէթ Գօնթ հազրէթլէրի․ էվվէթ․ ճանավար լօրտ Ա․․․Նըն ա-
տալէթ գըլըճընա թէսլիմ օլունտուղու սաաթա տէկին Գօնթ տը Վայն հէր
քէս իչիւն էօլմիւշ սանըլմալը տըր։

—Շիմտի մատամ Բայթ․ սէնտէն նէ խըթէտիկիմիզի պիլիրսին։

—Էվվէթ Էլէօնօրանըն էսրարընը անլամագ իսթէրսինիզ։

Նէ գատար կէօզ վէ գուլագ վար իսէ, քեաֆֆէսի տախի մատամ Բայ-
թըն աղզընա տօղրու տիքիլտիլէր։

Մէրգումէ չու սուրէթլէ քէնտի հիքեայէսինէ պէտա իյլէտի․

—Ա՛հ օ տէհշէթլի կիճէ իտի․ եանի Վայն գալէասընըն աթէշէ վէրիլ-
տիյի կիճէ։ Պիւթիւն քէօյլիւմիւզին սէքէնէսի տիւշմանը տէհշէթ օլմուշ, վէ
հէր քէս Վայն գալէասընա տօղրու գօշմագտա իտիլէր։ Պու գօշանլարտան
պիրիսի տախի Անտէնսընըն բէտէրի իտի։ Սէֆիլ ատէմ Վայն գալէասը սա-
հիպինտէն պէօյլէ պիր էյլիք կէօրմիւշ իտի, պիր կիւն պիր տէհշէթլի ուչ-
րումտան աշաղը գայմըշ, վէ պիր աղաճ տալինէ սարըլըպ խըտաա պաղըր-
մագտա վէ հիչ պիր քիմսէ էօմրիւնիւ թէհլիքէյէ գօեարագ քէնտիսինի գուր-
թարմագ ճէսարէթինէ ճէսարէթ իտէմէյօր իքէն, Թէօպալը Գօնթ տը
Վայն քէնտիսի եէթիշիպ պիր իպէ սարըլարագ աշըրումըն օրթասընա ա-
ղըմըշ վէ պիչարէ ատէմի գուրթարմըշ իտի։ Իշ Գօնթ, պու սէֆիլ քէօյ-
լիւ իչիւն էօմրիւնիւ աղըեար պիր թէհլիքէյէ վազ կէչմիշ, էօլմէյէ հազըր-
լանմըշ իտի։

—Նէ՞ տէեօրսուն մատամ Բա՛յթ․ օ գուրթարըլմըշ ատամ պիչարէ
քէօյլիւ Անտէրսընըն բէտէրի՞ մի իտի։

—Էվվէթ Գօնթ հազրէթլէրի․ Անտէրսընըն բէտէրի, բէք ֆագըր պիր
քէօյլիւ իտի իսէ տէ, ախճէնամըզըն վէ մէրտլիք նէ տիմէք օլտուղունու բէք
ալէա պիլէն ատէմլէրտէն պիրիսի իտի, վէ պէտապախթ զէվճիմ էօլտիւյիւ
կիւնտէն պէրու տախի պէնիմ պու տիւնեա իւզէրինտէ պուլունան պիրինճի
համիմ իտի։ Իմտի Վայն գալէասը ալէվլէր իչինտէ կէօրինտիւյինտէ պու

ճօգ քեօյլիւնիւն տուրուպ ուզագտան սէյիրճի օլմասը գապի՛լ մի իտի ։ Անտէրսընըն բէտէրի ավտէթ իթտիյինտէ , գուճաղընտա մասըմ պիր գըզ չուլունմագտա իտի ․ մէրգումուն սօլուղու քէսիլմիշ օլտուղու հալտէ աագտա ուռլաճագ գուտրէթի տէ գալմամըշ իտի ։ Իքի տագըգա գատար Թուրտու ․ պիր ազ սու իսթէյիփ իչտի ․ պատէհու չօճուղու պանա թէսլիմ տէրէք վասիյէթ էօլլու շու աթիտէքի սէօզլէրի սէօյլէտի ․ հալէա լուղէթ լէ լուղէթ խաթըրըմտա տըրլար ։

«Մատամ Բա՛յթ» , տէտի Անտէրսընըն բէտէրի , «Գօնթ տը Վայն հազրէթլէրինին պիրինճիք չօճուղունու , վէ Վայն գալէասընըն պիրինճիք վարիսինի սանա թէսլիմ իտէրօրում ․ Վայնլարտան էսլընըզ պու պէտպախթ էսէր գալտը ։ Գօնթ վէ Գօնթէս հազարաթը արթըգ պու տիւնեայէ այրը տէյիլլէր ․ պու պիչարէ չօճուղուն տախի իչի պիթմիշ օլաճագ իտի ․ գաթիլլէրտէն պիրիսի տէ պու պիկիւնահ մասումու պօղազլամասա կէօթիւրմէքտէ իտի ․ Խօնթըն սատըգ խըտմէթքեարլարընտան պիրիսի իլէ պիրլիքտէ գաթիլին իւզէրինէ հիւճում իթտիք ․ գարանլըգտա վէ անճագ գալէանըն պէնճէրէ ըշըղը սարտըմը իլէ մուհարէպէ իթտիք ․ արգատաշըմըն իչի չաբուգ պիթտի ․ պէն տէ խաֆիֆճէ վուրուլտում Փագաթ չօճուղու գաթիլին էլինտէն գուրթարապիլտիմ ․ ճանավար գաթիլ պըչաղըմըն ալթընտա մէքրուհ ճանընը թէսլիմ իթտիյինտէ էլինի սըգը սըգըյա կէօյսիւնէ վազ իյլէմիշ իտի ․ պունտա պիր մանէա օլտուղունու անլատըմ ․ կէօյսիւնիւ աչտըմ , վէ շու չըգընը պուլտում ։»

Անտէրսընըն բէտէրի չըգընը չըգարմագ իչիւն պիննէֆսի քէնտի կէօյսիւնիւ աչտըղընտա հալէա եարասընտան ագան գանլարը կէօրտիւմ ․ պաղըրմագ իսթէտիմ Փագաթ պըրագմատը վէ գօրգաճագ պիր շէյ պուլունմատըղընտա պէնի թէքէմիւն իթմէյէ չալըշմագտա իտի ։

Չըգընը աչտըգ ․ անըն իչինտէ պիր մըգտար կիւմիւշ սիքքէ վէ էլմասլը քիւչիւք Փագաթ բէք կիւզէլ պիր մէտայեօն պուլունմագտա , վէ անըն իւզէրինտէ հէքք օլունմուշ պիր իքի էտաը վար իտի ։

Պատէհու պիչարէ ատէմ սէպաղա գալգտը , վէ Թէքրարէն քէնտի վասիյէթինէ տէվամ իտիփ շէօյլէ սէօյլէտի ։

«Մատամ Բայթ ․ Թէքրարին էանկըն մահէլլինէ ավտէթ իտէրօրում ․ պէնլէրի Գօնթտան վէ Գօնթէստէն պիր էսէր պուլուպ պիր խըտմէթ իտէպիլիրիմ ․ Փագաթ իհթիմալ տըր քի սաղ կէրի տէօնէմէյ տախի օլուրում ․ օ հալտէ մատամ Բայթ , էֆէնտիմիզին պիկիւնահ գըզընը վէ քիւչիւճէք Անտէրսընըմը սէնին մուհաֆազանա վէ մէրհամէթինէ թէսլիմ իտէրիմ ․ իքի էօգսիւզ պազաճագըն մատամ Բա՛յթ ․ Փագաթ պէն սէնի էյի պիլիրիմ ․ պէնիմ սանտըղըմտա տախի իգօնօմիա իլէ արթըրմըշ օլտուղում պիր ազ բարա վար տըր ․ էկէր օնլար տա Թիւքէնիր իսէ Ալլահտան պաշգա քիմսէյէ ավուճ աչմա ։ Փագաթ մատամ Բայթ պու զէվալլը չօճուգ հասաթտա պուլունտուգճա , վէ ֆէվգէլատէ պիր իհթիեաճը մութլագ գուհուրա կէլմէտիքճէ ,

մէն պաշգա հիչ պիր քիմսէ պու պէտպախթ չօճուղուն, Գօնթ տը Վայա-ն գըզը օլտուղընը պիլմէմէլի տիր. անլատը՞ն մը» »:

Պատէհու պիչարէ ատէմ պիր խանիլէ էյիմի աըզըյ «Ալլահա ըսմարլատըգ» տէտի վէ քէնտիսինի գաբուտան տըշարը աթտը:

Արթըգ պիր տահա քէնտի էվէրինի կէօրէմէտիմ;

—Էօլտի՞ւ մի · պէնիմ իչիւն էօլտի՞ւ մի, պաղըրտը Պապա Թօմ:

—Քէնտի վաղիֆէսինի իճրա իթտի, տէտի մատամ Բայթ կէօզլէրինի սիլէրէք · պատէհու էլինի կէօյսիւնէ կէօթիւրիւպ, սըզը սըզըլա քեաղըտ-տա իչինէ սարըլը պիր չէյ չըգարտը վէ անը Պապա Թօմուն էլինէ վէրտի:

Մատամ Բայթըն Գօնթ տը Վայնա թէսլիմ էյլէտիյի չէյ, պալէատէ զիքր-ունան քիւչիւճէք մէտայեօն օլուպ, անը օլ տագըրգանա տէկին Էլէօնօրա-յա տախի ասլա կէօսթէրմէմիշ իտի:

Մէզքիւր էլմասլը մէտայեօնուն իչէրինտէքի ճամըլար չու պիր գաչ ուզէթլէրի թէրթիպ իթմէքտէ իտիլէր ·

ԳՕՆԹ ՏԸ ՎԱՅՆԸՆ ԳԸԶԸ ԷԼԷՕՆՕՐԱ:

մա

Է.

Օ ՏԷՀՆԷԹԼԻ ՄԱՀԸ

Տօգթօր Անտէրսըն Էլէօնօրա իլէ եալընըզ գալտըղընտա, հէր նէ գ-ատար սանաթըլըղըն հիւքիւմիւնճէ քէնտի խասթալըղըն միւճատէլէսի սէրպէսթ մուաւէնէ իթմէյէ մէզուն պուլունմագտա իտի իսէ տէ, կէօյսիւնիւ տոյնէ[illegible] իչիւն կէօմլէյինի աչմայընը մէրգումէյէ իխթար իտէնէ գատար զէվ[illegible] տօգթօրուն նէյէ՛ր չէքմիշ օլտուղու եալընըզ քէնտիսինէ մալիւմ իտի:

Էլէօնօրա տախի ադ գըզարըրդ պօղազըմատը:

Անտէրսըն մուայէնէսինի պիթիրիփ պաշընը եօգարը գալտըրտըղընտա եիւզիւնիւն րէնկի պիւսպիւթիւն քիւլ քէսիլմիշ իտի:

Էլէօնօրա, քէնտի սարըգ մէ սայըգ մաշուգունուն րէնկի թէպտիլ մուշ մէ էլլէրի տախի տիթրէմէյէ պաշլամըշ օլտուղունու կէօրտիւյիւն-տա պիր փիւթուր կէօմէրմէյիքտէն պաշգա, հաթթա քէնտիսինէ գ[illegible] մէրէրէք կիւլիւմսէմէյէ տախի պաշլատըփ, տօգթօրուն պիւթիւն սինիրլէ[illegible] նի հարէքէթէ կէթիրէճէք զայէթ նազիք մէ արթըգ սէմավի պիր սէս իլէ,

—Տօգթօ՛ր էֆէնտի. գա՞չ սաաթլըգ էօմրիւմ գալմըշ տըր, տէտի։

Հիչ պիր տուշիւնիւու գայմամըշ էն սէրթ եիւրէքլի տօգթօրլարը պի[illegible] չարէթաճագ օլան պու սիւալին, հալէա Էլէօնօրայը քէնտի [illegible] զիատէ սէվմէքտէ օլան միշարէ Անտէրսըն իւզէրինէ նէ թէսիր բէյտա[illegible] միշ օլտուղունու նազ[illegible] իչիւն պիր Վիգթօր Հիւկօ օլմագ լազըմ տ[illegible]

Իմտի հաստալըղըն խօրու[illegible] պուլունան պիր մէմուրիյէթտէն [illegible] թիւքէնմիշ էյլէմիշ գ[illegible] աղ վէրէճէյինէ մին օլարագ, օ նօգթայը սիւքիւթ իլէ կէչէրիզ:

Էլէօնօրա, քէնտի մաշուգունուն հէյէճանը գալպինէ, թէրէտտիւտ մէ ալըշմամըշ օլտուղու եալան պիր գուլը [illegible] իչիւն չէքտիյի [illegible] գըմթըյը կէօրտիւյիւնտէ, տայա քէնտինի պօզմայարագ, մէ այնի սէ[illegible] մի նազիք սէս իլէ,

—Սէվկիլի՛մ Անտէրսընըմ, հագըգաթը հալի պէնտէն կիզլէմէք ի[illegible] պիհուտէ թէլաշլարտա պուլունմագ պօշ չէյ տիր. տէտի:

—Ցագ Էլէօնօ՛րա. նազըր մէ սէվկիլի՛մ Էլէօնօրամ, սէն տա[illegible] բէք կէնճսին. մէ [illegible] եաշ տախի եէնի ալընմաթաճագ տէրէճէտէ ի[illegible] քուլէմիշ տէյիլ սին [illegible] Հագգըն մէրհամէթինէ էմնիյէ[illegible] քեամիլէմ գ օլմալը [illegible] ր

—Թէշէքքիւր իտէրիմ [illegible]. Թէշէքքիւր իտէրիմ. Փագաթ [illegible] թըգ քէնտիմի [illegible] ր լայըն կէչմիշ օլտուղունու բէք ալա պի[illegible] լիրիմ: Սէվկիլի՛մ Ա[illegible]. Տուշա պուլունան պիր իքի սաաթ էմ[illegible]

նէ գատար , սոն սաաթըմըն եագլաշմագտա օլտուղունու հիսս իթտիքճէ , չու տէրտ ու մէշագգաթ տիւնեասընտան գուրթուլաճաղըմ իչին պիր մէմնունիյէթ հիսս իթմէքտէ իտիմ : Ա՛հ պիլմէզ իտիմ քի թէքրարէն սէնի կէօրմէյէ նայիլ օլաճագ վէ եաշամագ , էվվէթ եաշամա՛գ արզուսունա պուլունաճագ իտիմ · Ֆագաթ շիմտի տախի պաշգա պիր մէմնունիյէթ հիսս իտէեօրում . . . ա՛հ էվվէթ , սէվկիլիմին գօլլարը իչինտէ սոն նէֆէսիմի թէսլիմ իթմէք մէմնունիյէթինի հիսս իտէեօրում . սոն տագիգատա եանըմտան այրըլմաեաճագսըն էօյլէ տէյի՞լ մի պէնիմ պէտպախթ Անտէրսընըմ :

—Ֆագաթ սէն էօլմէյէճէքսին տէեօրում · Էլէօնօ՛րա · էօ՛լմէյէճէքսին , տօգթօր Անտէրսըն քէնտի նիշանլըսընը էճէլ բէնչէսինէ թէսլիմ իթմէյէճէք տիր :

Օլ վագըթ պիչարէ խասթա , էլինի ուզաթըգ եաթագընըն պիր քէնարընտա կիզլէմիշ օլտուղու պիր գըրմըզը պէզի մէյտանա չըգարտը , վէ անսըսըզճէ տօգթօր Անտէրսընա թագտիմ իթտի :

Կէնճ տօգթօրուն բէնկի պիր տէֆա տահա աթտը :

Մէզգիւր գըրմըզը պէզ , սէֆիլ Էլէօնօրանըն աղզընտան կէլէն գան իլ[է] պօեանմըշ մէնտիլի իտի :

—Պունու նէ՞ իչին սագլամըշ իտին Էլէօնօ՛րա · քի՞մտէն կիզլէմէքտէ իտին :

—Պիչարէ մամամ Բայթըտան կիզլէմէքտէ իտիմ . իսթէմէտիմ քի սէֆի գարը թէքմիլ հագըգաթը հալի անլասըն .

—Ֆագաթ պու միւճէրրէտ էօլիւմ նիշանէսի տէյիլ տիր Էլէօնօ՛րա , պէ[ն] շիմտի սանա պիր իլաճ թէրթիպ իտիպ տէրհալ գանըն էօնիւնիւ ալապիլիրիմ · տուր շիմտի չըգըրայըմ :

—Պիհուտէ թէլաշըն լիւզումը եօգ տըր պէնիմ սէվկիլի՛մ Անտէրսընըմ էկէր պիր իքի սաաթլըգ էօմրիւմ գալմըշ իսէ , պէնիմ տէ րահաթըմը պօզմա[եը]ն եա խուսուս . . . Անտէրսըն . պէտպախթ Անտէրսընըմ , չու պիր գաչ սաաթը տահ[ա] [illegible] հալտէ կէչիրմէք իչին սէնին իլէ եալընըզ գալմա իսթէրիմ

—[illegible] րա · Էլէօնօ՛րա , տէտի մէրգումէտէն ազ պէտպախթ հալ[տէ] պուլունմագտա [illegible] կէնճ տօգթօր քէնտի սապըգ նիշանլըսընա սարըլարագ , աթէ[շ] [illegible] օլան կէօզլէրի եաշտան գարարարագ :

—Պէնի հալա տէրունի տիլտէն սէվմէքտէ՞ մի սին Անտէրսըն :

—Էլէօնօ՛րա , էկէր շիմտիյէ գատար սէնսիզ եաշաեապիլտիմ իսէ , գէ-գըն իչին եաշամագլըղըմը էմր իթմիշ օլտուղունտան եաշատըմ · վէ եա-շամագ իչին նէյէ՞ր չէքտիկիմի տէ եալընըզ Խուտա պիլիր :

—Անտէ՛րսըն , պէտպա՛խթ նիշանլըմ · եէմինիմի աեագ ալթընա ալըր[մ] վէ օ ճան[...] խայալի լըրտա քէնտիմի վէ ըրզըմը թամամըշ օլտուղում հա[...] տէ էլան [...] ունութմամըշ օլտուղումն , մէզգիւր ճինայէթիմէ աֆվ իտէ[...] միշ օլտուղու[...] պիր խայալ տըր . էօյլէ տէյի՞լ մի :

—Ֆագաթ [...] սէնին նէ՞ գապահաթին վար իտի քի սանա ա[...] [...] տըր :

լազըմ կէլէ իտի . սէն պէնիմ իչիւն տայիմա օ պիր մէլայիքէ սին Էլէօնօրա . վէ պու մէլայիքէյի Թէքրարէն էլէ կէչիրտիքտէն սօնրա պրագմայաճաղըմ քի պէնտէն ուչուպ կիթսին ։

—Ա՛հ . հէկէր մէզքիւր ճինայէթիմէ տէրուհի տիլտէն աֆվ իտէճէյինի էվվէլինտէն պիլմիշ օլսա իտիմ , պէլքի իչէր պու սըրայա վարմազ , վէ պիրլիքտէ եաշայըպ Թէքրարէն մէսուտ օլապիլիր իտիք . Ֆագաթ . Ֆագաթ . պէնիմ Անտէրսընիմին պանա աֆվ իտէճէյինէ պէն քէնտիմ զաթէն էմին օլմայըր իտիմ . նէ՛ չարէ , արթըգ իշ իշտէն կէչմիշ տիր . գատէրին հիւքմի պու իմիշ . . . ֆագաթ սօն նէֆէսիմի սէվկիլիմին գուճաղընտա Թէսլիմ իթմէք մէսուտիյէթինի պանա իհսան պույուրմուշ օլտուղու իչիւն , եինէ ձէնապը Հագգա եինէ նէ՛ գատար Թէշէքքիւր իթսէմ ազ տըր ։

—Էլէօնօ՛րա . րէճա իտէրիմ գալպինի բաղլաթ Թութ . վէ հէկէր գրալիչա հազրէթլէրինին նազըրը կիպի պիզզաթ քէնտի նազըրըմը տախի պու զավլը իյլէթին էլինտէն գուրթարմայա մուվաֆֆագ օլամազ իսէմ , տիկէր պիր ճիհէթլէ մուվաֆֆագըյէթիմէ քիմսէ մանի օլամայաճագ տըր ։ Էլէօնօ՛րա . ճանավար Հիլտէպրանտըն սէնի գարաթմըշ օլտուղու կիւնտէն իքի կիճէ էվվէլ օլ մէսուտ զուլիալէմին գարըսընտա սօն տէֆասը օլարագ պիրիպիրիմիզտէն այրըլտըղըմըզտա պիր՝ ահտ իթտիք . խաթըրընտա՞ մը տըր ։

—Էվվէթ Անտէրսըն . բէք պէյա խաթըրըմտա տըր . պիրլիքտէ պէօյլէմէշ օլտուղումուզ կիպի պիրլիքտէ մէզարա կիրմէյէ ահտ իթտիք , վէ օլ վագըթ եիւզիւմիւզէ կիւլմէքտէ օլան պէրրագ մահիթապ տախի մէզքիւր եէմինիմիզէ պէնի պիր շահիտ օլտու . օ մէսուտ տագիգայը ասլա ունութմամըշըմ տըր ։

—Թէշէքքիւր իտէրիմ Էլէօնօրա . արթըգ շիմտի խաթէրայի գատար էօլիւմ իւզէրինէ սէրպէսթճէ սէօյլէշէպիլիրիմ . շիմտի մէմնունէն սէնի տիյնէյէճէյիմ ։

—Ֆագաթ Անտէ՛րսըն . շիմտի պու եէմինիմիզին հիւքմի եօգ տըր ։

—Նէ՞ իչիւն . նէ՞ սէպէպլէ ։

—Զիւնքի օ եէմինի իթտիյիմիզ վագթ պիզիմ հիմայէմիզէ միւհթաճ պիր էվլատըմ պուլունմամագտա իտի ։ Անտէ՛րսըն . պէն էօլտիւքտէն սօնրա էկէր սէն տախի էօլիւր իսէն , Ատէլայիտին քիմէ՞ պըրագաճագ սըն ։

—Շիմտի անըն բէտէրի վար տըր . պիր Գօնթ տէտէսի վար տըր ։

—Խա՛յր Անտէրսըն . Ատէլայիտին պաշգա հիչ պիր քիմսէյի էմնիյէթտէ տէյիլ . պէն էօլտիւքտէն սօնրա սէնին իքինճի Էլէօնօրան օ օլաճագ տըր . . . անլատը՞ն մը ։

—Ֆագաթ Ատէլայիտին արթըգ պանա միւհթաճիյէթի եօգ տուր Էլէօնօ՛րա . շիմտի մէրգումէնին պիր Գօնթ օլան պէօյլէ պէտէրի վէ պիր Գօնթէս օլան պէօյլէ վալիտէսի պուլունմագտա տըր . արթըգ պու . ատի տօգտօր Անտէրսընա նէ՞ միւհթաճիյէթի գալըր ։

—Էվվէթ էյի սէօյլէտին Անտէրսըն , շիմտի պէնիմ նազըրըմ կէլտիյիմ կիպի . . . տաըլզատ՞ օլտու . շիմտի պիր Գօնթ բէտէրիմ վէ պիր Գօնթէս

վայիտէմ վար տըր. Ֆագաթ սէվկիլիւ Անտէրսընըմ, հէր նէ գատար սօն տաաթըլմաս բէտէրի՞ն վէ վայիտէմին պէրհայաթ օլտուղլարընը պիլմէք մէսուտիյէթինէ նայիլ օլմուշ, վէ խուսուսի իլէ ղաթէն պիլմէյէրէք բէտէ-րիմ կիպի սէվմիշ օլտուղում Գաչա Թոմուն սահիհէն պէնիմ սաըլ բէտէրիմ ղուլլանտըղընը անլամագ մէմնունիյէթինէ մալիք պուլունմուշ իսէմ տէ, պիր գաչ սաաթտան հուզուրընա չըգաճագ օլտուղում Ճէնապը Հագգ Նամընա եէմին իտէրիմ քի, էյէր հայէա եաշամագլըղըմ գապիլ օլսա իտի, Անտէր-սընըմըն Ֆագըր պիր նագլընը օլմագլըղը, պիր գօնթ վէ գօնթէս գըզը օլ-մագլըղըս թէրճիհ իտէճէք իտիմ: Անէլայի տախի Էլէօնօրանըն գըզը տըր. Էլէօնօրանըն գանընը թաշըմագտա տըր. Էլէօնօրա կիպի Անտէրսընըն է-լինտէ պէօյիւմիւշ տիր. իմտի վայիտէսի կիպի պիւթիւն տիւնեայը, Անտէր-սընըն մուհապպէթ վէ հիմայէսինէ ֆէտա իտէճէք տիր. Անտէ՛րսըն. պէտ-պա՛խթ Նիշանլըմ. գուլիպէ մադասը կիճէսինտէ սէֆիլ Էլէօնօրանըն պիր եէ-մին էթտին...

—Էվվէթ Էլէօնօրա. վէ էթտիյիմ եէմինէ տէ սատըգ գալտըմ:

—Էթտիյին եէմին նէ՞ եէմինի իտի. սէօյլէ...

—Անէլայիտին իչիւն եաշամագ եէմինի:

—Շիմտի արթըգ էպէտի սուրէթտէ սէնտէն այրըլաճագ օլան Էլէօնօ-րան, սէնի եէմինին թէքէրրիւրինի թալէպ իտէյօր:

—Էլէօնօ՛րա. էյէր սէնի գօյիւմ բէնչէսինտէն գուրթարամազ իսէմ. հիչ պիր չէյ պէնի տախի...

—Անտէ՛րսըն. պէ՛նիմ սէվկիլի՛ Անտէրսընըմ. խաթէ՞րմիսին քի պէտ-պախթ հալտէ գօյէյիմ: Սէնի կէօրտիւյիւմ տագըգատան պէրի, սէն նէֆ-սինի սէնին գուճագընտա թէսլիմ իյլէմէք մէսուտիյէթի գօյիւմիւ պանա նէ գատա՞ր թաթլը պիր չէյ կէօսթէրմիշ օլտուղունը կէօրիւյօրսըն. մէրհամէթ-սիզ օ՛լմա Անտէրսըն. սօն սաաթըմըն տէհշէթինէ սէպէպ օլմայա եիւրէյին տայանմայաճագ տըր տէյի իթիմատ իթմէքտէ իտիմ:

Կէնճ տօգթօր լէթի էլլէրի իլէ եիւզիւնիւ գափատը:

—Պու կէօզ եաշլարըն ֆէնա իմարէ տէյիլ տիր պէնիմ սէվկիլի՛ Ան-տէրսընըմ, նէ՛ հէ գատար աղլէնայ օլտուղընը պէնտէն կիզլէ պիլէն պիրիսի օլմա՞ տըր. պէնի սօն սաաթըմտա մէմնուն գըլաճագըն չէյլէ տէյի՞լ մի. Ի չէրտէն Անէլայիտին իչիւն եաշայաճագըն. չէյլէ տէյի՞լ մի:

—Ցագաթ էյէր Անէլայիտ քէնտի քէնտինէ պէնիմ հիմայէմի թէրք ի-տէր իսէ, օնտան սօնրա սէնին արգատաշը հէլ մէքլիյիմէ միւսաատէ է՞տմէ-յէճէքմիսին. սէն տէ մէրհամէթսիզ օլմամալըսըն պէնիմ պէտպախթ Էլէօնօ-րամ:

—Անտէ՛րսըն, Գօնթ բէտէրիմ վէ Գօնթէս վալիտէմ սէնին գատար կէնճ տէյիլլէր ա.բ. իհթիմալ տըր քի օնլար տա էօլիւրլէր. իմտիմէմ քի Անէլայիտիմ էօ հէնիւզ սօնունա գատար համիւրդ գալըրըն. անլատը՞ն մը պէնիմ սատըգ մաշուգում. չիմտի պու եէմինի արթըգ պէնտէն գըրգանըր տէհշէթլի պիր հալտէ սօն մէրմէքլիյիմէ եիւրէյին տայանաճա՞գ մը տըր:

—Խաթէտիյին կիպի օլուն , սէֆիլ վէ պէտպա՛խթ նիշանլըմ ։

—Ֆագաթ լուտֆէն պէ՛ լուտֆէն եէմինիմի իճրա իթմէլիսին ։

—Ճէնապը Հագգ հուզուրընտա եէմին իտէրիմ քի , էկէր նազըլ նիշանլըմը էօլիւմ բէնտէն տուրմաթ իսէմ , սօն նէֆէսիմէ տէկին անըն Աստէլայիտ գըզընը հիմայէ իթմէք իչին եաշայաճաղըմ ․ ․ ․ Ֆագաթ Էլէօնօ՛րա ․ պու էօմր պէնիմ իչին էօլիւմտէն տահա զիյատէ տէհշէթլի պիր չէյ օլաճագ տըր ։

—Սէնին Էլէօնօրանըն մէմնունէն էօլտիւյինի տուշիւնտիւքճէ , պու տիւշիւնճէ , սէնին իչին մըգտարը քիֆայէտէ պիր թէսէլլի օլաճագ տըր Անտէրսըն ․ Թէշէքքիւր իտէրիմ սէվկիլիմ տօստում ․ ․ ․

Պու սըրատա օտա գափուսունտա տըշարըտան վուրուլտը ։

Իչէրի կիրէն Միսս օլտու , էլինտէ տախի պիր չիչէ իլաճ պուլունմագտա իտի ։

Մէզքիւր իլաճ , տօգթօր Անտէրսընըն պիր արա թէլաշ իլէ եազդըղը Օնմսին էլինէ եէրլէշտիրմիշ օլտուղու րէչէթանըն էսէրի իտի ․

Էլէօնօրա , Անտէրսընըն տէրհալ մէզքիւր իլաճտան պիր գաշըգ ալտըրարագ քէնտիսինէ թագտիմ էյլէմէքտէ օլտուղընը կէօրտիւյիւնտէ կիւլիւմսէտի ։

Մէրգումէ արթըգ պունըն բէք պօշ պիր գաճմէթ օլտուղունու բէք ալէա պիլմէքտէ իտի իսէ տէ , Անտէրսընըն խաթըրը իչիւն անը իչմիշ իտի ։

Միսս տըշարը չըգտըղընտա , Էլէօնօրա , արթըգ պայիլըն պիր հալ քէսպ իթմիշ պուլունմըշ օլան սիյահ կէօզլէրինի , քէնտիսինտէն աշ անընաճագ հալտէ պուլունմայան պէտպախթ մաշուգունըն կէօզլէրինին իչինէ տիքտի , վէ Անտէրսընա բէք մէսուտ ֆագաթ արթըգ մէզարա կէօմիւլմիշ օլան տագըգալար , սաաթլար վէ կիւնլէր տէրխաթըր իթտիրէճէք սէմավի պիր թէպէսսիւմ իլէ ,

—Անտէ՛րսըն ․ սէնտէն պաշգա պիր եէմին տահա իսթէրիմ , տէտի ։

—Եէմինին էն տէհշէթլիսինէ գաթլանմըշ տըն ․․․նըմ , արթըգ սէնտէն եիւզ եէմին տահա թալէպ իթսէն իճրասընա հազըր պուլունաճաղըմ աշիքեար պիր մատտէ տիր ։

—Թէշէքքիւր իտէրիմ , պէնիմ պէտպա՛խթ մաշուգըմ ։

—Սէօյլէ՛ Էլէօնօ՛րամ ․ սէօյլէ , հէր արզուն եէրինէ վարաճագ տըր ։

—Անտէ՛րսըն ․ օ խամինի վէրմէք իսթէմէտիյիմ ճանավարտան ախզը ինթիգամ էյլէմէք սէվտասընտա պուլունմայաճագսըն ։

—Հիլտէպրանտտան ․ օ ճանիլէրին ճանիսինտէն ․ էօյլէ տէյի՞լ մի ։

—Էվվէթ պէնիմ սէվկիլի Անտէրսընըմ ․ անըն նէ տէհշէթլի ճէզալարա վէ նէ իշկէնճէլի էօլիւմլէրէ միւսթահագ օլտուղընը բէք ալէա պիլիրիմ ․ ֆագաթ Անտէ՛րսըն ․ Ֆագաթ նիհայէթ պէնիմ նիքեահլը զօճամ , վէ Աստէլայիտիմին բէտէրի տիր ․ ․ ․ վէ պախուսուս քի բէք գուվվէթլի վէ բէք գուտրէթլի տիր ․ սօնրա սանա տախի պէօյլէ պիր քէտէր վազը օլաճագըր ․ ․ իսթէմէմ քի պէնիմ պէտպախթ մաշուգումըն էօմրիւ Թէհլիքէ Թահ-

Թընտա պուլունան. իսթէմէմ քի Անտէլայիտին համիսի օ ճանավարըն գաղապընա գուրպան կիթմէք Թէհլիքէսինէ տուշար օլսուն... Ֆագաթ նէ՞ իչիւն տուշունմիյօրսուն Անտէ՛րսըն. պու Թէքլիֆիմ, պու սօն արզում սանա պու գատար ազի՞ր մի կէլիյօր:

—Էլէօնօ՛րա. սէն քէնտին պիլինէքֆս քէնտի մէլայիքէ տույղուլարըն իլէ սէնին ճէլլատընա աֆվ իթտիքտէն սօնրա, արթըգ պանա տախի սէնին տըպունա մուվաֆըգ հարէքէթ իթմէքտէն պաշգա նէ՞ չարէ գալըր:

—Թէշէքքիւ՛ր իտէրիմ. սէվկիւլի՛ս Անտէրսընըմ. Ճէնապը Հագգ խուլքյինէ կէօրէ վէրսին. Ֆագաթ պունուն իչիւն մախսուս պիր իշմին իթմէք իսթէմէ՞գմիսին:

—Ամէլլէրին սահիպի Հագգ Թէալա հուզուրընտա այընէն նէմին իտէրիմ քի, գըզ գօղունու Հիլտէպրանտ սախթէ Լօրտ Ա... էկէր ատալէթ գըլըճընա ուղրայաճագ իսէ, պու գըլըճը գալտըրան պէն օլմայաճաղըմ:

—Վէ պաշգալարընը տախի ախըր ինթիգամա Թէշվիգ էյլէմէյէճէքսին. Եօյլէ տէյի՞լ մի պէնիմ սէվկիւլիւ մաշուգըմ:

—Էվվէթ պաշգալարընը տախի ախըր ինթիգամա Թահրիգ վէ Թէշվիգ էյլէմէյէճէյիմ, Էլէօնօ՛րա. չիմտի խօշնո՞ւտմըսըն:

—Միւքէաֆաթընը Ալլահտան ալասըն. մէսուտ օլասըն պէնիմ տիլպէր Անտէրսընըմ:

—Մէսու՛տ մը օլայըմ. պէն սէնսիզ մէսու՛տ մը օլայըմ:

—Էվվէթ Անտէ՛րսըն. էկէր հայաթըմտա նայիլ օլամատըղըմ մէսուտիյէթի էօլիւմիւմտէն սօնրա պանա գըզգանմագ իսթէմէզ իսէն, մէսուտ օլասըն Անտէրսըն: Շիմտի պագ նէ գատար րահաթ վէ նէ գատար մէմնուն հալտէ պու ֆանի տիւնեայը Թէրք իտէճէյիմ... Ֆագաթ սէն էյինէ ալլայօրսըն Անտէ՛րսըն. էյինէ ազլայօրսըն. պագ պէնիմ կէօզլիւմտէ եաշ տանէլէրի կէօրիւնի՞յօր մը:

—Ֆագաթ հէնուզ իւմիտլէրիմիզ գաթ օլմամըշ տըր Էլէօնօ՛ր[...]
Ումուտ չաղըրտըղըմ տա պիր Թէրթիպ իլաճ տահա կէթիրթ[...]

—Օթու՛ր. քէճա իտէրիմ Անտէրսըն. գաթէն [...]
պէօյլէ պիր Թէէսուր իթտի վէ քէնտիմտէ պի[...]
րըմ. Թէշէքքիւր իտէրիմ. օթու՛ր այաղա գ[...]
փայիտէմի վէ սէվկիւլիւ գըզըմը կէօրմէք[...]
չիւմ օլաճագ տըր Անտէրսըն. Ֆագա[...]
նատգըմը էլտէն պրագմայաճագսըն[...]
նատգըմը պիր տիւզկիւն էօզլամայ[...]
[...]մըգտա օլտուղունու կէօրտիւյ[...]
[...]սա էվվէլճէ էյինէ անլէրի տ[...]
[...]վկիւլի՛ս Անտէրսընըմ. էօ[...]
[...]տա, սօն նէֆէսիմի սէվկիւ[...]
[...]տա, իսթէմէմ քի պիր ի[...]

—Էլէօնօ՛րա. Էլէօնօ՛րա[...]

բիլէ պիրիպիրլէրինէ պաղլանմըշ օլան եսիրճիլէրի պիրիպիրինտէն այըրմայաճագ տըր · խա՛յր · պու աճէնթէլի սաաթլար կէչէճէք վէ սէն Անտէրսընըն իչիւն եաշայաճագսըն · Փագաթ պու արզուն տա իճրա խուլնէյիմ · բէտէրին, վալիտէն, վէ գըզըն պաթէն թէհամմիւլիւֆիւլիւլ Միքքարին սէնի կէօրմէք իչիւն պէքլէյօրլար · Փագաթ հէյհէյհաթ տագըգալար կէչէճէյինի հիսս իտէյօրում · սէնի իւզմէմէք իչիւն քէնտիլէրինի պու քատար չօգ ալըգօյմայաճագըմ :

Անտէրսըն պունլարը սէօյլէտիքտէն սօնրա այաղա գալգտը, խասթանըն իւզէրինէ տօղրու էյիլտի, արթըգ կէչմէյէ պաշլամըշ օլան օլ նագիք պէտէնէ սարըլտը, ուզուն պիր բուսէ ալտը, վէ եիւզինիւ էօթէյէ չէվիրէրէք ալէթթաճիլ գօշուպ օտա գարուսունու աչտը ·

Գասյա Թօմ, Մատամ Գօնթէս, վէ Ատէլայիտ, աչըղըքի գաթտա պիր իշարէթէ պէքլէմէքտէ իտիլէր :

Իշ էօնտէն եօգարը չըգան, Գասյա Թօմ օլտու ·

Մէրգում, օտա գարուսունըն արշըղըյընտա, Անտէրսընըն էլինի թութուպ սըգտը ·

Ջէվապը Գասյա Թօմուն բէնիզի պիւսպիւթիւն աթտը :

Տօգթօր Անտէրսըն հիչ պիր չէյ սէօյլէմէմիշ, վէ Գասյա Թօմուն էլի քէնտի էլինէ տօգանտըղընտա տիթրէմիշ իտի :

Պու հիւմէ իլէ սէֆիլ բէտէր քէնտինի գօյվէրտը :

Մատամ Գօնթէսէ, Ատէլայիտէ, վէ հաթթա տօգթօր Անտէրսընա տախի քէնտիսի եիւրէքէ վէրէճէք իտի :

Ֆագաթ քէնտիսինէ եիւրէք վէրէճէք օլա՞ն քիմ օլաճագ իտի · · · :

Էլէօնօրա, քէնտի բէտէրինին, վալիտէսինին վէ գըզընըն օտասան իչէրի կիրտիկլէրինի կէօրտիւյիւնտէ, տօգթօր Անտէրսընա պիր իշարէթ գըլտըըըպ եանընա չաղըրտը, վէ անըն մուավէնէթի իլէ եաթագընըն իչինտէ

· , Գասյա Թօմուն վէ Մատամ Գօնթէսին էլլէրինտէն թութտու.

ուտուագլարընա կէօթիւրտիւ, վէ նիմ պայլըն պիր սէս իլէ,

սիղի պու կիւն կէօրտիւմ · պու կիւն գէնիմ վալիտէմ

վէ պու կիւն տախի էպէտի սուրէթտէ այրըլմագ

ճէյիմ :

թանէճիք գըզըմ · Ճէնապը Հագգ եիրմի

օքտիւյիմ կէօզ եաշլարըմա մէրհամէթ

ամը թէքրարէն պանա պախշ իլէ-

էքքարէն վէ էպէտի սուրէթտէ

մա՛յը · պու օլաճագ չէյ տէյիլ

տա տըր · · Ալլահըն չութ

ուլուսըղը մէհարէթի

ախի պունը վատ իթմի

պէնտէն այըրմայաճագ

Մատամ Գօնթէս քէմալի աշգ ու մուհապպէթլէ Էլէօնօրայա սարըլտը․ վէ էօփթիւքտէն Անէլայիտ տախի գօշուպ վէ տիլպէր պաշընը Էլէօնօրանըն սինէսինէ տայանմըշ գօլլարընը մէրգումէնին պօյնունա աթտը։

Պապա Թօմ, վէ տօգթօր Անտէրսըն աղլամագտա իտիլէր։

Պիր պէշ տագիգա գատար Էլէօնօրա քէնտի վալիտէսի վէ գըզը իլէ գուճագ գուճաղա սարըլը գալտըգտան սօնրա, աղըր աղըր պաշընը եօգարը գալտըրտը․ վէ Մատամ Գօնթէսէ խիթապէն,

—Ազի՛զ վալիտէճիգիմ, տէտի․ քէնտիմիզի ալտաթմամըզըն պիր ֆայտէսի եօգ տուր ․․․ Ֆագաթ տօգթօր Անտէրսըն պիր գաչ կիւն տահա պէնի եաշաթմայա սէօզ վէրտի ․․ սէվկիլիլէր իչիւն պու պիր գաչ կիւն տախի ազ միւտտէթ տէյիլ տիր ․․․ Ճէնապը Հագգա թէշէքքիւր իթմէլիյիզ ․․․ պէն մէմնունէն էօլէճէյիմ․ չիւնքի պիւթիւն սէվկիլիլէրիմ էթրաֆըմտա տըրլար ․․․ սէն վէ սիզ քէտէրիմ տախի թէսէլլինիզի պուլաճագսընըզ․ չիւնքի պէնիմ եէրիմէ սիզէ տիկէր պիր Էլէօնօրա թէրք իտէյօրում ․․․ պա՛գըն ․․․ Անէլայիտիմին եիւզիւնէ պագըն․ Թըպգը սիզին Էլէօնօրանըզա պէնզէ՞մէյօր մը ․․․ Ֆագաթ սիզ քէտտէրինիզ տախի աղլայօրսունըզ ․․․ պու էյի չէյ տէյիլ տիր ․․․ պախտսըզ մէմնունէն էօլիւմէ հազըրլանան պիրիսի հուզուրընտա։

Էլէօնօրա պունլարը սէօյլէտիքտէն սօնրա, նապզընը տօգթօր Անտէրսընա թագտիմ էյլէտի։

Սէֆիլ մաշուգ տիթրէմէքտէ օլան էլի իլէ Էլէօնօրանըն նապզընը թութտու, վէ թութար թութմազ եիւզիւնին րէնկի քիւլէ թահվիլ օլտու։

Տէհշէթլի սաաթ վուրուլմայա հազըրլանմագտա իտի։

Իմտի պէտպախթ տօգթօր, տիթրէմէքտէ օլան պիր սէս իլէ, արթըգ խասթայը պիրազ րահաթ պըրագըլըմ թէքրարէն աշաղը ինէլիմ, Պապա Թօմա, Մատամ Գօնթէսէ վէ Անէլայիտէ րէճա էյլէտի։

Պունլարըն իւչիւ պիրտէն թէքրարէն Էլէօնօրանըն պօյնունա սարըլտըլար, վէ հէր նէ գատար Պապա Թօմ իլէ Մատամ Գօնթէսի զօր իլէ մէրգումէտէն այըրմագ գապիլ օլապիլտի իսէ տէ, Անէլայիտ օլ գատար շիտտէթլէ վալիտէսինին պօյնունա սարըլմըշ վէ անտէն այըլմագլըղա գարշը կէլմէքտէ իտի քի, մէրգումէյի պին եալանըլար վէ վասըթէ իլէ գօնտըրըպ պիր թարաֆա ալանա տէկին տօգթօր Անտէրսըն աղ գան թէր տէօքմիւշ իտի։

Էլէօնօրանըն բէտէրի, վալիտէսի վէ գըզը, էլ էլէ վէրմիշ վէ կէօզլէրի ա[illegible]ըն իւզէրինէ տիքիլմիշ օլտուգու հալտէ կէրի կէրի կիտիպ օտա գաբու-
տան տիշարը չըգանա տէկին, Էլէօնօրանըն կէօզլէրի տախի անլէրին
րինտէն այըլմատը։

Հէյ վա՜հ․ պու սօն տէֆաը իտի քի հասրէթ կէօզի իլէ պիրի պիրի-
եիւզիւնէ պագմագտա իտիլէր։

Օտա գաբուսու թէքրարէն գաբանըրըմ, Էլիսինին իւզէրինտէ տախի հա-
նէրի գալմամըշ օլան Էլէօնօրա վէ Անտէրսըն եալընըզ գալտըգլա-
, մէրգումէ, եալընըզ աշգ ու պէտա

պագը սագլամըշ օլան տիլպէր կէօզլէրինի քէնտի մաշուգասընըն եիւզիւնէ տօղրու չէվիրէրէք, վէ անըն եարալըմը իլէ թէքրարէն տիլպէր պաշընը եասթըղընըն իւզէրինէ վազ իւէրէք,

—Թէշէքքիւ՛ր իտէրիմ պէնիմ Անտէրսընըմ, տէտի:

—Հա՞նկը չէյ իչիւն պանա թէշէքքիւր իտէյօրսուն տիլպէ՛ր Էլէօնօրամ:

—Սօն արզումա սաատըգ պուլունարագ, սօն տագիգամատա պէնիմ եանըմտա եալընըզ գալմայա հիմմէթ պույուրտուղըն իչիւն:

—Էվվէթ. չիւնքի պիրազ րահաթլանմայա մուհթաճ կէօրիւյօր իտիմ սէնի նազլը՛ Էլէօնօրամ:

—Էպէտի րահաթլըգ սաաթը վուրմայա հազըրլանըյօր. Էօյլէ տէյի՞լ մի:

—Խա՛յր. պիրազ միւճուտինի թագէլէմէք իսթէտիմ. տուր պիր պարտագ տահա իլաճ վէրէյիմ տէ րահաթճա գօնուշուրըզ:

Հագըգաթէն տօգթօր Անտէրսըն, Էլէօնօրանըն արզուսու իւզրէ մէրգումէնին նազգըրը եօգլայըփ, Պապա Թօմու, Մատամ Գօնթէսի վէ Անտէ[illegible]ի արթըգ տիշարը չըգարմաղըղըն լիւզումընը հիս իթտիյինտէ, պօգ[illegible]ըշ սաաթ թըրագգասը կիպի, Էլէօնօրանըն նազըը տախի արթըգ տաէթա պիւտայիւթիւն տուրմուշ իտի:

Ֆագաթ պու վէյգըյէթ էօմրիւ պիր գաչ տագիգա տահա եաշաթմագ, տօգթօր Անտէրսըն իչիւն, արթըգ պիր գաչ սըր եաշամագ հիւքմիւնտէ պուլունմագտա իտի:

Իմտի պիր չըլըըն կիպի իլաճ շիշէսինին իւզէրինէ տիւշիւպ անտէն թէքմիլ պիր պարտագ տօլտուրտու. վէ Էլէօնօրանըն արթըգ մօրարմայա եիւզ թութմուշ օլան վէ Պըգօսթըն գուլիպլէսինէ օլ գատար հօյաթ վէ մէսուտիյէթ պաղըշլամըշ պուլունան տիլպէր տուտագլարընա թագտիմ իլէտի:

Էլէօնօրա թէքրարէն կիւլիւմսէտի. վէ «իւթթէ պունու տախի սէնին խաթըրըն իչիւն իչէյօրում» մանասընտա պուլունան պիր պագըշ իլէ, քէնտի մաշուգունըն եիւզիւնէ պագտը:

—Արթըգ նազըըմ պիւտայիւթիւն տուրմուշ տըր. էօյլէ տէյի՞լ մի սէվկիլի՛ Անտէրսընըմ... եիւզիւմէ՛ պագ:

—Խա՛յր Էլէօնօրա, հէմ պագ պու իլաճըն իւզէրինէ նազըը թէքրարէն քէնտինի պուլաճագտըր. քէտէրին վէ վայիտէն վէ գըզըն իլէ վուգու պուլան միւքեալէմէն, պէհէմէհալ սէնին նազըը միւճուտին իւզէրինէ պիր գայիփիէ կէթիրէճէք իտի. Ֆագաթ պու մուվագգաթ գայիֆիէք տէ կէչէր. նա՞սըլ. իլաճըն իւզէրինէ պիր ֆէրահլըգ հիս իթմէյօրմըսըն:

—Թէշէքքիւր իտէրիմ պէնիմ սատըգ տօգթօրում. չօգ ֆէրահլը[illegible]տըմ... պախուսուս քի պու սօն ֆէրահլըղը նէ գատար լիւզումլու[illegible] լունտուղընը տա պիլիրսին...

—Էլէօնօ՛րա. սէվկիլի՛ Էլէօնօրամ. գալպինի րահաթ թութ. տա[illegible] էօլիւմ թէհլիքէսի օրմատըգտան պաշգա, իւմիտ իտէճէք պէօյլէ, սէպէ[illegible] քիմ տէ վար տըր... պիր քէրրէ չու կիճէյի կէչիրէյիմ. պէլքի ըննա[illegible]

[illegible] տէ պուլունմայաճագ տըր:

—Պիշուտէ ներէ հազըրլածը հալի պէնտէն կիպլէմէյէ չալըշմա Անտէրսըն. զանն իթմէ քի էօլիւմտէն քօրգմագտայըմ • խա՛յր · պախուսուս չիմտի նէ մէմնունիյէթ հիսս իթմէքտէ օլտուղըմը պիլէմէյօրսուն. պէլքի տիւնեա իւզէրինտէ հիչ պիր մախլուգ պէնիմ կիպի մէսուտ պիր հալտէ էօլմէմիշ տիր :

—Էօլիւմէ պու գատար արզո՞ւ մի իտէյօրսուն Էլէօնօ՛րա :

—Սէպէպլէրիմ վար տըր սէվկիլի՛ Անտէրսընըմ ; Պիլիրմի սէպէպլէրիմի, տուր քի, պունձա սէնէլէրտէն պէրու չէքտիյիմ զարուրէթ, հաքարէթլէրին ե-գալը իզտիրապը, կէնճլիկտէ իշլէտիյիմ կիւնահլարա պիր քէֆարէթ լէրտիլէր։ օլմուշ վէ Ճէնապը Հագգըն մէրհամէթ ու ինայէթինէ շայան պուլունտուղում օլմագ իթիգատընտայըմ ; Իշդէ սէպէպիմ օ տուր քի . . . տաՀա

—Սէօյլէ Էլէօնօ՛րա · սէօյլէ · թէհամմիւլսիւզլիւքլէ սէնի տինլէյօրում · սէօյլէ պէտպա՛խթ նիշանլըմ ;

—Իշդէ սէպէպիմ տէ օ տու ր քի , սէնի թէրք իթմիշ , քէմինիմի ա-յագ ալթընա ալմըշ , վէ սէնին մուհապպէթինէ ֆէտա իթմէքլիկի քէմին իթտիյիմ էօմրիւմիւ վէ ըրզ ու նամուսումու պիր տիկէրէ սաթմըշ օլտուղըմտան տօ-լայը, թէրքըմ սէնին պաշ ինտիրմէ պագըշ ոքումագլըղըմ զամանը տէյիլ տը-իտի :

—Ցագաթ Էլէօնօ՛րա · պէն պիլմէ՞զ մի իտիմ քի պու չէյի քէնտի հիւ-նի բիզան իլէ եաբմատըն · վէ գապիլի օլտուղու հալտէ , քէնտինի օ ճանա-վար Հիլաֆէթրանտըն գուճագընա թէսլիմ իթմէքտէն իսէ , պին տէֆա էօ-լիւմ չէքմէքլիկի նուչ էյլէմէքլիկի միւրաճճահ աատ իտէճէք իտին :

—Սահիհէն իթիգատըն պու՞ մը իտի · սէվկիլի՛ Անտէրսընըմ ;

—Պիւթիւն ալիպլէր վէ պէտպախթ նիշանլըմ իւզէրինէ եէմին իտէրիմ քի , պու պապատէ սանա պիր թէրէտտիւտէ պուլունմատըմ , վէ հաթթա օ տէհշէթլի վուգուաթտան պիր հաֆթա սօնրա պանա կէօնտէրմիշ օլտուղուն օլ զալիմ մէքթուպըն սըհհէթինէ տէ աալա ինանմատըմ ;

—Թէշէքքիւր իտէրիմ · սըկիլ աօսթում . Այլահ սա պիլիր քի էկէր իշ պէնիմ էօմրիւմ իւզէրինտէ գալմըշ օլսա իտի , սէնի պիր տիկէրինէ սաթ-մագտան իսէ , պին տէֆա էօլմէքլիկի թէրճիհ իտէճէք իտիմ ; Ցագաթ սէվ-կիլիմ Անտէրսընըմ . սէնին էօմրիւնէ զարար թէհտիտ իտիլտիյինի , վէ պիր իսթէր օլմագ իւզրէ նիւզ եաստըղըմըն իւզէրինէ եէնի քէսիլմիշ պիր պաշ ֆագ իտիլմիշ օլտուղունու կէօրտիւյիւմտէ . . . օրթըդ թէրէտտիւտէ մահէլլ . . . քէնտի էլիմ իլէ սէվկիլիմ Անտէրսընըմըն պաշը քէսիլմէսի . . . նէ կէօյիւս վէրէմէտիմ . . . սաղ սաղ մէզարա կիրմէքլէ սէվկիլիմի . . . իմթէտիմ . . . վէ պու զարարըմ իչիւն մէմնունըմ ;

. . . ՚րա . Էլէօնօ՛րա . տիւնեա իւզէրինտէ պունտան տա զիյատէ
. . . ր զուրպան վուզու պուլունամըշ տըր . . .
. . . իւնճիւ սէպէպիմ տախի . . . չու տըր քի . . . սօն նէֆէսիմի . . .
. . . անըն տա . . . վէ անըն գուճագընտա . . . թէսլիմ իլէմէք . . .
. . . է . . . նայիլ օլմուշըմ տըր։ Գուճագըա՛ պէնի Անտէրսընըմ . . .

գուճագլա . . . կէօզիւնիւ կէօզիւմտէն . . . այըրմա . . . պիթէյօրում . . .

Ֆիլհագըգա պու սօն վէ սուզիշլի մուզիքալէմէնին զօրու, արթըգ սէօն-մէյէ եիւզ թութմուշ օլան օլ նազիք էօմր ըշըղը իւզէրինէ պէօյլէ վէ գա-թի պիր թէէսսիւր փէյտա իթմիշ իտի . . . ըշըղըն սօն փարըլթըսը իտի :

Անտէրսըն քէնտի պէտպախթ նիշանլըսընտան գըյմաթ ադըրաճագ հալ-տէ պուլունան օլ պէտպախթ մաշուգ, պիր թարաֆընը ինճիթմէմէք իչիւն …ս իհթիյաթլա, քէնտի խասթալըղընը նազիք պէտէնինի տօլլուրը իչինէ —էֆ…տուատալարը սօն ալֆասը օլարագ անըն պէմ պէյազ քէսիլմիշ օլան …տուտագլարընտա տօղանտը . . . սօն ալֆասը օլարագ պիրիպիրլէրինին էլինի —իսալար . . .

Հէյ վա՛հ, պու էլլէրտէն պիրիսի, էվէտ սուրէթտէ սօղումալա պաշ-լամըշ իտի :

Անտէրսըն, տէհշէթլի տաղըղանըն վուրմուշ օլտուղընը հիս իթտի :

Ֆագաթ մէզքիւր տաղըղա Անտէրսընըն գուլաղընա տէյիլ իլա եիւրէ-յինէ վուրմուշ իտի :

Էլէօնօրա սօն գալան գուվվէթ գըրընթըսընը կէօզլէրի իչինտէ մէրքէզ-լէթիփ, անըն մէճմուի իլէ Անտէրսընըն կէօզլէրի իւզէրինէ հիւճում իթտի.

Ղալիպ վէ մաղլուպ, լէքին տախի հէյատ օլմագ թէրճէճիւնէ կէլմիշ ի-տիլէր . Ֆագաթ ղալիպ արթըգ պաշընը եօգարըյա գալտըրամայաճագ, վէ օ սէմավի կէօզլէր, էպէտի սուրէթտէ գաբանըբ պիր տահա Անտէրսընըն եիւզիւնէ պագամայաճագլար իտի :

—Անտէ՛րսըն . . . պէտպա՛խթ մաշուգամ . . . Ալլահա ըսմարլատըղ . . . եաշա . . . նազըր Ֆիտանըմ . . . եաշա . . . պէնի . . . ունութմա . . . ֆագաթ . . . մէսուտ օլ . . . պիր սէնէ . . . Էլէօնօրանըն . . . եասընը . . . թութթարագ-տան սօնրա . . . էվլէն . . . սօն . . . արզում . . . պու . . . տըր . . . Ատէլայի-տիմի . . . սէվ . . . Էլէօնօրան . . . կիպի . . . սէվ . . . Ալլահա . . . ըսմարլա-տըգ . . . Անտէրսըն . . . պէնի . . . սէվէրէք . . . էօլիւ . . . եօր . . . ում . . .

*
* *

Էլէօնօրանըն պիչարէ բէտէրի, վալիտէսի, վէ տըղը, աչըլմըշ գաթ-մա պաշ պաշա վէրիպ օթուրմուշ, վէ պիր եանտան ադլամագտա…, վէ տիկէր եանտան պիրիպիրլէրինի թէսէլլի իթմէք իչիւն իւմիտսիզ սէօզ…ր իլէ եէգ-տիկէրինի ալտաթմագտա, վէ պիրիպիրլէրինին ալօյնունա սարը…մագտա ի-քէն, էլան տօղթօր Անտէրսընտան տախի խայըրլը պիր խապէր …մագ …չիւն տէօրթ կէօզ իլէ անըն պիր իշարէթինի գօլլամագտա վէ կէօ…նէրտիվէնէ տիւքմէքտէ իտիլէր :

Սօ՛ն իւմիտ . սօ՛ն իւմիտ . էկէր սէն տախի մէվճուտ պուլունմա…սան, ֆէլաքէթէ աղըր աղըր հազըրլանըբ ալըշմագ իչիւն պաշգա նէ… օլթա պուլունապիլէճէք իտի :

Կէրէք Պապա Թօմ, կէրէք Մատամ Գօնթէս վէ կէրէք Ատէլայի…տի նազըր ճիկէրբարէլէրինին օլ մէյուս հալինի կէօրտիւքտէ սօն…լի, էլան իւմիտ զէնճիրինէ սարըլըբ, մէյուսիյէթ տէրէճէսի… օլմամալա չալըշմագտա իտիլէր :

Ֆագաթ հայըֆ քի, պու չէնճիր եպէտի սուրէթտէ գըրըլմըշ իտի :

Պու խըյինճի սընըֆ պէտպախթլար ուզուն միւտտէթ աշաղըքի գաթտա պէքլէյիփ ֆագաթ տօգթօր Անտէրսընտան հիչ պիր խապէր ալամատըգլարընտան, եավաշ եավաշ թէհամմիւլլէրի թիւքէնտի, վէ պիր արա Պապա Թօմուն եօգարը չըգարագ եավաշճաճըգ կէնճ տօգթօրա սէսլէնմէսինէ գարար վէրիլտի իսէ տէ, պատէհու՝ պու գարարըն թէէխխիւրի վէ պիրազ տահա պէքլէնիլմէսի միւնասիպ կէօրիւլտիւ :

Ֆագաթ խա՛յր, պու պէքլէմէնին տէ նիհայէթի կէլմէյէճէք իտի :

Պիր արա պէտպախթ բէտէր, քէնտի չէվճէսինին վէ թօրնունուն բէյլէրինի սզանտըլ իտիճի պիր պագըշ իլէ անլէրին եիւզլէնէ պագտըգընտա, պունլար տախի արթըգ թէհամմիւլին սըրասը կէչմիշ օլտուգընը պէյան էտիճի պիր պագըշլա Պապա Թօմուն մանէսը պագըշընա ճէվապ վէրտիլէր:

Հալ պու քի կէրէք Մատամ Գօնթէս վէ կէրէք Ատէլայիտ, Գօնթուն եալընըզճա եօգարը չըգմասընը գըսգանտըգլարընտան, քէնտիլէրի տախի անըն իլէ պիրլիքտէ սյաղա ֆըրլանտըլար :

Նէրտիվէն այագլարը՝ իքիշէր իւչէր ալըմայա պաշլատը :

Ֆագաթ հէքսինտէն էվվէլ խասթանըն օտա գաբուսու էօնիւնէ վասըլ օլան, Պապա Թօմ քէնտիսի օլտու :

Պունունլա պէրապէր, Վայն Գօնթու Պապա Թօմ, տիկէրլէրինտէն պէօյլէ պիր իլկիւգարըլըգտա պուլունմուշ օլմատը :

Զիւնքի գաբունըն էօնիւնէ վասըլ օլտուգընտա, անը աչըմայա ճէսարէթի պուլունմատըղընտան, պիր գօնֆէրանս ագտը իչիւն գարըշընըն վէ թօրնունըն տախի միւվասէլէթինէ պէքլէմէյէ մէճպուր օլտու :

Օտա գաբուսունըն արգասընտա, պու իւչլէր գօնֆէրանսը ուզուն սիւրմէյիփ, նիհայէթ եավաշճաճըգ գաբունըն վուրուլմասընա, իթթիֆագը արա իլէ գարար վէրիլտի :

Հիւճում չէրէֆի, թապիաթը իլէ Պապա Թօմա տիւշէճէք իտի :

Մէրգում, բարմագլարընըն արգա թարաֆընը մուայէնէ իթտիքտէն սօնրա, իւչ տէֆա եավաշճաճըգ օտա գաբուսունու վուրտը :

Իչէրտէն ճէվապ եօգ . . .

Պիր տէֆա տահա գաբու վուրուլտը :

Եինէ ճէվապ եօգ . . .

Պապա Թօմուն . Մատամ Գօնթէսին վէ Ատէլայիտին միւճուտլէրի տիթրէմէյէ պաշլատը, վէ եիւզլէրինին րէնկի պիր գաթ տահա աթտը :

—Անտէ՛րսըն . տօգթօ՛ր Անտէրսըն . գաբույու աչըպիլի՞րմիսին :

Խայր եինէ ճէվապ եօգ :

Օլ վագըթ արթըգ գալէպը հիւճում իլէ զապթ իթմէքտէն պաշգա պիր չարէ գալմատըղը անլաշըլտը :

Վէ պու հիւճում օլ տէրէճէտէ թապիի պիր հալէ կէլմիշ իտի քի, եէնիտէն պիր մէշվէրէթէ տախի ասլա լիւզում կէօրիւնմէտի :

Գաբու սըրթ իւսթիւ ճէպրէն աչըլտը :

Էլէօնօրանըն բէտէնի , վազիֆէսի վէ գըզը , պիրիպիրլէրինի չըլղընճա տէվիրէճէք պիր աճըլը վէ թէլաշ իլէ իչէրիյէ կիրտիլէր :

Տէհշէթլի պիր մէնզարէ քէնտի նազարլարընա պէքլէմէքտէ իտի :

Իւչիւ պիրտէն չըլգըն կիպի Էլէօնօրանըն եաթաղընա տօղրու իլէրու Ֆըրլանտըլար :

Մէգէր եաթաղտա , պիրիպիրլէրինին պէտէնինէ սարըլմըշ իքի նէֆէր կէնճլէր պուլունըյօր , զանն իտէրսին քի օ հալտէ , բախտ վէ մէսուտ պիր ույգու չէքմէքտէ իտիլէր :

Պու կէնճ պէտէնլէրտէն պիրիսի , էպէտի սուրէթտէ սօլմուշ պիր ֆիտան , վէ տիկէրի տախի մէգէր պէտէն իլէ տէվրիլիփ գըրըլմըշ վէ քէնտիսի տէ սօլմայա մայիլ տիկէր պիր ֆիտան իտի :

Իսղահաթա հաճէթ եօգ տուր :

Էլէօնօրա սօն նէֆէսինի թէսլիմ իտիփ էօլմիւշ , վէ տօգթօր Անտէրսըն տախի մէրգումէյէ սարըլմըշ պուլունտուղը հալտէ , անըն վիւճուտի իւզէրինտէ պայըլմըշ իտի :

Իքիսինին տախի կէնճ եիւզլէրի եան եանա կէլմիշ օլուփ , զանն իտէրսին քի իքիսի տախի կիւլիւմսէմէքտէ իտիլէր :

Մէգէր վիւճուտլէրի իւզէրինէ տիկէր իքի պաշկըն վիւճուտ տահա իլավէ օլունտըլար :

Պունլարտան պիրիսի Մատամ Գօնթէսին , վէ տիկէրի տախի Ատէլայիտին վիւճուտլէրի իտիլէր :

Սէֆիլ Պապա Թօմ իսէ , էօյլէ պիր շիտտէթլէ էլլէրինի պաշընա վուրուփ սաչլարընը գոփարտը քի , սախթէ բէրուքասը վէ սաչլը էլինտէ գալըփ , Գօնթ տը Վայնըլըղընա մախսուս օլան կէնճ վէ տիլպէր ճէմալի քեամիլէն մէյտանա չըգտը :

Օլ հէնկեամտէ մատամ Բայթ վէ Սիմս տախի գօշուփ օտատան իչէրի կիրտիլէր :

Սիմս բէք լազըմը վագըթտա եէթիշմիշ իտի :

Մէրգում հէման Ֆըրլանըփ Գօնթ տը Վայնըն իւզէրինէ վարտը , վէ էկէր իքի գօլլարը իլէ անը գուճագլամըշ օլմասա , սէֆիլ բէտէր գայ ագըլ եէրէ սէրիլէճէք իտի :

Սիմս հէր նէվի իհթիմալլէրի հիսապ թահթընա ալարագ , զաթէն տօգթօր Անտէրսընըն րէչէթասընը եանըլըղընտա , քէնտի թարաֆընտան տախի , պայկընլըգլարըն էօնիւնիւ ալմագ իչիւն պիր չիչէ տէ րուհ թէրթիփ իթտիրմիշ իտի :

Գօնթ տը Վայնըն վէ մատամ Բայթըն պայըլմալարը էօնիւ , մէգէր րուհ սայէսինտէ ալընտը :

Պատէհու սըրա աըլ պայկընլարըն օգըլլարընը պաշլարընա կէթիրմէք ճիհէթինէ կէլիփ . Սիմս ալա քէնտիսինի չաշըրմագսըզըն մէգէր մէմուրիյէթինէ տէ պէտ էյլէտի :

Էհ պայկընլար շու եա պու սուրէթլէ , պիր սաաթ էվվէլ եախօտ պիր

սաաթ սօնրա Թէքրարէն քէնտիլէրինի պուլամըյըրլէր իտի . . .

Եօխուլէր . . . եօխուլէր տիրլէր քի պիր տահա քէնտիլէրինի պուլամա-յօրլար ։

Կէրէք տօգթօր Անտէրսընըն, կէրէք Մատամ Գօնթէսին, վէ կէրէք Ատէլայիտին ագըլլարը Թէքրարէն պաշլարընա կէլմէսինտէն սօնրա գուհու-րա կէլէն սուգիշլի մէնզարէլէրի, ափ ու ֆիղանլարը նագշ իտէպիլիրէք տէ, իթմէք իսթէմէյէճէք իտիք ։

Էլէօնօրանըն նաշըսի, Լօնտրանըն ուլու Սէյնթ Բօլ քիլիսէսինէ նագլ օլունսուն ։

Մէրգումէ Փագըր տօղմուշ վէ Փագըր էօլմիւշ իտի ։

Ֆագաթ ճէնազէսի, նիչէ զէնկին տօղուպ զէնկին էօլէնլէրին հասէտինի մուճիպ օլաճագ հալտէ գալապալըգլըլաճագ իտի ։

Տօգթօր Անտէրսընըն պաշընա կէլէն Փէլաքէթին խապէրի սէֆայէ տա-խի վասըլ օլմուշ իտի ։

Իմտի գըրալիչէ հազրէթլէրինին էմրի մախսուսը իլէ, Էլէօնօրանըն ճէ-նազէսի, պէօյլէ պիր լօրտ գըզընա մախսուս տէպտէպէ իլէ գալապալըգ-լաճագ իտի ։

Ֆագաթ տօգթօր Անտէրսըն եալընըզ սէֆայըն նագլընը տէյիլ իտի ։

Պիւթիւն Լօնտրա էհալիսի, քէնտի սէվկիլիսի տօգթօրլարընըն նիշան-լըսընա հիւրմէթէն, ճէնազէ ալայընտա հազըր պուլունմայա միւսարաաթ իթմիշ օլտուգլարընտան, մախսուսէն ճէնազէնին ըֆագաթընտա պուլունմագ իչիւն Թէրթիպ իտիլմիշ օլան պիր պէօլիւք ասքէր, կիւճ հալ իլէ Էլէօնօրա-նըն ճէսէտի կէչիրիլմէսի իչիւն եօլու աչըգ թութմագտէ իտիլէր ։

Մատամ Գօնթէս վէ Ատէլայիտ տախի պիրէր սաղ ճէնազէ օլտուգլարը հալտէ արապա իլէ ճէնազէնին արգասընտան կիթմէքտէ իտիլէր ։

Թէքրարէն սախթէ սագալընը վէ սախթէ սաչլարընը քէնտի մագամըլա-րընա իատէ իթմիշ պուլունան Պապա Թօմ վէ տօգթօր Անտէրսըն իսէ, պիրպիրլէրինին էլինի թութմուշ վէ տալմըլարը պիրպիրլէրինէ կէչմէքտէ օլտուգլը հալտէ, պաշլարընը աշաղը սարքմըշ, վէ մէյուս մէյուս, ճէնազէ թապութունըն արգա տարաֆընտան եիւրիւմէքտէ իտիլէր ։

Էլէօնօրա, Սէյնթ Ճօրճ քիլիսէսինին հավլիսինտէ կէօմիւլէճէք իտի ։

Քիլիսէյէ եագլաշըլտըգտա, կէօք գարագլարը տախի աչըլտըլար, վէ քէք ագ տէֆա կէօրիւլէն չէտիտ պիր սաղանագ տըր եաղմայա պաշլատը ։

Ֆագաթ հազըր պուլունան զայէթ քիւլլիյէթլի ճէմաաթըն տօգթօր Ան-տէրսըն իւզէրինտէ տէրքեար օլան հիւսնի թէվէճճիւհ վէ մուհապպէթլէրի օ տէրէճէլէրտէ իտի քի, օ իրի սաղանագ տանէլէրի միլեօնլար իլէ գուր-շուն տանէլէրի կիպի օլսա, պէլքի հիչ պիր քիմսէ, անըն սէվկիլիսի պիր էյինճ մէզարտա հըֆզ իտիլմէսինէ տէկին, բիլայէթ ու հիւրմէթտէ պիր գուսուր իթմէմէք իչիւն եէրինտէն պիլէ գըմըլտանմայաճագ իտի ։

Սօն տագըգանըն սօն սանիյէսի տախի կէթմիշտի ։

Էլէօնօրանըն Թապութու իւզէրինէ տէօքիւլէն Թօբրագըն սէսի իլէ պէ-

բաշքէր եւրէք բարալայըճը պիր ֆիդան տախի իշիթիլտի ։

Նագընտա պուլունանլար հարէքէթէ կէլիփ իլէրու սօգուլտըլար ։

Պապա Թօմ տիզ ուզէրինէ կէլիփ կէօզլէրինի կէօյէ տօղրու գալտըրմըշ իտի ։

Մէրգումուն գուճագընտա տախի պայըլմըշ պիր վիւճուտ միւշահէտէ օլունմագտա իտի ։

Պու վիւճուտ, Էլէօնօրանըն սատըգ վէ պէտպախթ մաշուգունըն վիւճուտի իտի ։

*
* *

Ֆէրտասը կիւնիւ, Էլէօնօրանըն մէզարը ուզէրինէ աէրայըն մէսարիֆի իլէ շայէթ միւքէմմէլ պիր թաշ վազ իտիլմիշ իտի ։

Ախշամըսը մէզքիւր թաշըն էօնիւնտէ տիզ չէօքմիւշ իքի գատըն վէ իքի էրքէք միւշահէտէ օլունմագտա իտի ։

Պունլար, Մատամ Գօնթէս վէ Ատէլայիտ իլէ, Պապա Թօմ վէ տօգթօր Անտէրսըն իտիլէր ։

Գարանլըգ պասթըղընտա վէ տուալարը պիթտիյինտէ, Էլէօնօրանըն մէզարը Թէքրարէն եալընըզ գալտը իսէ տէ, Թաշըն ուզէրինտէ տէօրթ ատէտ չիչէք տէմէթի միւշահէտէ օլունմագտա իտի ։

Ը.

ԱՏԱԼԷԹ ԳԸԼԸՃԸ

Էլէօնօրանըն վէֆաթընտան սօնրա իւչ հաֆթա կէչմիշ իտի ։

Թէքրարէն շու մէլուն Ա... գալէասընա կիրէլիմ ։

Մէզքիւր գալէանըն մալիւմ օլան մահուտ տիվանխանէսինտէյիզ ։

Օլ ճանիլէրին ճանիսի Հիլտէպրանտ սախթէ լորտ Ա... ճէնապլէրի տախի, այաղընը այաղընըն իւզէրինէ աթմըշ օլտուղու հալտէ, քէնտի մասասընըն էօնիւնտէ օթուրմագտա տըր ։

Մէրգում խապիսին գարշըսընտա տախի տիկէր պիր սանտալյէ իւզէրինտէ, արթըգ սաչլարը ագարմայա պաշլամըշ ղայէթ չիրքին վէ գըսսա պօյլու պիր գարը օթուրմագտա իտի ։

Կիճէ եարըսընա իքի սաաթ վար տըր ։

Մէրգումանըն նէ գատար վագթտան պէրու եալընըզճա միւքալէմէ իթմէքտէ պուլունտուգլարընը պիլէմէյիզ ։

Պիզ, հիքեայէնիւվիսլէրէ մախսուս իմթիյազ հուգուգումըզ սայէսինտէ քէնտիլէրինէ կէօրիւնմէքսիզին հուզուրլարընա չըգտըղըմըզտա, «սէօզ սըրասը Հիլտէպրանտ ճէնապլէրինտէ իտի ։

—Նէ՞ տէյօրսուն Ճէմմի, պու գըզ պու տէրէճէտէ կիւզէ՞լ մի տիր ։

—Անասընըն գըզը տըր լօ՛րտ հազրէթլէրի ։

—Պու տէրէճէտէ մէրգումէյէ պէնզէմէքտէ՞ մի տիր ։

—Գուլունուզուն սայ ու ղայրէթի իլէ պիր քէրրէ քէնտի եիւզիւնիւ կէօրտիւյիւնիզտէ, ատէթա Էլէօնօրայը կէօրմիւշսիւնիզ տիր տէյի ղանն իտէճէյինիզէ սէնէտ վէրիրիմ ։

—Թապիիյի տէ պաշգա. էօյլէ տէյի՞լ մի, Ճէմմի ։

—Հէնուզ օն տէօրթ եաշընտա եօգ տուր լօ՛րտ հազրէթլէրի ։

—Սէնէլէր տէ նէ՞ չապուգ կէչիյօր. հէնուզ օլ քէօշկ վագասը տիւնքի կիպի պիր շէյ կէլիյօր պանա ։

—Ֆագաթ պօյունու վէ էնտամընը կէօրէն, քէնտիսինի 16-17 եաշընտա, վէ պիր լօրտա շայան պիր լօգմա ատտ իտէպիլիր ։

—Զաթէն քէնտիսի տէ պիր լօրտ էվլատը տէյի՞լ մի տիր ։

—Էվէթ լօ՛րտ հազրէթլէրի. Ատէլայիտ էօզ պէ էօզ սիզին էվլատընըզ տըր... Ֆագաթ անը գաչըրտըգլարընտա իքի եաշընտա պիր չօճուգ իտի ... շիմտի սիզին իչիւն քեամիլէն պիր եապանճը սայըլապիլիր... Հէմ սիզ տուրուր իքէն, եագըշըգ տէյի՞լ մի տիր քի պիր պաշգասընըն ճարիյէսի օլսուն. Հագըգաթէն սիզին ազընըզա լայըգ պիր լօգմա տըր լօրտ հազրէթլէրի... սիզի թէէմին իտէրիմ քի քէնտիսինի կէօրտիւյիւմտէ, ատէթա ագլըմ պաշըմտան կիտէճէք իտի... օլ վագըթ, պիր էրքէք վէ պիր լօրտ

տօղմուշ օլմալըղըմ իչիւն չօգ բէշիման օլտում... Ֆագաթ էֆէնտիմին սէատէթի հալի պէնիմ տէ սէատէթի հալիմ տիմէք տիր... պիր քէրրէ մէրգումէյի պուրայա աշըրտըգտան սօնրա, էօյլէ կիտէնէ տէկին, քէնտի վալիտէսինին իւչ սէնէ իգամէթ իթտիյի վէ մէսուտ օլտուղու քէօշկտէ, սիզին կիպի կէնճ վէ տիլպէր պիր լօրտ գուճագընտա եաշայըպ սէֆասընա պագապիլիր... պիր գըզ իչիւն նէ՛ պէօյլէ իգպալ վէ նէ՛ պէօյլէ սէատէթ:

—Քէնտիսինին բէտէրի օլտուղումու տախի պիլմէտիյինիզտէն, պիլա թէրէտտիւտ պանա թէսլիմ օլաճագ տըր. Էօյլէ տէյի՞լ մի պէյէ՛մ ճէնիմ:

—Իշ, պիր քէրրէ անը պուրայա աշըրմագլըղըն իւզէրինէ տիր լօ՛րտ հազրէթլէրի. պիր քէրրէ օ իշ պաշա չըգարըլտըգտան սօնրա, կէրէք Ատէլայիտին, կէրէք լօրտ էֆէնտիմիզին, վէ կէրէք քէնտի նալայըգ պէնտէլէրինին մէսուտ օլաճագլարը իւզէրինէ զէրրէ գատար շիւպհէ իթմէքտէն զիյատէ աչըգ պիր շէյ օլամազ:

—Բէք աչըգ ճէնիմ. արթըգ պու իշէ գարար վէրիլիպ պիթմիշ տիր. շիմտի իճրասընա նէ լազըմ իսէ օնա պագալըմ:

—Լօ՛րտ հազրէթլէրի. պէնտէնիզ զաթէն էֆքեարըմը պէյան էյլէմիշիմ տիր... զաթէն էմրը ալընըգ իլէ տօգթօր Անտէրսընըն եանընա գաբուճըլըղա կիրմիշ օլան օղլում, անըն էմնիյէթի քեամիլէսինի քէնտի իւզէրինէ ճէլպ էյլէմիշ տիր: Պիր իքի կէճէ տօգթօրուն խանէսինտէ գալտըղըմտա, իշի քէնտիսինէ աչտըմ. էվվէլ էմրտէ պիրազ գօրգտը կէլտի իսէ տէ, լօրտ հազրէթլէրինին ալթունլարը սէօսինի ալտըղընտա, վէ պիր գաչ տանէսինի ալըպ էլինէ սըգըշտըրտըղըմտա, չաբուգ կէվշէտի. Ֆագաթ պու իշի եալընըզ պաշընա պէճէրէմէյէճէյինի պէյան իտէրէք, հիչ տէյիլ իսէ իքի քիշինին մուավէնէթինէ մուհթաճ օլտուղունու սէօյլէտի: Սիզ եալընըզ իքի քիշի վէրին պիզէ լօրտ հազրէթլէրի. արթըգ իւսթ եանը պէնիմ վէ օղլումըն պիլէճէյի իշ տիր:

—Ա՛հ Սի՛մս. պագ նա՛սըլ արանըլաճագ սըրասը կէլտի. ուստալա քէլբ սաղ օլմալը տէյի՞լ մի իտի: Գարթան վէ Մաքֆէրսըն տախի, զանն իտէրսին քի պանա գատար իթմէք իչիւն վէ էվվէլինտէն սէօզ պիրլիյի իթմիշ տիրլէր կիպի, պիրլիքտէ կէպէրիպ պէնի պիւսպիւթիւն եալընըզ պըրագտըլար: Ֆագաթ, խա՛յր. պէօյլէյին պագը գալան իքի ազալարը հէնուզ հայաթտա տըրլար. վէ չօղտան պէրու պանա պիր խըտմէթ իւլրաղ էյլէմէք պախթընա նայիլ օլամատըգլարը իչիւն մէյուսիյէթ տիւշար օլմուշլար իքէն, քէնտիլէրինէ պիր իշ չըգմըշ օլտուղունու կէօրտիւքլէրինտէ անճագ նէ՛ գատար սէվինիպ մէմնուն օլաճագլար տըր:

—Տիմէք տիր քի պիզէ մուավին վէրէճէք ատէմլէրինիզ մէրգուման իքի հայտուտլար օլաճագլար տըր,

—Պէօյլէ պիր նազիք մէմուրիյէթ, եալընըզ էրպապընա հէվալէ օլունապիլիր:

—Նէ՞ զէման հազըր օլապիլիրլէր:

—Եարըն ախշամ պու վագըթ իւչիւնիւզ պիրտէն եօլա չըգապիլիրսինիզ:

—Թէշէքքիւր իտէրիմ լօրտ հազրէթլէրի ։

—Վէ եօլա չըգաճագընըզ վագթ միւքեաֆաթընըզըն պիր մըգտարընը տախի բէշլինէն ախզ իտէճէքսինիզ ։

—Էօյլէ իսէ արթըգ ճարիյէնիզէ րուխսաթ վէրմէյէ հիմմէթ իտէրսինիզ։

—Կիթ․ պէնիմ պըլպիւլ՛մ Ճէմմի․ ֆագաթ պիլիրսին եա, կիզլի եօլտան կիտէճէքսին․ վէ տօղրուճա քէօշկէ․․․

Մատա՛մ Ճէմմի, եէրլէրէ գատար էյիլէրէք սալխթէ լօրտ ճէնապլէրինի սէլամլատըգտան սօնրա, գարուտան տըշարը չըգըպ մահվ ու նապէտիտ օլտու ։

Պիր տագըգա սօնրա, աճիւզէ գարընըն կիթտիյի թարաֆտան պօղնուգ պիր սէս իշիթիլտի իսէ տէ, Հիլտէպրանտ օլ տէրէճէտէ քէնտի մէլուն թէֆէքքիւրլէրի տէրեասընա տալմըշ իտի քի, մէզքիւր պօղնուգ նիտանըն ֆարգընտա օլմամըշ ։

Խալիս հէրիֆ պատէհու ալաղա գայգարտ, տիվանխանէնին տէրունինտէ կէզինմէյէ պաշլատը, վէ եավաշ եավաշ քէյֆի բէք եէրինէ կէլէրէք, քէնտի քէնտինէ շէօյլէ պիր գըսա վէ միւէսսիր նութգ իրատ պույուրտը։

«Հիլտէ՛պրանտ․ ալէ՛մ գահրամանը․ իշթէ սանա պիր եէնի եըլտըզ տահա տօղտու․ Էլէօնօրանըն գըզը տախի քէնտիսի կիպի տիլպէր իմիշ․ իմտի նէ՞ իչիւն վալիտէսի գատար մէսուտ օլմասըն, վէ Հիլտէպրանտըն աշգ ու մուհապպէթ նիմէթինտէն նէ՞ իչիւն մահրում գալսըն․ խա՛յր Ատէլայիտ․ սէնին վալիտէնի մէսուտ գըլան պիր լօրտ, սէնի եիւզ իւսթիւ պըրագամազ․ վէ պու ալիճէնապ լօրտ, քէնտի բէշէրիյէ տույղուլարընը տախի սէնին սէատէթի հալ վէ մէսուտիյէթինէ ֆէտա իտէրէք, էկէր սէնին նիքեահընը գոճան օլմագ տէրէճէլէրինէ գատար իլէրու կիթմէք իսթէմէզ իսէ տէ, պիր գաչ սէնէ սէնին պիր սատըգ մաշուգուն օլմագ լութֆընը տախի սէնտէն գըսգանմայաճագ տըր․․․

Մէլուն ճանավար, նութգունըն պագըյըսընը թէքմիլ իտէմէտի ։

Նօգթայըր իլէ մէզքիւր նութգու գաթ իթտիյիմիզ սըրատա, Հիլտէպրանտ սալխթէ լօրտ Ա․․․ ճէնապլէրի, օտանըն տէրունինտէ վէ իքի եան տիվարլարա պիթիշիք պուլունան իքի ատէտ պագըրտան մամուլ աքէր սանէմլէրինտէն պիրիսինին եանընտան կէչմէքտէ իտի ։

Մէլուն ճանավար մէզքիւր սանէմին թա էօնիւնէ վարըր օլտուղունտա, անըն եարըմ էլինտէ պուլունան ուզուն պալթա նաքէհան աշաղը էնիպ եօլունու քէստի, վէ Հիլտէպրանտ պու հալտէն չաշըրարագ վէ տըշարը տէհշէթ օլարագ կէօզիւնիւ մէզքիւր սանէմին իւզէրինէ չէվիրտիյինտէ, սանէմ պիր հարէքէթէ պաշլայըպ, անըն տէմիր էլի քէնտի պօղազընտան գավրատը․․․

Ղաֆլէթ վէ տէհշէթ, Հիլտէպրանտը եէրէ չալմըշ իտի ։

Խալիս ճանավարըն խըրթլաղը, գուվվէթլի պիր էլին թազյիգի թահթընտա չաթըր չաթըր էօթմէյէ պաշլատըղը սըրատա, պիր ֆիլ աղըրլըղը քէսպ իթմիշ օլան մէրհամէթսիզ պիր տիզ տախի, անըն կէօյսիւ քէմիքլէրինի էզիպ իչէրի տօղրու պաթըրմագտա իտի ։

—Պապա Թօ՛մ․ Պապա Թօմ. մէրհամէ՛թ․ մէրհամէ՛թ․ պաղըրտը մէ-լուն ճանի պօղնուգ վէ քէսիք պիր սէս իլէ ։

—Մէրհամէ՛թ մի․ մէրհամէ՛թ մի․ մէրհամէթիմին մալի պանա չօգ օթուրտու ալչա՛գ գաթիլ․․․

—Էյէր մէրհամէթ իթմէյէճէքսէն, ինսան կիպի պէնտէն ախզը ինթի-գամ իթմէլիսին․ էյէր պէն պիր ճանի իսէմ, սէն տէ պիր գաճպէսին․ պը-րա՛գ պօղազըմը․․․

—Էյվէթ պրագաճաղըմ ալչա՛գ ճանավար․ վագա քէնտինի միւտաֆաա իթմէյէ չայան օլմայըպ, քէօբէք կիպի պու հալտէ կէպէրմէյէ միւսթահագգ պուլունմագտա իսէն տէ, ագրապալըգ պաղը իլէ պաղլանմըշ պիր էլի մուր-տար գանըն իլէ բիսլէմէք իսթէմէմ ։

—Ագրապալը՞գ պաղը իլէ մի ։

—Էյվէթ․ մէլուն ճանավար․ գուլագլարընը ա՛չ․ տամատըմ օլմըշըըն ։

—Տամատը՞ն մը օլմուշըմ ։

—Էլէօնօրա սէնին նիքեահլը գարըն տէյի՞լ մի իտի ։

—Էվվէթ նիքեահլը գարըմ իտի ։

—Իշթէ օ նիքեահլը գարըն, պէնիմ տէ գըզըմ իտի ։

—Սէնին գըզը՛ն մը իտի ։

—Վէ չիմտի սճիլլինի վէրտիյին պիչարէ Ատէլայիտ տախի պէնիմ թօր-նում տըր ։ Ալչա՛գ գաթիլ․ գըզըմըն գանընը իչտիյին քեաֆի օլամատը․ Ա-տէլայիտիմին տէ գանընը իչմէյէ հազըրլանմագտա իտին էօյլէ տէյի՞լ մի ։ Ֆագաթ ալթըգ Ճէնապը Հագգ պու տէհշէթլի գանլարա պիր նէթիճէ վէր-մէք մէրհամէթի սաաթընըն վուրմասընը էմր պույուրմուշ տըր ։

—Ֆագաթ քի՞մ սին սէն․ քի՞մ սին սէն. սէն տէ չու սախթէ Պապա Թօմ նամը թահթընտա կիզլէնմիշ պիր ճանավար տէյիլ իսէն, ասըլ սըֆա-թընը մէյտանա չըգարմագտան նէ՞ իչիւն գօրգույօրսուն․ սէն տէ պէնիմ կիպի պիր գաթիլ տէյի՞լ մի սին ։

—Ասըլ սըֆաթըմը՞ մը կէօրմէք իսթէրսին․ գը՛զ պօղուճու ճանավար․ ալչագլարը՛ն ալչաղը ։

—Էյէր սէն տէ ալչագ տէյիլ իսէն ասըլ սըֆաթընը մէյտանա չըգար ։

—Ֆագաթ ասըլ սըֆաթըմը կէօրտիւյիւնտէ, մէլուն գանըն, տամար-լարընտա տօնաճագ տըր Հիլտէ՛պրանտ ։

—Կէօզլէրիմ բէք չօգ մէլուն սըֆաթլար կէօրմէյէ ալըշմըշ տըր, օլ պապաս թէբէսսիւֆ իթմէյին պէնիմ ալի՛զ մէլէյիմ ։

—Էօյլէ իսէ պու գատար արզու իթտիյին սըֆաթը կէօ՛ր․ պաղըրտը Պապա Թօմ, պիր ձարպը տէսթ իլէ սախթէ բէրուգասընը վէ սախթէ սա-գալընը չըգարըբ պիր թարաֆա ֆըրլաթարագ ։

—Գօնթ տը Վա՛յն, Թէօպալտ Գօնթ տը Վայն քէնտիսի՛, տէտի տիւ-չարը տէհշէթ օլան գաթիլ ճանավար պօղնուգ պիր սէս իլէ, վէ կէօզլէրի-նի գապայարագ ։

—Շիմտի պիր էյիճէ թանըտը՞ն մը պէնի ։

—Շէյթան օրմանընտաքի մաղարատա, Գօնթ տը Վայնըն էլան հայաթ-տա պուլունտուղընը պանա իխպար էտէն օ մասքէլի հէրիֆլէրտէն պիրիսի տէ սէն օլմալը իտին :

—Օ վուգուաթ պիր էյիճէ խաթըրընտա գալմը՞շ մը :

—Ունութուլաճագ չէ՞յ մի իտի :

—Օ կիճէյի սէնին իլէ սանա միւքեալէմէտէ պուլունմայըպ սուս բուս տուրան մասքէլի, իշթէ պէն քէնտիմ իտիմ :

—Անլայօրում. անլայօրում. ա՛հ, օ կիճէյի իսթէտիյիմ կիպի հարէքէթ իթմէյէ սէրպէսթ պիր հալտէ պուլունմալը տէյի՞լ մի իտիմ :

—Օ կիճէ սանա Գօնթ տը Վայն հագգընտա պիր իխպար տա օլտու. օ տախի խաթըրընտա՞ մը տըր :

—Օ կիճէքի իխպարլարըն հատտ ու հիսապը վա՞ր մը իտի :

—Ֆագաթ պաշլըճա պիր իխպար օլունտու : Պիր կիւն կէլէճէք տիր քի Թէօտալտ Գօնթ տը Վայնը սէնին մէլուն կէօզլէրին իլէ հուզուրընտա կէօ-րէճէքսին. Ֆագաթ վա՛յ օ կիւնէ քի անըն իլէ եուզ պէ եուզ կէլէճէքսին. տէմիշ իտի :

—Էվվէթ պու սէօզլէրի բէք ալէա թէրխաթըր իտէյօրում :

—Իշթէ օ տիթրէյէճէք կիւնիւն կէլտի, գը՛զ պօղուճու ճանավար հայ-տուտ :

—Ֆագաթ զանն իթմիմ քի պէնիմ կիպի պիր էրքէք հուզուրընտա պու-լունաճագ իտիմ. պիր Գօնթ տը Վայնըն պէօյլէ պիր ալչագլըգլա պէնի տուզագա կէթիրիպ գահպէյիքէ պօղազըմա սարըլաճաղընը Ֆիքրիմտէն պիլէ կէչիրմէմէքտէ իտիմ : Պօղազըմը պրա՛գ, տիզինի կէօյսիւմիւն իւզէրինտէն գալտըր. էրքէք կիպի գարշը պէ գարշը տուրալըմ. պագալըմ օ վագըթ տիթրէյէն, իքիմիզտէն հանկըսը օլաճագ տըր :

—Հայտա՛ գաթիլ. պիր Գօնթ իլէ քէնտինի էօլչմէյէ՞ մի ճիւրէթ իտէ-յօրսուն :

—Պիր Գօ՛նթ մը. պիր Գօ՛նթ մը. սէն Թէօտալտ Գօնթ տը Վայն, գաթլէ հիւքմ օլունմուշ սէֆի՛լ ֆիրարի, սէն քէնտին ասըլզատէլիյինի ղայպ իթմիշ սէրսէրի պիր գաչագ օլտուղուն հալտէ, պիր լօրտ Ա... նըն սէնին-լէ էօլչիւլմէքլիյէ թէնէզզիւլ պույուրտուղունու այնի պիր նիմէթ տատ ի-տէճէք եէրտէ, պիր տէ հագարէթէ՞ մի ճիւրաթ իտէյօրսուն :

—Հիլտէ՛պրանտ. գըզ պօղուճու ալչա՛գ գաթիլ, մէքրուհ գուլագլա-րընը պիլէ տէ տինլէ : Թէօտալտ Գօնթ տը Վայն, գըրալ հազրէթլէրինին աֆվընա նայիլ պույրուլմուշ, վէ Վայն գալէսը տախի թէքրարէն քէնտի-սինէ իատէ վէ իհսան գըլընմըշ տըր. անլատը՞ն մը ալչա՛գ գաթիլ :

—Եալան սէօյլէյօրսուն. եալա՛ն. պալըզը սէֆիլ գաթիլ հալքէ Գա-լա Թօմուն; եանի Գօնթ տը Վայնըն թազյիգի Թահթընտա պուլունան մէքրուհ պօղազընտան պօղուգ Ֆագաթ տէհշէթլի պիր սէտա իլէ :

Օւ վագըթ Գալա Թօմ պիր ըսլըգ չալտը :

Պիր տէ նագէհան տայիրէնին գաբուլարը սըրթ խըսթիւ աչըլարագ Սիմս իչէրի կիրտի :

Գաբու տըշարըսընտա սիւնկիւլէրի բարլամագտա օլան պիր պէօլիւք ասքէր կէօրիւնմէքտէ իտի ։

Սըրթ իւսթիւ եաթմըշ վէ Պապա Թօմուն տիզի ալթընտա էկիլէճէք պիր հալէ կէլմիշ օլան Հիլտէպրանտ , արթըգ պիւսպիւթիւն ճանավարլարա մախսուս պիր հալէ կէլմիշ օլան մէքրուհ կէօզլէրինի չանագ չանագ աչարագ վէ պաշըընը չէվիրէմէտիյինտէն էյրի էյրի պագարագ , Սիմս տէնիլէն ատէմ սահիհէն քէնտի պիլտիյի Սի՞մս մի տիր տէյի մէրգումու պաշտան թըրնաղա գատար սիւզտիւ ։

Սիմս քէնտիսի տախի , պիր էյիճէ քէնտի էնտամընը վէ խիւզլիւնի ալչագ գաթիլէ կէօսթէրմէքէ իչիւն թա անըն եանընա կէլտի , վէ էյիլիպ անըն խիւզլիւնէ պագարագ ,

—Պէնի թանըտը՞ն մը լօ՛րտ հազրէթլէրի , տէտի խաթիրնիւմաքարի պիր թարզ իլէ ։

—Շիմտի անլատըմ քի ճէհէննէմ գաբուլարը սահիհէն աչըլմըշլար , վէ ղօլիւլէր իւզէրիմէ խիւճիւմ իտիյօրլար , տէտի Հիլտէպրանտ պիւսպիւթիւն մէյուս օլարագ ։

—Լօրտ Գըմպըրլէնտ հազրէթլէրի՞ նէրէտէ տուրուր Սի՛մս , սիւալ իթտի Պապա Թօմ , վէ պիր թահգիր ալէամէթի իլէ Հիլտէպրանտըն խիւզիւնէ պագարագ ։

—Կիտի եօլուն աղզընտա թութթուղումըզ գարըճը խըթինթագ իտէյօր , տէտի Սիմս , քէմալի թէվազզու իլէ ։

—Թութթունո՞ւզ մը . թութթունո՞ւզ մը օ աճիւզէ գարըճը ։

—Էվվէթ Գօնթ հազրէթլէրի . վէ Ատէլայտի գաչըրարագ պուրայա կէթիրմէքէ իչիւն պու խասիս ճանավար իլէ գուրմուշ օլտուգլարը տօլապը իքրար էյլէմէյէ մէճպուր գըլընտը ։

—Լօրտ Գըմպըրլէնտ հազրէթլէրի հէր շէյի քէնտի գուլագը իլէ տույտու վէ պու տէհշէթլի էսրարա հէրկի հէրկէսէ վագըֆ օլտու . էօյլէ տէյի՞լ մի Սիմս ։

—Էվվէթ Գօնթ հազրէթլէրի . վէ իշթէ քէնտիլէրի տէ պուրայա կէլիյօրլար ։

Ֆիլհագիգա տիվանխանէնին տըշարըսընտա պիր հարէքէթ վագի օլտու . ասքէր իքի թարաֆա տիզիլիպ սէլամա տուրտու , վէ թէքմիլ Ինկիլթէրրայը տիթրէթմիշ օլան Լօրտ Գըմպըրլէնտ հազրէթլէրի աղըր աղըր իլէրու կէլիպ տիվանխանէնին գաբուսընտան իչէրի կիրտի ։

Ասքէրլէրին տէօրթ նէֆէրի տախի , գաբունուն իչ թարաֆընտա նէօպէթէ տուրտուլար ։

Արթըգ գարիւնը քիրամըմըզըն բուխսաթը ալիր իլէ Պապա Թօմլուգունու աֆվ պույուրաճաղըմըզ Թէօպալտ Գօնթ տը Վայն ճէնապլէրի տախի , Լօրտը միւշարէլէյհէ հիւրմէթէն քէնտի խասմինին մէքրուհ պէտէնինի թէքմէ իտէրէք այաղա ֆըրլաթտը ։

Բըզ պօզուճու Հիլտէպրանտ տախի , եաթտըղը եէրտէն տիթրէյէրէք

այաղա գալգտը , վէ գաթլ իլամընը տինլէյէճէք պիր մուճրիմ կիպի պաշընը մէյուսանէթլէ էօնիւնէ տօղրու Լօրտըն հուզուրընտա տուրտու ։

Խապիս ճանավարըն եիւզիւնտէ րէնկ գալմամըշ իտի ։

Լօրտ Գըմպըրլէնտ հազրէթլէրի , էվվէլ էմրտէ Հիլտէպրանտըն մէքրուհ եիւզիւնէ պագմայա պիլէ թէնէզզիւլ պույուրմայարագ , տիվանխանէնին տէրունինի պիր էյինճէ սիւզմէյէ պաշլատը ։

Հիչ պիր քիմսէ ատըմ աթմայա ճէսարէթ իտէմէտիյինտէն , տիվանխանէնին տէրունինտէ էօյլէ պիր սուսլուգ հիւքմ իթմէքտէ իտի քի , զանն իտէրսին տայիրէ պիւսպիւթիւն պօշ պուլունմագտա իտի ։

Լօրտը մուշարէլէյհին կէօզլէրի , գափու կիպի աչըլըփ իքի գանատ չէքլինէ կիրմիշ օլան պագըր սանէմէ թէսատիւֆ իթտիքլէրինտէ , քէնտիսի տէ կիւլիւմսէմէյէ պաշլայըփ ,

—Գօ՛նթ ճէնապլէրի , հագըգաթէն չօգ ուսթալըգլա եափըլմըշ պիր սանէմ իմիշ , տէտի ։

—Էվվէթ Լօրտ հազրէթլէրի՝ մալիւմի ալինիզ օլտուղու կիպի , գալէանըն տիկէր պիր կիզլի եօլու տահա պուլունմագտա իտէ տէ , ասըլ պու սանէմին էսրարը , էճտատտան էճտատա , եալընըզ Վայն Գօնթլարընըն քէնտիլէրինէ մալիւմ պուլունմուշ տըր ։

—Տիմէք տիր քի , շու մէլուն ալչաղըն խըյանէթինի իսպաթ իտէն օլ մէքրուհ քեաղըտը տախի , պու սանէմին սայէսինտէ էլէ կէչիրմիշ իտինիզ ։

—Էվվէթ Լօրտ հազրէթլէրի · պու խային ալչագ օլ կիճէսի Շըվալիէ տը Սէն Ժօրժուն էշլիսի իլէ պու տիվանխանէտէ եալընըզճա գօնուշուփ տէվլէթիմիզէ գարշը խըյանէթ թուրշուսունու գուրմագտա իքէն , պէնտէնիզ տախի , էսլաֆըմտան պանա միրաս գալան Փագաթ պու խայինին տէսիսէլէրի իլէ էյիմտէն ուչան խանէմին տէրունինտէ նէլէր տէօնմէքտէ օլտուղընը կէօրմէք իչիւն արա սըրա ատէթիմտէն օլտուղու կիպի , կիզլի եօլտան կէլիփ սանէմին իչինտէ կիզլէնմիշ իտիմ ․ Պու մէլուն՝ խային էշլիյի եօլա գօյմագ իւզրէ արգասընտան տըշարը չըգտըղընտա , պէնտէնիզ տախի ուսուլճաճըգ սանէմի թէրք իտէրէք տըշարը չըգտըմ , վէ գաթէն մասանըն իւզէրինտէ կէօրմիւշ օլտուղում օլ մուհիմմ էվրագը աշըրտըմ ։

—Բէք ալէա ․ բէք ալէա ։ Էլէօնօրայը վէ քէնտի գըզընը քէօշկիւն տէրունինտէ գաթլ իթմէք թէրթիպինի տախի եինէ պու սանէմին տէրունինտէն կէօրիւփ իշին էօնիւնիւ ալմայա մուսարաաթ իթտինիզ․ էօյլէ տէյի՞լ մի ։

—Էվվէթ Լօրտ հազրէթլէրի ․ օ կիճէսի տախի Ճէնապը Հագգ մախսուսէն քէնտի նալայըգ պէնտէլէրինի , եինէ պու սանէմին իչինտէ կիզլէնմէյէ սէվգ իյլէմիշ իտի ։

—Շիւքիւրլէ՛ր օլսուն ․ շիւքիւրլէ՛ր օլսուն ․ իշթէ վաթան վէ ինսան խայինլէրի , Ճէնապը Հագգըն ազըլ սըրր էրմէյէն հիքմէթի սայէսինտէ պու սուրէթլէ եագալաբընը էլէ վէրիփ գահր օլուրլար ։ Եիւզիւմէ պագսա՛նա խային հէրիֆ ․ իսմին նէ՞ տիր ․ սիւալ իթտի Լօրտ Գըմպըրլէնտ Հիլտէպրանտա խիթապէն ։

—Հիլտէպրանտ տըր. Լօ'րտ Հազրէթլէրի...

—Նէ՞ իչին տիթրէյէրէք ճէվապ վէրիյօրսուն :

—Լօրտ Հազրէթլէրի. կէօրիւյօրում քի գուլունուզը հիւսնի նազարընըզ-տան մահրում գըլաճագ խայինլիքլէր իճրա օլմուշ վէ պու խայինլիքլէր է-բէյիճէ տէ մուվաֆֆագըյէթ պուլմուշլար տըր : Պու հալտէ հէյէճանը գալ-պիմտէն տիթրէմէմէք էլիմտէ օլապիլի՞ր մի իտի :

—Թէպրիյէի զիմմէթէ վէ քէնտինի միւտաֆայէ միւգթէտիր օլան պիր ատէմ, հիչ պիր խայինլիք հուզուրընըզա տիթրէմէտիքտէն պաշգա, քէնտի պիսուչլուղու իւզէրինէ օլան էմնիյէթի քէնտիսինէ պիր գաթ տահա գուվ-վէթ վէ ճէսարէթ վէրմէլի տիր :

—Պիսուչըմ Լօրտ Հազրէթլէրի. պիկիւնահըմ. լութֆ վէ մէրհամէթ ի-տին. խիյանէթէ գարըշմայըն Լօ'րտ Հազրէթլէրի :

—Հիլտէ'պրանտ. պիսո՞ւչմըսըն. պիկիւնա՞հմըսըն... Շըմտիյէ տը Սէն Ճօրճ իլէ պիրլիքտէ տէվլէթէ գարշը խիյանէթտէ պուլունտուղընըզ սալը եօ՞գ մը տըր. սէնին իւզէրինէ իֆթիրա՞ մը իտիյօրլար :

—Իֆթիրա իտէյօրլար Լօրտ Հազրէթլէրի. իֆթիրա իտէյօրլար :

—Էօյլէ իսէ օ խիյանէթի իճրա իտէն պիր պաշգասը օլմուշ տըր :

—Էվէթ օ խիյանէթի տէ իճրա իտէն Ֆօնթ տը Վայն օլմուշ տըր :

—Օ խիյանէթի Ֆօնթ տը Վա՛յն մը իճրա իթմիշ տիր : Իշթէ Ֆօնթ տը Վայն քէնտիսի տէ պուրատա հազըր պուլունմագտա տըր. Ֆագաթ սէն քէնտիսինէ էմր իթմէտիքճէ պու ազիյյաթա գարշը ճէվապ վէրմէյէճէք տիր : Շիմտի պու խիյանէթի իճրա իտէն Ֆօնթ տը Վայն օլույօր, վէ գապահա-թը տա քէնտի իւզէրինտէն աթըպ սէնին սըրթընա եիւքլէյօր. պու տա խի-յանէթինին խիյանէթի տիր. էօյլէ տէյի՞լ մի :

—Էվվէթ Լօրտ Հազրէթլէրի. պու ատէմ իշթէ պէօյլէ պիր խային տիր:

—Օրասը անլաշըլտը Հիլտէպրա'նտ էֆէնտի. շիմտի պու խային Ֆօնթ տը Վայնա պագ նէ՞ ճէզա միւնասիպ կէօրի՞ւրսինիզ :

—Տէվլէթին գանունը մէյտանտա տըր Լօ'րտ Հազրէթլէրի. խայինլէր տօմուզ գըլընտան էօրիւլմիւշ իբ իլէ ասըլըրլար :

—Բէք ալ՛ա Հիլտէպրա'նտ էֆէնտի. պու գանունու սանա տէրխաթըր իթտիրտիյին իչին թէշէքքիւր իտէրիմ. Ֆագաթ սանա պիր սիւալիմ տահա վար տըր :

—Բույուրուն Լօրտ Հազրէթլէրի :

—Խայինլէրին հէմթէօհմէթլէրինի՞ նէ եափարլար :

—Անլէրի տախի խայինլէրին գարշըսընտա ասարլար :

—Էօյլէ իսէ օլ վագըթ Ա... գալէասընըն սահիպի Հիլտէպրանտ նամ ախթէ Ա... լօրտունու տախի Ֆօնթ տը Վայնըն գարշըսընտա ասմագ լա-զըմ կէլէճէք տիր :

—Խուտա հըֆզ իլէյէ Լօրտ Հազրէթլէրի. պէնտէնիզ խային Վայն Ֆօնթունա նա՞սըլ հէմթէօհմէթ օլապիլիրիմ :

—Տէվլէթէ գարշը վուգու պուլան խիյանէթի կէօրմիւշ վէ անլամըշ օ-

լան պիր առէմ, մէզքիւր խիյանէթի տէվլէթէ խապէր վէրմէզ իսէ, քէնտի տախի խայինին հէմէֆքեարը վէ հէմթէօհմէթի օլմուշ օլմա՞զ մը։ Մ. տամ քի տէվլէթին դանունու իւզէրինէ պու գատար ալէա պիր մալիւմաթ պուլունմագտա իըր, դանունըն պու ֆըգրասընը տա պիլմէլի իտին։

—Ցագաթ պէնիմ պու խիյանէթտէն խապէրիմ եօգ իտի։

—Շիմտի, մէզքիւր խիյանէթին ֆայիլի Գօնթ տը Վայն օլտուղուն սէօյլէյէն սէն տէյի՞լ մի իտին։

—Ցագաթ . . . Լօրտ հազրէթլէրի . . . պէնտէնիզ . . . Հիլտէպրանտ գուլունուզ . . . տիմէք իսթէրիմ . .

—Թէլաշ պույուրմայըն Հիլտէպրա՛նտ էֆէնտի։ Ասըլ խային մէյտանա պուլունմագտա իքէն, արթըգ անըն հէմէֆքեարլարընը վէ հէմթէօհմէթլէրինի տէ պիհուզուր իտէճէք տէմէլէրտէն տէյիլիմ. գօ՛րգմայըն. սիզէ պիր շէյ եօգ տուր. պէնիմ արատըղըմ, տըր Շըմալիէ տը Սէն Ժօրժուն էյլիւ իլէ պու գալէանըն տէրունինտէ Գրալ ժօրժ հազրէթլէրինէ գարշը խիյանէթ թուրշուտունու դուրան խայինին քիմ օլտուղու տըր. մագսատիմէ նայիլ օլտում. օլ գատարը պանա քեաֆի տիր. պաշգասընըն դանընա կիրմէք իսթէմէմ։

Լօրտ Գըմպըըլէնտ հազրէթլէրի էյինի կէօյսիւնէ սօգուպ պիր քեաղըտ չըգարտը, վէ անը Հիլտէպրանտա թագտիմ իտէրէք; «պագ չու իմզայը թանը՞րմըսըն» տէտի, տիւնեալարը տիթրէթէճէք պիր նէվի բահաթը գապ իւզրէ։

Մէզքիւր էվրագ Պասպա Թօմուն կիզլիճէ սանէմտէն տիշարը չըգըրպ Հիլտէպրանտըն մասասը իւզէրինտէն գալտըրմըշ, վէ պատէհու պիր կիճէ Շէյթան օրմանընտաքի մաղարատա Հիլտէպրանտա կէօսթէրմիշ օլտուղու օլ տէհշէթլի էվրագ իտի։

Հիլտէպրանտ մէզքիւր քեաղըտը Լօրտ Գըմպըըլէնտին էլինտէ կէօրիւբ կէօրմէզ եիւզիւնիւն բէնկի պիւսպիւթիւն թէպտիլ օլտու. տուրտուղը եէրտէ այագլարը պիրիպիրինէ կէչմէյէ պաշլատը. պիր նիտա իթմէք իսթէտի ֆագաթ նուտգը թութուլտը, վէ նիհայէթ տիւշմէմէք իչիւն կէրի կէրի կիտիպ մասայա տայանտը վէ իքի էլլէրի իլէ եիւզիւնիւ գափատը։

Օլ վագըթ Լօրտ Գըմպըըլէնտ, Հիլտէպրանտա մահչէր կիւնիւնիւն տէհշէթլինի տէրխաթըր իթտիրէճէք գուվվէթլի վէ եիւքսէք պիր սէսլէ շունլարը սէօյլէտի։

—Աչա՛գ հայլազ, պունճա ճինայէթլէրին, տէօքմիւշ օլտուղուն օլ գատար պիկիւնահ գանլար, վէ էլան պու կիւն վէ պու սաաթտա Անէլայիտ կիպի նէվճիվան պիր չօճուղու տախի ճանավար նէֆսինէ գուրպան իթմէք վահշիլիյին ազ կէլմիշ տիր կիպի, պիր տէ էվինի պարգընը սէօնտիւրիւպ խարապ իթմիշ, թէքմիլ ֆամիլեասընը մահվ ու բէրիշան էյլէմիշ, մալինի միւլքինի գապթ իթմիշ, վէ Էլէօնօրա գըզընը սաղ սաղ մէզարա էնտիրմիշ օլտուղուն Գօնթ տը Վայն կիպի մազլում պիր ատըմ տէ ւ սէնին եէրինէ իտէ չէքտիրմէք իչիւն պու տէրէճէտէ քիւսթախ պիր իֆթիրայա տա

ըրամ իթմէքլիյէ չէքինմէյօրսուն հէ՛ ։ Ֆագաթ սէնին կիպի ճէնապը Հագ-ըն ատալէթի իլէ էյլէնմէյէ չըգմագ իսթէյէն խապիսլէրին բէք չօգլարը գահր օլտուլար ։ Իշթէ տիթրէյէճէքսէն շիմտի տիթրէ ալչա՛գ գաթիլ ։ Սէ-ն էն սօն գուրպանըն մէզարընա էնմէսի իչ հաֆիֆ օլմուշտըր։ Մէրհու-մունին սէֆիլ գըլտըղըն նիշանլըսը տօգթօր Անտէրսըն , գըրալիչա հազրէթլէ-րինին պիր նազըրընը աշիգեար պիր էօլիւմտէն գուրթարմըշ , վէ գըրալիչա հազրէթլէրի պունա գարշըլըգ տօգթօրը մուամիլէյէ պիր էյլիք իթմէյէ էնտաճէ պուլունմագտա իտի ․ Ֆագաթ տօգթօր Անտէրսըն պու էյլիք հու-գուգունու քէնտի սէպէպգեար նիշանլըսընըն բէտէրինէ տէվր իթտի ․ չիւնքի Ֆօնթ տը Վայն ճէնապլէրի քէնտի էվվէլքի Ֆօնթլուգ մէսնէտինէ իատէ օլ-ունմուշտու , Էլէօնօրանըն գըզը Անճէլայի տախի պիր Ֆօնթ թօրնու վէ պիր ազըլզատէ օլաճագ իտի ։ Գրալ հազրէթլէրի , Գրալիչա հազրէթլէրինին արզուսու իւզրէ Ֆօնթ տը Վայնըն պիլմէյէրէք իչլէմիշ օլտուղու խէթասընա գեամիլէն աֆվ պույուրմուշ , վէ միւշարիւլէյհի թէքրարէն քէնտի Ֆօնթլուգ մէնսէպինէ գայիմ , վէ էճտատտան քէնտիսինէ միրաս գալմըշ օլան պու գա-լէյը տախի պիւթիւն ճիվար սրագլէրի վէ քէօյլէրի իլէ թէքրարէն քէն-տիսինէ իատէ պույուրմուշ տըր ։ Անլատը՞ն մը շիմտի խայի՛ն ճանավար ․ տէվլէթի ալտաթարագ ղասպ իթմիշ օլտուղուն (պու գալէյա շիմտի թէքրա-ջէն Ֆօնթ տը Վայն հազրէթլէրինին մալը օլտըղը կիպի , սէն տախի , անըն ինթիգամ պույուրաճաղը պիր էօլիւմ թարզը իլէ էվինէ պու գալէյանըն տէ-րունինտէ մէքրուհ ճանընը թէսլիմ իթմէյէ հազըրլանաճագսըն ։ Նէօլէ՛թ-ճիլէր․ շու հայլազ գաթիլին գօլլարընը արգասընա չէվիրին ։ Եիւզ պաշը Մօ-րի՛ս , ասքէրինի ալըպ իչէրի կէլ , վէ Գրալ Ժօրժ հազրէթլէրինին սաղըգ Ֆօնթունու սէլամլայըն ։

Գաթունըն իչ թարաֆընտա տուրան տէօրթ նէֆէր ասքէրլէր տէրհալ գօշուպ Հիլտէպրանտըն գօլլարընը արգասընա չէվիրտիքլէրի սըրատա , Եիւզ պաշը Մօրիսին մայէթինտէ պուլունան գըրգ նէֆէր գատար ասքէր տախի արգասընտան իչէրի կիրիպ էլի խաթթ իւզրէ տիզիլտիլէր , Թիւֆէնքլէրի իլէ սէլամ տուրտուլար , վէ Լօրտ Գըմպըրլէնտ հազրէթլէրի շաբգասընը չըգարըպ գրալ հազրէթլէրի նամընա Ֆօնթ տը Վայնը սէլամլատըղընտա , պիւթիւն ասքէր եէքսատան , «եաշասըն Ֆօնթ տը Վայն հազրէթլէրի» պա-ղըրտըլար ։

Պու բէսմի մուամէլէ իճրա օլունտըգտան սօնրա , Լօրտ Գըմպըրլէնտ , Թէքրարէն Հիլտէպրանտա տօղրու տէօնէրէք , արթըգ ճանը իլէ ուղրաշմա-յա պաշլամըշ օլան սէֆիլ գաթիլէ խիթապէն , քէնտի սէօզիւնէ շէօյլէ տէ-վամ իթտի ։

—Ֆօնթ տը Վայն ճէնապլէրի , աֆվը գըրալիյէ շայան պույուրըլտըգտան սօնրա , միւշարէլէյհ հազրէթլէրինին հուզուրընա չըգմագ շէրէֆինէ տախի նայիլ օլտուղընտա , սէնին խիյանէթինին իսպաթը օլան պու մէքրուհ քեա-ղըտը տա գըրալ հազրէթլէրինէ թագտիմ իթտի ․ վէ գարշըլըգ միւքեաֆաթ օլարագ , սէնին գաթիլլէր իչինտէ բէզալէթլէ գաթլ իտիլմէյիպ քէնտի բէ-

յինէ Թէսլիմ իտիլմէքլիյինի Թալէպ իյլէտի. պունուն ասըլ սէպէպի նէ օլտուղընը շիմտիյէ տէկին նէ գրալ Հազրէթլէրի անլայապիլմիշ տիր վէ նէ տէ պէն ։ Պու ճիւմլէ իլէ քէնտի արզուսու գապուլէ շայան պույուրըլըպ, նէ Թարզ պիր Հօլիւմլէ մաՀվ ու նապէտիտ օլաճաղըն, քէնտի րէյինէ Հէվալէ պույուրուլմըշ տըր ։ Մէմուլ իտէրիմ քի Գօնթ տը Վայն Հազրէթլէրի, պու պապտէ Թապիի օլաճագ մէրագըմը խօշնուտ իթմէյէ տէ Հիմմէթ պույուրաճագ տըր ։

Լօրտ Գըմպըրլէնտ Հազրէթլէրի պուրաձըգտա նութգընը գաթ իտիպ, Գօնթ տը Վայնըն եիւզինէ պագմայա պաշլատը ։

Զիրա Գօնթ տը Վայնըն սուքուԹ պաղլարը չէօզիւլմիւշ իտի ։

Էլէօնօրանըն բէտէրի, Լօրտ Գըմպըրլէնտին Հուզուրընտա կէլիպ քէնտիսինի սէլամլատըգտան սօնրա շէօյլէ սէօյլէտի.

—Լօ՛րտ Հազրէթլէրի, նէ տէՀշէթլի պիր մուգաւէթըն, պիր գաթիլ, Վայնլար խանէտանընա րապթ իյլէմիշ օլտուղունու պիլիրսինիզ ։ Հիլտէպրանտ եիւզ տէֆա լէէ չէքիլմէյէ շայան պիր գաթիլ տիր. Փագաթ Հէյ վա՛Հ, Լօրտ Հազրէթլէրի, պու գաթիլ պու կիւնքի կիւն Թէօպալտ Գօնթ տը Վայնըն տամատը պուլունմագտա տըր.. Վայն Գօնթլարը նամընը խէլալ իթմէք իչիւն, պու ալչագ գաթիլի տէ իթտէն ասըլմագ րէզալէթինտէն գուրթարմալը իտի... Փագաթ Լօրտ Հազրէթլէրի, պու խաայիս ճանավար գըզըմը Հօլտիւրմիւշ օլտուղը Հալտէ քէնտի գուրպանը քէնտիսինէ աֆվ իթմիշ, վէ սօն նէֆէսինտէ, քէնտիսինտէն սիզը ինթիգամ իսթէմէսինէ տաիր քէնտի սատըգ մաշուգըընըն աղզընտան եէմին ալմըշ օլտուղընտան, մէքրուՀ վիւճուտինի մաՀվ իտիպ տիւնեատան գալտըրաճագ օլան էլլէրիմ պաղլը պիր Հալտէ պուլունմագտա տըրլար ։ Շիմտի անլատընը՞զ մը Լօ՛րտ Հազրէթլէրի. էլան պունտան պէշ սագըզա էվվէլ անըն մէլուն պօղազընը սըգըպ էզմէք վէ մէքրուՀ ճանընը չըգարմագ էլիմտէ պուլունմուշ իքէն նէ՛ սէպէպլէ էլլէրիմին գուվվէթի քէսիլմիշ իտի...

—Պու ճիւմլէ իլէ պու գատար պիկիւնաՀլարըն գանընա կիրմիշ օլան պիր ճանավարըն էօմրիւնիւ պաղըշ իյլէմէնիզ ճինսի ինսանա պիր խիյանէթ օլմուշ օլաճագ տըր. Գօ՛նթ Հազրէթլէրի, կէրէք Փամիլեանըզըն նամը վէ կէրէք գըզընըզըն արզուսու ուղրունա, պու խաայիս ճանավարըն իթտէն ասըլմըշ օլարագ րէզալէթլէ կէպէրմէսինէ աֆվ իթմիշ օլտուղունըզը պէն տախի Թասվիպ վէ եիւքսէք տույղուլարընըզա Թէմամը իլէ րիայէթ իտէրիմ. Փագաթ տիւնեա իւզէրինտէ պիր սագըզա պիլէ եաշամասը ճայիզ օլմայան պէօյլէ պիր լանէթլի վիւճուտի, Փամիլեանըզըն նամընա վէ գըզընըզըն սօն արզուսունա տօգունմայաճագ սուրէթլէ մէյտանտան գալտըրաճագ տիկէր Թարիգլէր տէ պուլունամազ տէյիլ իտի. էյի՛ տիւշիւնիւն Գօնթ Հազրէթլէրի ։

Լ Թէօպալտ Գօնթ տը Վայն էլինի ալընա կէօթիւրիւպ տիւշիւնմէյէ պաշլատը ։

Է Հիլտէպրանտ քէնտիսի իսէ, եա վուգու պուլան մէմուլին ղայրի վա-

դալարտան մուԹէէսսիրէն պիւսպիւԹիւն չաշգըն Թավուգլարա տէօնմիւշ օլտուղընտան, եախօտ արԹըգ քէնտիսի իչին հէր պիր իւմիտ գաԹ օլունըպ գատէրէ Թէսլիմ օլմագտան պաշգա պիր չարէ պուլունմատըղընը անլատըղընտան, մէյուսիյէԹլէ վէ պէնէտնաց պէր ատէմ կիպի գօլլարընը խաչվարի կէօյսիւ իւզէրինէ տայամԹմըշ օլտուղը հալտէ պաշընը էօնիւնէ ասմըշ. վէ չաշկըն չաշկըն իշին նէԹիճէսինէ պէքլէմէքտէ իտի ։

Պիր տէ պու արա, ասքէրլէրին Թարաֆընտան պիր հարէքէԹ միւշահէտէ օլունտու ։

Տիվանխանէնին իքի Թարաֆընտա սէլամ տուրմուշ օլան ասաքիրտէն պիր չավուշ իլէրու կէլիպ Լօրտ Գըմպըրլէնտ հազրէԹլէրինին հուզուրընտա տուրտու, վէ շարգասընը չըգարըպ,

—Լօրտ հազրէԹլէրի, սիզտէն պիր լուԹֆ ու ինայէԹ տիլէրիմ, տէտի։

—Նէօյլէ նէ՞ իսԹէյօրսուն. տէտիյին լուԹֆ ու ինայէԹ պու իշէ միւԹէալլիգ պիր շէ՞յ մի տիր ։

—ԷվվէԹ Լօրտ հազրէԹլէրի. վէ մէյտանտա պուլունան միւջրիմի հալէ իԹմէյէ տէ աղ մէտարը օլմայաճագ տըր տէյի մէմուլ իտէրիմ ։

—Նէօյլէ՛, նէ՞ իսԹէրսին ։

—ԳաԹլէ պին տէֆա միւսԹահագ պուլունան Փագաթ գաԹլ հիւքմիւնին վէրիլմէսինի մէնն իտէն Փէվգէլատէ սէալէպլէր պախԹընտա նայիլ օլան շու խայիս ճանավար իլէ մէրտանէ վէ նամուսլու սուրէԹլէ չաԹըշմագլըղըմա միւսաատէ պույուրմանըզը ռիճա իտէրիմ ։

—Ֆագաթ սէն Գրալ հազրէԹլէրինին սատըգ պիր ասքէրի օլտուղունտան, քէնտի էօմրիւնիւ, պէօյլէ պիր ճանավարըն էօմրիւնէ գարշը Թէրազինին կէօզիւնէ վազ իտէմէզսին ։

—Լօ՛րտ հազրէԹլէրի, պու իշտէ, ազըլ սըրր էրմէյէն պիր հիքմէԹլի ԹէսատիւՓ վար տըր. վէ պու շէյ կէրէք խաքիրալի ալիէրինիզի վէ կէրէք Գօնթ տը Վայն հազրէԹլէրինի պիրէր պէօյլէ միւջրիմլէրտէն գուրԹարմագ իչիւն Ճէնապը Հագգըն էլինտէ պիր ատալէԹ ալէԹի օլաճաղըմը գավիէն պանա մէմուլ իԹտիրյօր. վէ պու հալտէ, սաղ սէլիմ Թէքրարէն Գըրալ հազրէԹլէրինէ խըտմէԹ իԹմէք իչիւն պու տիւէլլօնըն իչինտէն քէտէրսիզճէ տիշարը չըգաճաղըմա էմնիյէԹի քեամիլէմ վար տըր ։

—Ֆագաթ հէր նէ տախի օլսա, պիլա սէպէպ էօմրիւնիւ Թէհլիքէյէ վազ իԹմէքլիյինէ միւսաատէ իտէմէմ ։

—Սէպէպիմ վար տըր Լօ՛րտ հազրէԹլէրի. գարըմըն ինԹիգամընը ալաճաղըմ ։

Հիլտէպրանտ, չավուշուն պու սօն սէօզլէրինի իշիԹտիյինտէ, պիլ, նէվմիտակընլըղընտան այըլըպ պաշընը եօգարը գալտըրտը վէ անըն նի՞ չիւնէ պագմագ իսԹէտի իսէ տէ, չավուշ՝ Լօրտ Գըմպըրլէնտէ տօղրու տէօնմիւշ օլտուղընտան Հիլտէպրանտ տա անըն արգա Թարաֆընտա գալմըշ պուլունտու վէ քէնտի մագսատընէ նայիլ օլամատը ։ Կ

Պու հէնկեամտէ, գաԹէն ճանավար հէրիֆէ գարշը հիտաէԹլէրի գ·

պարմըշ օլան ասքէր , քէնտի րէֆիգլէրինին ճէսուրլըղը իւզէրինէ հայրէթ-տէ գալարագ, վէ արթըգ քէնտիլէրինի զապթ իտէմէյէրէք, էէք ավազ «հուր-րա՜» պաղըրտըլար ։

Պունուն իւզէրինէ մէսէլէնին միւշքիւլի հալլ օլունտը ։

Լօրտ Գըմպըրլէնտ , Գօնթ տը Վայնըն եիւզիւնէ պագտը , վէ անըն սիւքիւթինի հիւսնի րէյինէ համլ իտէրէք , չավուշըն Թէքլիֆինի գապուլ էյլէտի ։

Ասքէրլէր Լօրտը միւշարէլէյհին միւսաատէսինի կէօրտիւքլէրինտէ , պիր տէֆա տահա «հուռրա՜» պաղըրտըլար , վէ չավուշ Ֆէվգէլատէ պիր մէմ-նունիյէթ իլէ Լօրտ Գըմպըրլէնտի սէլամլատըգտան սօնրա Հիլտէպրանտա տօղ-րու աէօնտիւյիւնտէ , քէնտիլէրինէ մախսուսէն պիր զօմանտա վէրէն վար տըր կիպի խըթթըլարընը Թէրք իտիպ , Հիլտէպրանտ իլէ չավուշուն էթրա-ֆընտա , կէնիշ պիր գօրտօն Թէշքիլ էթտիլէր ։

Չավուշ պիր գաչ ատըմ իլէրու կիտիպ Հիլտէպրանտըն գարշըսընտա տիքիլտիյինտէ , պիր հիտաէթիլէ անըն եիւզիւնէ պագըպ ,

—Պէնի Թանըտը՞ն մը , պիր էյիճէ եիւզիւմէ պագ , տէտի ։

—Խա՛յըր · սէնի Թանըմատըմ , վէ Թանըմագ տա իսթէմէմ ։

—Ցագաթ իսթէսէն տէ իսթէմէսէն տէ քէնտիմի Թանըտաճաղըմ սա-նա ճասավա՛ր հայտուտ ։

—Մաատամ քի միւճէրրէտ քէնտինի Թանըթաճագսան Թ պա-գայըմ ։

—Ինվէրնէսսաէքի տօղրամաճընըն գարըսընը ունութ ։

—Խաթըրըմա էօյլէ պիր շէյ կէլմէյօր ։ .

—Ըրզ ու Նամուսլարընտան սօնրա ճանլարընը տա քէնտի վահշիլիյի-նէ գուրպան իթմիշ օլտուղըն գարը վէ գըզլարըն գատար չօգ տուր քի , պունլարըն քաաֆֆէսինի տախի պիրէր պիրէր խաթըրընտա սագ-լամագլըղըն կիւճ պիր շէյ օլտուղընը պէն տէ իքրար իտէրիմ · Ֆագաթ ըր-գընտա Թասալլութ իտիլմիշ վէ պատէհու սէֆկիւլիւ գարըսը էօլտիւրիւլմիւշ օլան պիր գօճա , հայլագ ճինայէ գօլայլըգլա ունութամազ ։ Ալչա՛գ հէրիֆ, եիրմի իւչ սէնէտէն պէրի քի պու ախգը ինթիգամ սաաթընա պէքլէ-յօրում · պագայըմ պու տար պիշարէ գարը վէ գըզլարըն ըրզընա վէ գա-նընա կիրտիյին հալտէ էրքէք գարշըսընտա քէնտինի միւտաֆաա իտէ-ճէք գատար օլսուն քիւլիյին պուլունաճա՞գ մը տըր ։

Չավուշ պու էրի սէօյլէտիքտէն սօնրա գըլըճընը չէքիպ Հիլտէպ-րանտըն այագ ըթընտա աթտը , վէ քէնտիսի տախի րէֆիգլէրինտէն պի-րիսինին գըլըճը արագ , րէնկի պիւսպիւթիւն քիւլէ Թահվիլ օլմուշ օ-լան գըզ պօղուճու տաղըգ սախթէ լօրտուն հուզուրընտա տիքիլտի ։

Ցագաթ Հիլտէպրանտ , քէնտի այաղընըն ալթընտա պուլունան գըլըճա էլ պիլէ ուզաթ , գօլլարը իքի Թարաֆտան աըլը օլտուղու հալտէ , իլամընը տիյնէմէքլէյէն պիր ճանի կիպի պիլա հարէքէթ տուրմագտա իտի ։

Դ

—Գըլըճըմը էլինէ ալ. պագայըմ. պաղըրտը չավուշ:

—Ֆագաթ պէն սէնինլէ տիւէլլօյա թէնէզզիւլ իտէմէմ, չավ՛ուշ էֆէնտի։

—Տիւէլլօյա թէնէզզիւլ իտէ՛մէզմիսին:

—Վէ պունուն իչին տէ չօգ սէպէպլէրիմ վար տըր: Պիրինճի ..

—Պիրինճիսինի իքինճիսինի սանա սազլա. Լօրտ Գըմպըրլէնտ հազրէթլէրինտէն տիւէլլօ բուխսաթըմը թահսիլ իթտիքտէն սօնրա, էկէր եիւզ պէ եիւզ քէնտինի միւտաֆաա իթմէքլիյէ թէրէտտիւտ իտէճէք իսէն, պիմ Ալլահ սէնի պիր գուտուզ քէլբ կիպի կէպէրթէճէյիմ:

Հիլտէպրանտըն եիւզիւ գըզարտը:

Ճէսուրլըղը ինքեար օլունամայան խապիս ճանավար, պու հազարէթէ միւսաատէ իտէճէ՞ք մի կիպի, մանէալը պիր թարզտա Լօրտ Գըմպըրլէնտին եիւզիւնէ պագտը:

Լօրտ հազրէթլէրի իսէ, Գօնթ տը Վայնըն եիւզիւնէ պագարագ կիւլիւմսէմէքտէ իտի:

Իմտի Հիլտէպրանտ, Լօրտը միւշարէլէյհտէն հիչ պիր իւմիտ քէօշէսի գալմամըշ օլտուղըմը անլայարագ, էլինի եէրտէքի գըլըճը ալտը. ֆագաթ անը պիր քէրրէ թարթըլըզտան սօնրա. թէքրարէն եէրէ ֆըրլաթըպ, «խա՛յր. խա՛յր. տահի պիր չավուշ իլէ տիւէլլօյա թէնէզզիւլ իտէճէք տըրէջատէլէրտէն տէյիլիմ» պաղըրտը:

Ասքէրլէրին քեաֆֆէսի տախի մըըլտանմայա պաշլայըպ, «աշչա՛գ հէրիֆ» պաղըրըշըյորլարտը, չավուշ քէնտիսի տախի Հիլտէպրանտըն եիւզիւնէ թօյլէ պիր սիլլէ էնտիրտի քի, ճանավար հայտուտըն աղըզ պուրնու եէրէ տէվրիլմէսինէ չօգ պիր շէյ գալմատը:

Օլ վագըթ արթըգ թէհամմիւլէ մահէլլ գալմամըշ իտի:

Հիլտէպրանտ ղազապ կէլմիշ պիր ճանավար կիպի քէնտի խասմինին իւզէրինէ տիւշմէյէ հազըրլանըրք, եէրտէքի գըլըճը գավրատը, վէ իքի մուհարիպլէր պէյնինտէ դայէթ տէհշէթլի պիր տէօյիւշ տըր պաշլատը:

Հազըրունուն քեաֆֆէսի տախի գըզ գըմըզը քէսիլմիշլէր, վէ օլ գատար գանլար կէօրմիւշ օլան ճէսուր եիւրէքլէր չաթըր չաթըր աթմագտա իտիլէր:

Չավուշ, ատըլմատէլէրէ վէ հէնթըլմէնլէրէ մախսուս օլան սանաթըը տիւէլօ ուսուլինի պիլմէտիկինտէն, քէնտի գարըշընըն իհթիգամընը ալմայա ուղրաշան տահի վէ չէճի պիր ասքէր կիպի տէօյիւշմէքտէ իտի:

Գըլըճլար էնիկ գալգտըգճա, պիրիպիրլէրինէ չարբըլմալարընտան նէշէթ իտէն սէսլէր, գուլագլարը չընլաթմագտա իտիլէր:

Մուհարէպէյէ պաշլանալը անճագ իքի տագըգա օլմուշ իքէն, չավուշուն եիւզիւնտէն աշաղը գանլար ագմայա պաշլատըղը կէօրիւնտիւյինտէ, հազըրունըն եիւզլէրինտէքի գըրմըզը րէնկլէր տէ սօլմայա պաշլատը:

Հէր քէս նէֆէսինի թութմուշ, վէ զօրգու եիւրէքլէ իշի սարմըշ իտի։

Ֆագաթ մէրտ չավուշ քէնտի գուվվէթինի դայպ իթմէտիքտէն վէ մէյտանս օլմատըղտան պաշգա, եիւզիւնտէն աշաղը ագան գանլար տախի պիլ

աքիս օլ տէրէճէտէ քէնտի ճէսուրլուղընը արթըրմըշլար իտի քի , էն սօն զարպ-տա գըլըճըն տէմիրի չիտաէթէ տայանամայըպ իքի բարչա օլտու :

Այնի սանիյէտէ գըզ պօղուճու Հիլտէպրանտ տախի , սըրթ իւսթի տէվ-րիլիպ եէրէ սէրիլտի :

Խապիս ճանավարըն գաֆասը , թա օրթասընտան իքիյէ պէօլիւնմիւշ , վէ չավուշուն գըլըճը տա պուռնուն իչիւն իքի բարչա օլմուշ իտի :

Մէլուն խապիսին ճան չէքիշէճէք մէյտանը տա գալմատը :

Պէյնինին բարչալարը վէ գան պիրիպիրլէրինէ գարըշմըշլար իտի :

Ֆաթիհ չավուշըն տախի արթըգ հիչ պիր մէճալի գալմամըշ օլտուղուն-տան , «հուրրա՛» պաղըրան բէֆիգլէրինին գօլլարը իչինտէ պայըլտը :

Օլ վագըթ Լօրտ Գըմպըրլէնտ հազրէթլէրի , եիւզիւնտէ բէնկ գալմա-մըշ օլան Գօնթ տը Վայնըն էլինի թութուպ մուհապպէթլէ անը սըգարագ ,

—Շիմտի Ալլահըն տալէթինի կէօրտի՞ւն մի աղի՛զ տօսթում , տէտի—իշթէ պիր մէլուն ճանավարըն վիւճուտի ահենկատէն գալգտը , վէ եօյլէ պիր սուրէթլէ գալգտը քի , կէրէք սէնին ֆամիլեա նամընա վէ կէրէք պէտ-պախթ գըզընըն սօն արզուսունա տախի զէրրէ գատար խալէլ կէլմէտի .

Թ․

ԽԱԹԻՄԷ

Թէօպալտ Գօնթ տը Վայն մալիւմ օլտուղու իւզրէ, քէնտի էճտատընտան քէնտիսինէ միրաս գալմըշ օլան Վայն գալէասընա Թէքրարէն սահիպ օլուպ անտէ եէրլէշտիկինտէ, Թապիաթը իլէ, ումում ճիվար սէքէնէսինին մէնֆուրու օլան Ա․․․ գալէասը նամը տախի մահվ ու նապէտիտ օլտու։

Պըզըմթըն էհալիսինին սէվինճի իսէ Թարիֆէ կէլիր չէյ օլմայըպ, հէր կիւն սապահտան ախշամա տէկին սիւրիւ սիւրիւ էրքէքլէր վէ գատընլար, ըխթիյարլար վէ չօճուգլար քէնտի սապըգ Գօնթլարընըն հուզուրընա չըգըպ տէսմինի բուս իլէմէքտէ, Գօնթուն քէշիտէ իյլէտիյի զիյաֆէթէ տախիլ օլմագտա, վէ կէլտիքլէրի վագթտան զիյատէ մէմնունիյէթ վէ մէսրուրիյէթլէ ավտէթ իթմէքտէ իտիլէր։

Ցագաթ Գօնթ վէ Գօնթէս հազարաթը վէ Ատէլայիտ, Էլէօնօրանըն վէֆաթը իւզէրինէ պիր տիւրլիւ Թէսէլլի պուլամայըպ, ահուրէքլէրինտէն գան կիւմէքտէ իտի․

Սիմս, Թէքրարէն գալէանըն էսքի հարէմ քեահեալըղը մէմուրիյէթինտէ իսթիխտամ օլունտու։

Տօզթօր Անտէրսըն տախի, Ատէլայիտին մէզքիւր գալէատա բէք բահաթ պիր հալտէ պուլունտըղընը կէօրէրէք, հէր նէ գատար Էլէօնօրանըն սօն արզուսու իւզրէ մէրգումէյի քէնտի հիմայէսինտէն այըրմայաճագ իտի իսէ տէ, կէօնակէօն միւլահազալարա մէպնի եինէ Լօնտրատա իգամէթ իթմէյէ վէ արա սըրա Պըզըմթընա ավտէթ իտիւպ պիր գաչ հաֆթա Վայն գալէասընտա միւսաֆիր գալմայա վէ քէնտի Ատէլայիտինի կէօրմէյէ գարար վէրմիշ իտի։

Տօզթօրը մուամիլէյէ իւչ հաֆթա գատար գալէատա գալտըգտան սօնրա Լօնտրայա ավտէթ իյլէմէյէ հազըրլանտըղընտա, Գօնթ տը Վայն վէ Մատամ Գօնթէս վէ ալէլխուսուս Ատէլայիտ, պիր ճանտան տահա այրըլըյօրլար կիպի աղ կէօզ եաշլարը տէօքմէտիլէր․

Էլէօնօրանըն մաշուգու տախի մէզքիւր գալէայը Թէրք իթտիյինտէ, րուհունու օրատա պըրագըպ կիթմէքտէ տիր կիպի կէլմէքտէ իտի քէնտիսինէ․

Հիլտէպրանտըն պիւթիւն խըտմէթքեարլարը Վայն գալէասընտան տիշարը գօվուլուպ, անլէրին եէրինէ, վէ Սիմսին իտարէսի թահթընտա օլա[...]․ Պըզըմթըն ճիվարլարընտան եէնի պիր խըտմէթքեար պէօլիւյի Թէշքիլ [...] իտի։

նթուն ֆամիլեասը գալէայը մէզքիւրէ եէրլէշտիքտէն իւչ կիւն սօն[...]մագէնտէ պուլունան քէօմիւրլիւյի Թէմիզլէմէք լազըմ կէլտի․

[...]թքեարլարտան տէօրթ նէֆէրի պու մէմուրիյէթէ Թային օլունտու,

օլ ուլու գէօմիւրլիւ տուղէտով Թէմիզլէմէքտէ իքէն, անկէրտէն պիրիսի պիր արա պիրտէն պիրէ վէ տէհշէթ ալէամէթի իլէ պաղըրըպ տիշարը գաչտը ։

Քէօմիւրլիւյին գարուսընտա տուրան տիկէր իւչ նէֆէր խըտմէթքեարլար տախի քէնտի րէֆիգլէրինին պու հալինի կէօրէրէք չաղըրտըլար վէ քէնտիլէրի տէ տիշարը գաչտըլար ։

Նէ՞ օլմուշ իտի . գօրգուլաճագ նէ՞ կէօրիւլմիւշ իտի ։

Իշթէ օլ իւչ նէֆէր խըտմէթքեարլար, էվվէլքի խըտմէթքեարանա պունու սիւալ իթտիլէր ։

—Նէ՞ օլաճագ . իչէրտէ ճանավար վար տըր, պաղըրտը պիչարէ ատէմ պիւսպիւթիւն միւճուտի իլէ տիթրէյէրէք ։

—Իչէրտէ [illegible] ավա՞ր մը վար տըր ։

—Էվվէթ [illegible] հէմ տէ մէֆրէթ պիր ճանավար վար տըր . էկէր պու գօրգու պան[illegible] [illegible]ալըր իսէ չօգ չէյ տիր ։

—Սէն [illegible]ի կէօզիւն իլէ կէօրտի՞ն մի ։

—Էվվէ[illegible] պիր հարէքէթ[illegible] [illegible]նը իտէրէք, օ Թարաֆա պագտըղըմտա նէ՞ կէօրսէ[illegible]ի տիր ։

—Նէ՞ [illegible]էօրտիւն, պ[illegible] իւչ խըտմէթքեարլար պիրտէն ։

—Գարանլըգտա բ[illegible] քէֆի տաշա տէհշէթլի, ինսանըն գանընը գուրութըճը կէօզլէր կէ[illegible] ։

[illegible]ըշա՛ն Ալլահ . [illegible] ճանավար օլմալը տըր . Մըսթըր Սիմսի [illegible] ։ Մըսթը՛ր Սիմս . Մըսթը՛ր Սիմս . պուրայա կէլի՞րմիսինիզ . պուրաա [illegible]հշէթլի պիր չէյ վար տըր ։

[illegible] Ֆիլհագիգա չօգ ուզագլարտա պուլունմատըղընտան, գօշուպ տիւշ[illegible]էթ օլմուշ օլան խըտմէթքեարլարըն եանլարընա վարըպ օլտու . վէ գ[illegible]րընըն սէպէպինի սիւալ իթտի ։

[illegible]ըլը խըտմէթքեարլարըն աէօրտիւ պիրտէն սէսի վագըթտա պաղըրա[illegible] ֆատէլի հալ կէչէտիքլէրինտէն, Սիմս էատը մատտէյէ վագըֆ օլմատէկին մէրագընտան չըլտըրաճագ իտի ։

Նիհայէթ անլաշըլտը քի օլ մէֆրէթ քէօմիւրլիւգտէ պիր մէֆրէթ ճա[illegible] պուլունմագտա իմիշ ։

[illegible]ունա նէ՞ չարէ օլաբիլիր իտի ։

[illegible]ըզամընտա պիր մուհարէպէ ։

[illegible]ոփ Թիւֆէնկլէր հազըր իտիլտի . վէ աէրտ նէֆէր խըտմէթքեարլար, [illegible]ասլարը Թիւֆէնկլէրինին Թէթիկի իւզէրինտէ օլարագ քէօմիւրլիւք գա[illegible]ւսընըն տիշարըսընտա էքի խաթթ իւզրէ տիզիլմիշ պուլունուեորլար հա[illegible] Սիմսին գօմանտասը Թահթընտա պուլունան տիկէր տէօրտ նէֆէր ֆա[illegible] տիշարտաքիլէրտէն զիեատէ ճէսուր խըտմէթքեարլար օլուպ, պաղըրըշա պիրէր ուզուն վէ աղըր սոպա, անէրինտէ պիրէր չիֆթ Թապանճա, վէ եանլարընտա տախի Թէթիքլէրի չէքիլմիշ պիրէր Թիւֆէնկ պուլունուրտը հալտէ, գարանլըգտա էթրաֆը տիգգաթլըճա սիւզէրէք քէնտիլէրինի քէօմիւրլիւք գարուսընտան [illegible]րի սալըվըրտըլար ։

«Իչթէ՛ · իչթէ՛ · կէօրտիւմ · կէօրտիւմ ·» պաղըրտը խըտմէթքեարլար-
տան պիրիսի · սէսի տիթրէմէյէ պաշլայարագ ։
«Հա՞նիյա · հա՞նիյա ·» պաղըրտըլար տիկէրլէրի տէ ։
«Հա՛ · հա՛ · պի՛զ տէ կէօրտիւք · պիզ տէ կէօրտիւք ։»
Ֆիլհագըգա քէօմիւրլիւյին պուճագընտա բարըլ բարըլ բարլամագտա օ-
լան իքի ատէշ տէհշէթլի կէօզլէր կէօրիւլմիւշլէր իտի ։
«Թիւֆէնքլէրինիզի օ թարաֆա տօղրուլթուն · ֆագաթ պէն էմր իթ-
մէտիքճէ աթէշ իթմէյին , վէ պագըն քի թիւֆէնքլէր պօշանըր պօշանմազ
տէրհալ անլէրի պըրագըպ թապանճալարընըզա սարըլասընըզ» տէտի սէրգօ-
մանտան Սիմա ։
Կէօրիւնիւշտէ ճանավար քէնտիսի տախի իչին հալինի անլամըշ իտի · վէ
գօրգուսունտան Բաղաամըն մէրքէպի կիպի տիլէ չըգարագ , «ամա՛ն · ա-
մա՛ն · աթէշ իթմէյին · թէսլիմ օլուրում · նէ եափարսանըզ եափըն · Ալիմ
Ալլահ պիր ֆէնալըգ իթմէք իչիւն կիրմէմիշտիմ պուրատա · ճանըմա գըյ-
մայըն · քէօլէնիզ օլայըմ մէրհամէթ էտին ·» պաղըրտը ։
—Պէ՛ն պու սէսի թանըյաճաղըմ կիպի կէլիյօր պանա—տէտի Սիմա ·
խըտմէթքեարլարտան պիրիսինին գօլունու թութարագ—իչէրի՛ կէլ պագա-
լըմ պու տալա քէլը · քի՞մ սի՛ն սէն ։
Գարանլըգտա բարլայան մէզքիւր իքի կէօզլէր թարաֆընտան պիր հա-
րէքէթ վագը օլտու · մէֆրէթ պիր վիւճուտ աղըր աղըր իլէրու կէլմէյէ
պաշլատը · վէ պու վիւճուտ գարունուն աղզընա տօղրու եագլաշտ' գճա բէյ
տէր բէյ ըշըգ տաիրէսինէ տախիլ օլտուգընտան ֆիլհագըգա պիր ինսան
օլտուղը անլաշըլտը ։
Պու ատէմ , մէֆրէթ վէ սիմ սիյահ պիր Արապ իտի ։
Սիմա մէրգումուն գուլագլարընտան թութուպ հավլիյէ չըգարտը · վէ
եիրմի նէֆէր խըտմէթքեարլար անըն էթրաֆընա պիր գօրտօն չէքտիլէր ։
Պիչարէ Արապ գօրգուսունտան տիթրէմէքտէ իտի ։
Իշտէ խըտմէթքեարլարտան պիր իքի նէֆէրի , «պու Արապ պիր պէյլի-
ճիւ օլմալը , հէման քէնտիսինի վուրուպ մէյտանտան գալտըրմալըյըզ» տէ-
տիլէրինտէ , սէֆիլ ատէմին տիթրէմէսի ատէթա սըգըմօ տէրէճէ' բինէ
եիւքսէլիպ , մէրհամէթ տավէթ իտիճի պիր սուրէթլէ կէօզլէրինի ֆըր տաղ
կիպի չէվիրէրէք , պաշ գօմանտան Սիմայի եիւզիւնէ պագմագտա իտ
—Ֆագաթ պու ատէմ բէք տէ սիյահ Արապա տախի պէնզէմէյօր— տի
Սիմա տիգգաթլա անըն եիւզիւնէ վէ էլլէրինէ պագարագ—կէօրի՞յօ ըն-
նըզ էլլէրինտէ վէ պօյնունտա պէյազ եէրլէր վար տըր · վէ տուտագլ [illegible]
տա տախի գըրմըզըըգ կէօրիւնիւյօր · պու ատէմ պիզիմ կիպի պէյազ [illegible]
ուզուն միւտտէթ քէօմիւրլէրին իչինտէ գալմըշ օլտուղընտան սիյահլ[illegible]մըշ
օլմալը տըր ։ Սէօյլէսէ՞նէ հէրի՛ֆ , քի՞մ սին սէն ։
—Պէ՞ն մի էֆէնտի · Ալլահ աշգընա օլսուն պանա տօգանմայըն · հէ
քէս տէ պիլիր քի պէն գարարը պիր ատէմ տէյիլիմ ։
Ն...մ՞ն նէ տիր ։

—Իսմի՞մ մի էֆէնտի . էօյլէ զանն իտէրիմ , զանն իթմէք տէյիլ հաթ-թա էօյլէ իթիմատ իտէրիմ քի իսմիմ Պալթխըթ տիր :

—Պալթի՛սթ մի տիր . չիմտի անլատըմ . պուտալա հէրիֆ խասլիս Հիլ-տէպրանտըն խըտմէթքեարլարընտան պիրիսի տիր :

—Խա՛յր էֆէնտի . լօրտ Ա . . . նըն խըտմէթքեարը իմ :

—Իշթէ պէնիմ Հիլտէպրանտ տէտիյիմ տէ եինէ օ ճանավար տըր :

—Ֆագաթ պէնիմ հիչ պիր գապահաթըմ եօգ տուր :

—Գապահաթըն եօգ իսէ նէ՞ իչին հէլիպ քէտի կիպի քէօմիւրլիք-տէ սագլանմըշ իտին :

—Էկէր սագլանմասամ , պիլիր իտիմ քի պէնի տախի տիւկէր խըտմէթ-քեարլար կիպի պու գալէատան տըշարը գօվաճագ իտինիզ . էֆէ՛նտի , պէն էօլիւպ կիտէնէ գատար պու գալէատա գալմայա նիյէթ իթմիշ իտիմ . եինէ Ալլահ ճանըմը պու գալէանըն իչինտէ ալըր :

—Էյ քէօմիւրլիւքտէ սագլանմանտան նէ՞ ֆայիտէ հասըլ օլաճագ իտի։

—Քէօմիւրլիւք տախի պու գալէանըն պիր գըսմը սայըլմա՞զ մը :

—Գա՞չ կիւն տիր քի պուրատա մահպուսսըն :

— [illegible] էյիճէ պիլէմէմ . ֆագաթ էօյլէ զանն իտէրիմ , զանն իթմէք տէ-յիլ հա[illegible] էօյլէ իթիմատ իտէրիմ քի , պիր պէշ կիւն գատար օլմալը տըր :

— [illegible] պու պէշ կիւն զարֆընտա քէօմիւրլիւքին գաբուսունու աչըպ ի-չէրի [illegible] էն օլտո՞ւ մը :

[illegible]իր էյիճէ պիլէմէմ . ֆագաթ էօյլէ զանն իտէրիմ , զանն իթմէք տէ-յիլ [illegible]թա էօյլէ իթիմատ իտէրիմ քի , հիչ իչէրի կիրէն օլմամըշ , եախօտ օլմ[illegible]տէ տէ ույգունուն վագթինտէ կիրմիշ օլտուղունտան կէօրէմէմիշիմ։

—Էյ գաբու աչըլմատըգճա իչէրիսի գիֆիր գարանլըգ օլուպ կիւն կէօ-րիւնմէտիյի հալտէ , կիւնլէրի նա՞սըլ սայաբիլտին :

—Գարնըմըն աճըգմասընտան վէ եէտիյիմ եէմէքլէրին սայըսընտան կիւն-լէր[illegible] սայաբիլմէքտէ իտիմ :

Պու եէմէք ֆըգրասը իւզէրինէ Սիմս կիպի պիւթիւն խըտմէթքեարլա-րը[illegible] տախի մէրագը թահրիք օլունտուղընտան , տէրհալ պիր ֆէնէր կէթի-րի[illegible]լ, Պալթխըթին կիզլէնմիշ օլտուղը մահէլլ թէհարրի օլունմայա պաշլատըլ։

Ձախիրէ միւքէմմէլ հալտէ իտի :

Պիր չուվալ գուրու էթմէք , իքի քէլլէ Հօլանտա բէյնիրի , պիր գավա-նօզ էթ գավուրմասը , պիր ֆըչը սու , պիր վարիլ ալէա չարապ , օրթա եօլլու պիր թիրեաքիյի պիր օն սէնէ գատար իտարէ իտէճէք թիւթիւն , վէ ղարիհիւմ վէ ղայրիհիւմ :

Պուտալա հէրիֆ եալընըզ պաշընա վէ հիչ պիր քիմսէ կէօրմէքսիզին պու գա[illegible]ար զախիրէյի կիւն էվվէլինտէն նէ սուրէթլէ օրայա թաշըմըշ , օրասը քիմ[illegible]ն ագլընա սըղաճա՞գ չէյ տէյիլ իտի :

[illegible]իքեար կէօրիւնէն [illegible]իր չէյ վար իսէ չու տըր քի , Պալթխըթին «Ալլահ [illegible]իմ ճանըմը պու [illegible]լէանըն տէրունինտէ ալըր» տէտիյի պօշ պիր սէօզ տէյ[illegible]ի . վէ հէր նէ[illegible]տար քէօմիւրլիւքին պուճաղընտա ճան վէ-

բէճէյի տաՀա զիյատէ իՀթիմալտէն կէօրիւնմէքտէ իտի իսէ տէ , մաամաֆի քէնտի հիսսալընճա , քէօմիւրլիւք տախի գալէանըն պիր գըսմը օլտուղուն-տան , իքիսինին արա եէրինտէ պիր ֆարգ պուլունմագտա տէյիլ իտի , իմ-տի կիւն եիւզիւ կէօրմէյէրէք , ինսան եիւզիւ կէօրմէյէրէք , նիհայէթ քէօ-միւրլէրին իչինտէ ֆարք կիրմի էօլմէքլիյին տախի պիր ֆարգը պուլունմայա-ճագ իտի :

Պիւթիւն խըտմէթքեարլար , պիր սէնէլիք մուհասէրէյէ գարշը գօյամը-յաճաք պու կիւզէլ գախիրէնին հէր պիր գըսմընը մէյտանա չըգարտըգճա , գահգահալարընը զապթ իտէմէյիփ չաթլայաճագ տէրէճէտէ կիւլմէքտէ ի-քէն , պիրտէն պուստալը Պալթիօթ տախի քէնտի Արապ կէօզլէրի իլէ շաշգըն շաշգըն ատէրին եիւզիւնէ պագարագ , քէնտիսի տէ կիւլմէքտէ իտի :

Ֆագաթ սէօյլէմէյէ հաճէթ եօգ տուր քի Պալթիօթին կիւլիւշի իչէր-տէն քէնտի քէնտինէ տօղան պիր կիւլիւշ օլմայըփ , պալըզա գօրգուսուն-տան մէ սանիէն ատէրէ եարանմագ իչիւն զօր իլէ կիւլմէյէ մէճպուր պու-լունմագտա իտի :

Վուգուֆ հալ Գօնթ տը Վայնա խապէր վէրիլտիյինտէ , քէնտիսի տախի պիննէֆս քէօմիւրլիյէ կէլիփ , կէրէք Պալթիօթին օ կիւլիւնճէճէք հալինի վէ կէրէք պիրիքտիրիլ սագլամըշ օլտուղը նէֆալէթի կէօրտիւքտէ , քէնտի կիւլ-մէսինի տէ զապթ իտէմէզ իտի :

Օ կիւնիւ Պալթիօթի պիր էյիճէ եըգայըփ , թէքրարէն էսքի հալինէ կէթիրտիլէր , վէ Թէօտօր Գօնթ տը Վայն անըն ֆիրարտընը վէ հալինէ տայանամայարագ , էօլիւմ կիւնէ գատար մէզքիւր գալէտա գալմասընա վէ Վայն ֆամիլեասընա խըտմէթ իյլէմէսինէ միւսաատէ պույուրտու :

Պալթիօթ պու էհսան իւզէրինէ սէվինճինտէն օ տէրէճէտէ քէնտիսինի գայպ իյլէտի քի , նէրէտէյսէ աշաղը տախի գըզ գըր աղլայարագ , էնտէք պուտալալըղընը զապթ իտէմէյէրէք , օլ մէֆրէթ սէվինճի իլէ Նէրտայէլինին այագլարընը պիր տէֆա տաՀա գուճագլատը :

* * *

Գալէտան պիր իթտիհիմիզ վագաիատտան սօնրա իւչ սէնէյէ գարիպ զա-մանը միւրուր իյլէմիշ իտի :

Ցօգթօր Անտէրսըն հէր իքի այտա պիր Վայն գալէսընա կէլիփ քէն-տի Անտէլայիտէնի կէօրմէքտէ , վէ օն պէշէր կիւն գատար Գօնթ տը Վայնը միւսաֆիր գալմագտա , վէ գալէյէ այագ պասթըղը կիւնիւ , էֆէնտիլէր վէ խըտմէթքեարլար իւզէրինտէ ումումի պիր մահզունիյէթ միւշահէտէ օ-լունմագտա իտի , Լօնտրայա ավտէթ իթմէք իւզրէ գալէյի մէֆարէ-թէթ էյլէտիյի կիւն տախի , ումումի պիր մահզունիյէթ միւշահէտէ օլուն-մագտա , վէ Վայն գալէսը , ատէթա պիր մէզարըգ գուլիպէսի հալի քէսպ իյլէմէքտէ իտի :

Անտէրսըն իսէ օն ալթը եաշընը թէքմիլ իտիյի , Անկլիթէրանըն տախի հիւսն ու էնտամը իսէ պիր Աֆրիգայի իչին ... օլուպ էմալ պիր մահալլ օլմագ տէրէճէտէ պուլունույ , մէրքումէ Պրէզիլեատան , վագթի իլէ

քէնտի քէօյլէրինին կիւլիւ օլան Նիւէօնօրայը կէօրմէքտէ տիրլէր կիպի գանն իթալքլէրինի իթիրաֆ իթմէքտէ իտիլէր ։

Պու հալտէ արթըգ Թօգթօր Անտէրսընըն Անէլայիտի կէօրտիւքճէ վէ պրագըպ անը Թէրք իթտիքճէ ևիւրէյինտէ նէ՛ տէհշէթլի հէյէճանլար հուսուլէ կէլտիկինի Թարիֆէ հաճէթ գալմազ ։

Ֆագաթ կէնճ գըզ տախի վալիտէսինին սապըգ մաշուգունու, վէ քէնտի սապըգ Ճէոէյինի կէօրտիւքճէ վէ անըն պրագըպ կիթմէսի սաաթը վուրտուգճա, աղ գալըպ ալթիւսթլիքլէրի կէչիրմէմէքտէ իտի ։

Տօգթօր Անտէրսըն պիր տէֆա տահա Թէքրարէն Լօնտրատան Վայն գալէսընա ավտէթ իթտիյինտէ, Անէլայիտին կիւլէրէք օյնայարագ քէնտի հուզուրընա գօշմասընը կէօրմէյէ պըշմըշ իքէն օ տէֆասը մէրգումէնին էսէրի պիլէ մէյտանտա օլմատըղընտան, քէնտիսինի գարշըլամայա կէլէն Գօնթ վէ Գօնթէս հազարաթընա պունուն սէպէպինի սիւալ էյլէտի ։

—Ճիւզի պիր րահաթսըզլըղը վար տըր • տէտի Գօնթ տը Վայն ։

—Վէ պունուն իչիւն ույգուսընտան ույանտըրմագ իսթէմէտիք, տէյի իլավէ իթտի Մատամ Գօնթէս տախի ։

Տօգթօր Անտէրսընըն բէնկի աթտը ։

Մէրգում, Անէլայիտին էօյլէ պիր ճիւզի րահաթսըզլըգ իչիւն, գօշուպ քէնտիսինի գարշըլամագ մէմնունիյէթինի ֆէտա իտէճէք գըզլարտան օլմատըղըն[...]ք աչէա պիլիր իտի ։

Գ[...]իւմէ իլէ սալա քէնտիսինի պօզմայարագ, Գօնթ վէ Գօնթէս իլէ պէրա[...] տիվանխանէյէ գատար կիթտի ։

Ֆ[...]թ արթըգ ևիւրէք պիր քէրրէ այագա գալգմըշ օլտուղունտան, անը[...]ն միւտաէթ պասկը Թահթընտա Թութմագ գապիլ օլամատը ։

Լ[...] տօգթօր պիրագ օթուրուպ րահաթ իթտիքտէն սօնրա, էկէր Անէլա[...] հէնուզ ույանմամըշ վէ քէնտինի կէօրմէյէ կէլէճէք գատար րահաթընը [...]ւլմամըշ իսէ, քէնտիսինին մէրգումէնին եանընա կէօթիւրիւլմէսինի րէճա էյլէտի ։

Եէօզլիւ վէ Պէաթրիս, պիրիպիրլէրինին ևիւզիւնէ պագտըլար ։ Իքիսինին տախի բէնկլէրի աթմըշ իտի ։

Ֆագաթ տօգթօր Անտէրսըն պունլարը կէօրմէմէզլիկէ վուրտու ։

Նիհայէթ Մատամ Գօնթէս, տօգթօրուն միւսաատէսինի Թալէպ էյլէտիքտէն սօնրա, քէնտինին կէլմիշ օլտուղընը Անէլայիտէ խապէր վէրմէք իւզ[...] իվանխանէտէն ալէթ Թաճիլ տըշարը չըգտը ։

[...]աթրիս Թէքրարէն ավտէթ իտէնէ տէկին, կէրէք Գօնթ տը Վայն վէ կէր[...] տօգթօր Անտէրսըն, միւքէալէմէ իթմէք տէյիլ, հաթթա պիրիպիրլէրի[...] ևիւզիւնէ պագմայա պիլէ ճէսարէթ իտէմէտիլէր ։

Գատէհու իւչիւ պիրլիքտէ Անէլայիտին օտասընա կիթմէք իւզրէ եօլա չըգ[...]գտան սօնրա տախի քէնտի պէյնլէրինտէ Թէք պիր լագըթ պիլէ Թէաթթի[...] օլունմատը ։

Օտա[...] գարուսու աչըլտըղընտա, էն էվվէլ Պէաթրիս իչէրի կիրիպ, տը-

գասընտան Թէօպալտ Գօնթ տը Վայն, վէ էն արգատան տախի, եւրէյլի-նին չարբընթըսը աշիքեար իշիթիլէն տօգթօր Անտէրսըն իչէրի կիրտի։

Պիչարէ տօգթօրուն գօրգուսը գատար վար իտի։

Ջանն իտէրսին քի պիչարէ Էլէօնօրա քէնտիսի էճէլ տէօշէյինտէ եաթ-մըշ իտի։

Ատէլայիտ քէնտի սըհհէթի պէտէնիյեսի բէք եէրինտէ օլտուղու վագըթ Թըպգը քէնտի վալիտէսինէ պէյնզէտիյի կիպի, խասթէլիյինտէ տախի անտէն հիչ պիր Փարգը պուլունմամագտա իտի։

Իքի այ զարֆընտա նէ՛ պէօյլէ պիր թէպէտտիւլ վիւճուտէ կէլմիշ իտի։

Տօգթօր Անտէրսըն սօն տէֆա գալէյը Թէրք իտիպ Լօնտրայա կիթ-տիյինտէ, Ատէլայիտի, եէնի աչըլմըշ պիր կիւլ գօնչէսի հալինտէ պըրագմըշ իտի։

Ֆագաթ Թէքրարէն գալէյա ավտէթ իթտիյինտէ, անը, պայկըն, սօլ-կուն վէ եաբրագլարը տէօքիւլէճէք հալտէ կէօրմէքտէ իտի։

Ատէլայիտ, տօգթօր Անտէրսընը կէօրիւր կէօրմէզ, Թըպգը քէնտի վալիտէսինէ օլտուղու կիպի իւզէրինէ պիր եէնի հայաթ րուհու կէլէրէք, եաթաղընըն իչինտէ գալգըպ օթուրտու վէ գօլլարընը մէրգումա տօղրու ուզաթտը։

Անտէրսըն, քէնտի ֆըղըռըն սօլմուշ եանագլարընը բուս իթտիյինտէ, ջանն իտէրսին պիր մուճիզէ նէվլինտէն օլարագ, մէզքիւր սօլկուն եանագ-լար, պիրտէն պիրէ նար կիպի գըզարտըլար։

Տօգթօրուն իքինճի իշի մէրգումէնին նապզընը եօգլամագ օլտու։

Պատէհու սըրա վիւճուտ մուայէնէսինէ կէլտի։

Եարըմ սաաթ սօնրա Ատէլայիտ Թէքրարէն պաշընը եասթըղա գօյտու-ղընտա, Թէօպալտ, Պէաթրիս վէ Անտէրսըն տախի տիվանխանէյէ ավտէթ իթտիլէր։

Օրատա պիր միւտտէթ իւչիւ տախի միւքէտտէր սուրէթտէ պաշլարընը էօնլէրինէ սալըշ օլտուգլարը հալտէ սիւքիւթէ տէվամ իթտիքտէն սօնրա, Պէաթրիս տօգթօր Անտէրսընըն էլինի թութարագ,

—Խասթամըզը նէ՞ հալտէ պուլտուն, տէյի սուալ իյլէտի։

—Խասթամըզ բէք էյի հալտէ տէյիլ տիր, մա՛տամ։

—Նէ՞ տէյօրսունուզ տօգթօր. էկէր Ատէլայիտիմ տէ պիր հալ[illegible]ագը օլուր իսէ, տահա էյի տիր քի պէն վէ Թէօպալտ տախի պիրլիքտէ մէզարա կիրէլիմ։

—Պէն տէ պէրապէր Մատա՛մ. պէնի տէ ունութմայըն։

—Ֆագաթ սիզ, տօգթօ՛ր, սիզ Ատէլայիտիմի գուրթարաճագսընըզ։

—Խասթալըղը բէք իլէրուլէմիշ տէյիլ տիր Մա՛տամ. մէրագ իթմէյին. ինշալլահ իչին էօնիւնիւ ալըրըզ. Փագաթ իշի կիզլէմէք օլմազ Մա՛տամ. սիզ պէնտէն զիյատէ իշ կէօրէպիլիրսինիզ. եանի Ատէլայիտի գուրթարմագ պաշլըճա սիզին էլինիզտէ օլաճագ տըր.

—Սիւպհա՛ն Ալլահ. էկէր իշ պանա գալմըշ իսէ ճանըմը ֆէտա իթմէյէ

հայըրըմ · Փագաթ, դէկէր սիզին կիպի պիր տօգթօրուն մէհարէթի տուրուր իքէն իւմիտ պէնտէ գալմըշ իսէ, անլայօրում · չօճուղում էյիլիքտէն կիտիյօր :

—Աղլա՛մայըն Մատամ. հէնուզ էօլիւմ գօրգուսու եօգ տըր · Փագաթ մաատի իլաճլարտան զիյատէ, խասթամըզ, մանէվի իլաճլարա մուհթաճ պուլունմագտա տըր :

—Սէօյլէյին տօգթօր. սէօյլէյին · տէտիկինիզ մանէվի իլաճլար նէ իսէ պիր ան էվվէլ անըն թէտարիքինէ պագալըմ :

—Մա՛տամ · դայըմ իտիյէճէք վագըթ եօգ տըր. տօղրուտան տօղրու իշին էսասընա պագալըմ : Ամէլյա պու եաշըն վագթլարտա հիչ պիր տէլիգանըը իլէ իւնսիյէթ բէյտա իթմի՞շ մի՛ տիր · տէտի տօգթօր Անտէրսըն տէրունտէն պիր ա՛հ չէքէրէք վէ գըզարարագ :

—Խա՛յր տօգթօր. խա՛յր · սիկինամ չօճուղըմ պու գալէպա կէլմիշ օլտուղու կիւնտէն պէրու, խարիճտէն հիչ պիր քիմսէնին եուզիւնիւ պիլէ կէօրմէմիշ տիր :

Անտէրսըն պաշընը աշաղը տօղրու տիւշիւնմէյէ պաշլատը :

O կիւնքի միւքեալէմէ, սօնունա տէկին պու մատտէ իւզէրինէ տէվէրան իտիպ, տօգթօր Անտէրսըն քէնտի էֆքեարընտան պէրրէ գատար շաշաճագ պիր սէպէպ պուլամատը իսէ տէ, էֆքեարընը գամիլէն իսպաթ իտէճէք պիր էմարէնին տախի էսէրի կէօրիւլէմէտի :

Կիւնլէր, իքի հաֆթա կէչտի :

Տօգթօր Անտէրսըն կիճէ կիւնտիւզ հէր իքի սաաթտա պիր, քէնտի խասթասընա վիզիթա վէրիպ, սանաթընըն հէր մուճիզէլէրինի թէճրիւպէ չէմպէրինտէն կէչիրտի իսէ տէ, պիչարէ Ամէլյանըն հալինտէ էյիլիկ տօղրու հիչ պիր թէպէտտիւլ միւշահէտէ օլունամատըղընտան, անըն կիպի պիր աշգ ու ալէվտա աթէշի իլէ գավրուլուպ էրիմէքտէ օլտուղընա արթըգ պէրրէ գատար շիւբհէսի գալմատը :

Ֆագաթ Ամէլյա քիմի՞ սէվմէքտէ իտի :

Մատամ Գօնթէս, տօգթօր Անտէրսընըն թալիմաթ վէ նասիհաթը իւզրէ վէրգումէյի բէք չօգ իսթինթագ իթտի, վէ զաթէն քէնտիսի տախի սըրըըն օխտուղունու բէք ալէա պիլտիյի հալտէ, քիմի՞ սէվմէքտէ պուլունտուղընա —Սր անըն աղզընտան պիր իքրար ալմայա չօգ չալըշտը իսէ տէ, Ամէլյա հէր տէֆասընտա, օլ տիլպէր սիյահ կէօզլէրինի Մատամ Գօնթէսին եիւզիւնէ տիքէրէք, «Մա՛տամ, սիզտէն, Գօնթ բէտէրիմտէն, վէ իքինըզ պիր բէտէրիմ օ՛լան տօգթօր Անտէրսընտան պաշգա քիմի՞ սէվէպիլիրիմ» սէօզլէրինտէն պաշգա պիր ճէվապ վէրմէմէքտէ իտի :

...տէ Հաֆթա իւչ օլտու :

—...Տօգթօր Անտէրսընըն Լօնտրայա ավտէթ իտէճէք միւտտէթի տախի ...ըն եագըն օլտու :

...էթիմ եօգտաթ տօգթօրը մումաիլէյհի գօվալար պիլէ, տըրմըըը Վ... ...աճէպա պէն ...թէ կէլմէյան տիշարը աթամայաճագը թայիի իտի : ...ւրմուշ իտին. աս-

Միւշքիլ բէք աղըր պիր հալ քէսպ իթմիշ, վէ տօգթօր Անտէրսըն, խաս-թանըն հալինտէն ատէթա գաթի իւմիտ քէսէճէք տէրէճէլէրէ կէլմիշ իտի :

Անտէրսըն, Ատէլայիտին՝ պիրպիրինի սէվմէքտէ օլտ. ղընը վէ մէգքիւր աշգ ու ալէագայա գուրպան կիտէճէկլէրինի բէք ալէա պիլմէքտէ իտի . վէ հէր նէ գատար, Ատէլայիտին պիր ճաղըրըճը պուլունտուղը թէֆէքքիւրի քէնտի զիհնինէ բէք աղըր պասմագտա, վէ պունտան հիսս իյլէտիյի ֆէվգէլատէ չէտին հէյէճանը գալպի հագգըրղ վէ կիւնահ պիր չէյ ատտ իթմէսի իլէ պէրապէր եինէ անըն զարոլընա գարշը գօյամամագտա իտի իսէ տէ, էլէօ-նօրանըն գըզընը գուրթարմագ իչիւն, անըն սէվտիյի ատէմ պիննէֆս քէն-տի պիր տիւշմէնի տախի օլմուշ օլսա, Ատէլայիտի ֆէտա գըլմագ իչիւն պիր տագըգա պիլէ թէրէտտիւտտէ պուլունմայաճագ իտի :

Մէմուլին ղայրի պիր վագա, պու ագիմ միւշքիլի հալլ իթտի :

Պուտալա Պարթիմ տօսթումուզուն փուգուֆճըլըգ իլլէթի քէնտի հա-յաթընըն պիր գըսմընը թէշքիլ էյլէմէքտէ օլտուղունտան, պու իշի թէնէ-զիւլէն պաշգա հիչ պիր չէյ բազըլայամայաճագ իտի :

Անտէրսընըն հէր կիւն վէ հէր կիճէ, սաաթ սաաթ Ատէլայիտին օտա-սընա գաբանմասը, պիր տիւրլիւ պիզիմ պուտալա Պարթիմին մէրագընա էլ վէրմէտի :

Պիչարէ հէրիֆ, պու մէրագ վէ փուգուֆճըլըղըն տախի մալի քէնտիսի-նէ բէք չօղա օթուրաճաղընը պիլէրէք, պու խուսուստա փուգուֆճըլըգ իլ-լէթինէ գարշը գօյմայա բէք չօգ չալըշտը իսէ տէ, խայր իթմէյիփ, նիհա-յէթ իլլէթ քէնտի իւրաքընա ղալէպէ իթտի :

Իմտի պիր կիճէ, տօգթօր Անտէրսընըն աւէթտէն օլան վիզիթասըն-տան եարըմ սաաթ էվվէլ կիրմիշ Ատէլայիտին եաթաղը օտայա կիրիպ սագլանտը :

Արթըգ պու պուտալա հէրիֆին, քիմսէյէ հիչ պիր չէյ չագտըրմագսըզ-ըն, վէ հաթթա Ատէլայիտէ տախի կէօրիւնմէքսիզին օլ մէֆրէթ միւճու-տինի ուսուլճաճըգ մէզքիւր օտատան իչէրի աթմագ վէ անը պիր թարաֆ-տա կիզլէմէք իչիւն նէլէր չէքմիշ օլտուղը պիր քէրրէ թէֆէքքիւր օլունըր-սա, գօլայըգըլա անլաշըլաբիլիր :

Հիքմէթի Խուտա . պու ագիմ թէշէպպիւս, գազասըզ վէ քէտէրսիզ [illegible] չա չըգմըշ իտի :

Ֆընճանըգըդա թամ եարըմ սաաթ սօնրա, տօգթօր Անտէրսըն վէ[...] խասթասընըն օտասընա կիրտի :

Ատէլայիտ ույանմըշ օլտուղընտան, վէ տօգթօրուն կէլէճէք վագթ[...] պիլտիյինտէն, եաթաղընըն իչինտէ գալգըփ օթուրմուշ, վէ թէհամմիւլս[...] լըգլէ օտա գաբուսընըն աչըլմասընա պէքլէմէքտէ իտի :

Տօգթօր Անտէրսըն խասթանըն նապզընը եօգլատըգտան սօնրա ն[...] սանտալիէ ալըփ անըն գարշըսընտա օթուրմուշ վէ պազը սուալլէր իթմ[...] իքէն, Ատէլայիտին կէօզլէրի նակէհան պէօյիւմէյէ պաշլատըլար, վէ մաքս[...] սըզ [...] ատէթի իլէ բարմագըընը ուզաթըփ, տօգթօր Անտէրսընա [...]թմէյէ [...] ղաշըրըճա սիգին նէ. կէօսթէրմէքտէ իտի :

—Սիւպհա՛ն Ալլա՛ .

կէնճ տօղթօր տէրհալ արդասընա տէօնիւպ, մէրագլա մէզքիւր պուճագա տօղրու պագմայա պաշլատը.

Զիքր իթտիֆիմիզ պուճագտա, իւսթիւ պէյազ չարչաֆ իլէ էօրթիւլիւ պիր եըղըն պուլունմագտա իտի։

Վէ պու եըղըն քէնտի քէնտինէ սալլանմագտա իտի։

Տօղթօր Անտէրսըն, գօրգաճագ պիր շէյ պուլունմատըղընը էյի իլէ Ատէլայիտէ իշարէթ իտիպ անըն էիւրէյինի բահաթլանտըրմայա չալըշմասը իլէ պէրապէր, քէնտիսի տախի էէրինտէն Փըրլանըպ, հարէքէթէ կէլմիշ օլան մէզքիւր եըղընըն եանընա գօշտու, վէ չարչաֆըն ուճունտան թութտուղը կիպի պիր թարաֆա ալտը։

Չարչաֆըն ալթընտան նէ° չըգսա էյի միր։

Պիզիմ պուլտուղա Պարթիսթին մէֆրէթ վիւճուտի։

Պաթթալ վիւճուտու խըտմէթքեարըն ույգուսու իւսթէ էէթիշմիշ օլտուղունտան, տօղթօր Անտէրսընըն օտայա կիրմէսինտէն էվվէլ պուլունտուղու եէրտէ սըգըլայը վէրմիշ, վէ Ատէլայիտին կէօրտիւյիւ վագըթ ույգուսունըն իչինտէ սալլանմայա պաշլամըշ իտի։

Պարթիսթին հալի կիւլիւնէճէք պիր շէյ իտի իսէ տէ, պիր կէնճ վէ խասթա գըզըն օտասընա կիրիպ սագլանմըշ օլմասընա հէր կէօնա մանէալար վէրիլէպիլիր օլտուղունտան, տօղթօր Անտէրսընըն եէրինտէ հէր քիմ տախի օլսա, բիւր ղազապ անըն ճէզասընը վէրէճէք իտի։

Անտէրսըն Պարթիսթին գուլաղընտան թութուպ էօյլէ պիր խըշմ իլէ իլէրի չէքտի քի, մէզքիւր զավալը գարըը գօյուպ գօրմամագ իչիւն, պիր Պարթիսթ գուլաղը օլմագ լազըմ իտի։

Մէրգում գուլաղընտան ասըլը օլարագ եօգարը գալտըրըլտըղընտա ըղըն չաղըն կէօղլէրինի աչըպ տօղթօր Անտէրսընըն եիւզիւնիւ կէօրիւօրմէզ, թաշլարը բիգգաթա կէթիրէճէք պիր սուրէթլէ, «մէրհամէ՛թ մէրհամէ՛թ» պաղըրմայա պաշլատը։

Ֆագաթ Անտէրսըն՝ ազըընտան պիր սէօզ պիլէ չըգարմագսըզըն, հիտտէթլէ մէրգումըն գուլաղընտան չէքիշտիրէ չէքիշտիրէ անը օտատան տըշարը չըգարտը, վէ սիւրիւքլէյէ սիւրիւքլէյէ ասսատօղրու պինինէֆս քէնտի օտասընա կէօթիւրտիւ վէ գափույը գափատը։

—Սէօյլէ պագալըմ ութանմա՛զ հէրիֆ. Ատէլայիտին օտասընտա նէ° իշ վար իտի. նէ° ճանավարըգ տիւշիւնմիւշ իտին։

—Պիլիրիմ աստըրաճագսըն պէնի. տօղթօ՛ր էֆէնտի. հագգըն վար. ասըլըսան էէրի տիր. ֆագաթ էօյլէ գանն իտէրիմ, գանն իթմէք դէյիլ հաթթա էօյլէ իթթիմատ իտէրիմ քի, մատմուազէլին օտասընա կիրտիյիմտէ պիր ֆէնա նիյէթիմ եօգ իտի։

—Շու պուտալայա՛ պագըն. կիճէ եարըսըյըն խըրսըզ կիպի պիր կէնճ գըզըն եաթըղը պուլունտըղը օտայա կիրիպ կիզլէնմիշ տէ, պիր տէ ֆէնա նիյէթիմ եօգ իտի տէյօր. հէլէ շու ութանմազա պագըն. հէ՛. աճէպա պէն թէ կէլմէսէյտիմ նէլէ՛ր եափաճագ իտին. նէ՛ զէմինլէր գուրմուշ իտին. աս-

տըրաճաղըմ սէնի պուտալա՛ քէլբ․ տօղրուսունու սէօյլէ պագայըմ ։

—Էվվէթ էվվէթ․ աստըրմազտան պիր քէրրէ պէնի սէօյլէթմէնիզ Ֆէնա օլմազ․ տօգթօ՛ր էֆէնտի հիտաէթլէնմէյին․ էօյլէ զանն իտէրիմ, զանն իթմէք տէյիլ հաթթա էօյլէ իթիմատ իտէրիմ քի, Ֆիքրիմտէ հիչ պիր Ֆէնալըգ եօգ իտի ։

—Ֆէնա նիյէթին եօգ իտի իսէ, կիզլիճէ խըրսըզ կիպի մէրգումէնին օտասընա կիրիպ պիր չարշաֆ ալթընտա սագլանմըշ օլտուղունուն սէպէպի նէ՞ իտի տէյօրում սանա ։

—Հա՛հ․ իշթէ պէն տախի օնու սէօյլէյէճէք իտիմ ։

—Էյ չապուգ սէօյլէ պագայըմ ։

—Մատմուազէլ Ատէլայիտին օտասընա կիրտիյիմին սէպէպի, էօյլէ զանն իտէրիմ, զանն իթմէք տէյիլ հաթթա էօյլէ իթիմատ իտէրիմ քի, ճիւզի պիր վուգուֆճըլըգ իտի ։

—Զանն իտէրիմ, իթիմատ իտէրիմ, հէվէզէլիքլէրինի պրագ տա, գըսսաճա ճէվապ վէր պագայըմ․ հա՞նկը չէյէ վուգուֆճըլըգ իթմէք իսթէյօր իտին ։

—Ֆագաթ հիտաէթլէնմէյին տօգթօ՛ր էֆէնտի․ շու պիկիւնահ վուգուֆճըլըղըմտան պիր մաղարրաթ զուհուրա կէլմէտիքտէն պաշգա, պէնիմ իչիւն պիր պէօյիւք մէսուտիյէթ տէ հուսուլէ կէլմիշ տիր․ չիւնքի իչի գաթէն չագաճագ գատար ագըլըմ պուլունտուղընա էմին իտիմ իսէ տէ, կէօզէրիմի վէ գուլագլարըմը տա իգնաթ իթմէք իսթէմէքտէ իտիմ․ մէսուտնըզ տօգթօ՛ր էֆէնտի․ մէսուտսընըզ․ սիզ զաթէն պիրիպիրինիզի սէվմէքլէն խալգ իտիլմիշսինիզ տիր ։

—Նէլէ՛ր սէօյլէյօր պու պուտալա հէրիֆ․ չըլտըրտը՞ մը նէ՞ օլտու՛ ըլմագ գօրգուսունտան օլմալը տըր ։

—Ֆագաթ տօգթօ՛ր էֆէնտի սիզ պէօյլէ պիր տիլպէր Թարաֆընտան էվլիյա մէսուտ օլտուղընըզ հալտէ, պիր պուտալա Գաբթիսթի պիկիւնահ պիր վուգուֆճըլըղը իչիւն ասըլմայա եիւրէյինիզ տայանամայաճագ տըր տէյի զանն իտէրիմ, զանն իթմէք տէյիլ հաթթա . . .

—Հէվէզէլիք իսթէմէմ տէտիմ․ շու սէվմէք սէվիլմէք տէտիյի՞ն նէ՛ տօղրու տօղրուհա վէ գըսսաճա անլաթ պագայըմ ։

—Տօգթօ՛ր էֆէնտի․ արթըգ պիզիմ տէ ատըմըզ պուտալա չըգմըշ տըր տէյի պիւսպիւթիւն պէնի տիվանէ՞ եէրինէ մի գօյմագտասընըզ․ պիլի- Այաճ զաթէն մատմուազէլ Ատէլայիտ իլէ պիրիպիրինիզի սէվմէքտէ օլտուղունուզու պէք ալէա պիլէճէք գատար ագըլըմ պաշըմտա պուլունմագտա իտէ- արթըգ կէօզլէրիմ իլէ կէօրիւպ գուլագլարըմ իլէ տախի իշիթտիքտէն սօրա, մէսուտիյէթիմ տէրէճէի նիհայէլէրէ վարտը․ Ֆագաթ սիզ իսէ, մ- տէրէճէտէ խայքըրաշըրընըզ օլան սէֆիլ Գաբթիսթի ասըլմագ իսթէյօրսունըզ․ էյէր պու կիճէ վուգուֆճըլըղըմտան Թահրիք օլունարագ մատմուազէլին օտասընա կիրմիշ վէ իչին հալինի պիր էյիճէ Թաստիգ էյլէմիշ օլմայ- իտի, մէսուտիյէթիմ պու գատար իքմալէ վարմըշ օլո՞ւր մը իտի․ Ֆագ-

տօղթօ՛ր էֆէնտի․ րէճա իտէրիմ պէնի ատըրմայըն․ Ալլահ տա շահիտ օլսուն քի ֆիքրիմտէ հիչ պիր ֆէնալըգ պուլունմամագտա իտի․ պըրագըն քի եաշայըմ․ տիւյիւնիւնիւզի կէօրէյիմ, օնտան սօնրա պանա նէ իսթէրսէնիզ օնու եափըն․ իսթէրսէնիզ տիւյիւնիւնիւզտէն սօնրա, քէնտի էլիմ իլէ քէնտիմի ասարըմ։

—Կէվէզէլիք ի՛թմէ տէտիմ սանա․ գըսաձա իշի անլաթմալը․ չու հագգըթը հալի կէօզլէրիմ իլէ կէօրտիւմ վէ գուլագլարըմ իլէ իշիթտիմ տէյին նէ՞ իմիշ․ օնու սէօյլէ պագայըմ։

—Հա՛հ․ տուր կէօրտիւյիւմի վէ իշիթտիյիմի պիրէր պիրէր նագլ իտէյիմ․ վալլահի ֆիքրիմտէ պիր ֆէնալըգ եօգ իտի․ անճագ մամազէլ Ատէլայիտ իլէ եալընըզ գալտըգընըզտա նէլէր իւզէրինէ գօնուշմագտա օլտուգընըզը անլամագ մէրագըմա սէօզ անլաթամայըպ, նիհայէթ պու կիճէ սիզին վիզիթա վագթինիզտէն թամ եարըմ սաաթ էվվէլ, կիզլիճէ մամազէլին օտասընա կիրտիմ․ մէրգումէ պիր մէլայիքէ կիպի ույումագտա իտի։ Ֆագաթ տօղթօ՛ր էֆէնտի․ ղալիպա մէլայիքէլէր ույումազլար․ խէթամա աֆվ պույուրուն։

—Կէվէզէլիք իսթէմէ՛զ, տէտիմ սանա․ չաբուգ իշի նագլ էթ պագայըմ։

—Էվվէթ մէրգումէ ույումագտա իտի․ պուճագտա պուլունան պիր պէյազ չարշաֆը իւզէրիմէ ալըպ եաթթըմ վէ անըն ալթընտա կիզլէնտիմ։

Պիր տէ արասը պէշ տագըգա կէչմէզտէն, Մամազէլ Ատէլայիտ «Եա՛ Րապպիմ կէօրտիւյիւմ նէ՞ իտի» տէյի պաղըրտըղընտա, մէրգումէ պէնի կէօրմիւշ զաննը իլէ նէ եափաճաղըմը շաշըրտըմ։

Հէլէ քի չարշաֆըն պիր տէլիյինտէն տըշարըյը սէյր իթմէքլիյի ագըլ էյլէտիյիմտէն, եիւրէյիմ թէքրարէն րահաթլանտը։

Մէրգումէ պէնիմ թարաֆըմա տօղրու պագմայըպ, կէօզլիւնիւ կէօյէ տիքմիշ տիր կիպի թավանա տիքմիշ, վէ օրատա պիրիսինի կէօրմէքտէ տիր կիպի, էլլէրինի օլ թարաֆա ուզաթմըշ իտի։

Ա՛հ օ նէ՞ տէ տիլպէր էլլէր տիրլէր ․ ․ ․

Հա՛ կէվէզէլիք իթմէյէճէք իտիմ։

Պիր տէ պագըըմ քի ֆիլհագիգա թավանտան պիրիսի քէնտիսինէ պագմագտա տըր կիպի, լագըրտը տախի իթմէյէ պաշլատը։

Մէկէր իտէ րիւյասընտա վալիտէսինի կէօրմիւշ իմիշ։

—Էյ նէ՞ սէօյլէտի․ խաթըրընտա գալմը՞շ մը տըր։

—Խաթըրըմտա գալմը՛շ մը տըր ․ ․ ․ է՛հ լուղէթ պէ լուղէթ էզպէր էթմիշիմ․ վէ միւտտէթի էօմրիւմտէ մէզքիւր սէօզլէր, չու ուֆաճըգ զիհնիմին իչինտէն տըշարը չըգմայաճագլար տըր։ Շիմտի պագըն․ էօյլէ՛ պէլէյին քի Ատէլայիտ քէնտիսի սէօյլէյօր։

իտի, անտան Պաթիսթ նագշ ու հիքեայէսինտէ հիչ պիր գուսուր եէր պըրագմագ իչին մէֆրէթ վիւճուտի իլէ խասթա կիպի սըրթ իւսթիւ եաթըպ հաղը՛լ, վէ իրի էլլէրինի թավանա տօղրու գալտըրարագ, Ատէլայիտին տէ ․ սէօզլէրի թէքէրրիւր իթմէյէ պաշլատը։

—Վալի՛տէմ․ ազիզէ' վալիտէմ․ չօգտան տըր քի սէնի րիւյամտա կէօրէմէտիյիմ իչիւն բէք միւքէտտէր հալտէ իտիմ․ չօգ պէտպախթ ըմ վալիտէմ․ Փագաթ պըթըզ մէսուտ օլաճագ կիւնլէրիմ եագլաշըյօր․ ահրէթտէ պիրիպիրիմիզի թէքրարէն կէօրմէմիզտէ չօգ պիր շէյ գալմամըշ տըր։ Պէնի ճօլիւմ բէնչէսինտէն գուրթարմագ իչիւն եարտըմճըլարը չէյ գալմամըշ տըր։ Տօգթօր Անտէրսըն իլէթիմի բէք էյի անլատը․ վէ Մատամ Գօնթէս քիմի սէվմէքտէ օլտուղըմը աղըլմատան ալմագ իչիւն էրիյիպ պիթիյօր։ Սէֆի՛լ գատըն․ օ տախի պէնիմ սէպէպիմ իլէ պէտպախթ օլմուշ տըր։ Հէր տէֆաքի միւլագաթըմըզ, «պէնիմ հիչ պիր սէվտիյիմ տէյիլ եօգ տուր» ճէվապըմտան պաշգա պիր շէյ տէսմէտէս օլամատը։ Ա՛հ, սէվտիյիմ ատէմին իսմինի վէրէմէզ իտիմ․ սըրըմ, կէնճ միւճուտիմ իլէ պէրապէր մէզարա կիրմէլի իտի։

—Ա՛հ պիլիյօր իտիմ քի սէվտիյի պիր ատէմ վար տըր․ պաղըրտը տօգթօր Անտէրսըն, էլինի ալնընա վուրարագ։

Զէվալլը Գաթթիւթ իսէ, տօգթօրուն «ա՛հ» պաղըրմասը իլէ պէրապէր էլինին տախի եօգարը գալգտըղընը կէօրտիւյիւնտէ, պըթըզ սօն սաաթը վուրմուշ տըր զաննըն իտէրէք, սըրթ իւսթիւ եաթտըղը եէրտէն սըչրայըպ այաղա գալգար գալգմազ, տօգթօր Անտէրսըն պիր չէվգ ու մուհապպէթլէ, պուտալա խըտմէթքեարըն էլինի թութուպ սըգտը, վէ կիւլիւմսէյէրէք մէրգումուն եիւզիւնէ պագարագ, հէյէճանը գալպինտէն նաշի տիլի քէքէլէմէյէ պաշլամըշ օլտուղու հալտէ,

—Գա՛թթիւթ․ սէվկիլի՛ս եօլտաշըմ․ պունտան պաշգա պիր շէյ սէօյլէ՞մէտի մի, պաղըրտը։

—Իշթէ պէն տախի օնու սէօյլէյէճէք իտիմ․ իշին էն ճան ալաճագ եէրի, օնտան սօնրաքի սէօզլէրինտէ տիր։ Անէլայիտա քէնտի քէնտինէ չէօյլէ իլավէ էթտի —Էվէթ ազիզէ' վալիտէմ․ սէվտիյիմ ատէմին իսմինի սէօյլէյէմէզ իտիմ, չիւնքի պու ատէմ օն սէնէ միւթէմատիէն բէօյլէ նամընը վէրմիշ իտիմ․ վէ սէվտիյիմ ատէմ վալիտէմին մաշուգու իտի․․․

—Ազի՛մ Ալլահ․ պէնի՛․ սէվմէքտէ իմիշ․․․ տէտի տօգթօր Անտէրսըն պայըլըն պիր սէս իլէ, վէ սաչլարընը գոպարայարագ։

--Շիմտի անլատընը՞զ մը տօգթօ՛ր էֆէնտի․ ամմայա հայըրլըտըղընըզ պուտալա Գաթթիւթին սիզէ նէ՛ պէօյլէ պիր խըտմէթ իտրագ էթմիշ օլտուղունու անլատընը՞զ մը, տէտի Գաթթիւթ օլ մէֆրէթ միւճուտինի կէօրիւպ թէքէպպիւրլէ տօգթօր Անտէրսընըն գարշըսընտա տիքիլէրէք։

Տօգթօր Անտէրսըն պու մէմուլին ղայրի էսրարըն պու սուրէթլէ մէյտանա չըգմասընտան օլ տէրէճէտէ քէնտինի շաշըրմըշ իտի քի, գարշըսընտա տուրան պուտալա խըտմէթքեար պիննէֆս քէնտի Նէօնօրասը եախօտ Անէլայիտի տիր կիպի քէմալի աշգ իլէ անըն հէյքէլի միւճուտինէ սարըլտը, վէ պըթըզ խամ մուշմուլայա տէօնմիւշ օլան թաշ կիպի սէրթ եանագլարընը, տէֆա տէֆա բուս իյլէտի։

Շաշըրմագ սըրասը Գաթթիւթէ կէլմիշ իտի։

Հէլէ քի ղաթէն չօգլուգ շաշըրաճագ գատար ազըլ պուլունմատըղընտան, նէթիճէսի տէ օ նիսպէթտէ մահտուտ գալտը։

Տօգթօր Անտէրսըն մէրգումու սօնի շաշգըն հալտէ սըրադարագ, վէ քէնտիսի ավտէթ իտէնճէ տէկին օրատան տիշարը չըգմամասընը մէրգումա ըէճա իտէրէք, քէնտիսի Ֆըրլանըպ օտա գաբուսընտան տիշարը չըգտը:

Պէշ տագըգա սօնրա, կէնճ տօգթօր, Գօնթուն վէ Մատամ Գօնթէսին պիրէր էլլէրինտէն թութմուշ օլտուղու հալտէ, իւչիւ պիրտէն Թէքրարէն մէզքիւր օտայա կիրտիլէր:

Օրատա պուլունան Պարթիմ, կէնճ տօգթօրուն ըէճասը իւզէրինէ, կէօրտիւքլէրինի վէ իշիթտիքլէրինի, Ջէօնօրանըն բէտէրի վէ վալիտէսի հուզուրընտա տախի Թէքէրրիւր էյլէմէյէ մէճպուր օլտու:

Խասթա կիպի թէքրարէն էէրտէ եաթմագ զօմէտեասը տախի տախիլտէ օլարագ:

Մէզքիւր հիքեայէնին, Վայն Գօնթու վէ Գօնթէսի իւզէրինէ հուսուլէ կէթիրմիշ օլտուղու թէէսսիրի նագշ էյլէմէյէ հաճէթ եօգ տուր:

Թէօպալտ վէ Պէաթրիս, սապըգ քէնտի գըզլարընըն մաշուգու պօյնունա սարըլարագ, «էվլատըմըզ գուրթուլտու՛» պաղըրտըլար:

Ֆէրտասը կիւնիւ Մատամ Գօնթէս, քէնտի Թօրնու իլէ ուզուն պիր միւքեալէմէտէ պուլունտը:

Ջէվալը գըզ էվվէլ էմրտէ էնտ պէնտ օլարագ, պիւթիւն գուվվէթի իլէ բրօթէսթօ իթմէյէ, վէ Պարթիմթին սէօյլէտիքլէրինի ինքեար էյլէմէյէ չալըշտը իսէ տէ, հիչ պիր շէյ խայր իթմէտի. ադամանըն ուճու գօբտուղը կիպի, միւտաֆաա Թարիգլէրի տէ մահվ օլտուլար:

Այնի կիւնտէ, վէ Գօնթ իլէ Գօնթէսին հուզուրընտա տօգթօր Անտէրսըն սօն հէքիմիքէ վիզիթասընը վէրիպ քէնտի չօճուղը գուճագլատը. վէ պու տէֆա անըն հէյէճանտան գըզարմըշ օլան եանագլարընը պըրագըպ, տիպէր ադըլընտան ուզուն պիր բուսէ ալտը:

Տօգթօր Անտէրսըն պաշընը եօգարը գալտըրտըղընտա, Ատէլայիտ քէնտի գուճագընըն իչինտէ պայըլմըշ իտի:

* * *

Տէօրթ հաֆթա զարֆընտա Ատէլայիտին աթիգ սըհհէթի պէտէնիյէսի թէքրարէն եէրինէ իատէ օլունտու:

Արթըգ պիւթիւն Պօսթըն էհալիսի, Ատէլայիտին վէ տօգթօր Անտէրսընըն եագընտա վուգու պուլաճագ տիւյիւնլէրինտէն պահս իտէրէք, ումում խալգ իւզէրինտէ, Ֆէվգէլատէ պիր սէվինճ վէ մահզուզիյէթ միւշահէտէ օլունմագտա իտի:

Պուտալա Պարթիմ, պիր տիւնեա տիւզէլմիշ իտի:

Մէրգումուն մէմէտի, գալէանը ումում խըտմէթքեարլարը իւզէրինէ սէր գօմանտանլըգ բիւթիւնէ Թէրֆի գըլընտը:

Մատամ քի Ատէլայիտ պիր տըլգատէ իքէն, Անտէրսըն տահի պիր հէքիմ իտի, իմտի տօգթօր Անտէրսընա էյլիւնտէն կէլէն հէր նէվի էյլիւլի մէվգըի իճրայէ վազ էյլէմէկէ խահիշկէր պուլունան գըալիչա Վիկէնէլմինա տ'Անտէրսըն հազրէթլէրինին Թավսիյէ իւզրէ, գրալ Ժօրժ հազրէթլէրի Անտէրսոն-

միգօնթլուգ խնմանը ինսան կյլէմէյէ հիմմէթ պույուրարագ , ասըլզատէ տօգթօր Անտէրսըն , ասըլզատէ Ատէլայիտին սէվկիլիլի գօճասը օլտու :

Պէտալախթ Էլէօնօրանըն պու սօն արզուսու տախի եէրինէ վարմըշ , վէ տօգթօր Անտէրսըն տախի , դայմ իթտիյի պիր Էլէօնօրանըն եէրինէ , հիւսն ու էնտամ , տիլպէրլիք , զէքեավէթ , վէ սաիր հէր պիր ճիհէթլէ անասըն-տան գէլըրէ գատար պիր Փարգը պուլունմայան տիկէր պիր Էլէօնօրայա մա-լիք օլմուշ իտի :

Գէհէր սէնէ , Էլէօնօրանըն եէվմի վէֆաթընտա , տօգթօր Անտէրսըն վէ Ատէլայիտ մախսուսէն Լօնտրատա պուլունուպ , քէնտի պէտալախթ սէվ-կիլիլէրինին մէզարը իւզէրինէ պիրիքտէ կէօզ եաշլարը տէօքմէքտէ , վէ պիրբէր թազէ չիչէք տէմէթլէրի վազ էյլէմէքտէ , վէ պատէհու թէքրարէն Ըրգօթըն ճիվարընտաքի Վայն գալէսընտա ավտէթ իթմէքտէ իտիլէր :

ԽԻԹԱՄ

2m